ANTOINE B. DANIEL

DANSUL ZEILOR

Primul volum al seriei Regina din Palmyra

ANTOINE B. DANIEL

DANSUL ZEILOR

volumul I din seria

REGINA DIN PALMYRA

rao international publishing company

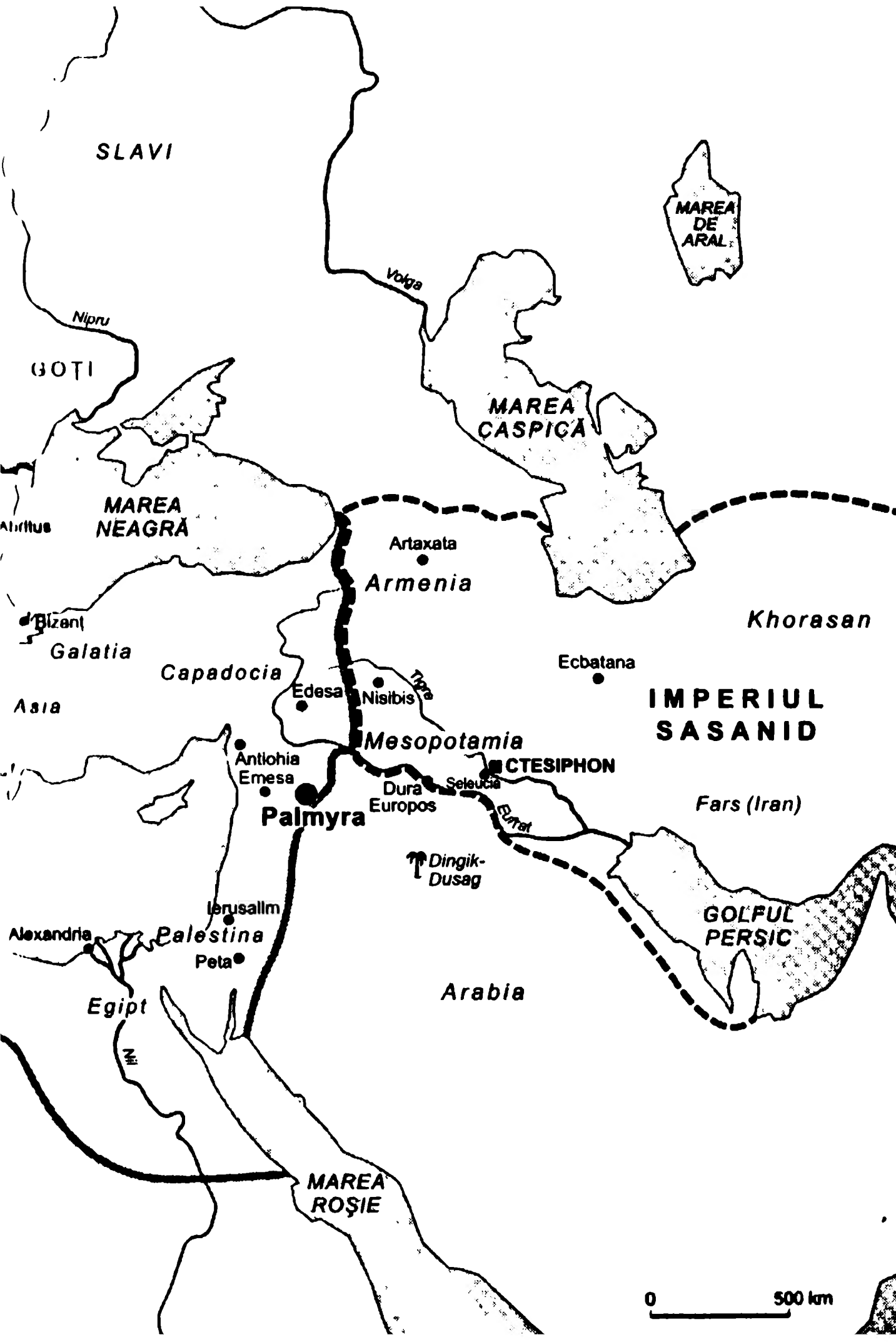
În clipa dorinței de mărire, ți-o poți întotdeauna închipui pe Zenobia înaintând pe sub colonadele Palmyrei. Frumusețea ei nu-și găsește egal decât în splendoarea acestui oraș de piatră, peste care deșertul și secolele au așezat atâta pulbere de vise, încât viața însăși nu mai oferă alte certitudini decât o iluzie de multă vreme uitată.

ANGUS FAREL

limitele imperiului roman

limitele imperiului sasanid

SLAVI
MAREA DE ARAL
Volga
Nipru
GOŢI
MAREA CASPICĂ
MAREA NEAGRĂ
Artaxata
Armenia
Khorasan
Bizanț
Galatia
Capadocia
Ecbatana
Edesa
Nisibis
Tigra
IMPERIUL SASANID
Asia
Mesopotamia
Antiohia Emesa
CTESIPHON
Seleucia
Dura Europos
Palmyra
Eufrat
Fars (Iran)
Dingik-Dusag
Ierusalim
GOLFUL PERSIC
Alexandria
Palestina
Peta
Arabia
Egipt
MAREA ROŞIE
0
500 km

Partea I

DESTINUL

240–256 d.Hr.

1

DEȘERTUL TURAQ AL'LLAB

Ghemuită pe patul de cărămizi pregătit pentru naştere, tânăra soţie tremura. Un spasm o zgâlţâi din cap până-n picioare. Cu ochii şi gura larg deschise, îşi înfipse unghiile în încheieturile mâinilor lui Ashemu, doica egipteană. Răsuflarea i-a înghețat pe buze, iar pupilele dilatate păreau a nu vedea nimic.

O moaşă bătrână, îngenuncheată în faţa ei, îi masa pântecele. Îi porunci:

– Haide, copila mea, respiră! Respiră!

În fundul cortului, vreo duzină de femei nu le scăpau din priviri. Fără să-şi dea seama, se îndoiau de şale, încercând să facă ele efortul în locul tinerei soţii.

Era o fată de abia cincisprezece ani. Avea corpul atât de asemănător cu al unei copile, încât părea imposibil ca şoldurile să i se deschidă şi să dea viaţă.

Respiraţia îi reveni pe buze. Pielea pântecelui se încreţi din pricina contracţiilor. Un geamăt i se desprinse de pe buze.

Femeile îşi muşcară buzele ca să nu ţipe odată cu ea.

Bătrâna mormăi:

– Încetează să mai gemi! E inutil, asta n-o să-l facă să iasă!

Tânăra păru să nu audă nimic. O sudoare rece îi inundă obrajii şi tâmplele. O contracţie şi mai puternică o aruncă pe spate. Geamătul se transformă în ţipăt. Atât de ascuţit, încât stâlpii de cedru ce susţineau împletiturile grele ale cortului au tremurat. Ashemu se lipi de ea ca s-o sprijine mai bine.

În umbră, femeile psalmodiau numele lui Baalshamin, implorându-i ajutorul şi îndurarea.

Urmă un moment de răgaz. Cu gura căscată, cu obrajii umflaţi, gata să-i plesnească, tânăra fată înghiţea aerul cu lăcomie.

A venit noaptea fără ca nimic să se întâmple. O femeie se ridică. Lungi fitilul lămpilor cu ulei ce atârnau de stâlpi. O alta adăugă în vatră câteva baligi uscate de cămilă şi aţâţă focul cu un evantai din frunze de palmier. O a treia, cu o lingură de lemn cu coadă lungă, amestecă fâşiile de pânză în apa care fierbea. Erau gesturi necesare, dar, în acelaşi timp, gesturi pe care le făceau ca să se liniştească. Pentru a nu lăsa frica să pună stăpânire pe cort, ca fumul acru ce se ridica din canun. Fiecare dintre cele aflate aici cunoştea marele pericol de a aduce pe lume un copil la o vârstă atât de fragedă.

Ashemu mângâie fruntea tinerei soţii. Îi pipăi gâtul şi buzele. Murmură:

– Se duce!

Moaşa îi aruncă o privire furioasă.

– Ajut-o! Nu trebuie să moară. Trebuie să împingă, altfel nu pot să trag copilul.

O licărire absentă străluci în ochii fetei. Sudoarea îi făcea pieptul şi pântecele să strălucească. Ashemu îşi lipi obrazul întunecat de al ei, şoptindu-i cuvinte blânde, de încurajare.

– Ce faci, egipteanco? se răsti bătrâna. Nu e timp pentru drăgălăşenii!

Îşi înfipse aprig degetele la baza gâtului tinerei soţii. În spatele ei, femeile amuţiră.

Femeia-copil îşi reveni. Îşi agăţă braţele de gâtul bătrânei, cu ochii ieşiţi din orbite de groază.

– Nu te las să mori, mormăi moaşa mărind apăsarea degetelor pe gâtul ei. Nu-ţi pot îngădui să uiţi de durere, altfel mori.

Focul lumina turbanele bărbaţilor. Cu toţii îşi ţineau fruntea plecată pentru a nu li se citi teama pe faţă.

Numai Abdonai își ținea spatele drept, privirea sus, înălțată peste deșertul Turaq Al'llab, peste care tremurau stelele în marea nopții. Cea care urla acolo, sub cort, era soția lui.

Pentru o clipă, strigătele s-au mai potolit, înainte de a reîncepe, mult mai adânci, mult mai răgușite. Ca ale unei gazele spintecate. Gemete atât de îngrozitoare, încât sfâșiau cefele și spinările bărbaților, ca niște lame de pumnal.

Încă de dimineață, cuvintele moașei se suceau și se răsuceau în capul lui Abdonai. Bătrâna fără dinți i le mai spusese cu trei sau patru anotimpuri înainte, când el și-a mărturisit dorința de a avea un fiu cu soția lui.

– Este alegerea ta, Abdonai! scrâșni ea. O fată nu e o cămilă. Soția ta e prea tânără ca să-ți dăruiască un urmaș. Are șoldurile prea înguste. La vârsta ei abia dacă poate să ducă o sarcină. Dar e alegerea ta.

Abdonai își deschise inima în fața lui Baalshamin. Cu sufletul plin de teama și de respectul pe care trebuia să le acorde zeului său murmură:

– O, preaputernicul puternicilor! Preaputernicul pământului și al strămoșilor mei, aruncă-ți privirea asupra celui care-ți este rob de la prima lui suflare...

Cuvintele îi mureau pe buze înainte să apuce să-și spună rugăciunea: ceea ce zărea pe cerul nopții nu mai văzuse niciodată.

Din instinct, mâna i se strânse pe mânerul curbat al pumnalului. Lama ieși câteva degete din teacă.

Caii se zbăteau în spatele corturilor. O chemare răsună de pe duna care străjuia tabăra.

Cu voce joasă, plină de uimire, Abdonai exclamă:

– Se mișcă o stea! Priviți! O stea se mișcă!

Bărbații ridicau fața spre el, fără să priceapă. Caii nechezau, scoțând un geamăt sacadat, ce se împletea cu vaietul tinerei soții. Abdonai arătă spre nord, spre miile de sclipiri ale stelelor, și repetă cu furie:

– Priviți, se desprinde de cer! Baalshamin desprinde o stea de pe cer!

Apoi o văzură.

De-acum nu mai era o stea, ci o dâră de lumină. Albă, abia cât o insectă. Sub ochii lor, crescu şi căpătă dimensiunea unei păsări. Apoi se schimbă din nou. Fină şi delicată, pluti ca o corabie dusă de vânt. Continuă să crească. Atât de repede! O văzură transformându-se într-o limbă de foc, apoi într-o coadă de cal nărăvaş.

La sud de tabără, cămilele începură să ragă. Mai întâi câteva. Apoi toate, aşa cum se întâmpla, uneori, atunci când le cuprindea frica. Dunele răsunau de răgetele lor. Nimeni nu mai auzea strigătele tinerei soţii. Bătrânii, femeile şi copiii ieşeau în mare grabă din corturi. Li se arăta cerul. Flacăra stelei plutea din ce în ce mai repede. Din ce în ce mai lungă, roşie şi strălucitoare. Mamele îşi chemau copiii. Cei mai măricei, neliniştiţi, se agăţau de tunicile lor. Cei mai mici râdeau şi băteau din palme în faţa minunii cereşti.

Abdonai nu scăpa din ochi flacăra ce spinteca cerul. O voce înspăimântată murmură lângă urechea lui:

– Vine peste noi, Abdonai! Baalshamin trimite steaua drept peste noi!

În cort, femeile auziră strigătele şi vacarmul făcut de cămile. Curiozitatea crescu peste măsură. Fără să mai reziste, ieşiră, lăsând-o pe tânăra soţie pe mâinile moaşei şi ale lui Ashemu.

Ea nu mai ţipa. Spasmele îi scuturau încă şalele, dar nici un geamăt nu-i mai ieşea de pe buzele uscate. Trupul său greu şi lipsit de putere apăsa acum pieptul lui Ashemu.

– Sărmana! mormăi bătrâna printre cioturile dinţilor. E dusă.

Deschise gura fetei, îşi apropie obrazul de ea câteva secunde, înainte de a pune din nou palma pe pântecele umflat. Mormăi:

– În zadar te mai străduieşti s-o sprijini. N-o să ne mai ajute.

În timp ce Ashemu o întindea pe tânăra soţie pe covoarele acoperite cu cârpe, femeile se întorceau în cort, în fugă. Cu trăsăturile schimonosite de uimire, urlau toate deodată:

– O stea se desprinde din cer!

– Vine peste noi! Drept peste noi!

– Nu este o stea, este o flacără mare!

Bătrâna se ridică pe jumătate şi întrebă:

– Ce tot spuneţi?

O femeie îi răspunse:

– Este focul din cer din ziua de apoi. Baalshamin o să ne judece!

Ridicând mâinile, o alta strigă:

– A venit ziua judecăţii! Baalshamin vine în carul lui de foc!

Ashemu arătă spre femeia întinsă pe jos:

– Şi ea? Vreţi s-o lăsaţi aici? Pe soţia lui Abdonai?

O femeie strigă cu faţa scăldată în lacrimi:

– O să murim cu toţii! De ce să se mai nască un copil?

Celelalte o şi luaseră la fugă.

Bătrâna ameninţă:

– Nu fugiţi! Ah! Laşelor, demonul a pus stăpânire pe voi!

Pânza de la intrarea cortului căzu, înăbuşindu-i cuvintele. Moaşa ezită. Ashemu se întrebă dacă o să fugă şi ea ca şi celelalte. Afară, tot ce era viu şi avea gură urla şi behăia.

Bătrâna suspină. Cercetă femeia cu o strâmbătură răutăcioasă, ce-i lăsă să se vadă limba roz care îi acoperea gingiile goale. Îngenunche, se ghemui din nou, punându-şi capul pe pântecele relaxat. Ashemu îşi ţinu răsuflarea. Fără să-i arunce vreo privire, moaşa spuse:

– Copilul trăieşte.

Deznodă de la brâu o punguţă de piele. O lamă dreaptă îi răsări în palmă. Strălucirea mată a metalului bine lustruit sclipi în lumina lămpilor.

Porunci:

– Aduceţi cârpele şi apă caldă.

Lui Ashemu îi tresări inima.

– Doar n-o să...

– Grăbeşte-te! E moartă, e deja moartă. Sau va fi foarte curând. Vrei să-i vezi pântecele putrezind?

Afară, cineva încetă să mai strige. Apoi altcineva. Şi încă un altul.

Chiar şi copiii tăcură.

Nu se mai auziră decât văicărelile răguşite ale cămilelor şi nechezatul cailor înnebuniţi de groază.

Steaua de foc mergea din ce în ce mai repede. Crescu, ca un cap de fiară, de aur şi de sânge, ce înroşea cerul pe unde trecea. Coada ei de flăcări se mărea şi se micşora. Lumina atât de bine întunericul nopţii, încât se distingeau perfect feţele, corturile şi umbrele lor. Se vedeau încreţiturile şi fisurile care brăzdau dunele. Războinicii M'Toub care-i însoţeau îşi scoaseră *nimcas* din teacă. Tăişul curbat atârna neputincios în mâinile lor.

Gura de foc era acum larg deschisă spre ei. Nimeni nu se îndoia de voinţa lui Baalshamin.

Unora li se păru că aud zgomotul unei guri gigantice care înghite văzduhul. Suflarea morţii alergând deasupra deşertului. Mulţi căzeau în genunchi, implorându-l pe Baalshamin să-i primească cu îngăduinţă. Alţii se târau, muşcând pământul şi pietrele. Numele lui Baalshamin plutea în aer.

Doar atât se mai auzea: numele zeului atotputernic al Universului.

„Baalshamin! Baalshamin! Baalshamin!"

Abdonai îşi găsi curajul să-şi întoarcă privirea spre cortul unde, poate, copilul lui venise pe lume. Era băiat sau fată? N-o va şti niciodată. Nici unul dintre muşchii lui nu avea puterea să-l poarte până acolo. Fiara de foc mergea prea repede. Venea peste ei atât de aţintit, încât, în afară de coada înroşită, nu se vedea decât un nor alb ce lumina totul.

Abdonai făcu la fel ca toţi ceilalţi. Se lăsă să cadă în genunchi, căindu-se de greşelile făcute.

Lama a sfâşiat deja carnea cât timp lumina stelei a pătruns prin împletitura deasă a rogojinilor cortului.

Ca şi cei de afară, fără ca măcar să-şi dea seama, Ashemu murmura numele lui Baalshamin, chiar dacă nu era zeul ei.

Nu se putea gândi la nimic altceva decât la ceea ce vedea. La degetele însângerate ale bătrânei, care desfăceau marginile pântecelui tinerei soţii, deschizându-l în două, ca pe o rodie. Degete ce tremurau, desfăcând cutele măruntaielor. Şi dedesubt, în întunericul lucios de sânge, răsăreau pleoapele, gura şi nasul nou-născutului. Mişca. Gesturi mărunte. O mână doar puţin mai mare decât un bob de fasole se ridică, se agită, ca şi cum căuta să se agaţe de aer.

Afară nu se mai auzeau ţipete. Doar un huruit de murmure ce îţi dădeau fiori. Moaşa se ridică clătinându-se. Se îndreptă spre ieşirea cortului, rostind nişte cuvinte pe care Ashemu nu le înţelese. Fugi ca toţi ceilalţi.

Ashemu nu apucă să facă nici o mişcare. Acum, se vedea ca în plină zi. Chiar mai bine. O lumină crudă, ce lumina interiorul cortului cât douăzeci de sori. Moartea a desfigurat faţa frumoasă a tinerei soţii. Buzele i s-au strâns într-un rictus cum n-a mai văzut niciodată. În acelaşi timp, pântecele deschis se lăsa din ce în ce mai mult.

Atunci, numai atunci, Ashemu pricepu că un lucru cu adevărat extraordinar se petrecea.

Roata timpului se opri. Îşi scufundă mâinile în sângele tinerei soţii. Scoase pruncul. Cordonul ombilical ţinea copilul legat de mama lui moartă. Fără să se gândească sau să caute cuţitul pe care bătrâna l-a lăsat să cadă, Ashemu îşi înfipse dinţii în carnea cleioasă. Îl tăie la fel de sigur cum o leoaică sfâşie gâtul prăzii. Pruncul, greu şi vioi, atârnă în braţele ei.

Ashemu răsturnă copilul cu capul în jos, îl scutură zdravăn, alergând în acelaşi timp afară din cort, spre cei care se rugau şi îl implorau pe Baalshamin.

Când Ashemu simţi sub tălpi pământul rece de afară, nou-născutul scoase primul lui ţipăt de viaţă. Îndesă copilul între sâni. Un zgomot de nedescris umplu cerul.

Ştiu atunci că femeile au spus adevărul. Toţi aveau să moară.

Lumina se stinse.

Totul deveni negru

Un întuneric mai adânc decât noaptea.

Vacarmul neomenesc încetă.

Liniştea puse stăpânire peste toate.

Un întuneric de nepătruns, fără nici o părere de lumină. O linişte mormântală, fără nici cel mai mic murmur.

Atunci, pământul se cutremură.

Crăpă şi se clătină cu atâta violenţă, încât Ashemu căzu în genunchi. Nu se gândi decât cum să apere copilul abia născut. Îi păru rău că nu-l putea face să intre în propriul pântece.

Totuşi, în liniştea ce se lăsă peste tabără, se auzi doar ţipătul lui. Ţipătul unui prunc, calm şi liniştit, care vine pe lume.

Ochii, obişnuiţi acum cu întunericul, descopereau cerul şi stelele. Unii se ridicau, cu fericirea pe chip, cu speranţa în inimă.

Un nor de nisip, de pietre şi de pământ puturos se înălţă. Un val de cenuşă irespirabil se abătu asupra lor, lovindu-le spatele, capetele, pătrunzându-le în nas şi în gură, la fiecare respiraţie. Îngropaţi de vii în pustiul deşertului.

Ashemu se chirci, cu copilul între sâni, pierdută în norul sfârşitului lumii.

După un lung răstimp, pe creasta de deasupra taberei, războinicii M'Toub se ridicau. Cu gura acoperită ca în timpul unei furtuni în deşert, reuşeau să respire fără să înghită cenuşa suspendată în aer, care răspândea un miros îngrozitor de putreziciune. Întunericul era dens. Nu mai vedeau focurile din tabără. Strigau ca să facă ştiut faptul că sunt în viaţă.

Jos, doar cămilele reacţionau. Zgomotul exploziei încă le bubuia în urechi, putoarea le făcea greaţă.

Apoi, ca şi ceilalţi, Abdonai auzi ţipetele unui copil. Fu sigur că era al lui.

Auzi şi chemările războinicilor M'Toub, dar nu se osteni să le răspundă. În jurul lui, toţi tuşeau şi scuipau. Îşi înnodă turbanul la gură, merse pe pipăite prin norul de cenuşă. Pe

vârfuri, se apropie de locul de unde veneau strigătele de copil. Cu mâinile întinse în faţă, pipăind şi mormăind, îi împinse pe cei care se ridicau. Plânsetele fură dintr-odată foarte aproape, la dreapta lui. Degetele lui dădură peste un dos mare. Un trup de femeie, mare şi puternic, încolăcit pe pământ, deasupra chemărilor nou-născutului.

– Ashemu!

Doica egipteană tremura ca varga. Gemu de groază şi se împotrivi când vru s-o ridice.

– Ashemu, sunt eu, Abdonai!

Ea întinse o mână în întuneric şi atinse obrajii acoperiţi de cenuşă ai lui Abdonai.

– Eşti sigur? întrebă cu o voce plângăreaţă. Eşti sigur? Nu eşti un demon?

– Nu mai spune tâmpenii! Sunt Abdonai!

– Ce poate să pută atât de tare, dacă nu mirosul unui demon?

– Sunt Abdonai. Nu-mi recunoşti vocea? Ridică-te şi dă-mi fiul!

O trase de mână. Ea îl respinse cu putere.

– Ai înnebunit? se înfurie Abdonai, încercând să apuce copilul care se zbătea la pieptul egiptencei. Dă-mi fiul!

– Nu, aşteaptă! gemu Ashemu.

Abdonai o apucă de umeri. Se luptară prosteşte până când egipteanca, scuipând şi tuşind, reuşi să murmure:

– Abdonai! Te rog! Nu-l face să respire praful ăsta. O să-l ucidă...

Avea dreptate. Turbanul i-a alunecat de la gură şi deja respira mai greu. Abdonai scuipă noroiul scârbos ce îi îngroşa limba. Se acoperi din nou şi întrebă:

– Băiat sau fată?

Fără să răspundă, Ashemu strecură copilul sub fuste, la căldură, lipit de pielea ei. Îşi venea în fire. Frica o părăsea, dar membrele o dureau atât de rău, de parcă ar fi fost bătută. Îşi şterse faţa cu dosul mânecii şi mormăi:

– Crezi că am avut timp să mă uit?

– Este un fiu, sunt sigur. Doar un fiu poate fi atât de puternic, încât să se nască într-o asemenea împrejurare.

Toţi cei din jurul lor tuşeau şi scuipau. Se chemau unii pe alţii, se pipăiau. Se recunoşteau uşuraţi, împărţiţi între bucuria de a fi vii şi îngrijorarea pe care încă o provoca această cenuşă puturoasă ce îi sufoca.

– Să plecăm de aici, îi porunci Abdonai. Vino, să punem copilul la adăpost!

Când ajunseră în cort, ca nişte statui de praf albite în lumina lămpilor care încă nu se stinseseră şi când Ashemu trase pruncul minuscul de sub rochia ei pentru a-l şterge între picioarele încă murdare de sângele mamei sale, au descoperit o fiică şi nu un fiu.

– Ah! făcu Abdonai.

Cu gura amară, o privi pe Ashemu care, în sfârşit, spăla copilul cu puţina apă rămasă.

O fiică!

Baalshamin abătea asupra caravanei sale o stea şi îi dădea o fiică!

Oare Baalshamin voia să-i facă pe toţi să creadă că Abdonai căra demoni în samarele de pe cămilele lui?

Zări forma lungită pe covoare. Fu gata să întrebe, enervat, dacă soţia lui dormea. Dacă măcar şi-a dat seama că o stea din cer a căzut peste ei!

Strălucirea aurie a fitilelor lumina umbra neagră a pântecelui, gura strâmbă, căscată, ca şi ochii care vor mai vedea nimic. Pricepu.

În spatele lui, învelind pruncul într-o pânză moale, Ashemu mormăi:

– A suferit şi iar a suferit. Era de aşteptat. Bătrâna a făcut ce trebuia. În afară de faptul că toţi trebuie să moară din cauza stelei, nu e nici un necaz.

Abdonai făcu un gest furios.

– Nimeni n-o să moară. Cenuşa o să se aşeze. O să fie doar ceva mai mult praf în deşert, asta-i tot.

– Atunci de ce pute în halul ăsta? Cine îţi spune că demonii nu vor ieşi din pământ, acolo unde a căzut steaua?

– Nu mai spune baliverne, egipteanco! o repezi Abdonai. Crezi că Baalshamin a făcut să ardă o stea în cer doar ca să-i distreze pe demoni?

Când pânza de la intrarea în cort căzu în urma lui, Ashemu ridică până la buzele ei capul rotund şi călduţ al pruncului şi murmură:

– Biata mea fetiţă. Ce ştie el, tatăl tău, despre voia lui Baalshamin?

2

DEȘERTUL TURAQ AL'LLAB

În zori, aflară.

În clipa când lumina se înalță deasupra deșertului, la mai puțin de o mie de pași de tabără, războinicii M'Toub descoperiră craterul. Steaua a zdrobit duna ca o lovitură de baros și a calcinat rocile. A fost înghițită de pământul galben în care a săpat o uriașă pâlnie de nisip. Limbi de praf negru îi brăzdau pantele alunecoase.

Mai îndrăzneți decât oamenii din caravană, războinicii M'Toub se lăsară să alunece în crater. Incitați de perspectiva de a descoperi steaua dispărută, răscoleau nerăbdători praful și nisipul din fundul pâlniei.

Dintr-odată, unul dintre ei scoase un strigăt de groază. Picioarele lui, pulpele, coapsele alunecau. Se afunda atât de repede în nisip, de parcă un animal îl trăgea din fundul craterului. Înainte ca să-i poată veni în ajutor cineva, un alt războinic, foarte aproape, se afundă, dintr-odată, până la umeri. Toți i-au văzut privirea halucinată, care implora. Nisipul i se rostogoli pe ceafă, urcând în vălurele până la buze. Apoi îl înghiți, înspăimântător de încet.

Cu respirația tăiată, cu gura deschisă, alt războinic M'Toub zgârie praful ucigaș din jurul lui. Înjurând în gura mare, bărbații își deznodau turbanele. Fâșiile lungi de pânză albastră biciuiau fața nefericiților, chiar în clipa în care un val de nisip îi înghițea.

Aproape de Abdonai, un bărbat spuse cu voce seacă:

– Baalshamin a săpat nisipurile demonului!

Abdonai îşi încleştă pumnii. Fără un cuvânt, îi privi pe războinicii M'Toub care se grăbeau să iasă din craterul în care nisipul încă se prăvălea în mici cascade.

De ce se încăpăţâna Baalshamin? Nu-i era destul că i-a dat o fiică şi i-a acoperit familia, corturile, cămilele cu o cenuşă nenorocită?

Războinicii M'Toub ajunşi la marginea craterului rămaseră nemişcaţi. O mână se agăţă de Abdonai, arătându-i fundul pâlniei de nisip.

Acolo unde oamenii erau pe cale să dispară, creştea o umbră. Cenuşa şi nisipul nu se mai prăvăleau. Se amestecau într-un fel de noroi. O pată de noroi asemănătoare unei pete de sânge negru pe o cârpă.

Acum priveau cu toţii. Unii ţineau mâinile pe mânerele pumnalelor. Părul li se ridica pe cefe şi pe braţe. Toţi se gândeau că aveau să vadă apărând balele fetide ale unui demon gata să le înghită tovarăşii. Toţi se gândeau că, în curând, aveau să-i vadă faţa.

Apoi, deasupra noroiului, se iscă o strălucire albastră. O oglindire lichidă. Reflectarea cerului.

Un cuvânt stătea să izbucnească din piepturi. Un cuvânt atât de incredibil, încât nu reuşi să iasă printre buze.

Deasupra noroiului, strălucirea se lăţi.

Tremură aşa cum face un animal tânăr, care se scutură după un somn lung.

Scânteie muşcând nisipul, înecându-l sub sclipirile ei.

Continuă să ţâşnească, din ce în ce mai puternic, strecurându-se printre pietre, subţiind nisipul, înghiţind gropile şi movilele.

Nu era cu putinţă să se înşele. Era chiar ceea ce se vedea!

Abdonai îşi înfipse unghiile în umărul cel mai apropiat şi urlă:

– Apă! Este apă! Baalshamin ne-a trimis apă!

Apă.

Aici, în inima marelui deşert Turaq Al'llab. Aici unde sarea făcea pământul alb ca oasele unui cadavru. Unde aerul calcina insectele. Unde un om nu rezista fără apă decât două zile şi două nopţi pe scoarţa fierbinte a pământului, înainte de a se prăbuşi.

Apă.

Nisipul o înghiţea repede, dar se formase deja o baltă largă de douăzeci sau treizeci de paşi pe fundul craterului.

Copiii dansau şi imitau cu mâna zigzagul muştelor care zburau deasupra apei. Femeile chicoteau acoperindu-şi gura. Bătrânii plângeau de bucurie. Întreg tribul lui Abdonai era acolo: puternicii maazini, cărora nu le păsa de arşiţă, aşezaţi în jurul craterului care devenea o oază sub ochii lor. Gurile murmurau şi cântau. Inimile râdeau şi tresăltau de bucurie.

– Apă! Apă! Baalshamin fie binecuvântat!

Când soarele alunecă spre asfinţit, craterul era mai mult de jumătate plin cu o apă pe care încă nimeni nu îndrăznea s-o atingă.

Ici, colo, pereţii mai povârniţi ai craterului se prăbuşeau. Un întreg perete chiar dispăruse, lăsând apa să curgă până la duna care se înălţa deasupra taberei. Nu mai era o baltă, ci un mic lac, care se mărea mereu, luând forma alungită a unei flori de hibiscus, întunecată, albastră şi limpede.

Pentru prima oară, atunci când soarele ardea cu toată puterea, s-a simţit prospeţimea apei, care se ridica în aer şi mângâia feţele. Copiii nu-şi mai puteau stăpâni emoţia. Trebui să li se interzică să se ducă să murdărească apa minunată.

Abia atunci Abdonai se gândi la fiica lui. Dintr-un salt, se îndreptă spre Ashemu. Îi smulse copilul din braţe, îl ridică deasupra capului, ca un nebun.

– Darul Zeului! zbieră el. Darul Zeului!

Îl priviră, zăpăciţi.

– Baalshamin mi l-a trimis. Mi-a trimis apă şi mi-a trimis-o pe fiica mea. S-a născut când a căzut steaua. A spintecat pântecele mamei sale, aşa cum steaua a spintecat pământul!

Bătrânii se încruntau, mormăind, nefiind foarte convinşi. Femeile scuturau din cap, comentând. Toţi credeau că apa era cel mai frumos şi mai mulţumitor dintre darurile Zeului. Nu era acesta balsamul pentru viaţa ce va veni?

Dar Abdonai, cu fiica lui nou-născută deasupra capului, continuă să danseze pe marginea craterului. Râse, gata să-şi spargă pieptul. Râsul lui răsună pe suprafaţa apei. Duna răspunse cu un ecou cum nu s-a mai auzit niciodată. Neîndoios, mai târziu, toţi erau convinşi că, în acel moment, a fost chiar râsul lui Baalshamin. Apoi, toţi văzură sandaua lui Abdonai alunecând în nisip. Toţi o văzură legănându-se spre fundul craterului.

Toţi văzură cum se desface pânza ce învelea pruncul. Toţi ţipară când corpul mititel al copilului zbură deasupra apei. Un corp mic şi roz, ca o pietricică din carne, care se răsucea ca şi cum n-ar fi avut nici o greutate. Ca şi cum se voia pasăre. Plonjă pe suprafaţa apei ca o săgeată, dintr-odată. Lovi apa, ridicând o jerbă dantelată. Şi dispăru.

Abdonai se rostogoli la poalele pantei. Lovi şi el apa şi se scufundă. Împiedicându-se în hainele largi, se chinui să ajungă în picioare, pe mal. Scuipa, respira, simţind îngrozit cum nisipul îi fuge de sub picioare. Mâinile băteau aerul, lovind suprafaţa apei. O zbatere care, neîndoielnic, l-ar fi prins în mreje.

Bărbaţii se îndreptau spre el, aruncându-i centuri sau turbane. În toată nebunia, nimeni nu băgă de seamă un băiat foarte mic, la picioarele dunei, care îşi scotea tunica.

Nimeni nu-l văzu plonjând în apă, scufundându-se, iute ca un peşte.

Reapăru în mijlocul lacului, în clipa în care, în cele din urmă, îl scoteau pe Abdonai pe mal. Înota cu uşurinţă. Părul lui des scânteia în timp ce tăia suprafaţa apei. În mâna dreaptă

o ţinea pe fiica lui Abdonai, proptită de obrazul lui. Liniştit, copilul nu părea deloc deranjat. Într-un fel de mângâiere, se agăţă de buclele salvatorului său. Se lăsă o linişte ciudată. Femeile îşi muşcau buzele.

Băiatul înotă cu uşurinţă spre Abdonai. Silueta lui era înşelătoare. Înalt şi puternic pentru vârsta lui, nu putea să aibă totuşi mai mult de cinci sau şase ani.

Cu un gest blând, ca un regret, puse copilul în mâinile tremurânde ale lui Abdonai, care îl ridică cu grijă.

– Aţi văzut: a căzut în apă şi nu s-a înecat. Ce v-am spus este adevărat: Baalshamin a ales-o!

De data asta nimeni nu mai mormăi. Bătrânii zâmbeau dând din cap, femeile îşi dădeau cu părerea, cu ochii plini de lacrimi.

– Acesta va fi numele ei, vorbi din nou Abdonai. *Zenobia*: darul Zeului.

După o clipă, când fiica lui se afla în siguranţă la pieptul lui Ashemu, Abdonai îl privi pe tânărul salvator. Era atât de tânăr, încât îl făcu să simtă un fel de stânjeneală. Oare Baalshamin încerca din nou să râdă de el?

Se aplecă spre băiat şi-l întrebă cum îl cheamă.

– Schawaad, fiul lui Iskellail, fiul lui Duram-Elai.

– Nu te-am mai văzut niciodată. Nu eşti din tabăra mea, Schawaad.

Băiatul se întoarse spre dună, spre celălalt mal. Abdonai descoperi un grup de vreo treizeci de oameni, bărbaţi, femei şi copii pe care nu îi văzuse până atunci, prea fascinat fiind de apa ce urca din fundul craterului.

Toţi, bărbaţi sau femei, erau îmbrăcaţi la fel, în tunici lungi, albe. Bărbaţii purtau barbă, iar femeile nu aveau acoperit de văl părul lăsat să curgă pe spate. Stăteau drepţi, fără să facă un gest, ca nişte statui.

– Tatăl şi unchii mei, spuse Schawaad.

Arătă cu degetul spre locul unde duna se îngusta, spre est. La două ore de mers, un fel de drum plin de grohotiş ducea la platoul de pe Turaq Al'llab.

– Toţi dormeau. S-au trezit şi au văzut steaua de foc căzând. Când s-a făcut ziuă, tatăl meu a spus: „Marele Arhanghel se întoarce. Să mergem în întâmpinarea lui". Apoi au văzut apa ţâşnind din nisip. Tatăl meu a spus: „Marele Arhanghel n-a venit el însuşi, dar a trimis apa mântuirii". Tu ai ţipat şi fiica ta a căzut în apă. Marele Arhanghel a hotărât s-o mântuiască prima. Dar fiica ta nu face parte dintre noi. Nu ştie să înoate. Deşi nu ştiţi să înotaţi, Marele Arhanghel vă dăruieşte totuşi mântuirea, dar nu-şi poate împlini voinţa sa pe pământul oamenilor. Atunci m-am aruncat în apă. Am fost cel de-al doilea mântuit de apa Marelui Arhanghel.

Băieţelul avea o voce sigură, strălucind de mândrie. Nimeni nu se putea îndoi că, de multă vreme, a fost învăţat să mânuiască cuvintele. Oricare ar fi fost înţelesul acestor cuvinte!

– Atunci, voi sunteţi cei care îl urmaţi pe profetul Elkesai?

– Elkesai este Marele Învăţător, cel care ne conduce înaintea Marelui Arhanghel, confirmă copilul cu seriozitate.

Elkesaiţii! se gândi Abdonai. Iată cine erau elkesaiţii: apa ţâşneşte la picioarele lor în plin deşert, miracolul miracolelor. Şi la ce se gândesc ei? La sete, la fericirea caravanelor, la viaţă, la frumuseţe, la flori şi la răcoarea nopţilor ce va domni curând aici, dacă apa nu se va evapora sub focul soarelui? Nu. Elkesaiţii nu-şi închipuie nimic din toate astea. Ei se gândesc doar la mântuire!

Să se mântuiască de ce? Ei care nu îndrăznesc nici să întredeschidă buzele ca să lase să le scape un zâmbet, ei care n-au omorât niciodată nici măcar un porumbel sau un şobolan al deşertului. Cum făceau să aibă copii? Iată unul dintre cele mai mari mistere ale Creaţiei.

Băieţelul îl cercetă cu insistenţă, cu ochi sigur şi hotărât. Dar şi străpungător, căci adăugă, ca şi cum citea în mintea lui Abdonai:

– Profetul ne spală în apă de păcatele noastre. Oamenii fac multe greşeli. Fără să-şi dea seama. Peste tot se pot face greşeli. Chiar şi în deşert. Tatăl meu ştie asta.

Abdonai aprobă cu o strâmbătură. Atât de tânăr şi cu gura doldora de păsăreasca acestor profeţi nebuni care mişună prin deşertul Turaq Al'llab.

Era dezamăgit. Şi neîncrezător.

Aruncă o privire spre oamenii în tunică albă, de pe pe cealaltă parte a apei abia ivite, nehotărât fiind în a le da un semn. Ar fi putut să-i invite în numele lui, să le mulţumească, chemându-i să împartă pâinea şi bucuria acestei zile minunate. Dar aceşti elkesaiţi nu împărţeau nimic cu triburile din deşert. Mai ales hrana. Le-ar fi putut veni şi ideea să-şi însuşească izvorul. Să creadă că lor le-a făcut Marele lor Arhanghel un dar sau vreo altă ciudăţenie de acest fel.

Ezită. Trebuia oare să înceapă vreo negociere arătându-şi puterea? Să-i cheme pe războinicii M'Toub ca să-i alunge?

Nu. Băiatul lor tocmai a salvat-o pe Zenobia, cea abia venită pe lume. Nici nu trebuia să se gândească la aşa ceva. Nu era o zi în care să-i dispreţuiască pe cei de care Baalshamin se folosea ca să-şi împlinească voinţa.

– Cum ai învăţat să înoţi atât de bine? îl întrebă.

– În marele fluviu din est. Tata spune că trebuie să-ţi păstrezi capul sub apă cât timp numeri până la zece. Dacă nu, Marele Arhanghel nu va putea să ne binecuvânteze.

– Şi tu ştii să numeri până la zece?

– Mai mult. Mult mai mult. Cu fiica ta am stat sub apă până la şaisprezece.

Abdonai nu se putu stăpâni să nu râdă. Aşa elkesait cum era, acest băiat nu era unul obişnuit. Îţi venea să-l asculţi povestindu-şi istoriile. O bucăţică de om, dar un foarte bun purtător de cuvânt.

– Aşadar, datorită ţie, tinere Schawaad, fiica mea este binecuvântată de Marele tău Arhanghel! Du-te şi spune-i asta tatălui tău. Spune-i că zeul meu, Baalshamin, mi-a trimis o

stea. Ea a căzut în tabăra mea, în acea parte a deşertului pe care am ales-o ca loc pentru tabără încă de acum jumătate de lună, pentru că soţia mea trebuia să aducă pe lume o viaţă. Înţelegi asta? Steaua a căzut chiar în clipa când fiica mea ieşea din pântecele mamei sale. Iată ce trebuie să-i spui tatălui tău. Steaua a căzut, fiica mea s-a născut, apa a apărut. Apa a chemat-o pe fiica mea. Fiica mea te-a chemat pe tine, pentru ca Marele Arhanghel să n-o ia. Spune-i asta tatălui tău. Zeul meu, Baalshamin, şi Marele vostru Arhanghel s-au pus de acord. Spune-i că poate veni să se mântuiască în izvorul fiicei mele, oricând doreşte. Şi tu la fel. Spune-i că eu, Abdonai, fiul lui Maliku, fiul lui Nashum, din tribul Maazin, îi dau voie.

Băiatul aprobă, serios.

– Eşti prietenul meu, Schawaad. Mai spune-i tatălui tău că îi dăruiesc o cămilă de trei ani şi zece oi. Vei veni cu el să luaţi cămila când va voi. Ai meritat-o din plin, băiete.

Faţa lui Schawaad se înăspri, devenind şi mai serioasă decât era înainte. Aruncă o privire arzătoare către ai săi, muşcându-şi buzele.

– Crezi că fiica ta m-a chemat când era în apă?

– Bineînţeles!

Abdonai râse, fericit că se putea juca cu gândurile naive ale băieţelului. Adăugă plin de mister:

– Te-ai fi aruncat, ai fi găsit-o în apa adâncă dacă nu te-ar fi chemat?

Schawaad îl cercetă cu atenţie, încercând să descopere ironia. În cele din urmă, surâse. Un surâs care îl făcu pe Abdonai să se simtă stânjenit.

– Atunci, dacă fiica ta m-a chemat, ea care nu ştie încă nici să vorbească, nici să înoate, înseamnă că Marele Arhanghel a hotărât să ne unească sufletele.

Abdonai fu uimit pentru o clipă, înainte ca râsul lui să facă toate capetele să se întoarcă spre ei.

3

SINGIDUNUM, DANUBIU

Cu mâna ridicată, Aurelian ordonă liniște. Bătrânul decurion slăbi ușor pârghia. Coarda se derulă fără să facă lemnul să scârțâie, eliberând brațele catapultei.

Cu capul descoperit, fără cască, abia trecând peste groapă, Aurelian închise pleoapele pe jumătate, ca să asculte mai bine.

Zorile se iveau, lumea era încă doar o mare lăptoasă. O ceață mai groasă decât caierul de lână sufoca totul, confundând cerul cu pământul, înaltul cu adâncul. La mai puțin de zece coți, Danubiul curgea într-o liniște absolută, fără să lase măcar să-i scape murmurul unui vârtej. Invizibil sub negură, pământul se pierdea dintr-odată în apă, așa cum pielea obrazului se pierde în colțul buzelor. Nici un taluz, nici o plajă, nici un mal stâncos. Doar această infinită masă de apă, grea, glacială.

Dar Aurelian îi auzea.

Acolo, în susul apei, pe malul nordic, un topor lovea într-un trunchi. Loviturile răsunau regulat și calm.

Centurionul Maximus surâse, ușurat.

– Au început din nou. Corăbiile lor nu sunt gata. O să le termine abia în cursul zilei.

Aurelian nu răspunse. Bătrânul decurion aprobă cu un mormăit. Legionarii erau epuizați. Nu doreau nimic altceva decât puțină odihnă. S-au chinuit toată noaptea în întuneric și frig, săpând gropi, ascunzând catapultele transportate până

acolo piesă cu piesă. Barbarii cu ochi de vultur nu trebuiau să se îndoiască de nimic.

În depărtare, loviturile deveniră dintr-odată mai numeroase, mai puternice.

Ceaţa aluneca pe fluviu în valuri atât de dense, încât lumina abia pătrundea prin ele. Câmpurile şi tufişurile ce acopereau pantele malului sudic al fluviului păreau că nici nu există. Cohorta era ascunsă, nevăzută. La fel de nevăzută ca şi barbarii şi imensa pădure plină de smârcuri ce acoperea celălalt mal al Danubiului, pe sute de mile!

Deşi ceaţa îi ascundea foarte bine, Aurelian îi ghicea. Mii de bărbaţi cu barba scurtă, cu ochii cruzi. Mii de bărbaţi care, în acest moment, îşi încingeau platoşele, strângeau şeile cailor, potriveau tecile de la *spathas*, acele lame lungi şi flexibile, ce nu se rupeau sub lovitura spadelor. Mii de războinici mult prea mândri ca să poarte scuturi. Pregătiţi să înfrunte furia fluviului.

Barbari care iubeau demonii şi moartea, dornici să masacreze popoarele Romei, să prade pământurile şi să pângărească zeii!

Mii! În timp ce el nu dispunea, pentru a-i opri, decât de trei sute de legionari în cohortă! Grosul legiunii Aduitrix era încă la o noapte şi o zi de mers.

Trei sute de oameni care, dacă el se înşela, mureau astăzi.

Şi, odată cu ei, murea şi el. La treizeci şi opt de ani!

Ascultă în continuare loviturile de topor.

Prea regulate. Nu era agitaţia oamenilor care lucrează mulţi şi în grabă.

– Poate că le vor lăsa la apă în seara asta, puţin înainte de miezul nopţii, şuşoti din nou Maximus. Le place asta. Întotdeauna au crezut că ne temem să luptăm noaptea.

– Ar fi bine să nu-şi termine nenorocitele lor de corăbii până mâine dimineaţă, mârâi bătrânul decurion. Întăririle ar avea timp să ajungă de la Singidunum.

Aurelian îşi întoarse spre ei privirea albastră. Un albastru precum cerul, rece ca apa unui torent prins între gheţuri. O privire pe

care nu mulţi îndrăzneau s-o întâlnească şi care făcea de neuitat faţa lui cu trăsături liniare, care păreau croite în grabă.

– Nu, spuse el. Sauromaţii îşi bat joc de noi. Vor traversa râul imediat ce se va ridica ceaţa.

Oamenii din tranşee l-au cercetat miraţi.

– Loviturile de topor sunt o capcană. Imediat ce se va ridica un pic ceaţa, o să-i descoperim pe fluviu şi o să fie prea târziu.

Cu un gest care îi era obişnuit, centurionul Maximus îşi trecu mâna prin părul blond. Mâinile lui aveau o ciudată fineţe feminină, dar avea tâmpla şi urechea sfâşiate de o cicatrice dublă, cu marginile prost vindecate.

– Cum de eşti aşa de sigur?

Tonul lui Maximus era plin de mirare şi de respect, nu de îndoială. Aurelian zâmbi. Un zâmbet care nu-i îndulci trăsăturile.

– Ştiu.

Decurionul se îndreptă şi îşi lepădă mantia umedă, ca şi cum ar fi lăsat oboseala în spate.

– Suntem gata, tribunule. Avem nevoie de timp cât să încălzim urcioarele, nu mai mult de un ceas...

– În cazul ăsta, începeţi de pe acum, ordonă Aurelian.

Bătrânul soldat avu o ezitare. Arătă spre pieile care acopereau trei urcioare rotunde.

– N-ar trebui ca barbarii să ne ducă cu vorba. Dacă urcioarele sunt prea calde, se vor sparge imediat ce coarda se va destinde.

Râsul ţâşni printre buzele lui Aurelian, în timp ce îşi îndesa casca pe cap.

– Fii fără teamă, decurion. Sauromaţii abia aşteaptă să ne taie în bucăţi.

Cu o lovitură de călcâi, Aurelian îşi îndemnă calul în ceaţă. Un pursânge de Iberia, rezistent, şi care nu ezita niciodată în vacarmul unei lupte. Tropăind dezinvolt printre crengile proaspăt tăiate, cu nările fremătând, înaintă la pas printre şirurile de soldaţi. Deşi ceaţa era şi aici la fel de deasă ca deasupra apei,

manipulele apăreau una câte una, aranjate în rânduri de zece câte zece, la fel de corect aliniate ca în curtea unui campament.

Ca de obicei, Maximus a făcut o treabă perfectă. Capetele de lup cu bile de marmură roşie în locul ochilor ascundeau căştile. Vârfurile de la *pilums* străluceau în lumina palidă. Pielea scuturilor era unsă cu untură topită, pentru ca tăişul spathei să alunece mai bine. Nici o tunică nu era murdară, nici un inel de oţel nu lipsea din şirurile de zale. Piei groase de oaie le înveleau picioarele şi pulpele, ca să le protejeze de vârfurile săgeţilor, care se aşterneau pe pământ, atunci când se ajungea la lupta corp la corp.

Elegant, cu frâul ţinut moale între degete, Aurelian făcu calul să danseze în faţa soldaţilor. O briză îngheţată flutură centura mov care îi înfăşura cuirasa şi trecu prin ţesătura pantalonului scurt, acoperit de pielea ornamentată, ce îi ocrotea pulpele. Cu o duritate de piatră, vocea lui tună:

– Legionari, ei sunt cu miile şi voi nu sunteţi decât o mână. Ei nu au decât o dorinţă: ca sângele vostru să se scurgă pe săbiile lor. Duhnesc de ură şi viclenie. Sunt născuţi ca să sfâşie gâturi şi piepturi. Nu au nici reguli, nici îngăduinţă. Le este sete de sângele vostru.

Tăcu, lăsă animalul să-şi urmeze pasul elegant, adâncindu-se printre rânduri. Ochii lui, încadraţi de cureluşele de aur şi argint ale căştii pe care străluceau un vultur şi un soare, treceau de la o faţă la alta. Cei mai tineri legionari coborau privirea.

– Ei sunt cu miile şi voi nu sunteţi decât o mână. Totuşi, eu, Aurelian, tribunul vostru, vă promit: înainte de căderea nopţii, sauromaţii vor fi învinşi. Sunt vicleni, dar de viclenie vor pieri. Sunt furioşi, dar furia noastră îi va spulbera!

Calul se poticni, mişcând din urechi şi cu ochii neliniştiţi, ca şi cum vocea stăpânului îl ameninţa. Cu o împunsătură de genunchi, Aurelian îl aduse din nou la pas. Un zâmbet, care ducea cu gândul la ascuţişul unei lame tăind carnea, îi subţie buzele.

– Fii ai Romei, v-o spun: larii părinţilor noştri sunt cu noi şi zeii ne dăruiesc cea mai frumoasă zi din viaţa noastră. Curând,

Soarele-Invincibil va împrăştia ceaţa şi va fi sângele vostru. V-o spun: în seara asta, corbii lui Mithra se vor înfrupta din barbari. Iar noi vom bea vin de Sirmium, ca să sărbătorim victoria.

Ceaţa părea că nu are de gând să se ridice niciodată.

Aşteptarea ţinea muşchii încordaţi şi înţepenea spinările. Cu excepţia loviturilor de topor, care nu mai încetau, Danubiul înghiţea orice zgomot. Această linişte supranaturală îi îngheţa mai mult decât frigul.

Înconjurat de un singur manipul de infanterişti, tineri şi iuţi în aruncarea *pilum*-ului, Aurelian s-a aşezat în loc deschis, la jumătatea pantei, între pădure şi fluviu.

Discul alb al soarelui aproape că nici nu se ghicea prin ceaţă. N-o să se arate astăzi? Oare Aurelian şi-a minţit soldaţii? Va fi o zi nefastă în care zeii Romei îi vor lăsa să moară pe oamenii care li se închinau?

Vreme îndelungată Aurelian privi fix spre est. Îşi deschise sufletul atotputernicului Mithra, razelor Soarelui-Invincibil – zeii care au hotărât destinul tatălui său şi care astăzi aveau să aleagă pentru el victoria sau moartea.

Şi zeii au răspuns. Dintr-odată, o undă albă se răspândi în jur. O lumină aspră ce străbătu ceaţa, sfâşiindu-i valurile în franjuri inefabile. O lumină orbitoare tăia umbrele de la picioarele lucrurilor şi ale oamenilor.

Calul lui Aurelian tremură, călcă iarba udă cu picioarele din faţă. O briză puternică agită franjurile aurii ale păturilor de pe şei. Legionarii îşi îndreptau spinările, simţindu-şi pleoapele dureroase.

Atunci se iscă un zgomot pe care toţi îl recunoscură.

Un tremur al aerului, la dreapta lor. Un şuierat războinic şi ucigător, încă nevăzut.

O salvă de săgeţi.

Fără să mai aştepte ordinul, infanteriştii se acoperiră cu scuturile, formând un zid de lemn şi de piele, deasupra capetelor.

Trei, patru sute de săgeți sfâșiară aerul. Un zbor mortal, atât de compact, încât întunecă ceața devenită transparentă. Câteva vârfuri de fier scânteiară ca niște puncte de lumină.

Salva se ivi în punctul de observație din capul pantei. Dar se înclină, ca și cum o mână invizibilă o îndoia spre pământ. Cu un trosnet înfiorător, capetele de fier rădeau pământul și tufișurile. Până atât de departe, încât abia dacă se distingeau câteva dintre penele săgeților, în lumina din ce în ce mai puternică.

La ceva mai mult de o sută de pași de infanteriști, aprecie Aurelian cu îngrijorare. Încă prea departe, prea jos și prea la stânga! A văzut exact.

Și, pentru a-i confirma gândurile, zeii au împrăștiat perdeaua ce plutea pe fluviu. Ceața se risipea în vălătuci răzleți, topiți imediat de razele soarelui.

Atunci îi văzură.

Un șarpe. O reptilă de lemn, teribilă și feroce, dotată cu sulițe, barde de fier, legănându-se pe suprafața cenușie a fluviului. O sută, două sute de corăbii. Mai multe, poate. Legate între ele prin cordaje, ducând o mulțime de arcași, cu un genunchi pe bușteni, cu săgeata la picior. În spatele lor, sute de călăreți în tunici de zale, cu capul acoperit de o plasă de fier, peste care era pusă o chivără ascuțită, ținând hățurile micilor cai de Asia, cu piepturile protejate de un șorț de piele. La marginea acestui șarpe de lemn, zeci de bărbați conduceau cârmele grosolane. Ținut drept cu ajutorul unor legături întărite cu piele, acest drum de bușteni urma meandrele curentului, legănându-se în voia vârtejurilor, tăindu-le cu plesnete furioase, croindu-și drum prin spuma groasă, care clocotea. Ici, colo, ansamblul se răsucea, pierdea direcția, se ciocnea cu lovituri grele, amenințând să se dezmembreze înainte să apuce să se întindă corzile și curentul fluviului să-l împingă, din nou, înainte.

Mlădioşi, fără să arate nici cel mai mic semn de teamă, arcaşii, călăreţii şi caii sauromaţi se mişcau în ritmul acestor convulsii. Nici n-au zărit bine mâna de romani pe flancul sudic al râului, că un urlet a şi sfâşiat liniştea plină de uimirea provocată de apariţia lor. Mii de gâturi care urlau au deschis porţile infernului. Urlând, urlând neîncetat. Un suflu sălbatic, plin de ură, ce sfâşia aerul mai tare decât săgeţile aruncate cu puţină vreme înainte.

Frica arse obrajii tinerilor infanterişti. Aurelian însuşi simţi muşcătura ei în spinare, cu toate că traiectoria urmată de şirul de corăbii îi confirma calculele. Nu s-a înşelat: barbarii puteau folosi curentul, dar nu-l puteau stăpâni după pofta inimii. Formidabila putere a fluviului îi atrăgea spre curba largă din aval. Acolo sperau ei să pună piciorul pe malul sudic al Danubiului.

Tot acolo a pus şi el să fie săpate gropile pentru catapulte!

Viteza convoiului de corăbii crescu. Aurelian şi micul lui grup de infanterişti se aflau acum în bătaia primilor arcaşi. La mai puţin de o sută de coţi. Sub tirul marilor arcuri sauromate. Distingeau mănuşile de piele şi căştile întărite cu o tijă de bronz, care bara feţele barbare. Soarele străluci pe fierul săgeţilor lor.

În clipa în care vinele de bou au vibrat, Aurelian ordonă retragerea infanteriştilor.

Săgeţile sfâşiară aerul. Într-un galop violent, calul lui Aurelian zbură pe malul râului, în aval, în timp ce infanteriştii se grăbeau spre locurile mai înalte ale câmpului de luptă.

Cerul scânteia în mii de luciri. În aerul dimineţii se auzi încă o dată şuieratul ucigător al fierului.

Iarba pe care Aurelian şi legionarii lui tropăiau puţin mai devreme era acum acoperită de un mărăciniş compact de prăjini rupte peste care, ca nişte flori veninoase, străluceau penajele multicolore ale săgeţilor.

Pe fluviu, strigătele de război se transformau în insulte.

Aurelian îşi struni calul pentru a-l întoarce într-o curbă largă, care îl aduse aproape de mal. Acolo, sus, infanteriştii nu

ştiau ce să facă, aşteptând derutaţi ordinele. Teama şi confuzia erau evidente. Un pumn de musculiţe speriate în faţa copitei unui bou!

Aurelian zâmbi subţire. N-au decât să-şi bată joc barbarii. Surpriza va fi cu atât mai dureroasă pentru ei.

Dintr-o ochire, se asigură că bătrânul decurion a dezvelit, în mod discret, gropile catapultelor. Măsură încă o dată poziţia corăbiilor şi trase sabia din teacă. Înălţă lama. Singur în faţa haitei furioase care călărea fluviul.

O clipă, se putea crede că pleacă să-i înfrunte singur, ridicol, înnebunit de orgoliu şi de neputinţă. Şarpele de corăbii se cufunda şi începea să se lase în voia curentului, târându-se spre ochiurile liniştite ale fluviului. Arcaşii sauromaţi se ridicară, îşi încordară arcurile, în timp ce călăreţii dansau obscen sub nările cailor lor.

Aurelian îşi lăsă în jos sabia.

Acolo, sus, ca un vaier iscat chiar de pădure, vibră chemarea lungă a aramei.

Cu un răget aspru, coarda a trei catapulte se destinse.

Aurelian sesiză pocnetul lansatoarelor. Trei urcioare rotunde se înălţau deasupra fluviului. Insecte mari, neîndemânatice, învârtindu-se pe o traiectorie joasă.

Prima se zdrobi de apă, în faţa corabiei din frunte. A doua se sparse de trunchiul unei cârme. A treia atinse călăreţii şi caii. Toate trei explodară într-un zgomot asurzitor.

Trei bule de foc, alb şi auriu, topindu-se pe suprafaţa Danubiului.

Trei jerbe aurii, trei buchete de flăcări ce dansau pe apă, pe lemn şi pe tunicile de zale.

Corzile catapultelor plesneau din nou. Alte trei urcioare se răsuceau încet în aer. S-au spart deasupra corăbiilor, a cailor şi a oamenilor, aruncând jerbe de flăcări.

Urletele de durere şi fumul negru au izbucnit în acelaşi timp.

Infernul incandescent se dezlănţui.

Încă de două ori catapultele au aruncat urcioarele. Încă de două ori pucioasa, un amestec de sulf, sare şi *pietra fulmine*, a explodat semănând haos.

Cât ai clipi, flăcările devorau apa Danubiului. Se răsuceau în vâltoare, se năpusteau spre legăturile corăbiilor, picioarele cailor, lemnul arcurilor şi al sulițelor. Lipicioase şi flămânde, se agățau de carnea oamenilor, înghițind mantiile şi pielea căştilor, săgețile şi tolbele, ajungând până la mânerele *spathelor.* Nimic nu le scăpa. Focul împroşca, sărea dintr-o coamă în alta, de la o față la alta, de la o corabie la alta, ca un vânt nebun. Gâturile scoteau urlete de suferință. Caii nechezau, se ridicau, ca şi cum ar fi vrut să se arunce în fumul de grăsime arsă ce plutea negru peste jăratic.

O miasmă iute a umplut malurile. Ieşiți din gropile lor, bătrânul decurion şi legionarii lui şi-au acoperit nasul şi gura, asurziți de tunetul propriilor catapulte. Câțiva coți deasupra lor, Aurelian încerca să-şi liniştească animalul. Rotindu-şi ochii, cu spinarea cambrată de teamă şi de țipetele de moarte, calul bătea pământul cu copitele, ca şi cum ar fi fost cuprins de febră.

Întregul cot al Danubiului era acum în flăcări. Corăbiile se scufundau într-un trosnet lacom. Neputincioşi, incapabili să fugă, războinicii sauromați se gândeau la foc ca la nişte fitile de lampă. Înnebuniți de groază, cai şi oameni săreau în apa în flăcări. Ca nişte torțe venite de pe lumea cealaltă, capetele oamenilor răsăreau la suprafața fluviului, cu părul arzând. Cu buzele răsucite pe dinții fiebinți, caii se scufundau înghițind vâlvătăile.

Legăturile care țineau butucii cedau, trunchiurile se rostogoleau, zdrobind membre, sfâşiind piepturi şi pântece, făcând bucăți tot ce mai era viu. În aval, fluviul era deja acoperit de ceea ce moartea semănase. Resturi informe piereau într-o risipă de mici focuri purtate de curent.

În amonte, totuşi, corăbiile încă intacte erau prinse în capcană.

Oamenii tăiau imediat legăturile care ţineau strâns legate un grup de trunchiuri de altul, apăsau cu putere pe cârme, dar Dunărea era mai puternic decât ei. Îi ducea jubilând spre infernul de pucioasă, această urgie pe care zeii Romei au pus-o în mâinile tribunului Aurelian.

Dar erau sauromaţi. Barbari născuţi pentru a batjocori zeii şi a sfida însăşi moartea.

Aurelian îi văzu sărind pe caii lor înnebuniţi şi aruncându-se în fluviu. Îi văzu pe arcaşi trecându-şi preţioasele arcuri peste piept, pentru a se arunca, fără şovăială, în ape.

Cu zecile, înghiţiţi de bulboane, încurcaţi de armele lor, de căştile şi de tunicile de fier, se scufundau după câţiva coţi. Răsturnaţi pe burtă, curentul îi depunea, puţin mai departe, în flăcările şi mormanele de trunchiuri trosnind.

Unii, totuşi, însufleţiţi de o forţă neaşteptată, reuşeau să-şi ţină gurile şi nările afară din apă. Arcaşii se agăţau de trunchiurile ce pluteau departe de foc. Într-un efort încăpăţânat, scăpau de forţa curentului. Prinzând crupa sau coada unui cal din apropiere, continuau să înoate, apropiindu-se, în sfârşit, de malul roman al fluviului.

Prin fumul pestilenţial pe care briza îl îndrepta spre el, bătrânul decurion i-a văzut. Se întoarse spre Aurelian pentru a-i arăta, dar întâlni privirea de gheaţă a tânărului tribun.

– Excelentă treabă, decurion. Du-te şi pune-te la adăpost cu oamenii tăi. Acum, e rândul meu să acţionez, strigă Aurelian.

Înainte de a face un salt spre amonte, de-a lungul fluviului, calul se cabră. Cu un ordin scurt, Aurelian îi trezi din năuceală pe infanteriştii încă uimiţi. Tinerii soldaţi se grăbeau să refacă formaţia.

Aurelian flutură din nou sabia. Deasupra lor, trompeta cohortei sună o scurtă chemare, repetată de cinci ori. Întreaga cohortă apăru la marginea pădurii. Scuturile se aliniau, desenând o linie perfectă, purpurie, în faţa căreia se instalau centurionii.

La rândul lui, Maximus îşi trase sabia. Întinse lama spre Aurelian, care, cu un strigăt, îşi îndemnă calul în direcţia barbarilor.

În ordine perfectă, cele treizeci de manipule se grăbeau pe urma lui, urlând cât îi ţineau plămânii: „Roma! Roma! Roma!"

Ce mai rămăsese de făcut pentru a-i învinge pe sauromaţi era aproape un joc.

Îngreunaţi de apa care se scurgea din tunicile de zale, sugrumaţi de tecile săbiilor şi înţepeniţi în platoşele de piele, călăreţii şi caii erau ţinte uşoare. După un galop lung, Aurelian căzu asupra unui grup de războinici ai căror cai refuzau să ia poziţia de luptă.

Aplecându-se într-o parte, evită sulițele trase fără o direcţie precisă. Cu umărul şi încheietura mâinii unite într-un singur arc, făcu sabia să-i zboare din gâtlej în gâtlej. Oţelul sfârteca carnea aşa cum, o clipă mai devreme, focul pucioasei trecea de la o faţă la alta. Valuri de sânge mânjeau iarba, înainte ca primele cadavre ale sauromaţilor să se prăbuşească.

În spatele lui cohorta urlă din nou:

– Roma! Roma!

Soldaţii şi ofiţerii ştiură că tribunul lor a spus adevărul: în seara aceasta vor bea vin de Sirmium. Zeii au hotărât înfrângerea barbarilor.

Cu nervii ascuţiţi, îmbătaţi de mirosul cărnii şi al pucioasei aprinse, se aruncau asupra celor care scăpau, extenuaţi, şi care fugeau pe mal. În timp ce infanteriştii ţintuiau în noroi nenumăraţi arcaşi, înainte ca aceştia să poată să-şi încordeze arcurile, salve grele de *pilum* se abăteau în coastele cailor care tocmai cucereau Danubiul. Pătrundeau în pulpe şi în spinări. La fiecare impact, niturile slabe de lemn, care fixau fierul de lemnul prăjinii, cedau. În vâltoarea luptei corp la corp, *pilum* se transformau într-o barieră strălucitoare ce obliga duşmanul la nemişcare.

Totuşi, a mai urmat o clipă de stupoare.

Printre războinicii care tocmai se pregăteau să se arunce peste caii lor, unul dintre ei s-a ridicat. Fără să ezite, înlătură vârful ce îi străpungea pulpa. Durerea îi smulse un țipăt atât de limpede, de ascuțit, încât îi atrase privirea lui Aurelian. Clătinându-se pe piciorul sfâșiat, sauromatul se propti în fața lui, cu spatha într-o mână, cu cealaltă înlăturând casca a cărei acoperitoare pentru nas, răsucită, îi rănea fața.

Atunci Aurelian descoperi ceva de necrezut.

O față de femeie.

Ochi, gură, piele de femeie.

Sauromatul era o femeie!

Aflat la câțiva pași în urma lui, Maximus strigă:

– Tribunule! La stânga ta!

Profitând de neatenția lui, cu o suliță grea, cu capăt de bronz, întinsă deasupra grumazului calului, un sauromat îl atacă. Sub cagula de fier, Aurelian recunoscu din nou fața unei femei. O față frumoasă, în pofida strâmbăturii furioase ce îi schimonosea buzele.

Aurelian devie sulița peste umărul lui, printr-o legănare instinctivă a sabiei. Cu genunchiul își îndemnă calul să sară. În spatele lui, cu un efort care îi smulse un grohăit răgușit, războinicul rănit își ridică spatha, cu toată forța, ca să-i taie piciorul. Împiedicat de crupa calului, pierdu ținta. Sabia îi scăpă. Lama pătrunse cu un fâșâit ușor în burta înspumată a calului lui Aurelian. Își simți calul tremurând între picioare. Mușcând aerul, animalul necheză cu disperare. Cu copitele ridicate deasupra sauromatului, îi zdrobi pieptul într-un trosnet de lemn ce se rupe.

Sufocat de durere, calul se prăbuși peste cel al sauromatei, care se pregătea să atace. Aurelian se aplecă peste grumazul lui, înainte să fie prins între animalele care nechezau. Răsucindu-se, se ridică la timp ca să vadă spada lui Maximus, care tăia încheieturile sauromatei, deja în picioare, și care încerca să ridice deasupra capului sulița.

Cuprins de o nebunie care-l făcu inconștient în fața pericolului, trase spatha din măruntaiele calului muribund. Cu

mâinile strânse pe mânerul lung, strigând numele Romei la fiecare lovitură, înaintă în gloată, sfârtecând bărbaţi şi femei. Sfârtecând şi iar sfârtecând, cum îi ieşea în faţă un barbar sauromat rămas în picioare.

În amurg, atunci când soarele se arăta roşu peste fumul încă duhnind, băură vinul de Sirmium, cu înghiţituri mari. Cu faţa neagră de funingine, năuciţi, ca şi cum s-ar fi întors din străfundurile infernului, făcură să curgă nectarul victoriei pe tunicile întărite de sânge, stârnind într-o ultimă plăcere rănile şi muşchii epuizaţi.

Malul şi câmpul erau îmbibate cu un sânge pe care Danubiul nu reuşea să-l înghită cu totul. Din când în când, cadavrele îngrămădite în timpul bătăliei în grămezi putregăite alunecau în această năclăială şi cădeau în fluviu. Curentul le ducea într-un vârtej lent.

Aurelian îşi puse mâna pe ceafa lui Maximus. Albastrul ochilor săi era singurul lucru luminos ce se mai păstra pe faţa lui.

– Prietene, se amuză el, cu voce dogită. Astăzi m-ai salvat de femei.

Râdeau veseli. Privirile lor păstrau totuşi puţină mirare în faţa acestui adevăr: numeroşi sauromaţi morţi sub loviturile lor erau femei!

Femei care au învins pucioasa şi Danubiul. Femei care ţineau la piept suliţe de cinci sau şase livre.

Cum era cu putinţă aşa ceva?

Femei războinice? Femei care luptau de la egal la egal cu bărbaţii?

Pentru ca o asemenea absurditate să se producă, se pare că zeii şi bunul-simţ au părăsit sufletul barbarilor!

În realitate, asta strica puţin gustul victoriei. Îi dădea o amăreală grotescă, o complexitate la care mai bine nu se gândea.

Maximus strânse cu un entuziasm neobişnuit mâna lui Aurelian.

– Nu, Aurelian, eu îţi sunt dator. Noi, cei de aici, toţi ţi-o datorăm.

Spuse acestea cu voce tare. Toţi cei din jur aprobară zgomotos. Aţâţaţi de bătrânul decurion responsabil de catapulte, învârtiră deasupra capului butelcile şi cănile de cositor.

– Glorie lui Aurelian! Glorie tribunului nostru!

– Roma îţi este datoare! reluă Maximus. Fără capcana ta, în seara asta sângele şi cadavrele noastre erau înghiţite de Danubiu. Iar mâine, sauromaţii violau şi jefuiau Singidunum! În mai puţin de o lună, ar fi fost la porţile Romei.

Aurelian înalţă cupa.

– Beau pentru laudele tale, Maximus. Dar nu sunt pe merit. Uiţi că dacă nu i-am fi oprit noi, ar fi făcut-o Laberius şi Gemina a III-a.

Pe buzele legionarilor se citi ironia. Un foarte tânăr centurion, cu obrajii juliţi, se ridică brusc, cu faţa înflăcărată, răsturnând vinul pe umărul lui Maximus.

– Nu, tribunule! Maximus are dreptate. Fără tine, ce-ai fi vrut să poată opri Laberius? Oameni obişnuiţi? Nu e sigur. Femei? După ce tocmai am văzut astăzi, poţi fi foarte sigur că nu!

S-au auzit râsete. Aurelian ezită să-l potolească pe centurion. Lăsând deoparte dorinţa lui de a flata, tânărul ofiţer avea de o mie de ori dreptate. Şi îndrăzneala de a critica atât de deschis un prefect de legiune.

Însufleţit de propria-i agitaţie, centurionul strigă în continuare:

– Cu mâna ta, doar cu mâna ta, tribunule, ai spintecat astăzi patruzeci şi opt de femei şi bărbaţi sauromaţi! Poţi să mă crezi: i-am numărat, împreună cu decurionul Rufus!

Au urmat urale. Maximus sări pe o ladă, ridică mâinile deasupra capului său blond şi se adresă întregii cohorte:

– Fii ai Romei! Astăzi, Aurelian a devenit cel mai mare dintre noi toţi. Roma o s-o afle curând, deşi uneori e tare de urechi. Dar pe noi, pe noi o să ne audă. Cohortă, în picioare!

Cum au făcut oamenii să ajungă de la unul la altul cuvintele cu care îl aclamau, Aurelian n-a aflat niciodată. Într-un singur glas, trei sute de glasuri au urlat:

„Mii, mii, mii am decapitat.
Dar un singur om a învins!
Mii, mii am decapitat,
Mii, mii de cupe de vin au curs pe gâtlejurile noastre,
Dar nimeni nu va putea bea vreodată atâta vin
Cât sânge a vărsat Aurelian!“

4

OAZA DIN DINGIR-DUSAG

Vestea s-a răspândit pe cărările deşertului. Din caravană în caravană, a ajuns până la apele albastre ale Eufratului, s-a răspândit în caravanseraiurile din Charax, din Vologesiada din Parthia sau din Emesa romană. La a treisprezecea aniversare a memorabilei zile în care Baalshamin i-a făcut în acelaşi timp lui Abdonai, fiul lui Maliku, fiul lui Nashum, din tribul Maazin, darul neobişnuit o oază şi o fiică, Zenobia, şi una, şi cealaltă născute dintr-o stea, această zi va fi serbată cu un fast pe care nimeni nu l-a mai pomenit încă.

Şi aşa a şi fost.

Într-adevăr, din acea noapte memorabilă, nimic nu mai era la fel în deşertul Turaq Al'llab. De atunci, când după lungile drumuri pe scoarţa arzătoare a platoului, era descoperit lacul miraculos ce umplea golul făcut într-o dună, nimeni nu se mai îndoia că avea în faţă, întrupată, întreaga splendoare a puterii zeilor.

Cum nivelul lacului n-a mai scăzut niciodată, oaza s-a înconjurat de-a lungul anotimpurilor de o luxuriantă pădure de palmieri. O iarbă la fel de moale la pipăit ca blana unui miel îi acoperea malurile. Între palmieri, verdele strălucitor al stufului, smochinii şi rodierii răsăreau din nisipul care scârţâia sub tălpi din pricina sării. Animalele descopereau drumul din instinct. Păsările veneau să-şi depună ouăle, sălbăticiunile să bea apă şi, primăvara, răsăreau acolo flori pe care nimeni nu

le-a semănat. Caravană după caravană, nici una nu se putea împiedica să nu admire această minune.

Dingir-Dusag!

„Sărutul Cerului"! Astfel, şi fără ca nimeni să ştie cine a pronunţat pentru prima dată aceste cuvinte, a fost numită, în foarte vechea limbă a lui Aram, această fâşie de paradis.

Un nume, care, de fapt, îi era pe plac lui Abdonai cum nu se putea mai bine.

În timpul acestor treisprezece ani, apa minunată dăruită de Baalshamin n-a făcut numai să încânte ochii şi să potolească setea. A făcut să curgă bogăţia şi respectul asupra tatălui Zenobiei.

Foarte repede, caravanele încărcate cu mărfuri din Persia şi din Orientul Îndepărtat au luat obiceiul de a face o oprire în oază. Cu preţul unei taxe care putea ajunge, în arşiţa verii, până la a patruzecea parte din valoarea încărcăturii, Abdonai le permitea să-şi adape cămilele.

Pentru o taxă suplimentară, oferea celor din caravană protecţia războinicilor M'Toub împotriva năvălirilor sarazinilor. Apoi a propus ca războinicii M'Toub să însoţească lungul şir de mărfuri spre Palmyra şi Emesa, într-un sens, sau până la Eufrat, ori chiar până la porturile de la Marea Eritreei, în celălalt sens. În cele din urmă, reuşi să cumpere la Vologesiada o preţioasă încărcătură şi o sută de cămile ca să o transporte. Ajunsă la Palmyra, încărcătura valora de patru ori preţul de cumpărare. Această primă bogăţie fu şi primul strop de aur care a tras după sine toate celelalte.

De atunci, dacă cei aflaţi în trecere mai puteau încă să se adape în oaza Dingir-Dusag, războinicii M'Toub nu mai protejau alte mărfuri decât pe cele ale lui Abdonai. Ajungând la destinaţie mult mai sigur şi mai rapid decât concurenţii, caravanele au devenit sursa de bogăţie a comercianţilor.

Iarnă după iarnă, puterea lui Abdonai se consolida. Numele lui fu pe cât de pizmuit pe atât de temut, de pe malurile parthe ale Eufratului, până la porturile feniciene ale Romei.

Negustorii s-au obişnuit cu figura lui şi cu dorinţa lui de a face comerţ. În mai puţin de zece ani, averea lui l-a desemnat ca şef al marelui tib Maazin, aceşti credincioşi ai lui Baalshamin, care construiau temple din cărămidă şi piatră în Palmyra.

Astăzi, mai mult ca oricând, Abdonai nu se mai îndoia că destinul lui şi cel al fiicei sale, Zenobia, se aflau în mâna binefăcătoare a lui Baalshamin. Visele îl purtau departe. Atât de departe, încât nici nu le putea rosti cu voce tare.

Aşa se făcea că, fără reţinere, dar nu fără să se gândească, golea pungi de aur pentru a-i întoarce zeului său ceva din măreţia cu care l-a gratificat.

Timp de o lună, făcând popasuri dese, ca să nu li se strice carnea, două sute de miei fură trimişi în oază. Douăsprezece cămile încărcate cu fructe şi legume au fost cumpărate din grădinile din Palmyra, alături de alte douăzeci ce cărau grămezi de grâu din Egipt. Saci cu tămâie soseau de la Charax. Pânze de cort, urcioare cu vin şi miere, mirodenii, covoare, cufere imense cu cărbuni de lemn sau cu mormane de platouri, căni, cupe şi vase de aramă şi de argint au fost îngrămădite timp de două zile la marginea dunei, departe de Dingir-Dusag, ca să nu fie văzute.

Pe spinarea măgarilor sau în căruţe răsăriră o mulţime de servitori, bărbaţi sau femei. Din oraşele din nord, din Sukheneh sau Tayibeh, soseau femei experte în machiaj, dansatoare, saltimbanci şi croitorese.

Tabăra se întinse pe mai mult de jumătate de milă romană. Străduţele şerpuiau printre corturi. Curând, fojgăiau de oameni care cărau şi înălţau tarabele pentru petrecere, însemnând animalele pentru tăiere şi preparând carnea. Femeile zdrobeau grâul, frământau aluatul, aprindeau cuptoarele unde trebuiau preparate mii de prăjituri cu miere şi mirodenii. Fetele tinere modelau între degetele lor moi piramide de smochine şi curmale umplute, biscuiţi din orz cu seminţe de rodii,

cubuleţe dulci de miere cu fistic şi migdale, clătite umplute cu brânză de capră şi parfumate cu apă de flori de portocal.

În dimineaţa celei de a cincea zile, alte caravane apărură la faţa locului. Erau invitaţii.

Când intrau în tabără, sclavii şi servitorii se grăbeau să le iasă înainte, purtând ligheane de aramă pline-ochi cu apă din lac. Era la fel de limpede ca apa unui torent din munte. Putură să-şi spele faţa după pofta inimii.

După care, la umbra baldachinelor, li se oferi infuzie din ceai de China aromat cu mentă. Li se oferiră corturi pregătite, fără să mai fie nevoiţi să-şi ridice propria tabără. Chiar cei care se aşteptau la o primire luxoasă nu-şi putură ascunde surprinderea.

Abdonai şi marea lui familie, escortaţi de trei sute de războinici M'Toub, nu s-au arătat decât a doua zi. Îmbrăcaţi după moda din Palmyra, cu pantaloni bufanţi şi tunici strânse pe corp, cu centuri late de piele, cu *nimchas* având lamele curbate strecurate în teci de mătase, bărbaţii încălecau pe caii delicaţi de Fenicia.

Femeile au călătorit în coşuri mari din nuiele, cocoţate pe spatele dromaderilor. Rochiile de mătase de Partha, subţire ca borangicul sau groasă ca damascul, măiestrit brodate pe margini, le accentuau frumuseţea. Un turban, a cărui răsucire era atât de dificil de obţinut, încât confecţionarea lui era un secret, le strângea părul. Plăcuţe de argint şi coral de *hal'razh* le scânteiau pe frunte, armonizându-se cu ochii strălucitori de khol. Atât de multe inele şi brăţări, coliere, agrafe, centuri se legănau pe piepturi, la talie sau la braţe, încât nici nu puteau fi numărate.

Singura pe care nimeni n-o văzu fu Zenobia. Fără îndoială, toţi bănuiră că voalurile verzi şi purpurii ale unui coş uşor legănat de mersul unei cămile albe o ascundeau pe frumoasa fiică a lui Abdonai.

– Şi ce-ar vrea tata? Să stau în cort zi şi noapte? Fără să am voie să ies?

Vocea Zenobiei scrâşnea aspră şi privirea îi era arzătoare. Abia s-au instalat în tabără, că vestea s-a şi răspândit. Sacrificiul adus lui Baalshamin, ce trebuia să deschidă aniversarea, n-avea loc decât peste două zile.

Doi astrologi, un grec şi un evreu, aveau sarcina să desemneze cu precizie ora ce corespundea căderii stelei, cu treisprezece ani înainte. Cei doi învăţaţi, unul mai savant decât altul, nu au reuşit să-şi pună de acord cunoştinţele. Grecul dădea asigurări că sacrificiul trebuia să înceapă la ora două, în noaptea următoare. Evreul era de părere că steaua a lovit pământul din Turaq Al'llab la ceasul al şaptelea al unei zile ce corespundea abia celei de poimâine. După o lungă ezitare, Abdonai a hotărât să ia de bună părerea astrologului evreu. Se amâna sărbătoarea cu o zi, dar evita să strice petrecerea din cauza întunericului şi a frigului.

– Ce vrea, replică Ashemu cu un suspin de uşurare, ştii la fel de bine ca şi mine. Nimeni nu trebuie să te vadă înainte de ora stabilită de astrologi. Asta este.

– Întrebarea este de ce? Nici măcar tata nu ştie. Dacă îl întreb, mă priveşte suspinând. Frumos răspuns! Şi apoi, nu spune prostii. Idioţii ăştia de astrologi nu hotărăsc nimic. Şi eu pot să privesc stelele o noapte întreagă şi să povestesc orice despre asta. Nu e greu deloc. În cele din urmă, aşa se întâmplă întotdeauna, tata decide după bunul lui plac.

Zenobia se învârtea în jurul lui Ashemu, şuierând înjurături printre dinţi. Fără să se supere, doica egipteană aranja ceva într-un cufăr.

Zenobia îşi smulse vălul de pe cap, făcând să zboare pieptenii de os şi de argint. Părul ei greu, cu bucle întunecate cu ciudate reflexe aurii, îi acoperi obrajii cu pielea mată, încă adumbrită de roşeaţa furiei. Îşi schimonosi gura la fel de fin desenată ca a unei statui. O gură de femeie, de-acum, prea perfectă pentru o adolescentă, dădea feţei o frumuseţe tulburătoare şi care, uneori, chiar intimida.

– Îşi imaginează că o să rămân închisă aici. Pe cuvânt, s-ar crede că el este cel care s-a născut odată cu steaua lui Baalshamin!

În ultima iarnă, reproşurile şi certurile dintre tată şi fiică au devenit neplăcut de frecvente. Din ce în ce mai des, Ashemu, responsabilă de fiica lui Abdonai din prima clipă a naşterii sale, avea senzaţia că struneşte hăţurile unui cal sălbatic. Sau că, în realitate, nu struneşte nimic. Se îndreptă cu greutate.

– Linişteşte-te! Sărbătoarea o să se desfăşoare aşa cum trebuie. Iar tu te vei supune tatălui tău. Măcar să nu se mai lege din nou de mine.

Arătă cu degetul spre Zenobia. Un gest care ar fi trebuit să fie autoritar, dar nu era decât un gest de slăbiciune. Sau de tandreţe. Aşa era, şi nu altfel. Fiica lui Abdonai îi devenise dragă ca un copil care era carne din carnea ei şi puterea de a fi severă cu Zenobia nu făcea parte dintre minunile dăruite de Baalshamin la naşterea ei.

Zenobia îi surâse.

Ashemu preferă să-şi reia preocupările, fără a mai spune ceva.

– Bine, murmură Zenobia, trântindu-se pe pat. Va fi ca de obicei. Ne facem că ne supunem şi toată lumea va fi mulţumită.

Ashemu se mulţumi cu o strâmbătură.

De fapt, Abdonai nu se descurca mai bine decât alţii cu fiica sa. Zenobia găsea căi să „schimbe" poruncile tatălui său după cum îi era pe plac. Ţipetele şi ameninţările nu schimbau nimic. Astăzi, mai mult ca niciodată, pe măsură ce Zenobia înainta spre vârsta maturităţii din zi în zi mai mult, trupul de copil dispărea.

Treisprezece ani de viaţă şi deja părea cu doi sau trei mai mare. Un trup bine făcut şi zvelt, la fel de puternic şi de rezistent ca al unei sălbăticiuni. Pomeţii înalţi aminteau de cei ai străinilor din Asia. Şi această gură de femeie. A femeii care foarte curând va fi!

Da! Da, Ashemu înţelegea prea bine de unde venea nerăbdarea Zenobiei. Nervozitatea, tăcerile lungi, gura tremurătoare! Aniversarea n-avea nici o legătură!

Toate aveau un singur motiv şi un singur nume: Schawaad.

Schawaad, salvatorul ei. Schawaad, elkesaitul, care a scos-o din apă cu treisprezece ani în urmă. Frumosul Schawaad cu pielea moale şi privirea de vultur semeţ, cu buzele şi mâinile delicate, dar cu comportamentul, la optsprezece ani, al unui înţelept al deşertului.

Astfel că, atunci când, la miezul nopţii următoare, Ashemu simţi un foşnet de tunică lângă mâna ei, s-a trezit fără să fie mirată. Şi-a ţinut răsuflarea, a întredeschis pleoapele ca să zărească silueta Zenobiei, care închidea la loc, cu mii de precauţii, draperia cortului. Avea datoria să reacţioneze şi să-i interzică, dar nu s-a mişcat.

Dimpotrivă, se rugă din toată inima de zeii ei din Egipt şi de Baalshamin, dacă voiau s-o asculte. S-o facă pe Zenobia prudentă şi tăcută. Să facă în aşa fel încât nici un războinic M'Toub să n-o descopere în întuneric, să nu ţipe şi să nu dezlănţuie scandalul!

Se rugă muşcându-şi buzele, stăpânindu-şi lacrimile şi înghiţindu-şi amarul. Pentru că ea ştia. Ea ştia că această escapadă nocturnă îi dăruia Zenobiei un bun mult mai preţios decât îşi putea imagina ea.

Strecurându-se printre corturi, Zenobia avu înţelepciunea – şi puterea! – să nu alerge. Luna se înălţa, războinicii M'Toub aveau ochii pătrunzători.

Tabăra elkesaiţilor era instalată mai departe, mult spre sud faţă de oază. Regulile foarte austere ale religiei lor le interziceau nu numai să se apropie de veselia şi de bucuria sărbătorilor, dar chiar şi să adulmece mirosul bucatelor! Nu îndrăznea să spere că o să-l regăsească pe Schawaad. Totuşi, cu toate că nu s-au mai văzut de două ierni, ştia unde o aştepta.

Dacă...

Dacă elkesaiţii au răspuns invitaţiei tatălui ei, în pofida legilor lor aspre.

Dacă Schawaad era printre ei.

Dacă era, ca şi ea, la capătul răbdării.

Dacă aceşti doi ani care s-au scurs au fost interminabili pentru el, ca şi pentru ea.

Dacă murea de dorinţa de a-i vedea chipul, de a-i auzi vocea. De a-i simţi parfumul, de a fi, pur şi simplu, aproape de ea, cuprins de fiorul atingerii mâinilor.

Dacă visa la ea făcând din nopţi o a doua viaţă, alcătuită din gânduri, din dorinţe şi închipuiri şi, totuşi, la fel de reală ca viaţa adevărată.

Dacă a găsit o cale prin care să părăsească cortul, în ciuda teribilei supravegheri a tatălui său.

Dacă, mai ales, dacă n-a devenit prea elkesait!

Dacă...

Atâţia „dacă“ ce s-au adunat în pieptul ei ca nişte pietre de moară.

Fără să deschidă gura, Zenobia îl imploră pe Baalshamin să o ajute. „O, preaputernicul puternicilor, tu care m-ai dorit, chiar dacă nu eşti zeul lui, fă ca Schawaad să fie acolo pentru mine!“

Curând, va şti. A ajuns la ultimele corturi ale taberei, fără ca vreun războinic M'Toub să dea alarma. Nu i-a rămas decât să traverseze o fâşie de pământ nisipos, înainte de a se strecura prin frunzişul verde al oazei. Cu braţele strânse pe poalele rochiei, zbură peste fâşia de pământ şi se cufundă printre crengile răsucite ale rodierilor.

Nici un strigăt. Nimeni n-a zărit-o.

O clipă mai târziu, se ghemui la rădăcina unui palmier. O înşiruire de bolovani mari forma un zid ce se cufunda în lac. Era un loc calm şi ferit, unde apa clipocea când sufla vântul din nord. Schawaad şi cu ea au petrecut aici zile întregi pe vremea când nu erau decât nişte copii şi puteau să scape cu

uşurinţă de orice supraveghere. Schawaad râdea pe ascuns de elkesaiţi şi Zenobia adormea cu capul pe pieptul lui.

Locul lor.

În noaptea asta era pustiu.

Luna se oglindea pe luciul lacului cu mici luminiţe, care poleiau şi dosul frunzelor de palmier. Se vedea aproape ca în plină zi.

Schawaad nu era acolo. Schawaad n-a venit.

Toţi acei „dacă" ce duceau spre Schawaad nu erau decât un miraj al deşertului Turaq Al'llab.

Dingir-Dusag nu stăpânea toate vrăjile şi Baalshamin nu împlinea toate dorinţele Zenobiei!

Poate, fără să-şi dea seama, să fi lăsat să-i scape un geamăt de durere. O pietricică se mişcă. O formă albă, ca un bloc de sare, se detaşă dintre celelalte stânci. Luă forma unui bărbat a cărui togă flutura ca aripile unui înger.

Zenobia gândi că nu se putea să fie altfel, că a fost nebună să se îndoiască. Murmură:

– Schawaad!

Înlănţuiţi, piept lângă piept, pântece lângă pântece, sufocaţi de emoţie. Strânşi în parfumul lor, în infinita dulceaţă a căldurii lor. În sfârşit din nou împreună! La fel de nemişcaţi ca pietrele ce îi înconjurau, cu inima lovind în coşul pieptului.

Apoi Schawaad desfăcu braţele.

Făcu un pas înapoi. Mâna Zenobiei rămase agăţată de tunica lui.

Ea şopti cu încântare:

– Eram sigură că vei fi aici.

Era şi mai frumos decât în amintirea ei. Nasul mai fin, gura mai plină, mai voluntară. Şi mai serioasă. Ochii lui erau atât de negri, încât nu se distingea pupila de iris! Transparentă în lumina lunii, pielea pometilor părea făcută să primească săruturi şi mângâieri. De-acum era un chip de bărbat.

Îşi muşcă buzele ca să-şi stăpânească fericirea. Depărtându-se, înaintă până la malul lacului, pentru a putea, la rândul lui, să-şi dea seama că nici ea nu mai era cea pe care o ştia.

Îi ghici privirea grea pe umeri şi pe faţă, pe rochia şi pe corpul zvelt, care putea fi ghicit cu uşurinţă. Totuşi, umbra ce îi ascundea ochii o împiedica să-i citească mirarea.

În tabără se auziră voci şi chemări. Ea întoarse capul şi îşi ascuţi auzul. O fi decoperit Ashemu culcuşul gol?

Nu. Sub stele se făcu din nou linişte. Zenobia simţi frigul. Dorinţa de a se afla în braţele lui Schawaad o cuprinse din nou, ca foamea. Dar Schawaad era ghemuit la poalele bolovanilor.

Ea se apropie, se aşeză aproape de el, fără un cuvânt. Îi dezmierdă mâinile, prudentă. El nu şi le retrase. Nu arătă nici o tulburare sub mângâierea ei, nici dorinţa de a-i înnoda degetele cu ale lui.

Cu o voce pe care ar fi dorit-o mai sigură, întrebă:

– Mă găseşti schimbată?

Crezu că n-a auzit-o. După o tăcere care îi înţepeni ceafa, el răspunse din vârful buzelor:

– Puţin.

Un val ciudat, neaşteptat, îi îngheţă pieptul. Fără să vrea, îi răspunse:

– Puţin. Asta-i tot?

Dezamăgirea îi răscoli măruntaiele. Lacrimi violente, ca nişte lovituri de pumn, o împiedicară să respire. Orgoliul o obligă să le alunge, cu toată puterea mâniei.

Joasă şi şuierătoare, vocea ei vibră ca o coardă de arc:

– Dimpotrivă, multe lucruri s-au schimbat! Acum sunt tratată ca o prinţesă. Când locuim în casa noastră de piatră din Palmyra, oamenii se înclină în faţa mea, chiar şi bătrânii. Toţi îmi spun „Divina din *Dingir-Dusag*".

Nu numai că Schawaad nu păru impresionat nici de mânia, nici de cuvintele ei, dar un surâs scurt apăru pe prea frumoasele lui buze. Un surâs teribil, ca şi tăcerea lui. Superior, distant.

Drept ce o lua? O copilă?

Da, cu siguranţă. Iată ce credea despre ea. Că mai era copilița de altădată!

Umilinţa îi arse pieptul ca pucioasa.

Atunci de ce a mai venit până aici?

N-avea ochi să vadă şi minte să înţeleagă? Nu mai era Schawaad?

Râzând răutăcios, se ridică. Atinse cu degetele agrafa de sus a tunicii şi trase de pânză.

– Lumina lunii este destul de puternică. Priveşte şi vei vedea ce s-a schimbat.

Schawaad sări în picioare, ca muşcat de un şarpe.

– Eşti nebună?

Sări spre ea. Mâinile lui înconjurau încheieturile Zenobiei. Albul ochilor scânteia mai tare ca stelele. Gura i se întredeschise ca un trandafir al nisipurilor. Tremura. Ea ştiu că l-a jucat pe degete, l-a păcălit şi l-a câştigat.

Furia o părăsi la fel de repede cum o cuprinse. Se încolăci în jurul lui, râzând. Prin ţesătura aspră a togii, buzele ei căutau pielea lui Schawaad.

Într-o clipă, nu mai rezistă. O primi alături, lipită de el. Auzi din pieptul lui un geamăt ciudat. Ca mieunatul slab al râsului-deşertului. Se lipi şi mai tare de corpul lui înalt şi subţire, astfel încât nici cea mai mică părticică din ea să nu piardă ceva din căldura lui. Fără să îşi dea seama că ar fi vrut să dureze pentru totdeauna. Că, în sfârşit, a venit clipa. O tandreţe atât de dulce, atât de firească, încât se putea topi în trupul lui Schawaad.

El o prinse de umeri cu degete puternice. O împinse puţin.

Se priveau ca şi cum cei doi ani de îndepărtare n-ar fi existat niciodată. Ca şi cum de la naşterea Zenobiei n-ar fi încetat să se îmbrăţişeze, în ciuda tuturor, a zeilor şi a distanţelor infinite ale deşertului.

Se ţineau de mâini tremurând. Abia separaţi de o boare de aer, tulburaţi, conştienţi că o singură mişcare putea să le aducă o fericire necunoscută şi ameninţătoare.

Zenobia bănui că el va fi cel care urma să risipească vraja. Încercă să glumească:

– Haide, nu te teme. Ştii foarte bine că n-o s-o fac. N-o să mă las goală!

Simţi mâna lui Schawaad, care încă îi apăsa umărul. O atinse uşor cu buzele şi, fără să se depărteze, îşi făcu loc, obligându-l să se întoarcă lângă ea.

După o clipă de tăcere, mai calmă, îl anunţă:

– Ashemu zice că, în curând, tata o să-mi dea un soţ.

Schawaad strânse pleoapele. Tot aerul din plămâni îi scăpă printre buze într-un suflu dureros.

Mai târziu, în nopţile când somnul se încăpăţâna să nu vină, Zenobia, dintre toate clipele alături de el, pe aceasta şi-o amintea. Acest moment de tăcere care păru atât de lung. Schawaad nu răspunse, dar îşi păstră mâna în a ei, strângând-o atât de tare, încât o simţi ca de gheaţă. În sfârşit, ochii lui reflectau strălucirea lunii. Spuse sec:

– Este adevărat. Te-ai schimbat. Multe lucruri s-au schimbat. Şi pentru tatăl tău este la fel. Se vorbeşte despre el în tot deşertul. Dar noi, elkesaiţii, am fost învăţaţi să nu acordăm prea mare importanţă lucrurilor ce strălucesc fără să aibă valoare. Elkesai, profetul nostru, a spus: „Nu vă ardeţi ochii cu aur şi bijuterii. Nu luaţi în seamă casele frumoase, corturile somptuoase, bogăţia, luxul şi plăcerile josnice. Nu mânjiţi lumea Marelui Arhanghel cu acest fast ce putrezeşte între mâinile oamenilor şi place atât de mult păgânilor Romei!"

Zenobia înţepeni. Din nou, speranţa se preschimbă în gheaţă.

Iată, Schawaad nu renunţa.

Devenea din ce în ce mai elkesait, din ce în ce mai nebun, ca şi ceilalţi. Nimic nu se schimba în el, decât în rău. Rămânea prizonierul aceloraşi legi aspre şi prosteşti, ce interziceau orice fericire! Ce respingeau frumuseţea şi visele. Ura tot ce ea iubea, şi, fără îndoială, ceea ce ea era. Nu avea nevoie de lumea ei.

Cum s-a putut lăsa astfel orbit? Cum putea ea spera la altceva?

Ca şi cum i-ar fi ghicit gândul, Schawaad desfăcu degetele şi îi lăsă mâna. Pe acel ton pe care deja i-l cunoştea, care nu era numai al lui şi care era doar un mormăit plin de devoţiune, adăugă:

– Elkesai mai spune despre Hristos că a anunţat cea mai mare bucurie. În curând, lumea va cunoaşte sfârşitul şi desăvârşirea. Nu vor mai exista săraci şi bogaţi, puternici şi sclavi. Doar aleşii şi ceilalţi. Cei care au trăit în curăţenie sufletească vor primi cea mai mare răsplată. Frumuseţea eternă, care va străluci în Paradisul aleşilor.

Scrâşnind de furie şi neîncredere, cuvintele izbucniră din pieptul Zenobiei fără să le mai poată ţine în frâu:

– Ce tot spui? Cea mai mare bucurie? Ce ştiţi voi despre bucurie? Voi, elkesaiţii, voi nu ştiţi nici măcar să râdeţi. Toate lucrurile astea, care pe voi vă dezgustă, mie îmi plac. Sigur că eu n-o să fiu una dintre aleşii voştri! Îmi place să am bijuterii. Îmi place să fiu prinţesă, nu o păduchioasă din deşert. Şi să mănânc carne de miel, să dansez, să cânt şi să fiu în braţele tale, dacă vrei să ştii. Tot ce e bun şi dulce, profetul vostru o interzice. E nebun şi voi sunteţi şi mai nebuni pentru că îl ascultaţi. Cum puteţi crede ce spune? Nici măcar nu este un zeu. Doar un idiot care împrăştie cuvintele astea prin deşert ca pe nişte baligi de cămilă, iată ce este! Un nebun lipsit de haz. La fel de plictisitor ca un bolovan. Şi tu, tu vei ajunge la fel atunci când...

Tăcu, cu sufletul la gură...

Dintotdeauna s-au certat pe acest subiect. Dar n-a avut niciodată prea mare importanţă. Certuri de copii. Schawaad ştia să păcălească legile lui Elkesai câtă vreme era cu ea şi nu le lua în seamă. Dar astăzi... Astăzi ei nu mai erau copii. Nici ea, nici el. Venise clipa.

– Oh! Schawaad, nu se poate să nu înţelegi!

Era în zadar. Era puternică, dar, din nenorocire, nu îndeajuns să lupte împotriva cuvintelor lui Elkesai. Tot ce ea putea spune, Schawaad o ştia dinainte.

Era gata să se ridice şi să se întoarcă la tabăra tatălui său.

Era pregătit să se îndepărteze de ea. N-o să-l mai vadă niciodată. N-o să mai aştepte primele sacrificii în cinstea lui Baalshamin ca să părăsească oaza.

Dar nu.

Schawaad nu se mişcă.

Cu ochii aţintiţi pe strălucirea lunii, înainte de a-şi reveni, rămase un timp pe gânduri.

– Da, admise el. Asta este ce gândeşti tu despre mine. Când nu crezi în cuvintele unui profet, ceea ce propovăduieşte pare stupid şi nebunesc. Când îl văd pe tatăl tău cum frige bucăţi de miel în tămâie şi îşi leagănă braţele spre cer pentru a-i mulţumi lui Baalshamin al vostru, şi eu cred că e nebun.

Avea o voce blândă, fără ranchiună, iar Zenobia îl cercetă cu uimire. Iată un calm pe care nu i-l cunoştea. Puţin derutată, aplecă privirea.

– E adevărat. Iartă-mă...

Voi să mai adauge ceva, dar Schawaad nu-i lăsă timp. Făcu un mic gest cu mâna, ca şi cum ar fi alungat pe valurile lacului neînţelegerea dintre ei.

– Pentru mine nu contează, nu este acelaşi lucru, continuă el. Se spune că am darul vindecării. Pot să pun mâna pe locul dureros şi să fac să dispară suferinţa. Pot să scot răul din trupul celui care suferă.

Se întoarse spre ea, zâmbind.

– Tatăl meu şi unchii mei spun că se întâmplă aşa de când te-am scos pe tine din apă. N-au vrut să-mi dau seama. Mă considerau prea tânăr. Astăzi, când ne-am ridicat corturile, au făcut cunoscut în tabără şi caravanelor că îi pot alina pe cei

care sunt bolnavi. Vin în faţa mea şi pleacă vindecaţi. Nimeni nu-şi mai bate joc de elkesaiţi, nici nu-i consideră nebuni!

Zenobia râse, prea fericită să-i audă dulceaţa glasului ca să se supere din pricina vorbelor sale.

– Îi vindeci cu adevărat?

Schawaad aprobă.

– Ieri, l-am îngrijit pe unul dintre războinicii M'Toub ai tatălui tău. O rană veche, care îl făcea să şchiopăteze. Acum e bine.

– Dar cum faci?

– Pun palmele pe locul unde oamenii simt suferinţa şi închid ochii.

– Asta-i tot? Iei răul asupra ta?

– Nu, se amuză Schawaad. Pun mâinile pe pielea lor şi închid ochii. Locul pe care îl ating devine foarte cald. Uneori, mi se pare că, dacă apăs puţin mai mult mâinile, pătrund prin pielea lor.

Uimită cum era, Zenobia ghici cât era de mândru să-i poată vorbi despre puterea lui. Îi luă mâinile şi le întoarse pentru ca luna să-i lumineze bine palmele. Le ridică şi-şi cufundă faţa în ele.

Schawaad o lăsă s-o facă.

Speranţa se întoarse. Şi gândurile nebuneşti.

– Atunci, dacă sunt bolnavă, poţi să mă vindeci?

Îşi retrase mâinile din ale ei, dar trăsăturile îi erau luminate de blândeţe.

– Dacă ai fi cu adevărat bolnavă, da.

Zenobia râse bucuroasă. El întoarse capul, ca să nu se lase furat de râsul ei. Ea continua să glumească, dar un ţipăt de animal în agonie răsună printre palmieri şi îi făcu să tresară. Ceva mai departe, pe malul lacului, auziră zgomotul unei lupte, un geamăt scurt. Zenobia zări o umbră, puţin mai departe, în stânga.

– Un râs de deşert! şopti ea.

Din câteva salturi felina dispăru. Din nou se aşternu liniştea peste oază şi peste noaptea rece a deşertului.

– Tata mi-a promis că într-o zi o să mă ducă la vânătoare.

Schawaad nu răspunse. În reflexele lăptoase ale lunii, faţa lui era atât de frumoasă, încât devenea aproape dureros să o priveşti. Nici un om de pe pământ nu putea fi asemuit cu el.

Cum ar putea trăi departe de el?

– Ştiu că am încă aerul unei fetiţe, murmură ea cu un nod în gât. Tata ar vrea să-mi dea cât de curând un soţ. Mi-a promis că o să-mi ceară părerea. I-am spus: „Îl vreau pe Schawaad. Nimeni altul nu poate deveni soţul Zenobiei. Baalshamin însuşi i l-a ales".

El rămase tăcut. Nu se întoarse spre ea. Zenobia nu putu face nimic altceva decât să lase să ţâşnească din ea toate vorbele pe care le ţinea tăinuite de atâta amar de vreme:

– N-a existat dimineaţă în care să mă trezesc fără să mă gândesc la tine. Ashemu nu-şi dă seama: în fiecare noapte mă strecor din aşternut şi alerg spre tine. Oriunde aş fi, eşti alături de mine. Când sunt singură, îţi vorbesc. Văd chipul ta înaintea ochilor mei. Te aştept să-mi răspunzi. Mereu serios şi plicticos, dar eu sunt fericită. Iată adevărul. Vreau să fiu soţia ta. În fiecare zi. În fiecare zi când soarele se ridică, vreau să mă trezesc fiind soţia lui Schawaad. N-aş accepta pe nimeni altcineva. Nu mai sunt un copil. Ştiu ce vreau.

Schawaad lăsă să treacă un timp. Îşi înclină trupul, ca şi cum o greutate îi apăsa dintr-odată pe ceafă. Ea crezu că va continua să tacă. Dar el vorbi. Foarte încet.

– Uneori, mă pregătesc să mă rog, sau îmi spun cuvintele lui Elkesai, dar gândul la tine este cel care-mi vine în minte. Nu eşti zeul meu, totuşi eşti în gândurile mele şi în inima mea mai mult decât Elkesai şi îngerii lui Hristos. Dacă tatăl meu şi unchii mei ar şti, m-ar lăsa în deşert fără o gură de apă! Ar avea dreptate. Fie ca ei să mă ierte, dacă asta este cu putinţă!

Tăcu. Zenobia ştiu că şi ea trebuia să tacă.

Închise ochii ca el să poată vorbi fără să-şi ascundă privirea. Dar îl auzi cum se ridică. Auzi zgomotul picioarelor lui goale pe pământul şi iarba moale, atunci când se îndepărtă. Se auzi zgomotul apei. Înţelese că îşi înmuia fruntea şi buzele.

Psalmodie câteva cuvinte.

Îndeplini gesturile de purificare cu care se pedepseau elkesaiţii atunci când încălcau legile.

Încă o dată, se temu că se îndepărtează. Deschise ochii şi îl văzu că se ghemuieşte puţin mai departe. De data asta, vorbi privind-o:

– Nu pot să fiu soţul tău. Tu eşti bogată, iar eu sunt sărac.

– Nu! Dimpotrivă, protestă Zenobia. Sunt bogată pentru amândoi!

El scutură din cap, apucă o grămăjoară de nisip pe care-l împrăştie cu dosul mâinii.

– Tatăl tău nu se gândeşte la mine, iar al meu nu se gândeşte la tine. Un elkesait nu se potriveşte cu o fiică a tribului Maazin. Ştii foarte bine.

– Tu nu eşti precum ceilalţi. Tata îţi datorează mult.

– Nu îndeajuns ca să mă căsătoresc cu fiica lui.

– Schawaad!

Îi scăpă un mic râs ascuţit.

– Schawaad, tata face ce vreau eu!

El scutură încă o dată din cap.

– Nu şi al meu. El nu face nimic care să fie împotriva legii. Mă va alunga.

Greutatea acestor cuvinte era prea mare şi pentru unul, şi pentru celălalt. Tonul lui Schawaad deveni răutăcios.

– Oricum, trebuie să fii nebună ca să devii soţia unui elkesait. Un om fără haz, care nu râde niciodată, care nu iubeşte nici una dintre bogăţiile strălucitoare pe care tu le iubeşti. Ce plictiseală ar fi pentru tine!

Zenobia se ridică şi, fără ca el să aibă timp să reacţioneze, se lipi de el, înălţându-se şi punându-şi obrazul pe pieptul lui.

– Ce ştii tu? întrebă ea ferm. Eu sunt Zenobia. Sunt născută ca nimeni altcineva şi voi fi cea care voi vrea eu să fiu.

În tăcere, Schawaad mângâie timid umărul Zenobiei. Simţea în tâmple bătăile iuţi ale inimii. Fremăta de mândrie şi de emoţie.

– Poimâine va fi sărbătoarea naşterii mele. Tatăl meu a pregătit totul. Toată lumea va vedea că nu sunt o fată precum celelalte. Iar tu vei fi mândru de mine.

5

SIRMIUM

Când Aurelian văzu apărând colonadele de marmură albă ce mărgineau poarta din Caracalla, soarele se apropia de zenit. Încă patru sau cinci mile îl despărţeau de Sirmium. Oboseala acumulată de cu zori se risipi ca prin farmec.

Nimic nu s-a schimbat în ţara unde s-a născut. Măceşii şi salcâmii încă împânzeau marginile drumului imperial. Stoluri de rândunele se învârteau sus pe cer. Mugurii tineri de secară şi de grâu acopereau câmpul cu un verde crud, în timp ce, pe coamele din jur, de la gospodăriile oamenilor, cobora spre vale o reţea complicată de drumeaguri, până la porţile oraşului.

Aurelian fu cuprins de un val de fericire. Pentru că se întorcea. Zeii îi dăruiau ofranda unei splendide zile de primăvară! După şapte ani, avea să revadă, în sfârşit, chipul mamei sale! Şi pe Clodia. Oare o va recunoaşte pe prea iubita lui soră?

Îşi ţinu atelajul într-un trap susţinut. *Optio*, comandantul escortei sale, dădu imediat un ordin. Călăreţii s-au încolonat în rând cu carul său. Într-o clipă, ocupară tot drumul spre Sirmium, cu căştile şi scuturile strălucitoare, cu panaşele şi mantiile fluturând, frumoşi, aşa cum trebuiau să fie soldaţii Romei.

Când au ajuns la panta mărginită de mici temple, ce urca până la poarta oraşului Caracalla, pândarii au zărit purpura mantiei sale şi reflexele aurii ale căştii. O trompetă sună. Soldaţii

apărură. S-au aliniat pe două rânduri perfecte, cu sulița la picior, în timp ce un centurion, cu față de copil, se grăbea să le iasă înainte.

Salută încordat, cu pumnul strâns lipit de platoșă.

– Centurion Illelirius, la ordinele tale, legat al Romei! Fii binevenit la Sirmium.

– Mulțumesc de primire, centurionule. Numele meu este Aurelian, legat al Legiunii Valeria Victrix a XX-a. Vizita mea nu este câtuși de puțin oficială. Escorta îmi ajunge și este de prisos să-ți deranjezi oamenii pentru mine.

Alergând acum pe lângă car, centurionul își lovi din nou platoșa cu pumnul drept.

– Va fi cum poruncești.

Oamenii treceau pe lângă poartă. Ieșeau din oraș în grupuri mici. Unii se uitau la atelaj, cei mai mulți se îndepărtau fără să arunce o privire, serioși.

Aurelian își struni caii la pas, pentru a trece cât mai demn printre legionari. În cele din urmă, vacarmul copitelor și huruitul roților pe dale încetară. Ca și cei din escortă, Aurelian tresări. Deasupra zidurilor incintei se înălțau urlete. Strigăte îndepărtate, de bărbați sau de femei, era greu de spus, și care răsunau puternic în aerul plăcut al acestei zile de primăvară.

– Ce se petrece aici? întrebă sec Aurelian. Se dau lupte pe străzi?

Centurionul ezită. Caii din escortă tropăiau în spatele lui și îl împingeau spre roata carului.

– Creștinii, legatule. Trebuiau să aducă sacrificii zeilor până astăzi dimineață, ca toți cetățenii liberi sau liberții, după noua lege. Acești nebuni au refuzat. Se spune că zeul lor interzice sacrificiile.

Tânărul centurion scutură din cap. Căută privirea lui Aurelian, așteptând aprobarea lui.

– Nu vor să audă de nimic, reluă el. După ei, nu există decât un zeu, Hristos al lor. La prânz, edilii s-au reunit și au hotărât pedepsele. Le merită din plin.

Aurelian refuză să-i facă pe plac tânărului ofiţer. Spectacolul la care va fi nevoit să asiste traversând oraşul va fi lipsit de surprize. Bucuria de a regăsi străzile îi fu curând întunecată.

Făcu pielea hăţurilor să pocnească pe crupa cailor. Când trecu pe sub porticul marii porţi, uruitul carului răsună cu oarecare furie.

Au luat-o pe lângă dughenele din piaţă şi atelierele de fierărie. Tejghelele erau acoperite, obloanele de lemn închise cu drugi de fier. Pavelele erau din loc în loc atât de crăpate, încât carele lui Aurelian au fost nevoite să încetinească, pentru ca roţile să poată trece.

Au depăşit două *insulae* cu trei nivele. Construcţii noi şi mediocre. O stivuire de locuinţe modeste, cuşti pentru săraci, a căror tencuială se fărâma printre lozincile mânjite cu vopsea neagră şi verde, rămase de la ultimele alegeri pentru edili.

Aici, ca peste tot, strada era goală. N-au dat peste mulţime decât în apropierea forumului, după ce au înconjurat templul lui Septimius Severus. Togile cetăţenilor bogaţi se amestecau cu tunicile peticite ale meşteşugarilor. Matroane cu plete prinse în piepteni şi coc, înconjurate de servitoarele lor, şiruri de femei în mantii de cânepă şi sclave cu fuste scurte. Cu faţa stacojie de emoţie, cu gurile fără dinţi, bărbaţi şi femei care îşi aruncau insulte. Alţii îşi muşcau buzele, fără să se ştie dacă din dezgust sau din prea mare curiozitate.

Puţin pământ şi câteva paie acopereau piaţa forumului. Aurelian lăsă frâu liber cailor. Strigând de la înălţimea cailor, cu panaşele roşii ale căştilor fluturând în galop, doi călăreţi din escortă mergeau înainte, pentru a-i deschide drumul. Mulţimea se desfăşura ca o pânză. Se aşternu o linişte forţată, privirile erau stupefiate şi temătoare.

Cu coada ochiului, Aurelian îi zări pe edili pe treptele templului lui Jupiter. Şi de acolo s-au întors feţe surprinse şi uşor neliniştite de această cavalcadă neaşteptată. Nu-i luă în seamă.

Ar fi vrut să facă la fel şi cu celelalte. Femei, bătrâne sau tinere, legate de coloanele votive ale lui Hadrian şi Traian, cu piepturile dezgolite, atât de însângerate, încât nu li se mai ghiceau formele. De cealaltă parte a forumului, o pereche de cai, alergând în galop pe pista din jur, târau după ei trupuri sfâşiate. Şi, în faţa cupelor în care ardea tămâia, mânjind cu roşu treptele de marmură albă, la picioarele edililor, legionarii pocneau din bici, sfâşiau spinările, şalele, feţele celor care implorau.

Fără să se oprească, conduse atelajul pe strada ce mergea de-a lungul templului şi ducea spre terme. Gloata era mai puţin numeroasă. Între marginile înalte ale trotuarelor, drumul se îngusta, pavajul era din nou brăzdat de trecerea necontenită a carelor. Aurelian lăsă caii la pas, escorta s-a împărţit în faţă şi în spate. Aici, trecătorii se opreau să-i privească. Îi cercetau faţa, ornamentele căştii, insignele de aur fixate pe cuirasă, toată splendoarea lui de ofiţer, pe care zdruncinăturile carului nu reuşeau s-o risipească. Se auzeau murmure şi se plecau capetele.

Curând, intră pe o stradă cu pământ bătătorit. Şi acolo, dughenele erau închise, iar obloanele prăfuite erau trase. O alt fel de mulţime se înghesuia aici. Nimeni nu avea mâinile goale. Unii duceau coşuri cu fructe sau lădiţe cu grăunţe, alţii, iepuri sau păsări. Miei de lapte behăiau pe câţiva umeri mai solizi. Feţe arse de soarele zilelor lungi, fete tinere cu obrajii roşii, îmbrăcate în tunici modeste, femei mai zbârcite ca merele uscate. Buchete enorme de flori de câmp răsăreau la piepturile lor, înfrumuseţându-le pe toate.

Aurelian surâse. Puşti acoperiţi numai cu o *pagna*[1] îl cercetau, cu gurile căscate, cu ochii măriţi, ca şi cum ar fi descoperit un zeu uman. Toată suflarea luă cunoştinţă de prezenţa lui. I se făcu loc să treacă. Coloanele drepte ale templului şi frontonul său de aur cu efigia Soarelui-Rege se înălţau deasupra

[1] Pânză subţire ce se înfăşura în jurul şoldurilor (n. tr.)

capetelor. Cu un semn, îi ordonă lui *optio* să lase escorta în repaus. Scoţându-şi casca, cu capul descoperit şi mantia îndoită pe umăr, îşi abandonă carul, se lăsă înconjurat de mulţimea evlavioasă, care mergea să se închine la aceeaşi preoteasă ca şi el.

Nu s-a schimbat aproape deloc. Sub rochia largă, stacojie, de mare preoteasă, corpul era poate prea slab. Dreaptă, în faţa discului de aur al lui *Sol-Invictus,* care împodobea altarul ridicat în inima templului, învăluită de fumul de tămâie, oferea aceeaşi imagine de pace şi putere, pe care Aurelian a purtat-o cu el în toţi anii ce au trecut. Frumuseţea ei rămânea la fel de puternică, la fel de atrăgătoare. Astăzi i se adăuga seriozitatea misterioasă a părului ei alb. Strâns în bucle grele sub un văl transparent, desena o aură luminoasă în jurul tâmplelor. Obrajii rotunzi şi ceafa păstrau o graţie de femeie tânără. Gura plină şi conturată nu era marcată decât de câteva riduri noi.

– Aurelian, fiul meu!

Iulia Cordelia le alungă pe tinerele servitoare care ajutau la primirea ofrandelor. Mulţimea care se îmbulzea zgomotoasă afară se transforma, în interiorul templului, într-un şir, aflat în aşteptare, răbdător şi respectuos. Fiecare aştepta să-i vină rândul să depună florile, sacul cu grăunţe sau carnea ce dădea pe afară din coşuri. Priviri uimite au urmărit-o pe preoteasa care, dintr-odată, părăsea treptele de marmură ale altarului şi se grăbea spre ofiţerul în ţinută de gală. Şovăi o clipă, îşi stăpâni elanul, ca şi cum se îndoia încă de prezenţa reală a lui Aurelian. Mâinile palide, cu inele pe aproape fiecare deget, s-au ridicat în acelaşi timp, acoperindu-i râsul. Îi pipăi faţa.

– A trecut atât de mult timp!

El acceptă blândeţea mângâierii, căldura palmelor pe barba scurtă, care îi acoperea acum obrajii.

– Lasă-mă să-ţi simt din nou faţa.

O emoţie pe care a uitat-o de multă vreme îi cuprinse pieptul.

– Cât de mult te-ai schimbat, şopti Iulia Cordelia, în timp ce-i ducea degetele la buze, ca să i le sărute.

O izbucnire de surpriză, apoi de amuzament vibră în privirea mamei sale.

– Ai fire albe în barbă, fiule. Dar ochii tăi albaştri sunt la fel de frumoşi.

Toţi cei din jur îi cercetau. Cei care le-au auzit cuvintele le repetau. Un murmur trecu de-a lungul şirului în aşteptare: Marea Preoteasă a lui *Sol-Invictus* şi-a regăsit fiul. Mulţi au fost atunci cei care i-au pronunţat numele.

Sigur, cu voce joasă, povesteau cum preoteasa îngrijea, într-o absidă a templului, un altar numai pentru el. Candele cu tămâie ardeau fără încetare, sub un chip de aur încastrat într-o piatră înaltă, la fel de neagră ca noaptea. Ofrandele cele mai bogate, cele mai rare nu lipseau niciodată.

Iulia Cordelia ignoră murmurele, ca şi privirile. Îşi puse amândouă mâinile pe platoşa lui Aurelian, mângâie uşor discul de argint al efigiei pe care se vedeau lupii şi vulturii Romei.

– Ce ţinută minunată! Asta înseamnă că ai devenit general?

– Nu, mamă. Nu încă. Doar legat. Nu am sub ordinele mele decât o legiune.

Iulia Cordelia plecă capul, cu pleoapele pe jumătate închise. Mândria făcu să-i tremure buzele. Murmură:

– Într-o zi, îi vei avea pe toţi în mâna ta. Zeul tău o vrea şi îţi pregăteşte destinul.

Aurelian râse, împărţit între stânjeneală, amuzament şi plăcere. În privinţa aceasta nici măcar Iulia Cordelia nu s-a schimbat. Nici o mamă nu era mai mândră de fiul ei. Dar Iulia Cordelia încrunta sprâncenele, cu glasul sever:

– Ai văzut ce se întâmplă în forum?

– A trebuit să trec pe acolo.

Făcu un gest către mulţimea, care se îngrămădea în templu, în jurul lor.

– Şi ei sunt supuşi voinţei Împăratului. Aduc sacrificii pe care creştinii refuză să le împlinească. Îşi aduc ofrandele divinului Decius şi rostesc cuvintele pe care le cere de la ei. To-

tuşi, priveşte! În seara asta sunt aici, cu braţele încărcate de noi ofrande, abia veniţi de la templul lui Jupiter. Unii şi-au golit coşurile, magaziile, au scuturat sacii ca să reuşească. Aduc mereu, că nu mai ştim unde să le punem. Dar nu pot fi opriţi. Se tem prea mult de răul pe care îl fac cuvintele pronunţate în faţa zeilor în care nu cred!

Aurelian preferă să nu răspundă. Mama lui insistă:

– Decius trebuie să fie orb ca să se sprijine pe o credinţă chinuită de teamă. Nu se merge la templu cu suliţele şi hăţurile.

– Mamă! Nici un om care trăieşte pe acest pământ nu-şi aminteşte să fi avut un împărat mai bun decât Decius. Nici unul n-a fost mai sincer şi mai curajos. Iată, sunt douăzeci de ani de când lupt sub aclamaţiile „Roma! Roma!". Dar o făceam pentru Augusti şi Cezari care nu erau mai mult decât nişte sperietori. Astăzi, sunt mândru de chipul şi inima împăratului pe care îl apăr cu sabia mea. Bineînţeles că şi eu detest, ca şi tine, tot ce se întâmplă în forum. Dar vai, creştinii sunt atât de fără de măsură! N-ar putea să-şi recunoască stăpânul? La ce le foloseşte să jignească astfel legile Romei? Nu ei sunt cei care merg peste tot, cu înjurături pe buze, răspândind ideea că nu există decât un singur zeu, al lor? Ştim foarte bine că nu e adevărat. Şi tu eşti prima, mamă! Decius are dreptate să-i constrângă. Dacă nu vor să se supună, atunci înseamnă că sunt împotriva Imperiului. Împotriva noastră. Împotriva a tot ce înseamnă măreţia Romei.

Joasă, plină de furie, deşi nu o dorea, vocea lui Aurelian avea brutalitatea fără replică a unei mustrări milităreşti. Iulia Cordelia îl cercetă. Cu ochii umezi, cu gura întredeschisă de un tremur. Lui Aurelian i-au trebuit câteva secunde ca să-şi dea seama că râdea.

– Roma, Roma, Roma! Iată ce nu s-a schimbat în tine, fiule. Ar trebui să fiu geloasă pe această Romă care mi te-a luat de atâţia ani, mai rău ca o nevastă!

– Iartă-mă, mamă...

Îi închise buzele cu o apăsare bruscă a degetelor.

– Nu, fără scuze. Mai ales fără ele. Sunt cuvintele potrivite destinului tău.

Arătă spre altarul unde se înghesuia mulţimea.

– Mai târziu, o să mai vorbim. Încă mai este nevoie de mine aici. Întâlneşte-te cu Clodia la *villa*. O să se ne revedem înainte de miezul nopţii.

În timp ce el încuviinţă, îşi aranjă vălul şi adăugă cu un zâmbet pe care Aurelian nu ştiu să-l descifreze:

– Sora ta o să te surprindă. Dar numai în aparenţă. Cu atât mai mult cu cât nu e în stare să găsească un bărbat care să poată suporta comparaţia cu fratele ei!

6

OAZA DINGIR-DUSAG

Chemarea răguşită a cornului de berbec răsună la un ceas după ivirea zorilor. Invitaţii lui Abdonai apărură în faţa corturilor. Bărbaţi, femei, copii, toţi erau acolo, îmbrăcaţi cât puteau mai bine, cu bijuteriile strălucind în soarele nimicitor. Servitorii şi sclavii îi urmau de la distanţă, cu nerăbdare şi curiozitate.

Traversau pădurea de palmieri şi se aşezau în jurul lacului. Cărbunii pentru sacrificii ardeau pe plaja întinsă de pe mal. Două stoluri de câte zece porumbei albi se străduiau în zadar să zboare din coşurile unde erau închişi. Cu picioarele împiedicate, înconjuraţi de mari cupe de aramă în care se ardea tămâie, mieii behăiau cât îi ţinea gura.

Indiferenţi la vacarm, cu capul acoperit cu fesuri de fetru albastru, bătrânii nobili maazini aruncau în flăcări boabe de mirt şi răşină parfumată. La fiecare pumn de boabe aruncate, valuri parfumate de fum se împrăştiau deasupra lacului. Încet, încet, aromele sacre îl acopereau de o ceaţă ce începea să se lipească de mâini, să pătrundă în gâturi şi în piepturi, ca o sevă divină.

Îi căutară din priviri pe Abdonai şi pe preţioasa lui fiică, fără să-i vadă. Fu nevoie să aştepte ca soarele să ajungă la ceasul al şaptelea, pentru ca un murmur de uimire să le anunţe venirea.

Cu hăţul de piele pe umăr, Abdonai mâna la pas liniştit cămila albă pe care era aşezată Zenobia, foarte dreaptă, cu mâinile adunate pe oblâncul în cruce al şeii sale, cu un aer

trufaş. Purta o tunică din mătase de Asia, de culoarea purpurei, cu albastru. De la şalul ce îi acoperea capul, o cascadă de bucăţele de sidef şi de mărgele de coral cobora până la talie. Una şi aceeaşi fâşie de aur şerpuia de la turban, îi înconjura pieptul înmugurit şi se înfăşura în jurul taliei, ca un fel de centură. În spatele ei, patru tineri maazini transportau o plută de stuf, pătrată şi groasă, iar în mijlocul ei se afla un fascicul de suliţe bine înfipte.

Mulţimea se retrase pentru a le face loc să treacă. Hărmălaia provocată de admiraţie se transformă într-o tăcere plină de uimire când Abdonai, după ce a făcut cămila să îngenuncheze, a apucat mâna fiicei sale şi a condus-o până la plută.

Zenobia se urcă pe ea şi se prinse de suliţe. Tinerii bărbaţi au lăsat luntrea să alunece pe apă. Ţinând-o doar cu o sfoară de cânepă, au împins-o spre mijlocul lacului. Alunecând pe suprafaţa unei unde mătăsoase, pluta s-a învârtit încet în jurul ei. Ceaţa de arome s-a destrămat uşor, s-a răsucit în volute, care s-au ridicat în aer.

Cu răsuflarea tăiată, toţi admirau splendoarea plină de simplitate a celei pe care zeul a ales-o, într-un fel atât de ciudat, cu treisprezece ani mai înainte.

În picioare, pe rogojina ei plutitoare, Zenobia nu mai era, dintr-odată, nici copil, nici femeie. Aureolată de reflexele lacului pe care dansau valurile de tămâie, avea acea ciudată prezenţă ce nu aparţinea, de obicei, fiinţelor umane.

Cu paşi rari, Abdonai înaintă spre mal. Intră în apă până i se udă marginea pantalonilor largi. Ridică palmele deasupra capului şi, spărgând liniştea, spuse primele cuvinte ale rugăciunii:

– Baalshamin! Puternicul puternicilor, zeul părinţilor mei şi al părinţilor părinţilor mei, viaţa mea îţi aparţine! O, Baalshamin, tu care dai şi iei, tu care întinzi palma ta binefăcătoare şi care atingi lumea pentru a aduce ziua şi noaptea, suntem supuşii tăi. Ne temem de tine, tatăl zilei şi al naşterii noastre, voinţa cerului. Apără-ne de nenorociri, de slăbiciune şi de sărăcie. O puternicul puternicilor, priveşte-o pe cea care

strălucește pe fața deșertului, pe care tu ne-ai dăruit-o. Zenobia este darul tău. Păstreaz-o în mâna ta, până în noaptea timpurilor.

Toate glasurile au reluat în cor:

– Baalshamin! Părintele zilei și al nașterii noastre, voința cerului, apără-ne de nenorociri, de slăbiciune și de sărăcie. O, Baalshamin, Zenobia este darul tău, întinde mâna ta asupra ei, până în noaptea timpurilor!

Bătrânii maazini aruncau pumni de tămâie peste jar. Vocea mulțimii o acoperi pe cea a lui Abdonai. Crescu și răsună deasupra lacului, spărgându-se de dune, și se răspândi ca un vânt peste pustiul din Turaq Al'llab.

În picioare, deasupra reflexelor apei pe care soarele sclipea din ce în ce mai mult, Zenobia rămânea dreaptă, la marginea plutei. Abia dacă se legănă atunci când cuțitele au tăiat gâturile mieilor și ale porumbeilor. Sângele ofrandelor năclăi apa, înroșind-o cu o umbră care se întinse până la poalele rochiei sale.

Atunci, toți au fost străbătuți de lungi fiori. Cântecele au vibrat în tâmple și piepturi. Și, în timp ce nările erau sufocate de mirosul de tămâie amestecat cu mirosul de carne și grăsime arsă, Zenobia păru o piatră prinsă în inelul prețios al oazei. În picioare, deasupra apei, părea o minune. Același miracol ce a făcut să țâșnească apa din deșert. Acel miracol al vieții pe care îl putea dărui numai binefacerea zeilor.

Doar mai târziu, mult mai târziu, când emoția și zumzetul rugăciunilor s-au potolit, Abdonai ceru să se facă liniște.

– Eu, Abdonai, mărturisesc în fața voastră, a tuturor, în această zi, la treisprezece ani de la nașterea ei: curând Zenobia va fi regina din Palmyra. Marele Exarh Odenat, fiul lui Mattabol și însărcinatul Romei la Palmyra, o vrea în așternutul lui pe cea mai frumoasă stea a deșertului. O vrea pe fiica mea, Zenobia, vrea ca maazinii și mattabolii să formeze doar un singur și măreț trib, să stăpânească caravanele de la Eufrat, până la porturile Romei, de la Charax, până în Antiohia. Vrea

ca Baalshamin să devină zeul lui, prin mângâierile Zenobiei, şi mi-a cerut-o după legile noastre. Eu, Abdonai, tatăl ei, accept. O spun în faţa voastră, a tuturor, astăzi: când sângele ei de femeie va curge, Zenobia, fiica lui Baalshamin, fiica lui Abdonai, va deveni soţia lui Odenat!

Bărbaţii surâdeau, femeile îşi duceau mâinile la gură, scoţând un strigăt de bucurie. Pe lac, oricine putu vedea pluta legănându-se sub picioarele Zenobiei. Dintr-odată, păru mai puţin o zeiţă decât o fiică năucită de cuvintele tatălui ei. O undă iute se întinse în jurul ei şi se sparse, în valuri mici, la mal. Unii crezură că o să cadă în apă, ca în ziua naşterii sale. Ashemu, care n-o pierdea din ochi, nu se putu împiedica să nu întindă braţele ca să o prindă.

Tinerii maazini au tras de coarda de cânepă, ca s-o apropie de mal. Grea şi îmbibată de apă, pluta s-a legănat şi s-a răsturnat. Cu obrajii livizi, cu buzele strânse, Zenobia se agăţă de suliţe, ca să nu-şi piardă echilibrul.

N-aruncă nici o privire spre mulţimea care înălţa urale. Părea că nici nu le aude, în timp ce Abdonai râdea în hohote şi primea felicitări din toate părţile.

Bătrânii maazini aruncau din nou pumni de tămâie în jar. Femeile scoteau strigăte ascuţite de nuntă, învârtindu-şi şalurile. Oaza *Dingir-Dusag*, Sărutul Cerului, cum bine era numită, răsuna de mare veselie. Ce putea spera mai mult o fată de treisprezece ani, dacă nu un soţ făgăduit, care să domnească peste toate bogăţiile deşertului?

7

SIRMIUM

Villa se afla doar la patru mile de Sirmium. Zidurile sale dominau câmpurile prospere, iar livezile umpleau valea care şerpuia, departe, spre nord, până la Danubiu. Un drum lung, nisipos, ducea până acolo. Pe ultima milă, flancat de tufişuri în care ţârâiau miriade de greieri, drumul devenea drept ca o linie. Nimeni nu se putea apropia fără să fie văzut de departe. Aşa că sosirea lui Aurelian şi a escortei sale provocă un adevărat vacarm.

Aelcan, bătrânul administrator, puse să se deschidă canaturile porţii ghintuite cu fier. Se grăbi spre drum, urlând din străfundul plămânilor:

– Aurelian! Aurelian!

Cu un surâs larg, întins peste cei câţiva dinţi ce i-au mai rămas, n-aşteptă decât ca Aurelian să coboare din car, ca să-l prindă de braţe, aşa cum fac soldaţii care se întorc teferi din bătălii.

– Aurelian, băiatul meu!

Pumnul lui era puternic ca o gheară. Anii nu i-au tocit decât părul şi dinţii. Era născut pe coastele Bretaniei, cu şase decenii înainte, şi silueta lui de colos a făcut să tremure multe cohorte în timpul revoltelor din Galia. Asemănătoare cu cea a luptătorilor din arene, o centură lată de piele îi strângea pântecele plat. Boneta ţuguiată de libert, din fetru iarna şi din in vara, nu lipsea niciodată de pe capul lui chel.

– Iulia Cordelia m-a asigurat că o să vii. Să mă ierte Mithra, dar m-am îndoit! Zilele noastre sunt prea bântuite de furtuni ca să se poată împlini toate dorinţele.

Aurelian râse, aruncă hăţurile în car şi îl strânse în braţe pe bătrânul sclav al tatălui său. Cu adevărat emoţionat, mai mult decât ar fi vrut s-o arate. Aelcan însuşi reprezenta toată istoria familiei şi a înaintaşilor lui. Fost barbar învins, el a devenit sclavul lui Applius Aurelianus, el însuşi sclav eliberat al *domus*[1] Aurelianus. Zeii au vrut ca Aelcan să fie cel mai apropiat prieten al stăpânului său, cel mai aprig susţinător. Atât de credincios, încât, odată eliberat, n-a părăsit niciodată casa. Dimpotrivă, la moartea lui Applius, şi-a întors toată afecţiunea asupra Iuliei Cordelia, a fiicei şi a fiului ei.

Nici măcar pentru o zi, timp de douăzeci de ani, n-a încetat să-şi dovedească grija pentru ei şi arta de a conduce servitorii.

Aurelian bănui surâsul ascuns al oamenilor din escortă. Se desfăcu din îmbrăţişare. Aelcan nu se putu abţine să-şi arate bucuria. Admiră platoşa lui Aurelian, recunoscu fără ezitare panglica stacojie de pe pieptarul din piele.

– Legat, nimic mai mult!

Dintr-odată mai grav, cu vocea mai joasă, ca şi cum doar Aurelian trebuia s-o audă, murmură:

– Iată ce l-ar fi făcut fericit pe Applius. Dacă zeii sunt ceea ce sunt, fie ca ei să-i permită tatălui tău să te vadă aşa cum te văd şi eu, băiatul meu!

„Băiatul meu"! Astfel îl numea Aelcan altădată. Niciodată „stăpân" sau „fiul stăpânului". Lui Aurelian îi plăcea asta, ca şi lecţiile de scrimă, de tactică, şi antrenamentele dure de luptă, pe care Aelcan i le-a impus, fără să-l scutească vreodată de ele.

– Şi tu, la fel, poţi să fii mândru. Am urmat atât de bine sfaturile şi lecţiile tale, încât nu o dată barbarii au regretat-o!

Aelcan râse, cu ochii puţin prea strălucitori.

---

[1] Casă (n. tr.)

– Aş mai avea ce să te mai învăţ, nu te îndoi de asta!

Pentru a risipi emoţia ce îi cuprinsese pe amândoi, îşi urlă poruncile. Sclavii îngrămădiţi în prag alergară. Aelcan tună încă o dată, pentru ca ei să-l salute pe Aurelian cu respect. Majoritatea, cumpăraţi după plecarea lui de acasă, nu-l cunoşteau.

– Acesta este Aurelian, fiul stăpânei voastre, neştiutorilor. Plecaţi fruntea!

Aurelian dădu mantia sa unui băiat din Egipt, care îl privea cu ochi mari, admirativi.

– Văd că nu ţi-ai pierdut deloc asprimea, dragul meu Aelcan!

– Şi de ce aş fi pierdut-o? râse Aelcan. Să fi uitat prima dintre maximele mele?

– Oh, deloc!

În acelaşi timp cu bătrânul libert, repetă fraza cu care, după moartea tatălui său, Aelcan şi-a stăpânit furia şi durerea:

– *La ce foloseşte un caracter dur, când soarele străluceşte pe o spadă şi proasta dispoziţie se poate topi în sângele duşmanului?*

Aelcan îi făcu cu ochiul.

– Vino. Mai e cineva care ştie secretul. Clodia o să mă facă bucăţele dacă află că te-am reţinut.

– Sora mea va trebui să aibă răbdare. Simt nevoia să-mi salut mai întâi tatăl.

În spatele marii porţi ghintuite cu fier, curtea principală a casei era mărginită de porticuri înalte, ce dădeau spre grajduri, bucătărie, cuptoare, teascuri şi magazii. Dintr-o privire, Aurelian observă lucruri noi. Încăperile sclavilor, lipite de zidurile exterioare, ocupau acum întregul etaj de deasupra unui portic. În mijlocul curţii, un bazin de plumb se înălţa pe un soclu din zidărie. De pe laturile lui ieşeau nişte ţevi ce se înfigeau sub dalele pavimentului.

Ironic, Aelcan îşi dădu cu părerea.

– Sora ta nu e deloc zgârcită cu schimbările. Iulia Cordelia nu-i refuză nimic şi nu eşti decât la începutul surprizelor. Cel puţin, *lararium*[1] a rămas tot la locul lui!

Libertul arătă spre poarta boltită alăturată bucătăriilor. Aurelian se îndreptă spre ea, trecând prin faţa servitorilor îngrămădiţi sub porticuri. În spatele lui, auzi tropotul copitelor cailor care intrau şi ei în curte. Vocea de stentor a lui Aelcan răsună, poruncind tuturor să se întoarcă la muncă.

Cu braţele ridicate, în aşa fel încât să nu-i târască mantia pe jos, sclavul egiptean îl urmă pe Aurelian ca pe propria-i umbră. Încă ducea casca şi centironul cu garda de aur, de care atârna *parazonium*[2], al stăpânului său. Greutatea îl făcu să se clatine. Sabia scurtă i se izbi de bărbie, dar copilul avu grijă să-şi ascundă efortul. Aurelian schiţă un zâmbet, îi mângâie obrazul cu un deget şi intră în *lararium*.

Boltită, săpată în pământ ca o peşteră, camera era mică. Două lămpi abia dacă împrăştiau întunericul. Jarul sclipea roşiatic într-un vas de lut. Aurelian aprinse o torţă înfiptă într-un inel de bronz. Păcura luă foc cu scântei aurii. În momentul când făclia se aprinse, luminând altarul, faţa de marmură a lui Applius păru că se îndreaptă şi că priveşte ţintă. Din întuneric, răsăreau picturile care acopereau pereţii. O livadă deasupra căreia se înălţa un soare cu raze de aur înconjura un mic templu cu coloane puternice. Pe platforma din faţa lui, pe care era desenat cu stângăcie un şarpe, spiritul căminului, şi doi tineri bărbaţi, cu robele suflecate, care reprezentau larii. Surprinşi într-o mişcare uşoară de dans, întindeau cornuri ale abundenţei spre o vestală cu o imensă coafură buclată. Întotdeauna, chipul ei i-a amintit lui Aurelian de mama sa.

La baza peretelui opus erau reprezentaţi strămoşii lui Applius şi ai Iuliei Cordelia. Culorile erau şterse, înghiţite aici de umezeală, mâncate de salpetru, ca şi cum zidurile luau

---

[1] Încăpere în casele romane unde se păstrau statuetele larilor şi ale penaţilor (n. tr.)

[2] Sabie scurtă şi ascuţită (n. tr.)

înapoi lumea pe care au lăsat-o să se nască, pentru a o cufunda pentru totdeauna în neant, ignorând puterea zeilor.

Prin contrast, tronând în centrul încăperii, bustul de marmură roşie al lui Applius părea cu atât mai viu. O faţă mai lată decât cea a lui Aurelian, cu o gură mai rotundă şi cu linia maxilarelor îndulcită. Obrajii raşi şi părul puţin zburlit ţineau de moda epocii împăratului Severius Alexandrius. Dar fruntea şi bărbia exprimau o voinţă şi o intransigenţă identice celor ale fiului său. Aceeaşi încăpăţânare şi cruzime, ar fi spus unii.

Aurelian simţi renăscând în el vechiul, irepresibilul resentiment.

Copil fiind, şi-a iubit tatăl cu o afecţiune plină de admiraţie şi de încântare. Moartea lui l-a descumpănit la fel de mult ca o trădare. Applius a făcut totul ca fiul lui să ajungă un soldat valoros şi un roman de seamă. Ascunzându-şi trecutul de sclav în voinţa fără margini de a deveni cel mai exemplar cetăţean eliberat al Imperiului, n-a încetat să-l înveţe pe Aurelian despre puterea Romei.

Totuşi, într-o zi la fel de luminoasă şi de calmă ca aceasta, la Idele lui aprilie, după sărbătorile Cybelei, Magna Mater, a murit. La ora unsprezece din zi. Fără un strigăt, fără un gest de violenţă, pe patul pe care îşi lua masa. Ca un om care întoarce spatele alor săi şi se îndepărtează.

Fără ca măcar să ridice mâna ca să-şi ia adio. Fără măcar să schimbe o privire care îi leagă, la sfârşitul luptei, pe cel care moare şi pe cel care l-a ucis.

N-a mai aşteptat ca Aurelian să-şi arate valoarea.

Niciodată, de atunci, Aurelian n-a mai simţit prezenţa lui Applius. Tatăl lui nu i-a bântuit niciodată visele şi nici nu l-a încurajat în vacarmul bătăliilor. Cu atât mai puţin a fost prezent în timpul victoriilor, al onorurilor şi al aclamaţiilor care, de-a lungul timpului, l-au înălţat pe fiu deasupra speranţelor tatălui.

Aurelian se înclină, luă câteva bucăţele de cedru şi mirt din cupele de bronz încrustate la baza altarului. Le puse peste jar. Fumul parfumat se înălţă, reconfortant şi cunoscut. Se îndreptă, citi fără să-şi dea seama cele trei cuvinte gravate în piatră, pe soclul bustului tatălui său.

VIRTUS, PIETAS, FIDES

Trei cuvinte atât de bine cunoscute, de atâtea şi atâtea ori repetate şi auzite, atât de perfect asimilate de gândire, încât au devenit la fel cu nişte umbre fără umori şi fără sânge. Totuşi, Aurelian tresări, ca şi cum vocea tatălui său, în această clipă, le silabisea clar.

Virtus, Pietas, Fides.

„Virtute, pietate, credinţă."

Stâlpii susţinători ai Măreţei Rome!

Trei cuvinte care au zămislit splendoarea Republicii, apoi pe cea a Imperiului. Cuvinte care au făcut din Cezar, Augustus sau Hadrian stăpânii lumii omeneşti şi aleşii zeilor, înainte ca delăsarea, prostia şi nebunia succesorilor lor să le facă de neauzit.

În afară de Applius, care le-a semănat în sufletul fiului său ca pe nişte grăunţe mereu nerăbdătoare să încolţească.

Virtus, Pietas, Fides!

Fără să vrea, Aurelian căută silabele pe buzele tatălui său.

Şi le-a auzit. Bolta din *lararium* păru că le murmură.

Era semnul atât de îndelung aşteptat? Applius înceta să-i mai întoarcă spatele fiului său?

Prostii!

Aurelian avu dintr-odată conştiinţa ridicolului sentimentelor lui.

El, un om de treizeci şi şapte de ani, care, cu mâna lui, a culcat la pământ trei sau patru sute de duşmani, un ofiţer ale cărui fapte de curaj înflăcărau inimile legionarilor, căutând sunetul unei voci pe buzele de piatră ale unei statui!

Preceptele se aflau în inima şi sângele lui. Nu avea nevoie de vreo minune.

Ridică mâna dreaptă la nivelul ochilor bustului de marmură al lui Applius, mâna care i-a lovit pe duşmanii Romei fără să tremure.

– Nu există nimic de care să fi uitat, tată! În ciuda tăcerii tale.

Dintr-o punguţă de piele agăţată la centură, scoase o brăţară de aur şi o puse pe capul de marmură. Cu mândrie, murmură:

– Am luat-o pentru tine de la mâna unui mare barbar sauromat. Şeful a mai mult de o mie de oameni pe care i-am înfruntat şi i-am învins cu o singură cohortă. Fie ca zeii, Soarele Invincibil şi Mithra să poată să te facă să-mi auzi vocea şi să te facă mândru de fiul tău, Aurelian, cetăţean liber al Romei.

Strânse pleoapele, stăpânit de o emoţie violentă, care se risipi aproape imediat.

Deslusi zgomotul unor sandale pe pragul din *lararium* şi, în acelaşi timp, nişte şoapte.

– Aurelian!

Îi recunoscu vocea, aşa cum recunoşti o mângâiere.

– Aurelian, sunt eu, Clodia.

Purta o tunică făcută din două bucăţi, una roşu-aprins şi alta portocalie, plisate în diagonală, cu un decolteu adânc. Între sânii depărtaţi, pielea era foarte albă şi foarte fină. Îşi întinse braţele pline de brăţări de argint şi de aur.

– Aurelian!

Cutele tunicii au alunecat pe şolduri, subliniindu-le cu o graţie ce l-a lăsat pe Aurelian fără suflare. Lumina îi juca pe umeri, avea părul foarte negru, tăiat scurt şi prins pe frunte cu o bandă de mătase galbenă, fixată cu două perle. Gura ei, plină şi conturată, se întindea într-un zâmbet pe care l-a visat de mii de ori. Un surâs tulburător, dulce şi dur ca oţelul unui pumnal. Poate din cauza pometilor înalţi pe care îi moştenea de la

mama lor. Sau poate din cauza unguentului de un roşu-violent, ce îi acoperea buzele, în timp ce o pudră fină îi estompa strălucirea nasului. Albastrul ochilor rămânea la fel de pur şi de sălbatic ca odinioară. Ochii erau atât de asemănători celor ai lui Aurelian, încât păreau o copie fascinantă şi enigmatică.

A crezut că, datorită timpului şi a lungii despărţiri, s-a desprins de influenţa lor. Zădărnicie! Sub pielea cuirasei, trupul lui de războinic tremura de o încordare pe care nu o simţea, de obicei, decât înaintea bătăliilor.

Fie ca zeii să-l ocrotească! Nimic din puterea pe care Clodia, devenită femeie, a câştigat-o asupra lui n-a slăbit, dimpotrivă!

Clodia, sora lui şi singura care, până în ziua aceasta, a ştiut să zdruncine dispreţul lui pentru femei.

Scoase un râs scurt, gutural.

– Nu mă recunoşti?

– Ba da, te recunosc. Cum aş fi putut să te uit, surioară?

Ea îşi apropie mâna. Brăţările au zornăit când şi-a pus degetele pe buzele fratelui ei.

– Zece ani de absenţă, Aurelian. Ai plecat din casa asta la cinci zile după ce am împlinit optsprezece ani. Niciodată n-o să afli cât mi-a fost de teamă că n-o să te mai revăd. Am avut mii de vise în care tu piereai în luptă. M-am trezit de atâtea ori crezând că o să te ucid prin aceste gânduri.

Lacrimile străluceau în sideful ochilor ei.

– Oh! Aurelian, nu va mai trebui să mă laşi niciodată departe de tine!

Răspândea un parfum necunoscut, puţin aspru, ce amintea de esenţele Orientului. Surâse, zeflemitor.

– Nu m-au ucis. Sunt aici. Eu sunt cel care am omorât.

Nu s-a supărat din pricina tonului său trufaş. Dimpotrivă, îşi coborî pleoapele cuprinsă de o plăcere intensă.

– Oh! Da, şi asta am visat! Te-am văzut învingând de fiecare dată! Scrisorile tale ne vorbeau despre cum deveneai

tot mai important. Mama şi cu mine le-am recitit pe fiecare de sute de ori.

Apucă mâinile lui Aurelian şi le duse la buze. Gestul a fost mai puternic decât el. I-a desfăcut palmele şi şi-a cufundat faţa în ele.

– Mi-ai lipsit, Clodia. Oh! Cât mi-ai lipsit!

Înainte să se îmbrăţişeze, tâmplă lângă obraz, piept şi cuirasă lipite, ca nişte copii sau amanţi, fără nici un cuvânt care să vorbească despre fierbinţeala fericirii din privirile lor, atât de asemănătoare, s-au contopit. Aurelian o strânse pe Clodia atât de tare, încât îi strivi pieptul de însemnele Romei. Şi asta era o fericire. Ghici că tremură şi surâse, în sfârşit, calmă.

Aelcan a spus adevărul. *Villa* confortabilă, dar rustică, pe care tatăl lor a construit-o a dispărut. Camere noi s-au adăugat în prelungirea aripilor. Mobilele erau luxoase, ca şi pereţii decoraţi cu splendide fresce.

O grădină de trandafiri galbeni lega acum coloanele din *atrium*[1] cu cele din *triclinium*[2], fosta sală de mese. Altădată întunecată şi îngustă, aceasta fusese transformată într-o încăpere spaţioasă. Paturile pe care se mânca, îmbrăcate în mătase galbenă adusă din Antiohia, erau noi. Un tavan cu panouri joase răspândea o umbră plăcută. Ferestrele înalte se deschideau pe trei laturi, pe care paravane şi obloane groase le apărau de vântul iernii, ca şi de căldurile foarte mari.

De-acum, vara, puteau să profite de răcoarea bazinului Cybelei, îi explică Clodia.

Aurelian se miră. Despre ce bazin vorbea? Mai mult alunecând decât mergând pe marele mozaic de pe jos, populat de păsări şi de animale din Africa, se trezi lângă fereastra ce dădea spre apus.

---

[1] Curte interioară, neacoperită, mărginită de porticuri (n. tr.)

[2] Sală de mese romană, cu canapele pe trei laturi (n. tr.)

– Priveşte!

Vechiul zid ce delimita grădina de arborii fructiferi a dispărut. Adus la nivelul unui simplu parapet, aduna apa într-un bazin lung, în arc de cerc, în care se reflecta o colonadă. Înălţate pe un paviment de marmură cafenie, vreo douăzeci de trunchiuri ornate cu pilaştri în spirală duceau spre un mic templu al Cybelei, ce abia fusese terminat în iarnă. Frontonul domina magnifica înşiruire de văi. Între consolele cu frunze de laur, un relief din stuc, pictat în culori vii, o reprezenta pe *Magna Mater* într-un car tras de taurul lui Mithra.

Aurelian rămase cu gura căscată. În cele din urmă, pe un ton ce trăda întreaga lui uimire, întrebă:

– Ne-am îmbogăţit?

Clodia râse, se aşează în faţa lui, apăsându-şi sânii de braţul lui. Râsul surorii sale vibră adânc în pieptul lui. Aurelian se gândi la fructele de august, debordând de viaţă, până la beţie.

– Da, da! Suntem bogaţi. Mama ne-a îmbogăţit! Nu există nici o familie mare din Sirmium care să nu ţină seama de prevestirile ei. Şi nu numai din Sirmium! Vin de peste tot. Din toată Panonia, din Moesia şi chiar din Dalmaţia. Se poate crede că întregul Imperiu aleargă la templul lui Sol-Invictus din Sirmium, pentru a se adăpa din cuvintele marii preotese Iulia Cordelia!

Înainte ca el să se mai mire încă o dată, se îndepărtă. Deschise poarta ce ducea spre bazin, înaintă printre coloanele ce ajungeau până la templul Cybelei. Lumina şi umbra jucau pe gâtul ei, se strecurau printre cutele tunicii. Reflectată, silueta ei dansă în apa bazinului încreţită de vântul uşor.

Îşi adună câteva şuviţe rebele de pe obraji. Albastrul irişilor îi străluci de o lumină ce nu se datora celei a zilei.

– Legatul Aurelian nu este mulţumit să vadă cum s-a transformat *villa* tatălui său?

Răsunând deasupra apei, vocea avea aceeaşi asprime ca şi parfumul ei. Aurelian nu găsi nimic de răspuns. În acest

moment, prin această atitudine şi în acest decor perfect, în plinătatea frumuseţii şi a puterii ei, Clodia îi păru a fi încarnarea zeiţei Cybela.

– Vino, spuse ea. Baia este pregătită. O să te poţi relaxa înainte de masă şi am o groază de lucruri să-ţi povestesc.

Apa din bazin era fierbinte. Aerul jilav, ca de saună, împiedica să intre lumina ce trecea prin patru lucarne acoperite cu plăci de sticlă mată.

Înconjurat de servitori tăcuţi, cu feţe necunoscute, care aduceau uleiuri, parfumuri şi cearşafuri, Aurelian înaintă spre partea cea mai adâncă a bazinului. Vaporii se desfăceau în fâşii în faţa pieptului lui. Imaginea unui Neptun bărbos şi burtos, cu tridentul în mână, apăru sub apă. Gura mare a zeului se strâmba în ritm cu unduirea apei. Ca şi restul casei, *caldarium*[1] şi *tepidarium*[2] au fost refăcute cu totul. Într-un mozaic mărunt, un imens soare acoperea bolta şi-şi arunca razele până la podeaua din cărămizi. Aburul şi lumina slabă îi dădeau o stranie nuanţă nocturnă.

Aurelian luă puţină apă în căuşul palmelor, stropindu-şi faţa. Oboseala de peste zi îi apăsă dintr-odată umerii şi şalele. Făcu câteva mişcări cu braţele, plonjă, rămase puţin sub apă, lăsând lichidul să-i mângâie trupul gol.

Un servitor îl aştepta în capul scărilor, cu un prosop desfăcut. Aurelian îi porunci să-l împăturească, pentru a-şi putea odihni capul pe marginea bazinului, lăsându-se cu totul în voia apei. Aşa, nemişcat, furat de căldura ameţitoare, încercă să scape de gândul la Clodia.

Poate că a adormit o clipă. Nu l-a auzit pe sclav părăsind *caldarium*. Deschise din nou pleoapele, tresărind sub degetele care îi mângâiau fruntea.

---

[1] Încăpere în termele romane, destinată băilor calde (n. tr.)

[2] Baia cea mai spaţioasă şi mai luxoasă din terme (n. tr.)

Clodia stătea îngenuncheată, foarte aproape de faţa lui. O fâşie a rochiei plutea pe suprafaţa apei. Căldura îi înroşea obrajii. O transpiraţie fină îi apăruse sub nări.

– E periculos să adormi în baie, murmură ea.

Aurelian se întoarse pe burtă, dintr-un reflex de jenă. Ea surâse, se îndreptă şi se duse să ia un alt prosop de pe o măsuţă. O clipă, penumbra de etuvă a înghiţit-o, la fel de ireală ca o fantomă.

– Să mergem în *tepidarium*, o să te ung chiar eu, spuse ea revenind.

Aurelian se prefăcu mirat.

– Nu mai este nici un sclav care s-o poată face?

Clodia arătă spre el o mutră copilăroasă, pe care aproape că a uitat-o.

– Haide, fratele meu mai mare, lasă-te în voia mea! Oare ai uitat că nimeni nu ştie să te maseze mai bine ca sora ta?

– Nu mai suntem copii, Clodia.

Îl privi ţintă. Vocea îi tremură plină de sarcasm şi de reproş când întrebă:

– Fratele meu s-a întors indiferent? A uitat iubirea pe care mi-a dovedit-o înainte de a mă părăsi?

Aurelian simţi în coaste înţepătura aluziei, ca vârful unei săbii. Clodia se apropie până la marginea bazinului. Cu un gest neaşteptat, îşi trecu degetele prin părul lui Aurelian.

– Oare ai găsit o femeie pe care să ţi-o faci soţie?

– Nu.

– O femeie care să fie o amantă atât de perfectă încât să mă poată face să-mi fie ruşine?

Cât putu el de blând, Aurelian o prinse de încheietură şi îi îndepărtă mâna.

– Nu vorbi aşa, Clodia. Tu eşti cea care, de multă vreme, trebuia să ai un soţ.

Surâse sau se strâmbă, nu-şi dădu seama. Părul îi încadra faţa ca două pale de negură. În lumina tulbure, buzele ei roşii păreau negre.

– Nici nu te gândi, Aurelian. Îmi ţin promisiunea de fetiţă. Nu vreau alt soţ decât pe fratele meu.

Aurelian râse stânjenit. Sexul lui, sub apa fierbinte, se ridică fără ca el să-l poată împiedica.

– Nu mai eşti o fetiţă! protestă el.

Ea se mulţumi să-l privească drept în ochi. El închise pleoapele, cu speranţa de a rămâne indiferent. Nu aştepta decât să întindă cearşaful, pentru a reuşi să se acopere.

O făcu. Urcă treptele. Gol în faţa ei, dornic în faţa ei. Se ridică din apă un trup ce nu mai ascundea nimic. Învins de conştiinţa propriei slăbiciuni extreme. El era cel care ceda şi care a cedat întotdeauna.

El care, în realitate, n-a avut niciodată forţa să lupte împotriva surorii lui nebune şi atât de iubite.

Oh! Oare zeii vor putea ierta ceea ce era de neiertat?

Clodia îi înnodă prosopul în jurul şalelor, cu îndemânarea unei servitoare. Adunând bobiţele de sudoare, degetele ei au alunecat până pe umerii lui Aurelian. Spuse:

– În ce priveşte corpul tău, doar noile cicatrice sunt cele pe care nu le ştiu.

Era adevărat ce spunea. Clodia spunea întotdeauna adevărul.

Degetele ei urmau curba neregulată a unui semn pe care căldura îl umfla acum ca pe o buză răsfrântă. Şi-a pus gura pe el. El simţi vârful limbii care îi urma şerpuirea.

– Pe asta n-o ştiu, murmură ea. În timp ce erai în apă am zărit încă una pe coapsă. Două cicatrice noi. E cam puţin pentru atâtea bătălii. Să fie reputaţia ta doar o legendă?

Aurelian o îndepărtă râzând. Se îndreptă spre *tepidarium*. Acum, aburul îl apăsa. Cu speranţa că va scăpa de senzaţia de abdicare ce îi strângea gâtul la fel ca aburii prea parfumaţi, spuse cu mândrie, pe un ton milităros:

– Le-am căpătat pe amândouă în aceeaşi zi! La Mogontacium, pe Rin. Comandam Primigenia a XXII-a, dar asta nu

m-a împiedicat să-i înving pe alamani. Iar cei pe care sabia mea i-a atins n-au mai trăit destul ca să-şi arboreze cicatricele. La mine nu vei mai găsi altele. Printre legiuni se spune că niciodată un soldat al Romei, nici chiar Cezar, n-a omorât cu mâna lui atâţia oameni, pierzând atât de puţin sânge din propriul trup.

8

OAZA DINGIR-DUSAG

Soarele după-amiezii ardea. Tumultul vesel al sărbătorii urca până la cerul de deasupra miraculoasei oaze. Melopeele meşteşugite ale flautelor şi ţiterelor, cântecele acompaniate de tobe răsunau între pereţii dunelor şi se pierdeau în imensitatea deşertului Turaq Al'llab. Din când în când, râsetele oamenilor izbucneau şi se stingeau în căldura copleşitoare. Sărbătoarea aniversării Zenobiei era strălucitoare. Dar fără Zenobia.

Ea ţipa gâfâind de furie şi zgâriind aerul sufocant din cort:

– A promis! Mi-a făgăduit că o să mă întrebe!

Şi-a sfâşiat rochia şi împletitura de aur, rupându-şi hainele în bucăţi, cu o furie încăpăţânată. Goală ca în ziua în care s-a născut, s-a ghemuit în aşternut. Mai apoi, moleşită de căldură, fără o lacrimă, mormăi:

– Nu mai e tatăl meu. Niciodată n-o să-i mai fac vreo mărturisire. În veci. Baalshamin este de partea mea. Baalshamin îşi întinde mâna asupra Zenobiei, nu asupra lui. N-o să-l iert niciodată.

Ashemu a repetat de zeci de ori aceleaşi cuvinte goale de înţeles, aceleaşi raţionamente pe care femeile şi mamele le pronunţă în astfel de împrejurări. Tatăl ei nu-i dorea decât binele. Nu va deveni ea o regină? Cea mai frumoasă şi prima dintre toate femeile din întregul Orient al Romei. Cine îşi putea dori mai mult?

– Mă iei drept o idioată? i-a replicat Zenobia, cu dispreţ. Tata nu-mi vrea binele. Vrea aur şi putere. Eu nu contez, nu sunt cu nimic mai mult decât o cămilă de vânzare.

Cu inima grea, Ashemu a protestat, încercând să-şi strecoare în glas o convingere în care nu credea. Nu aşa se petreceau lucrurile între tată şi fiică, între toţi taţii şi toate fiicele, încă de la începutul lumii? Voia ea să schimbe totul? Zenobia măturǎ toate aceste argumente prosteşti cu o ironie şfichiuitoare.

– Eu nu sunt o fată ca oricare alta. A spus-o şi el de nenumărate ori! Trebuia să mă întrebe. A ştiut să-mi ceară să dansez din buric pe apă! A promis că o să mă întrebe. Nu este decât un mincinos, un hoţ. Baalshamin nu i-a dat lui nimic, eu sunt cea căreia i-a dat!

Ashemu spuse cuvinte şi mai neroade. Abdonai n-a făcut decât să anunţe. Căsătoria nu va avea loc decât în ziua când o va însemna sângele. De-acum şi până atunci, Zenobia va avea timp să se obişnuiască cu aceste lucruri, să vadă partea lor bună.

Rânjetul Zenobiei o năuci.

Fiica lui Abdonai se trânti în aşternut, cu braţele larg deschise, oferindu-se privirilor în toată goliciunea ei, în toată splendoarea inocentă a femeii care devenea.

– Biată nebună! Partea bună? îi aruncă printre lacrimile pe care nu şi le putea stăpâni. Nu ştii ce spui. De-acum şi până atunci, zilele şi nopţile mele vor puţi de mirosul lui Odenat, chiar înainte de a mă apropia de el. E bătrân, bătrân, bătrân! N-are dinţi, are unghiile galbene, nasul plin de păr şi adoarme în timp ce mănâncă! E bătrân, bătrân, bătrân! Oh! Da, sigur, o să mă obişnuiesc! O să văd partea bună!

De data aceasta, Ashemu a coborât fruntea, fără un cuvânt. A trebuit să-şi muşte buzele, pentru ca Zenobia să nu le vadă cum tremură. Şi, lovitura de graţie, Zenobia s-a cuibărit la pieptul ei generos, ca o pasăre, aşa cum o făcea altădată, când nu era decât un copil.

– Uită că aşa a omorât-o şi pe mama, Ashemu, şopti ea cu o voce fără inflexiuni din cauza groazei. Nu vrea să priceapă nimic!

Până spre seară, fabulosul banchet promis de Abdonai acoperi cu răsunetul şi splendorile lui întreaga oază, dar Zenobia nu apăru.

Apatică în aşternutul ei, refuză să se îmbrace şi să părăsească cortul. Nu răspunse implorărilor lui Ashemu.

– Nu poţi să rămâi aşa. Trebuie să mergi alături de tatăl tău. Toţi te aşteaptă. Trebuie să te vadă. Măcar o clipă. Îl jigneşti îngrozitor.

Nu cedă nici rugăminţilor servitorilor pe care Abdonai i-a trimis s-o cheme.

În cele din urmă, veni chiar el până la cort, unde nu putu intra, pentru că fiica sa se încăpăţâna să rămână goală. Ameninţă, strigă cuvinte îngrozitoare prin uşa cortului, ca s-o impresioneze. Sincer, promise că o aruncă pe Ashemu hienelor deşertului, chiar a doua zi. Ca răspuns nu primi decât tăcere. A fost nevoit să inventeze o scuză, pentru a se putea întoarce fără fiica sa în faţa bătrânilor maazini şi a invitaţilor săi.

Ascultându-l, aceştia au râs din toată inima. Fiecare dintre ei ştia care era starea unei fete care tocmai a aflat cine-i va fi soţul. Zenobia scotea la iveală caracterul pe care Baalshamin i l-a dăruit prin focul stelei sale.

Dar, dintr-odată, puţin după apus, Zenobia se îndreptă grăbită spre o slujitoare care terminase de servit biscuiţi şi prăjituri. Îi ceru tunica şi vălul de pe cap, grăbind-o pe biata fată, prostită, să se dezbrace.

Ashemu strigă:

– Ce faci, ce faci acolo?

Într-o clipă, fără să răspundă, Zenobia se înfăşură în pânza de in cafeniu, îşi ascunse părul sub vălul verde cu negru al servitoarei. Ashemu o înhăţă.

– Unde te duci? Nu poţi să apari îmbrăcată aşa în faţa tatălui tău!

Zenobia o împinse cu duritate.

– Puţin îmi pasă de tata. Ştii foarte bine unde mă duc.

– Zenobia!

– Lasă-mă, îi porunci Zenobia, scăpând din mâinile egiptencei. Şi nu te lua după mine sau n-o să mă mai vezi niciodată.

Îmbrăcată ca o servitoare, putu să traverseze tabăra în plină sărbătoare, fără s-o observe nimeni.

Alergă într-o suflare spre păduricea de palmieri. Lăsând în urmă lacul şi şirul de stânci unde l-a întâlnit pe Schawaad cu două nopţi înainte, o luă pe drumul bolovănos ce ducea către capătul dunei. Nu avea altă cale decât să meargă până la corturile albe ale elkesaiţilor şi să-i strige numele:

– Schawaad! Schawaad!

Cele două silabe răsunau ca nişte lătrături ce se loveau de pantele şi de stâncile platoului.

– Schawaad!

Copiii veniră în fugă. Apoi sosiră bărbaţi şi femei. Se ţineau la distanţă, fără să depăşească marginile taberei, nemişcaţi şi tăcuţi.

Nu se afla printre ei. Îi căută chipul, apropiindu-se câţiva paşi încă, dar fără să îndrăznească să depăşească cei douăzeci de coţi care îi despărţeau. Era pregătită pentru tot ce o putea aştepta.

– Sunt Zenobia! Vreau să-l văd pe Schawaad! Trebuie să-l văd! Vă rog!

Printre ei se simţi o şovăială. Femeile s-au întors spre bărbaţi. Unul dintre ei înaintă.

– Fiul meu nu este aici, fiică a maazinilor.

– Ba da! protestă Zenobia, cu lacrimi în ochi. Ba da, e aici. Vă rog, lăsaţi-l să vină, trebuie să-i vorbesc.

Înainte de a-i răspunde, tatăl lui Schawaad lăsă să se aştearnă tăcerea.

– Nu este aici, a plecat înainte să înceapă să ardă soarele. Poţi să mă crezi.

Nu mintea. Zenobia crezu că i se înmoaie picioarele.

– Unde a plecat? şopti ea.

– Acolo unde trebuie să înveţe şi să exerseze modestia destinului său. Este zadarnic să-l aştepţi, fiică a lui Abdonai. Şi azi, ca şi mâine. Întoarce-te printre ai tăi.

9

SIRMIUM

Pentru moment, răcoarea îndoielnică din *tepidarium* i-a adus o oarecare uşurare. Sala era mică, îngustă, dotată cu două banchete din zidărie, acoperite cu cuverturi verzi. Între nişele ce adăposteau sticluţe cu uleiuri parfumate, o frescă îl reprezenta pe Pan, gol şi cu un sex impunător. Cu o mână dezinvoltă, zeul dezvelea fesele unei bacante adormite.

Mascându-şi ezitarea, Aurelian s-a lungit pe burtă, lăsând-o pe Clodia să deznoade prosopul ce îi învelea şalele, cu aceeaşi îndemânare cu care îl înnodase. Această simplă atingere i-a aţâţat dorinţa mai mult decât ar fi voit. Cu o voce evident prea dură, îi povesti:

– Mi s-a întâmplat să mă lupt împotriva femeilor. Barbare sauromate. Femei îmbrăcate în cuirase, înarmate ca bărbaţii, luptând la fel de bine ca bărbaţii. Poate cu ceva mai multă cruzime. Îşi ofereau sânii săbiilor, fără să clipească şi mureau râzând. Cine şi-ar fi putut imagina aşa ceva?

Acum, palmele Clodiei, pline de ulei de migdale, atingeau muşchii tari ai spatelui său. După un moment de tăcere, cu o voce rece, ciudată, lipsită de orice emoţie, remarcă:

– Mama spunea: Sol-Invictus străluceşte deasupra ta. Prevestirile o dovedesc. Destinul tău nu este să mori în luptă. Nici mâine, nici poimâine.

Cu pleoapele închise, cu obrazul lipit de cearşaf, Aurelian mormăi, neîncrezător. Nu se îndoia că mama lui a cercetat

măruntaiele tuturor păsărilor şi ale tuturor patrupedelor ce i-au căzut sub stilet! Totuşi, orice ar fi citit, nu rămânea mai puţin oarbă decât toate mamele în faţa destinului fiilor lor. Zeii Romei, mai mult chiar decât mângâierile Clodiei, ştiau să întunece raţiunea celor mai înţelepţi.

– Bătălia este făcută ca să învingi sau să mori, mormăi el. Nu trebuie să te crezi iubit de zei. Sunt maeştri ai iluziilor. Sub voinţa lor nu suntem decât nişte jucării.

– Nu mai crezi în zeii noştri?

– Cred în Mithra. El nu face parte dintre zeii care oferă favoruri şi protecţie. El este o forţă hrănită de focul Soarelui-Invincibil, de sângele şi sperma Taurului Creaţiei. De aceea este el zeul războinicilor, nu al femeilor sau al oamenilor simpli. A crede în prezenţa şi în puterea lui Mithra înseamnă a refuza satisfacţia prezicerilor şi a cunoaşte onoarea de a fi un muritor.

Acum Clodia era din nou tăcută. Aurelian auzi câteva zgomote afară, departe, ca şi cum veneau din afara curţii. Cu uşurare simţi, în sfârşit, cum focul dorinţei se stinge în măruntaiele lui.

– Sol-Invictus face preziceri, şi nu Mithra, reluă Clodia cu voce sigură. Mama nu se înşală niciodată. O să-ţi împlineşti destinul. Aşa este.

Aurelian suspină. Acum masajul Clodiei îl relaxa. Şi, bineînţeles, nici ea, nici mama lor nu puneau la îndoială misterele ascunse ale prevestirilor.

– Şi ce spun aceste prevestiri? întrebă el.

– Că vei deveni stăpânul Romei. Augustus şi Cezar!

Surprins, se întoarse.

În lumina slabă din *tepidarium*, privirea Clodiei scânteia. Tunica i se legăna pe pieptul care tremura, ţesătura umedă de aburi urma curba pântecelui şi a coapselor, cu mai multă indecenţă decât goliciunea. Se amuză de privirea lui lacomă şi îi apăsă mâna pe piept, pentru a-l face să se întindă pe spate. Rezistă cu greu.

– Ce ţi se pare atât de surprinzător? Eu o ştiam deja. De multă vreme şi chiar înainte de prevestirile mamei noastre.

Augustus şi Cezar! Visul unei mame. Visul şi nebunia Clodiei.

Cu palmele înmuiate în ulei îi mângâie sexul cu delicateţe. Aurelian cedă ameţelii. Acestei nebunii a dorinţei ce îi răscolea măruntaiele, spre care îl împingeau mângâierile interzise. O clipă, mai mult decât orice pe lume, îşi dori buzele Clodiei pe pielea lui, mâna Clodiei pe bărbăţia lui. Îşi dori s-o îngroape sub el şi să păcătuiască cu ea. S-o apuce, s-o răpună, cu şoldurile căscate sub tăria puterii sale, să-i soarbă sfârcurile sânilor şi să se îmbete de privirea ei, în timp ce ea murea de plăcere!

Cu pleoapele închise, cu gâtul ars, gâfâia ca un animal înainte de sacrificare. Apoi îşi reveni şi strânse încheietura surorii lui.

– Nu.

Ea încruntă sprâncenele. Dorinţa refulată îi dădea o figură ciudată. Dură şi copilăroasă în acelaşi timp, puţin pierdută. Şopti:

– De ce? Şi tu vrei, aşa cum vreau şi eu.

– Nu.

– Am făcut-o deja şi nu o dată. Ce s-a schimbat?

– N-o s-o mai facem. Fratele şi sora nu sunt amanţi.

– Nu fi atât de prost. Şi zeii o fac. Nimeni nu i-a condamnat.

Printre buzele aproape negre, vocea ei se rostogolea, ca venită din miezul pământului, violentă, posesivă. Aurelian rânji. Se ridică de pe pat şi îşi trase un cearşaf peste mijloc.

– Adineaori voiai să fii sora unui împărat, acum vrei să trăieşti ca zeii!

Înainte ca ea să reacţioneze, se auziră nişte strigăte. Vocea lui Aelcan dădea ordine. Zgomotul înăbuşit al porţii grele, ce se rotea pe balamalele de bronz şi un vuiet de roţi pe dalele din curte se pierdură în aerul închis al camerei.

Clodia își revenise.

– S-a întors mama. O să-ți pregătesc o togă. O să fie fericită să te vadă că o porți la masă. Se întâmplă atât de rar. Și poate o să fii de acord să auzi din gura ei ceea ce refuzi să auzi de la mine?

Nici nu se așezară bine pe paturile pentru luat masa, că un sclav îi și ceru lui Aelcan să-l asculte. Bătrânul administrator mormăi și părăsi patul, scuzându-se. O clipă mai târziu, se întoarse: vreo doisprezece călăreți galopau pe drumul spre *villa*.

– Sunt rapizi, nu vor întârzia să ajungă în fața porții.

Aurelian căută privirea mamei sale, care clătină din cap, mai mult curioasă decât neliniștită.

– Nu aștept pe nimeni. Clienții mei nu sunt niciodată atât de grăbiți ca să vină în galop.

– Ai face bine să vii și să vezi chiar tu, îi sugeră Aelcan cu un gest de respect pentru stăpâna lui.

Iulia Cordelia ridică din umeri cu un mic suspin de regret, în timp ce se îndepărta.

Prin lucarna de apărate de deasupra marii porți, Aurelian văzu norul de praf ce se ridica în urma cailor. Pe deasupra măslinilor, lumina apusului îl colora într-un galben păstos.

Ochii lui Aelcan erau încă buni. Pe un ton mirat, anunță:

– Uniformă de legionari. Căști, cuirase și un steag.

– Recunoști steagul?

– Nu încă.

Aurelian așteptă să i se adeverească bănuiala. Apoi recunoscu caii roșcați, căștile cu bandouri de bronz aurit și pene albe, ursul de bronz de pe flamură. Se liniști și prinse umărul lui Aelcan.

– Fii fără teamă. Este tribunul legiunii mele.

Aelcan mormăi că trebuie să fi avut un motiv serios să omoare caii într-o asemenea goană și dădu ordin să se ridice drugii.

Aurelian ajunse sub arcul porticului cu doar câteva minute înaintea lui Maximus. Ca şi oamenii lui, acesta din urmă era plin de praf. Dâre de spumă albeau grumajii şi marginea şeii cailor sleiţi de puteri.

Chiar înainte de a saluta şi a pune piciorul pe pământ, Maximus spuse repede:

– Decius îţi cere ajutorul.

Iulia Cordelia şi Clodia au ajuns la intrarea în vestibulul din atrium. Maximus desfăcu teaca de piele de la centiron, scoţând din ea un papirus pe care i-l întinse lui Aurelian.

În timp ce termina de citit, auzi vocea mamei lui întrebând ce se petrecea. Maximus se prezentă.

Ridică ochii de pe scrisoarea imperială şi surprinse sclipirea de interes ce învioră privirea Clodiei atunci când Maxim îşi scoase casca. Puţine femei rămâneau insensibile la delicateţea mâinilor lui, prea fine pentru un om al războiului, la părul lui blond sau la marea cicatrice ce i se întindea pe tâmplă, scoţând în evidenţă, printr-un semn violent, frumuseţea lui de efeb.

– Ce se petrece, Aurelian? repetă Iulia Cordelia.

– Împăratul are nevoie de mine.

Goţii erau la Philippopolis, foarte aproape de Marea Neagră. Prădau şi jefuiau fără să întâmpine prea mare rezistenţă. Decius nu se îndoia că, în curând, vor urca spre nord, încărcaţi de fastuoasa lor pradă în aur şi sclavi.

– Ceea ce ar trebui să-i facă mai înceţi şi să-i slăbească. Decius şi fiul lui, Etruscus, sunt deja în marş forţat spre Philippopolis. Vrea ca eu să-i întâlnesc cu Valeria Victrix a XX-a. Trebuie să plecăm numaidecât.

Clodia şi Iulia Cordelia protestară: încă n-au luat masa şi cei care tocmai au sosit au nevoie de odihnă.

– Vine noaptea, insistă Clodia. Aşteptaţi zorii.

– Zorii sunt foarte departe, mormăi Aurelian.

– Lasă-le măcar timp să bea şi să mănânce, spuse din nou Iulia Cordelia.

Aurelian schimbă priviri cu Maximus.

– Oamenii mei şi cu mine putem renunţa la masă, Aurelian. Dar caii nu vor face nici zece mile în plus.

– Veţi putea lua din grajduri caii de care aveţi nevoie, îi asigură Iulia Cordelia. În privinţa Împăratului şi a goţilor, vor putea aştepta o oră.

A fost o masă scurtă, în timpul căreia Aurelian se dovedi tăcut şi plin de îngrijorare. Maximus vorbi mult, complimentându-le pe rând pe Iulia Cordelia şi pe Clodia, ştiind să le facă să râdă şi să uite de timpul care trecea.

Înainte ca întunericul nopţii să fie deplin, Aurelian plecă să-şi schimbe toga cu uniforma de ofiţer. În timp ce tânărul sclav egiptean îl ajuta să-şi lege cuirasa şi centironul, Clodia apăru pe neaşteptate. Arătând spre băiat, întrebă:

– Vrei să-l iei cu tine? Moare de dorinţă.

– Mă întorc la luptă. Ce-aş putea face cu un copil?

Clodia încuviinţă. Buzele i s-au întins într-o grimasă plină de amărăciune.

– Şi ce-ai face cu o soră, nu-i aşa?

Aurelian se întoarse pentru ca băiatul să-i poată lega curelele pieptarelor de piele. Clodia făcu un pas, apucă sclavul de gât şi îl împinse spre pragul camerei.

– Şterge-o, mă ocup eu de asta. Stăpânul tău nu mai are nevoie de tine, nici acum, nici mai târziu.

Aurelian rămase neclintit, în timp ce degetele Clodiei trăgeau de curelele de piele.

– Nu mai vreau să fiu despărţită de tine, Aurelian.

Şoptea. Aurelian încercă să-i răspundă fără să ridice vocea.

– Ştii că asta nu este cu putinţă

– Bineînţeles că este, este posibil. Aş putea să te însoţesc în tabără. Ar fi suficient să dai un ordin.

– Ţii atât de mult să mori? Să fii violată sau vândută ca sclavă? Moesia înseamnă foc şi sânge. Oraşele romane sunt devastate. Nimic nu este astăzi mai puţin sigur decât o tabără

a legionarilor. Cei care conduc aceste regiuni sunt trădători şi nevolnici. Ce-ai vrea să faci acolo?

– Să fiu cu tine.

Cu un oftat de enervare, se îndepărtă, îşi luă mantia şi o aruncă pe umeri.

– Dacă nu în Moesia, urmă Clodia, ar putea fi oriunde aiurea. Luptele se termină întotdeauna. Ne-am putea întâlni în toamna ce vine. Nu-mi spune că este cu neputinţă. Soţiile şi amantele îi însoţesc pe ofiţeri, ştiu eu. Chiar şi prostituatele îşi au locul lor.

– Tu nu eşti nici una dintre toate astea!

Clodia râse. Un râs ascuţit şi limpede. Provocator.

– Dacă ai ştii cât de bine pot fi toate astea la un loc, iubitul meu frate!

Arătă spre torţele care ardeau afară.

– Tribunul tău, Maximus, nu şi-ar dori mai mult decât să vegheze asupra mea. Sunt sigură că nu s-ar plânge de prezenţa mea.

– Nu-l amesteca pe Maximus în nebunia ta! mormăi Aurelian cuprins de mânie.

– E însurat?

Aurelian se abţinu să răspundă.

– Este atât de frumos, încât nici propria noastră mamă n-a rămas indiferentă.

– Taci, Clodia. Ai spus destule pentru seara asta. Lasă-mă singură cu fratele tău.

Iulia Cordelia stătea în picioare, în prag. Vocea ei avea hotărârea pe care Aurelian n-a ştiut s-o dovedească. Totuşi, bravând, înainte de a părăsi camera, Clodia apucă faţa lui Aurelian şi îi lipi buzele de ale ei.

Când dispăru în întuneric, Iulia Cordelia se apropie de fiul ei şi puse răcoarea liniştitoare a degetelor pe gura lui, ca şi cum ar fi vrut să păstreze sărutul Clodiei.

– O să-i treacă, spuse ea cu blândeţe. Are nevoie să iubească şi nu are nimic mai bun să-i umple inima decât gloria fratelui ei. N-o lua în seamă.

Se studiau în tăcere. Aurelian se întrebă ce ştia mama lui despre adevărata nebunie a Clodiei. Ca şi cum i-ar fi ghicit gândul, Iulia Cordelia scutură din cap.

– Orice ar face nu este de temut. Nu dinspre ea se vor abate noaptea şi furia zeilor.

– Ce vrei să spui?

– Îţi cunosc destinul.

Rânji răutăcios.

– Mi-a povestit Clodia. Ştii că nu cred în prevestiri.

– Crezi că sunt orbită pentru că sunt mama ta. Te înşeli, fiule. Tu eşti cel care te orbeşti cu gânduri fără noimă. Încă nu ştii să citeşti în tine. Te gândeşti la tatăl tău, te gândeşti la strămoşii tăi sclavi, te gândeşti la mama ta, liberta Iulia Cordelia. Uiţi că tu eşti un om liber, unul dintre cei care hotărăsc soarta Imperiului. Admiraţia ta pentru Roma este atât de mare, încât te visezi servitorul ei pentru totdeauna. Dar uiţi că cel mai puternic dintre ei, dacă vrea, ia titlul de Augustus. Eşti surd la voinţa zeilor, pentru că nu iei în seamă încă ceea ce reprezinţi pentru ei. Te mulţumeşti cu sângele de pe sabia ta, în timp ce ei aşteaptă mai mult, mult mai mult. O să vină şi asta. În acea zi, vei fi Aurelian Augustus.

– Mamă!

– Nu protesta, ascultă-mă mai ales şi aminteşte-ţi de cuvintele mele. Laurii se vor aşeza pe fruntea ta. Nu mâine, nici poimâine. Alţii se vor folosi de purpură înainte ca Roma să te aclame, aşa cum n-a aclamat nici un împărat de multă vreme. Duşmanul tău va fi şi duşmanul zeilor. Nu va fi nimic cunoscut, nimic din ceea ce o fiinţă umană a avut de înfruntat, nimic din ceea ce zeii pot iubi. Şi tu, Aurelian Augustus, fiul meu, vei fi zidul lor de apărare.

Tăcu, cu privirea aprinsă. Mut, Aurelian cerceta întunericul cu ochii, ca şi cum ar fi căutat lumina în neantul dintre stele. Ea îi zâmbi foarte blând, strângându-şi mâna pe ceafa lui.

– Du-te la luptă. Nu te teme. Vei învinge. Dar numai tu, tu singur, pentru că te vei lupta pentru un împărat pe care zeii l-au condamnat.

– Mamă!

– Decius va muri, Aurelian. Nimeni nu va putea împiedica asta, nici chiar tu. Vei şti atunci că mama ta spune adevărul. Aşa este viitorul: exact cum vor zeii veşnici. Drumul tău este croit, un drum larg şi maiestuos.

Şi adăugă, aproape pe tonul unei glume:

– Şi nu te teme de femei, fiule. Printr-o femeie zeii o să-ţi făurească gloria.

10

DURA EUROPOS

Ofiţerul persan îi împrăştie cu vârful bastonului pe muncitorii plini de praf care îl înconjurau. Căută din ochi o siluetă pe care o descoperi la câţiva paşi de el. Un băiat cu trup subţirel, cu faţa fină ascunsă pe jumătate de gluga unei mantii pătate de noroi. Indiferent la agitaţia care îl înconjura, mânca un cocoloş de grâu amestecat cu puţină grăsime de cămilă.

Ofiţerul răcni:

– Dihorule, te îndopi mai târziu! Tâmpiţii ăştia au uitat o lampă în fundul minei. Du-te şi caută-mi-o, înainte să dea foc la grinzi.

Fără un cuvânt, băiatul dădu din cap, puse cocoloşul pe o tolbă de piele plină cu săgeţi. Îşi şterse gura cu dosul mâinii. O mână fină, cu palmele şi unghiile zdrelite, ca ale tuturor celor care, aici, scormoneau pământul şi cărau, de luni de zile, lemne pentru mină.

Trebuie să fi fost două sau trei mii de perşi strânşi la porţile oraşului Dura Europos. Erudit şi bogat, oraşul fusese cucerit, cu secole în urmă, de Nabucodonosor, apoi de Alexandru cel Mare. Apoi, împăratul Traian s-a instalat aici, când a împins frontierele Romei până la Eufrat. Dura Europos plătea încă impozit Romei şi aliatului ei, Odenat, care domnea în Palmyra. Dar astăzi, oraşul suferea din cauza lăcomiei lui Shapur, regele perşilor. Regele regilor voia să învingă Roma. Şi ca să învingă Roma trebuia să asedieze Dura Europos.

Ceea ce nu era o afacere simplă. Asediul ţinea de ceva vreme. Aşezat perpendicular pe Eufrat, oraşul era protejat natural pe trei laturi de falezele de stâncă purpurie, măreţe şi inaccesibile. La est, în faţa platoului ce se întindea până la Tigru, îl împrejmuia un fantastic zid de fortificaţii. Romanii şi palmyrienii au dublat grosimea zidurilor, de unde arcaşii îi puteau străpunge fără grijă pe atacatori. Au fost înălţate turnuri care puteau susţine baliste puternice şi catapulte ale căror tiruri îi nimiceau pe asediatori, din clipa în care încercau să-şi construiască baricadele.

După luni de asalt, rezistenţa oraşului nu slăbea. Un câmp de corturi, de colibe sau simple saltele de paie erau răspândite pe platou, acolo unde erau instalaţi asediatorii. Oameni şi animale, soldaţi şi negustori, târfe sau neveste cinstite stăteau laolaltă fără să le pese de masacru.

Asedierea a fost reluată cu mai multă pricepere. Pentru că nu se putea pătrunde în incintă, perşii au hotărât să facă zidurile să se prăbuşească.

Lungi culoare căptuşite cu piele, dublate din loc în loc de cărămizi, legau câmpul de ridicăturile de pământ ce se îngrămădeau în faţa fortificaţiilor. Convoaiele cu lemne au fost dirijate dinspre pădurile din Tal'Affar, la mai mult de douăzeci de zile de mers. Au fost aduşi cu miile oameni de pe Tigru, din Mosul şi Hatra. Au săpat, la zece picioare sub pământ, galerii ce duceau sub incinta oraşului. Acolo, au fost construite camere bine consolidate. Camere care erau în acelaşi timp şi capcane. Era de ajuns să dai foc la grinzi, pentru ca pământul de la suprafaţă să se prăbuşească şi, odată cu el, zidurile de netrecut.

Totuşi, romanii şi palmyrienii, văzând mormanul de pământ ridicându-se, bănuiau manevra: astfel, meterezele au fost imediat întărite cu un taluz în care au fost îngropate cele mai apropiate case de oraş. La rândul lor, asediaţii au săpat în sens contrar, în speranţa de a tăia drumurile subterane ale perşilor. Astfel că, după un an de nebunie şi de eforturi peste puterile oamenilor, străbătute în toate direcţiile de drumuri

subterane, presărate cu imense muşuroaie de cârtiţă, împrejurimile cetăţii Dura Europos semănau cu o imensă vizuină de şobolani ai deşertului!

În scurtă vreme, se aşternea noaptea. Poate să fie aceasta ultima noapte de aşteptare. Peste tot în tabăra perşilor se şoptea acest lucru. Galeriile au ajuns în cele din urmă până sub ziduri. Asaltul era o chestiune de ore. În realitate, asediatorii şi asediaţii se temeau în fiecare clipă de o prăbuşire pe care n-o puteau controla. Grinzile au devenit atât de fragile, încât o mişcare greşită putea distruge ultima apărare a oraşului sau, dimpotrivă, să spulbere cinci luni de eforturi de cucerire.

Înainte ca băiatul să se afunde în galerie, ofiţerul îl apucă de mânecă.

– Mişcă-te, Dihorule. Nu e seara potrivită să tărăgănezi.

Un zâmbet feroce făcu să strălucească dinţii persanului sub mustaţa lungă.

– Încearcă să nu fii văzut. Dobitocii aştia de romani sunt chiar în dosul zidurilor din spatele nostru. Nu le strica surpriza frumoasă care îi aşteaptă!

Aici i se spunea „Dihorul" şi nu se ţinea seama de adevăratul său nume şi nici de sexul său. Înainte de a se pierde sub pământ, lăsă să treacă o coloană de războinici în cuirase de piele. Grinda era atât de joasă, încât abia dacă putea să se ţină dreaptă; a fost nevoie doar de câţiva paşi pentru ca lumina zilei să dispară. Vacarmul de afară se risipi şi el de îndată. Se auzea numai scârţâitul buturugilor rotunde de lemn care susţineau enorma masă de pământ. Aerul era greu, stătut, neplăcut la respirat. Din când în când, nisipul se scurgea scârţâind ici şi colo, printre grinzi.

Ca să se obişnuiască cu întunericul, rămase pe loc câteva clipe. Cunoştea fiecare cot al aceste galerii. Timp de o lună a cărat pământul nisipos, în zeci de coşuri şi puţini s-au dovedit atât de abili în a se mişca orbeşte în acest labirint.

Cu mâinile întinse în faţă, înaintă cu prudenţă, se orientă, pipăind plafonul de lemn, pentru a se ghida. După vreo douăzeci de paşi, lumina lămpii uitate de săpători coloră întunericul cu un halou portocaliu. Galeria făcea o curbă neregulată spre stânga. Târnăcoapele săpătorilor au deschis o groapă care a trebuit consolidată.

Fără să arunce o privire spre scheletele prinse între buturugile de lemn, înaintă mai repede, cu mers mai sigur.

Lampa era atârnată de nodul unui stâlp. Lumina o cameră circulară, largă de cinci sau şase braţe. Fitilul care atârna fumega, flacăra se lungea, ameninţând să se stingă.

Ofiţerul persan a avut dreptate să se teamă de neatenţia muncitorilor. Din când în când, pe neaşteptate, zguduiturile scuturau destul de tare butucii de lemn, pentru ca lămpile să se desprindă. Aceasta ar fi împrăştiat uleiul încins pe grinzi şi pe vreascurile îngrămădite pentru atac. În clipa în care desprindea lampa protejând fitilul cu mâna, foarte aproape, răsunară nişte voci, înăbuşite de pământ.

Voci care vorbeau limba din Palmyra, amestecată cu latina. Persanul a avut dreptate. Asediaţii erau de cealaltă parte a zidului.

Se auziră râsetele groase ale soldaţilor. Râdeau ca să-şi facă puţin curaj.

În loc să ia înapoi drumul prin galerie, Zenobia stinse flacăra lămpii între degete.

O fâşie plăpândă de lumină se zări prin peretele de pământ. O lumină aurie contura o despicătură abia ceva mai mare decât un degeţel!

Lipind ochiul, ţinându-şi respiraţia, descoperi o sală mai mare decât cea în care se afla, şi care era bine consolidată. Vreo zece lămpi străluceau, luminând mai bine soldaţii îmbrăcaţi în tunici de zale, cu sabia romană la centiron. Scuturile şi scurtele *pillum* erau atârnate de grinzi.

Un val de aer o lovi în obraz. Cu unghia, cu grijă, zgârmă puţin pământ şi mări gaura. La dreapta, în înşiruirea grinzilor, se deschidea gura neagră a unei galerii.

O galerie care ducea, cu siguranţă, de cealaltă parte a meterezelor. Pe străzile din Dura Europos!

Nu mai stătu pe gânduri. Căută pe pipăite o buturugă de lemn destul de uşoară ca s-o poată ridica.

Trebuia să se grăbească. Dacă întârzia prea mult, ofiţerul persan ar fi trimis un soldat în căutarea ei. Ridică butucul de cedru la piept şi îl făcu să-i alunece pe umăr. Gluga se clătină spre spate şi putu să respire mai bine aerul sufocant din galerie.

Cu pupilele aţintite pe micul punct luminos ce spărgea întunericul, cu muşchii încordaţi, fără să ia în seamă greutatea ce îi zdrobea umărul, Zenobia se aruncă înainte.

Butucul se lovi de perete cu un scrâşnet surd, care o zgudui până în şale. Dar nu-şi slăbi efortul, împinse din toate puterile. Pământul ceda dintr-odată. Zenobia se aplecă înainte, împinsă de butuc. Zgomotul, lumina, strigătele au împiedicat-o să simtă şocul lemnului, al pietrelor care îi zdrobeau şoldurile şi spatele.

Abia avu timp să vadă feţele soldaţilor stupefiaţi. Aerul năvăli printre bârne. Lămpile se stinseră dintr-odată. Întunericul învălui sala şi galeriile, ca şi cum venea chiar din măruntaiele pământului. Soldaţii urlau. Abandonându-şi mantia grea, plină de pământ, Zenobia se rostogoli pe o parte. Cu o clipă mai devreme, văzuse destul pentru a stabili unde este intrarea în galerie. Implorându-l pe Baalshamin să n-o abandoneze, se aruncă înainte, îndoită şi cu mâinile întinse, pregătită pentru şoc.

În spatele ei se răcnea încontinuu. Orbiţi, dezorientaţi, soldaţii se îngrămădeau, se ciocneau de grinzi şi se călcau în picioare vociferând. Un şuierat metalic anunţă că săbiile au fost scoase din teacă. Dar de-acum, pentru că hărmălaia se mai potolise, Zenobia ştia că nu s-a înşelat: intra în galeria îngustă. Se rugă să o conducă spre exterior.

Încovoiată, cu braţele şi mâinile în faţă, cu inima bătând să se spargă, alerga cu paşi mărunţi. Pieptenele de lemn, care i-a ţinut buclele lungi într-un coc strâns, a cedat. Şuviţele,

îngroşate de praf, i se lipeau de obraji. Sudoarea îi îngreuna pleoapele. Fără să-i pese, murmură numele lui Baalshamin.

– Nu mă lăsa! Nu mă părăsi acum!

În spatele ei, i se părea că totul vuia încontinuu, mai tare. Poate soldaţii perşi s-au întâlnit cu romanii?

Un vuiet se făcu auzit. Surd şi scurt. Apoi mişcarea pământului. Bârnele de deasupra ei trosniră, scârţâiră, aşa cum nu o mai făcuseră niciodată. Bănui ce va urma şi alergă mai repede. Ţipete îngrozite izbucneau din fundul pământului. Vuietul le aducea împreună cu un curent de aer otrăvit, care străbătu prin tunica Zenobiei. Opera de prăbuşire se înfăptuia. Distruse de zidul zdrobit, sălile se scufundau.

Zenobia alergă şi mai repede, fără să-i pese de grinzile ce i se agăţau de umeri, frecându-şi palmele de butucii de lemn, ca să se orienteze. Aerul începu să duhnească. O duhoare de mort îi îngheţă ceafa. Izbi cu putere peretele unde se prăvălea pământul, sărind spre grinzile din partea opusă. Picioarele n-au mai ajutat-o şi sânii au atins pământul. Buzele au muşcat ţărâna. Abia avu timp să-şi acopere faţa cu mâinile, înainte ca norul de praf şi vacarmul să se rostogolească peste ea.

A fost nevoie de timp pentru ca măruntaiele pământului să se liniştească. Grinzile continuau să trosnească, dar au rezistat. Bubuitul dărâmăturilor răsună până departe, în spate. Alte săli trebuiau să cedeze. N-a mai auzit strigătele oamenilor.

Se ridică, tuşi şi scuipă. Înaintă clătinându-se, cu tot trupul străpuns de durere. Cum s-a prins de perete, pământul s-a rostogolit peste degetele ei ca o apă. Praful se strecura peste tot, până sub pleoapele pe care abia le putea deschide. Un praf ce dădea târcoale prin aer, ca un animal, făcându-l de nerespirat. Se gândi că, în faţa ei, galeria era, fără îndoială, prăbuşită. Că o să moară acolo, sufocată, în acest muşuroi.

Pentru nimic în lume!

Baalshamin îi întinse o mână de ajutor. Deschizând mai bine ochii, văzu în stânga ei o lumină albă, foarte slabă. Un fel de nor rotund, bine încrustat în întuneric.

Lumina zilei!

Un tunel care ducea spre exterior. La zece sau unsprezece paşi!

Alergă şi scoase un strigăt răguşit de bucurie, ca un animal, atât de plin de praf avea gâtul. Pătrunse în lumină, în aerul proaspăt, ameţită, însoţită de valuri de praf, aşa cum un miracol se năştea din fumul de tămâie.

Nu era pe o stradă, ci în curtea unei case. O casă pe jumătate acoperită de pământ. O voce strigă:

– Hei! Priviţi! Iese cineva.

Două siluete se apropiară, trecând prin praful cenuşiu. Bărbaţi. Un ofiţer roman în ţinută impecabilă, cu cuirasa puţin mânjită, şi un soldat din Palmyra, cu nişte cioturi de dinţi negri. Amândoi au descoperit-o cu aceeaşi uimire.

Romanul întrebă:

– Cine eşti?

Celălalt exclamă:

– Centurionule! Este o femeie.

Zenobia se obişnuia cu lumina. Lacrimile provocate de iritaţie îi limpezeau ochii. Nu răspunse, căutând pe unde să scape, descoperind în colţul opus al curţii un coridor pe care se părea că nimeni nu-l păzeşte.

Centurionul o prinse de braţ.

– Ce faci aici? Eşti persană? Unde sunt ceilalţi, dedesubt?

Soldatul din Palmyra glumi:

– Iată curajul perşilor! Trimit femei să prăbuşească galeriile! În plus, poţi să fii sigur că este şi spioană!

O nouă bubuitură răsună în galerie. Apoi încă una, mai violentă, nu departe de casă. Bărbaţii urlau pe acoperiş. Zenobia descoperi vreo douăzeci de soldaţi înarmaţi, care gesticulau.

– S-a prăbuşit turnul! Turnul, centurionule!

Romanul ridică ochii. Zenobia profită. Sări între cei doi bărbaţi. Soldatul din Palmyra fu mai iute decât şi-a imaginat ea. Apucă de o bucată din tunica ei şi încercă s-o cuprindă cu braţul.

– Bună, micuţo! Nu fugi aşa repede!

Cu ferocitate, Zenobia lovi cu genunchiul între coapsele soldatului. El deschise larg gura, fără să scoată un sunet. Se agăţă tot de tunică, mai mult să se ţină el pe picioare, decât s-o reţină pe ea.

Ea trase de ţesătură din toate puterile. Tunica, pe punctul de a se sfâşia, a lăsat-o goală până la piept. Soldatul renunţă la luptă. Clipind din pleoape, aruncă spre ea o privire pe cât de fascinată, pe atât de plină de durere.

– Pe toţi zeii, furia asta este chiar o femeie!

În ce-l priveşte pe roman, el nu-i admira sânii. Mâna lui deja scotea sabia. Cu o smucitură în care îşi puse toată forţa, Zenobia se eliberă şi alergă spre coridor, abandonând o bucată din tunică în mâna soldatului.

Încă o dată Baalshamin hotărâse pentru ea. Urlete înnebunite izbucniră de pe acoperiş:

– Arcaşii perşi sunt pe poziţii!

– Centurionule, călăreţii perşi s-au aşezat în careu!

– Balista nu bate până la ei, turnul e făcut fărâme! Vor să pătrundă prin breşă.

– Centurionule! S-au aşezat în formaţie!

Zenobia aruncă o privire peste umăr. Centurionul şi soldatul din Palmyra i-au întors spatele. Aveau cu totul alte griji decât o spioană plină de praf!

11

ABRITTUS, MOESIA ROMANĂ

Ghioaga sfâşie aerul într-un arc larg. Vârfurile de bronz se înfundau în obrăzarele gotului. Sângele amestecat cu dinţi şi bucăţi de os curgea pe maxilarul zdrobit al barbarului.

Ameţeala îl împiedică să ridice sabia. Dintr-o răsucire a pumnului, Aurelian făcu ghioaga să alunece pe oţelul căştii. Ochii barbarului se căscau atât de durere, cât şi de uimire. Groaza îi creştea în pupile.

Sub greutatea măciucii, casca se clătină. De sub ea apăru părul hirsut al gotului. Lama spathei se prăvăli asupra lui. În vacarmul bătăliei, trosnetul oaselor abia dacă se auzi. Braţul lui Aurelian tremură când sabia atinse craniul, urmându-şi drumul de-a lungul osului nasului, până la bărbie.

Faţa războinicului era spintecată în două. Mâinile i s-au ridicat cuprinse de un fior, ca al frunzelor de toamnă. Se prăbuşi. Cu o eschivă din şold, Aurelian îl evită. Creierul gotului se împrăştie moale în iarba năclăită.

Aurelian nu-i aruncă nici o privire. Braţul lui stâng ridica deja ghioaga şi, din ochi, căuta următorul duşman.

A luptat aşa timp de un ceas. Soarele arzător de iunie bătea pe cuirasele şi căştile celor rămaşi în viaţă. Sudoarea înmuia căptuşeala tunicilor de zale. Câmpurile, deasupra cărora se arătau zorile, aurind mugurii de secară şi florile de salcâm ce parfumau mărăcinişurile, puteau acum ca în infern. Urletele nu se mai auzeau, atât de saturat era aerul.

Spre ora şapte, atunci când soarele aluneca spre apus, Aurelian şi-a pierdut calul. Un got, puternic ca un uriaş, îi zdrobise fruntea cu o lovitură de măciucă.

Cu capul spintecat, animalul s-a prăbuşit, oprindu-se din mers sub Aurelian. Încă îngenuncheat, acesta şi-a înfipt sabia, străpungând măruntaiele gotului, acolo unde se îmbinau plăcile de bronz ale cuirasei sale. Smulgându-şi sabia din cadavru, Aurelian a observat ghioaga care i-a doborât calul. O clipă mai târziu, zdrobea cu ea capetele barbarilor.

Acum, exact în toiul vârtejului bătăliei, nu mai trebuia să înainteze. Goţii veneau spre el ca fluturii atraşi de flacăra unei torţe. Dominaţi de o furie animalică, lipsiţi de teamă şi de raţiune, călcau în picioare cadavrele tovarăşilor lor doborâţi, pentru a-l înfrunta pe acest roman care îi zdrobea necontenit.

Cuprinse de aceeaşi obsesie, de aceeaşi nebunie a morţii, spathele respingeau săbiile, măciucile şuierau şi căştile săreau, iar craniile se ofereau oţelului năclăit de creiere şi de sânge. Rareori, o lovitură era deviată. Măciuca zdrobea un umăr, o coastă sau o ceafă. Atunci, spatha despica un braţ, se înfunda într-un chip, fără să-l despice în întregime. Feţele şi piepturile şiroiau de sângele duşmanului, Aurelian nu mai vedea decât capete care cădeau sub lovituri. Respira cu din ce în ce mai multă silă şi indiferenţă duhoarea fetidă a viscerelor răscoapte de soare. Cu fiecare moarte, lama vibra şi mai greu în mâna lui.

În sfârşit, pe la mijlocul celui de-al optulea ceas, asemenea unui zumzet obosit, cornurile goţilor au răsunat.

Un vaiet lung, urmat de trei chemări scurte.

În faţa lui Aurelian, un barbar ezită să urce pe grămada de cadavre. Avu o reacţie ciudată. Începu să râdă. Un râs dement. Apoi se întoarse pe călcâie, făcând salturi mari şi caraghioase pe deasupra oamenilor întinşi la pământ.

Într-o clipă, armata goţilor se îngrămădi pe drumul ce ducea la mlaştinile Danubiului. Nu rămase decât îngrozitorul şi obişnuitul morman de răniţi.

Din instinct, Aurelian caută un cal şi un *cornu* ca să sune adunarea. Dintr-o privire îl zări pe Maximus, înroşit de sângele proaspăt. Râdea şi flutura steagul legiunii în direcţia lui.

Îi veni şi lui să râdă. Flutură spatha ţinând-o de lamă, cu mânerul în aer. Cu un urlet răguşit, înfipse spatha în faţa sa, în iarba plină de morţi. Gâturile legionarilor răcneau bucuria victoriei şi gloria lui. S-a terminat.

Vestea sosi peste nici un ceas, în timp ce se curăţau de sânge în apa unui râu.

Apa rece abia dacă potolea febra luptei ce i-a istovit. Picioarele le tremurau ca acelea ale unor femei bătrâne. Unii nu puteau să-şi mişte braţele decât gemând. O tăietură largă sfâşia umărul lui Maximus. Un şirag de vânătăi nu întârzie să întunece coastele lui Aurelian.

Dincolo de copaci, liniştea de după război şi duhoarea morţilor care putrezeau acum sub soare înăbuşeau ţipetele răniţilor. Aerul tremura din nou de insecte, de nori de fluturi albi, care dansau deasupra frunzişului salcâmilor. Păsările şi-au reluat zborul în razele de soare cernute printre frunzele tinere. Primii şoimi şi corbii devoratori de cadavre spintecau cerul albastru. Cei mai îndrăzneţi sfâşiau deja carnea învinşilor.

Apăru un decurion, îndemnându-şi calul până în albia râului. În faţa ofiţerilor dezbrăcaţi, ezită. Îşi ridică bastonul pe care era înnodată o panglică de purpură, care îl desemna ca purtător al unui mesaj din partea împăratului.

Maximus îl alungă pe centurionul care îi bandaja umărul.

– Apropie-te, decurionule. Pe cine cauţi?

– Din partea lui Decius Augustus Imperator, pentru legatul Aurelian, în persoană, şi prin viu grai.

În faţa lui Aurelian, mesagerul abia avu timp să salute.

– Legat Aurelian, Împăratul te informează că i-a respins pe goţi la două mile de Abrittus. Barbarii au încercat să aducă pe câmpul de luptă multe trupe, bine organizate şi superioare

numeric legiunilor noastre. Dar s-au retras singuri de pe câmpul de bătălie.

Aurelian aprobă cu o înclinare a capului. În afară de faţă şi de antebraţele bronzate, pielea lui, iritată de frecarea căptuşelii cuirasei, era stacojie.

– Şi acum urcă spre nord? spuse el ştergându-şi grijuliu pieptul.

Era mai mult o constatare decât o întrebare. Decurionul îl privi fără să îndrăznească să răspundă.

Aurelian auzi mormăitul lui Maximus. Şi unul şi celălalt se gândeau la acelaşi lucru. Kniva, conducătorul goţilor, era mai viclean decât toate vulpile întunericului. Manevra lui de acum era foarte clară. În realitate, nu erau deloc slăbiţi.

A trimis în grabă războinici împotriva lor, aici, la cinci sau şase mile de Abrittus. Sacrificându-i pe cei mai slabi luptători, pentru a lăsa să se creadă că va asedia tabăra şi grânarele din Novae. Astfel, imobilizând Valeria Victrix a XX-a, departe de Decius şi de fiul lui, Etruscus, grosul trupelor gote se strecurau spre nord cu prada şi se înfundau în Delta Danubiului. Acolo nu se putea duce nici o bătălie fără să se afunde în mlaştini.

Atâtea capete zdrobite pentru atât de puţin!

Aurelian se aplecă spre râu. Slăbiciunea i se strecura în vintre. Zgomotul apei îl împiedică să-l audă pe mesager. Când se îndreptă de spate, descoperi stupoarea pe figura lui Maximus.

– Ce-ai spus, decurion?

– Decius Augustus Imperator îţi aduce la cunoştinţă că fiul lui, Cezar Herrenius Etruscus, a murit la comanda legiunii Macedonia a V-a.

– Etruscus? Pe tot focul Soarelui!

În mod ciudat, Aurelian resimţi o mare uşurare.

Primul lui gând se îndreptă către sinistra prevestire a mamei sale, care l-a urmărit noapte după noapte, de la trecerea lui prin Sirmium. Iulia Cordelia s-a înşelat. Zeii şi-au mutat mânia de la tată la fiu. De la augustul Imperator, la tânărul Cezar.

Fie binecuvântaţi Mithra şi eterna lui Providenţă!

Cu voce seacă, Aurelian întrebă unde se află Decius Augustus.

– Pe câmpul de luptă de la Abrittus. Cu guvernatorul de Moesia şi ofiţerii lui. Te cheamă.

– Să mi se găsească un cal, repede!

Aurelian îşi trăgea pe el tunica îmbibată de sânge. Cu mâna sănătoasă, Maximus prinse cuirasa ce se usca pe malul râului.

– Poţi lua iapa mea. N-a fost în luptă, este odihnită. Doar dacă nu ai nevoie de mine.

– Nu. Îngrijeşte-te. Bagă de seamă la bolile ce dau târcoale pe aici. Am nevoie de viaţa ta, prietene, nu uita. Pune centuriile în ordine. Să fie gata pentru mâine în zori. Totul începe din nou: lupta de astăzi n-a fost decât o păcăleală.

Fu introdus în camera împăratului şi nu în marea sală din *praetorium*[1] unde se ţineau de obicei audienţele. Tribunul taberei, care l-a condus, se aşeză lângă uşă şi îl anunţă fără să ridice vocea.

Pereţii camerei erau pictaţi cu dungi oblice, albastre şi roşii. În colţuri, colonade pictate susţineau ghirlande de lauri şi, într-o nişă, un Jupiter mare, gol, înţepa cu sulița un ghem uriaş de şerpi. Un pat şi un cufăr erau singurele mobile. Cristale de mirt şi ambră scânteiau într-un vas pentru ofrande, aşezat pe un altar de lemn. Decius, cu ochii închişi, cu capul aplecat spre fum, purta ţinuta de general, şi nu toga imperială. Înaltele *calceus*[2] de călăreţ îi acopereau pulpele până la genunchi. Teaca de la *parazonium* era magnifică. În vârf, un şarpe de sidef se termina cu gura unui leu din aur. Mânerul sabiei era făcut din bile de argint suprapuse, având pe măciulie un smarald prins într-un inel de aur.

---

[1] Clădirea comandantului (n. tr.)

[2] Încălţăminte specială (n. tr.)

Când se ridică, platoşa scârţâi. Era o cuirasă în stil vechi, făcută toată dintr-o bucată. Se spunea că era o copie după cea purtată de marele Traian când a lărgit Imperiul până în Scoţia, punând pietrele de hotar ale Romei la graniţa din nord. Împodobită cu chipul Meduzei şi cu capul de lupoaică, părinţii Romei, platoşa era bombată urmând forma muşchilor pectorali şi abdominali. Era strânsă pe bustul lui Decius şi puţin bărbaţi de vârsta lui ar fi fost în stare s-o poarte.

Trecut de şaizeci de ani, cu părul mai rar şi mai alb decât barba, avea puterea unui om tânăr. Chiar într-o zi ca aceasta, Aurelian nu citi nici o slăbiciune pe trăsăturile lui. Gura lui nu trăda nici tristeţe, nici amărăciune. O faţă dură, de general. Şi care cerceta starea ofiţerului lui.

Cu pumnul apăsat pe piept, în semn de respect, Aurelian avu conştiinţa spectacolului pe care îl oferea. Lustruită de lovituri, cuirasa i se legăna; prost susţinut de chingile desfăcute, şorţul atârna în fâşii. Cizmele erau murdare de sânge şi de praf, iar barba aducea chiar putoarea luptei până aici.

– Iertaţi-mi ţinuta, Decius Augustus.

Decius respinse scuzele cu un gest.

– Miroşi a victorie şi a inamic alungat, legatule! Cine o să strâmbe din nas?

– Supărarea mea n-o poate alina pe a ta. Dar e puternică şi adevărată. L-am iubit pe Etruscus. De două ori am luptat cot la cot pe Danubiu. Era curajos cum puţini Cezari au fost.

– Spui adevărul. A fost.

Avea vocea dură, dar privirea lui Decius nu tremură. Fixată în cea a lui Aurelian, îi pătrundea sufletul mai adânc şi mai dureros decât orice armă a goţilor.

– Ce înseamnă viaţa unui om, Aurelian? Fie şi a fiului meu...

Aurelian nu găsi cuvinte de răspuns.

– Ce înseamnă viaţa unui om când Romei trebuie să-i fie respectată puterea? Herrenius Etruscus a murit când trebuia să moară. Asta este voinţa zeilor. Şi aşa este bine. Nu mă considera fără inimă, nici mai feroce decât eşti tu, legatule.

Aminteşte-ţi de asta: un roman, fie el şi Cezar, nu este decât o piatră în imensul zid al Imperiului. Iar eu, Decius Augustus, eu sunt cel care susţine acest zid în faţa întunericului lumii barbare. Răul şi haosul sunt afară şi bântuie pentru a distruge ceea ce Roma a construit timp de cinci secole. *Virtus, Pietas, Fides!* Iată ceea ce contează. Asta şi nimic altceva.

Fără să-şi dea seama, Aurelian tremura. Degetele, buzele, gândurile îi vibrau. Febra şi oboseala luptei n-au folosit la nimic. Cuvintele lui Decius se înfigeau în inima şi în mintea lui.

Virtus, Pietas, Fides. Cuvintele Romei. Cuvintele pe care tatăl său le-a săpat pe altarul ce susţinea bustul lui în acel *lararium* din Sirmium.

În gura lui Decius, ele deveneau chiar suflarea zeilor. Asta însemna să fii împărat. Un Augustus deţinea o putere ce nu se datora doar splendorii cuirasei sale. Zeii Romei se strecurau în trupul lui uman, pentru a-l face mai nobil şi mai sacru.

Astfel, zeii susţineau destinul Romei şi al popoarelor supuse, calende după calende, bătălie după bătălie. Astfel, la fiecare răsărit, Soarele-Invincibil se înălţa deasupra imensităţii plate a lumii, pentru a alunga noaptea şi răul.

Faţa lui Decius se îmblânzi. A ghicit gândurile lui Aurelian. Şi-a pus mâna cu afecţiune pe tunica mânjită de moartea barbarilor.

– Tu eşti viu şi victorios, Aurelian. Iată tot ce contează. Pentru asta trebuie mulţumit zeilor nemuritori.

Aurelian scutură din cap.

– Am învins, Augustus. Dar victoria asta prea uşoară nu este decât o viclenie de-a lui Kniva. Nu l-a slăbit deloc în fuga lui.

– Morţii nu-l vor mai ajuta. E sigur.

Împăratul se întoarse, apucă de pe pat centironul şi teaca unei săbii pe care Aurelian o recunoscu. Sabia lui Etruscus! Decius trase tăişul din teaca lui de piele.

– Primeşte această sabie din mâinile mele, Aurelian.

Era o armă splendidă. Fierul provenea din atelierele din Damasc, singurele în stare să facă o armă pe cât de uşoară, pe atât de puternică, pe cât de suplă, pe atât de rezistentă. În stilul săbiilor persane, avea o gardă: două aripi de corb, uşor curbate spre exterior, făcute dintr-un oţel placat cu aur. Mânerul, mare şi simplu, avea o măciulie asemănătoare cu acel *parazonium* al lui Decius. Piatra, ca o apă verde, era încastrată într-un inel de argint. Pe teacă, constelaţiile lui Mithra, a Corbului, a lui Marte, a Leului şi a lui Helios erau realizate din fir de argint şi de aur, cu o îndemânare uluitoare. În grosime, pielea era dublată de două lame de oţel pentru a deveni, la rândul ei, o armă, la vreme de nevoie.

– Este sabia fiului tău...

Sabia atârna în mâinile lui Aurelian, fără să îndrăznească să o apuce. Decius o ţinea încă de mâner. De-a lungul armei, vibraţia răsuflării lui agitate se transmitea palmelor lui Aurelian.

– Accept-o, Aurelian. Nimeni nu va şti s-o facă să trăiască la fel de bine ca tine. Priveşte această teacă. Etruscus era un credincios al lui Mithra, şi ştiu că el este şi zeul tău. Cine mai mult decât tine ar putea fi demn de ea? Şi vreau să se ştie. Vreau să te încingi cu această sabie pe loc, înainte de a merge să-i întâlnim pe ceilalţi în sala cea mare.

– Decius Augustus, nu-mi găsesc cuvintele pentru a-mi exprima credinţa.

Decius îşi întări încuviinţarea cu o clipire a pleoapelor. Şi unul şi celălalt, cu pumnii strânşi pe arma defunctului Cezar, tăcură. Aurelian ştiu că zeii au pecetluit între ei un pact, pe care numai moartea îl putea anula.

Decius îşi retrase cu brutalitate mâinile de pe teaca sabiei. Într-o clipă deveni un alt om.

– Bunul nostru guvernator al Moesiei vrea să profite de moartea fiului meu, pentru a-şi duce mai departe politica: să ofere căruţe de aur lui Kniva, pentru ca astfel goţii să se întoarcă pe Danubiu, fără să înfrunte legiunile noastre. Acest

mototol umflat, Trebonian, mi-a spus părerea lui: înainte de a a pleca din nou pe Rin, să aştept până-l îngrop pe Cezar! El se va ocupa de pace şi de restul. Nu, fără lupte. Va pune la picioarele goţilor răscumpărarea Romei! Poţi crede aşa ceva? A îndrăznit, Aurelian, a îndrăznit! Atunci când barbarii fugeau de sub ochii noştri, încărcaţi cu prada şi cu lucrurile jefuite din Philippopolis!

Decius îşi urlă atât de tare furia, încât jarul de tămâie se împrăştie scânteind. Îl alungă cu mâna, dezlănţuind un vârtej de fum spre pereţi.

– Acest dezastru este rezultatul politicii sale de văicăreală. Dar Trebonian nici nu cunoaşte o alta. De când guvernează această regiune, totul merge din ce în ce mai prost. Şi nici ceilalţi, legatule, nici ceilalţi nu se descurcă mai bine! Legiunile lui Caius Proculum şi Lulius Finitus au cedat în faţa a zece mii de goţi. Încă au privirile rătăcite. Moartea lui Etruscus a făcut să le sporească prudenţa, în loc să-i facă să clocotească de furie. Să-i las s-o facă şi Roma va ajunge la negocierea cu barbarii, ca să nu i se golească prea repede cuferele. Asta este tot ce ne-a rămas din mândrie?

Pe frunte, o venă groasă i se zbătea de furie. Înainte de a întreba, Aurelian lăsă să se scurgă un moment de tăcere:

– Ce poruncеşti, Augustus?

– O să luăm urma barbarilor chiar din noaptea asta. Îl vom sili pe Kniva să lupte înainte să ajungă la Danubiu. Voi lua eu însumi conducerea legiunii Macedonia a XX-a...

Aurelian nu-şi putu stăpâni o încruntare a sprâncenelor, care nu-i scăpă lui Decius.

– Ce? Şi tu, te îndoieşti, şi tu?

– Nu, Augustus, nu mă îndoiesc! Alegerea ta este bună. Trebuie să-l doborâm pe Kniva pe dată. Popoarele gote sunt masate în nord, în jurul lui Duostorum. Jafurile le vor permite să confecţioneze mormane de arme şi de cuirase pentru a lovi, mai puternic ca niciodată, frontierele noastre. Ai dreptate, trebuie opriţi. Nu există altă soluţie.

– Dar?

– Dar Kniva este viclenia personificată. Priveşte drumul pe care a luat-o ca să ajungă la fluviu. Se afundă în mlaştini. Acolo unde noi nu putem să ne luptăm cu el.

– Dimpotrivă! Căruţele lui pline de aur se vor împotmoli şi vor încetini. Prizonierii vor putea fugi.

– Se poate, Augustus.

– Nu mă crezi?

– Ceea ce cred este că acest Kniva n-ar fi luat-o pe drumul spre mlaştini dacă n-ar fi fost potrivit pentru el.

– Ştii că tocmai ai spus aceleaşi vorbe ca umflatul de Trebonian?

– Poţi să mă crezi că nu le folosesc din acelaşi motiv.

– Tu ce propui?

– Să urcăm mai mult şi mai repede decât goţii. Înconjurând mlaştinile, vom fi mai iuţi. Un marş forţat de o noapte şi o zi. O să-i surprindem în momentul când vor înainta spre Duostorum, crezându-se deja victorioşi. Îi cunosc, când se consideră stăpâni pe ei, barbarii nu rezistă plăcerilor beţiei. Numărul lor nu va mai fi un obstacol.

– Va trebui să traversezi Danubiul pe cele trei braţe.

– Şi ei vor trebui să facă la fel, Augustus.

– Ei sunt douăzeci de mii pentru a trage la rame, în timp ce noi, acum, abia dacă avem două legiuni.

– Nu avem nevoie de vâsle. Noi nu transportăm căruţe dând pe-afară de aur. Vom avea podurile noastre de vase.

– Odată aflaţi de partea cealaltă a fluviului, vei fi prins din spate de cei care îl aşteaptă pe Kniva în nord.

– Este un risc. Mic, totuşi. Surpriza va fi mare. În momentul în care cei din Duostorum vor afla de prezenţa noastră, va fi prea târziu pentru ei.

Decius păstră tăcerea, cu faţa întunecată, cu ochii aţintiţi pe sabia lui Etruscus, pe care Aurelian o ţinea încă în mâini. Decepţionat, Aurelian ghici cât de puternică era dorinţa de răzbunare ce stăpânea gândurile Împăratului.

El care, o clipă mai devreme, părea atât de puternic, își masca supărarea cu atâta dispreț, nu judeca situația ca un conducător de armate, ci ca un tată și ca un împărat umilit. Voia să șteargă moartea fiului său prin sânge. În seara asta sau mâine, cât mai repede posibil. Ce importanță avea?

Dându-i un frison neplăcut, vocea mamei lui îl hărțui din nou pe Aurelian: „Decius va muri. Nu-l vei putea împiedica. Așa este viitorul: așa cum vor zeii eterni."

O secundă șovăi să-l avertizeze pe Decius. Să-i spună adevărul cu riscul de a-i înfrunta dispretul. Cu riscul de a fi umilit. El, Împăratul, pus în gardă de prezicerea unei preotese, o libertă din Sirmium! Haide, Aurelian, oare m-am înșelat oferindu-ți sabia fiului meu?

Degetele lui Decius s-au strâns peste ale lui, zdrobindu-le de oțelul tăios de Damasc. Smuls din gândurile lui, Aurelian tremură, copleșit de privirea bătrânului care credea atât de mult în el.

– Știu ce gândești, murmură Decius. Poate că ai dreptate. Totuși, asta este. Zeii trebuie să-mi decidă soarta și puterea Romei. Iată ce o să ordon: Macedonia a XX-a îi va urmări pe goți în mlaștini, în timp ce tu, tu le vei tăia drumul spre nord. Caius Proculum mă va susține cu Claudia Pia Fidelis a VII-a.

Un surâs rece i se întipări pe fața pe care nu se citea nici o emoție.

– Ai avut dreptate să insiști, Aurelian. Acest plan este mai bun decât cel inițial. N-o să-i placă deloc lui Trebonian, ceea ce este o dovadă de perfecțiune!

12

DURA EUROPOS

Teroarea stăpânea oraşul. Peste tot se vorbea despre apropierea atacului persan. Un haos care îi permise Zenobiei să treacă neobservată, aşa zdrenţăroasă şi murdară cum era.

Ţinând tunica strâns lipită peste piept, alergă la întâmplare pe străzi, pentru ca distanţa dintre ea şi soldaţi să devină cât mai mare. Dar nimeni n-o urmărea, nimănui nu-i păsa de ea. Se strecură prin învălmăşeala ce o înconjura, se amestecă printre femeile care îşi împingeau plângând copiii nu se ştie unde, printre bărbaţii care se certau să aducă apă, hrană, să-şi baricadeze uşile şi ferestrele. Fiecare voia să fugă de pe străzile unde în curând va ploua cu nori de săgeţi, toţi se grăbeau să se ascundă în spatele porţilor pe care le sperau solide.

Trompetele sunau. Bărbaţi îmbrăcaţi doar în tunici, înarmaţi cu bastoane, cu ţăruşi călîţi în foc, cu saci de pietre, urcau cu greu prin labirintul de scări ce duceau pe terasele caselor, sărind de pe un acoperiş pe altul.

Acum, trebuia să-l întâlnească.

A dus la bun sfârşit ce era mai greu, dar trebuia să-l întâlnească.

Repede. Înainte de căderea nopţii. Înainte ca perşii să asedieze oraşul.

O frază, la care s-a gândit de mii de ori timp de luni de zile, îi veni în mod firesc pe buze: „Cel pe care îl cauţi este în Dura. Studiază alături de cei care cred în zeul Hristos.“ Acestea au

fost cuvintele bătrânului caravanier pe care Zenobia l-a întrebat de atâtea ori la întoarcerea din călătoriile lui.

Trebuia să găsească casa creştină. În tot Orientul se vorbea despre templele şi casele pe care locuitorii din Dura Europos le-au construit şi împodobit pentru zeii Romei şi ai Palmyrei, pentru evrei, şi chiar pentru aceşti noi credincioşi ai unui zeu unic, creştinii. Oricine de aici trebuia să-i cunoască. Casa creştină nu trebuia să fie greu de găsit. Acolo, cu siguranţă, o să i se spună unde se găsea Schawaad.

Opri nişte femei care se întorceau, cu urcioare de ulei, într-o curte. Păreau că nici nu i-au auzit întrebarea. Îşi încercă norocul ceva mai departe, cu un surâs pe care îl spera amabil.

– Casa creştinilor? întrebă ea. Arătaţi-mi doar strada, vă rog.

Din nou, nimeni nu-i răspunse. Era în zdrenţe şi cu tunica destrămată, iar surâsul îi semăna cu o strâmbătură. O priveau ca pe o nebună. O biată fată căreia zăngănitul armelor i-a afectat judecata.

Trecu de pe o stradă pe alta, fără să ştie dacă trebuia să meargă pe aici sau pe dincolo. Oraşul era construit după un plan foarte rigid. Străzile se încrucişau tăind dreptunghiuri mari în care se ridicau locuinţele. Toate semănau între ele, mai ales în nebunia asta. Se rătăci, iar haosul din jur nu-i permitea să găsească nici cel mai mic reper.

În cele din urmă, dând roată unui caravanserai, Zenobia se izbi de o femeie bătrână, gârbovită, care privea agitaţia din jurul ei cu un calm ciudat. Ochii ei bătrâni, cenuşii, s-au aţintit asupra ei cu seninătate. Poate conţineau chiar lumina unui surâs?

– Cauţi casa creştină, fata mea?

Fără să ezite, mâna ei descărnată prinse braţul Zenobiei. O trase până la încrucişarea drumurilor, arătă spre mulţimea de soldaţi care se grăbeau spre incintă, foarte aproape de casa unde Zenobia, o clipă mai devreme, a ieşit din galeriile persane!

– Este acolo, drept în faţă. Nu eşti departe. Dar n-o să vezi nimic.

Bătrâna se întoarse fără să mai spună un cuvânt.

Zenobia se întoarse pe propriile-i urme, cu mare grijă. Locul mişuna de soldaţi. Strigau şi se îmbulzeau nervoşi.

Pricepu foarte repede ce a vrut bătrâna să spună. Aici, nu mai era nici o casă. Ca toate construcţiile lipite de fortificaţii, şi casa creştină era îngropată în enormul val de pământ ridicat de asediaţi.

Nu putea fi recunoscută decât după frescele ce se vedeau pe un zid dărâmat, ce se înălţa deasupra unui bazin pe jumătate acoperit de pământ. Zenobia distinse pe el ghirlande de peşti, un cioban purtând o oaie pe umăr, animale şi personaje pe care le iubeau discipolii lui Hristos, peste tot în răsăritul Imperiului.

Voi să înainteze. O alungară fără menajamente. Era în zadar să protesteze. Nimeni de-aici n-ar fi fost în stare să-i spună unde se găseşte Schawaad, fiul lui Isham, discipol al lui Elkesai şi al lui Hristos.

Dezamăgirea îi îndoi genunchii. Se clătină. Un val de oboseală o apăsă dintr-odată pe umeri.

Un singur gând, de luni de zile, i-a dat putere şi curaj. Atâta putere şi atât curaj, încât se simţea de neînvins. Avea să-l întâlnească pe Schawaad, acolo, curând, într-o clipă!

Timp de patru ani, n-a avut alt ţel. A învăţat răbdarea şi perseverenţa. În taină, a obţinut ajutorul caravanierilor tatălui său. Peste tot unde se duceau, în deşert sau în oraşe, întrebau oamenii dacă îl cunoşteau pe un discipol al lui Elkesai, pe nume Schawaad, fiul lui Isham. Timp de trei ani şi cinci luni n-a primit decât un singur şi acelaşi răspuns: „Nimeni nu cunoaşte numele lui Schawaad, nimeni nu l-a întâlnit".

O noapte a fost de-ajuns pentru a-şi organiza fuga din Palmyra, unde trăia cu tatăl ei. Nici măcar n-a îmbrăţişat-o pe biata Ashemu, temându-se prea mult de văicărelile ei. Egipteanca, probabil, o credea moartă. Abdonai la fel.

I-a suportat pe perşi, prostia şi aroganţa lor. A suportat munca epuizantă alături de săpători. Pentru nimic!

Oh! Da, atâtea eforturi pentru nimic!

Era prea târziu. Casa creştină probabil că a fost evacuată încă de la începutul asediului. Schawaad nu mai era în oraş de multă vreme.

De ce nu s-a gândit la asta?

Nodul care îi stătea în gât şi o împiedica să respire nu avea nici o legătură cu praful care se rotea în lumina apusului.

În jurul ei totul urla şi îi era potrivnic. Perşii aveau să înceapă imediat să atace cu torţele, dacă aşa trebuia. Vor începe să aprindă oraşul cu săgeţile în flăcări, trimise din arcuri uriaşe. Aşteptau zorii pentru că zeii lor nu-i apărau în luptele din timpul nopţii. Femeile disperate, luându-şi copiii, se aruncau de pe faleze în marele fluviu...

Zenobia lua în derâdere această teroare. Nu voia să mai audă nimic de toate nenorocirile acestea mărunte. Ce mai conta că perşii trec prin foc şi sabie Dura Europos?

Să-i taie şi beregata, dacă asta îi distra. Ea îi lăsa s-o facă!

Asaltul soldaţilor care năvăleau o făcu să se îndepărteze de casa creştină. La dreapta ei, un zid, care fusese dărâmat pentru a i se lua cărămizile, lăsa la vedere o curte bizar de liniştită, în care erau plantate un palmier şi un tamarius. Într-adevăr, casa era abandonată. Intră.

Descoperi o fântână sub un portic. Apa nu mai curgea, dar mai rămăsese puţină pe fundul bazinului. Se aplecă pentru a-şi înmuia buzele uscate şi dureroase. O apă de nebăut. Îşi clăti gura înainte de a o scuipa.

Îi era foame şi sete. Dar la ce bun să bea sau să mănânce, dacă tot trebuia să moară?

Se prăvăli la poalele fântânii, ghemuită, tremurând în răcoarea adusă de noapte. Cerul era din ce în ce mai întunecat. Vacarmul oraşului părea în sfârşit să se potolească. Se gândi încă o dată la cuvintele atât de simple pe care i le-ar fi spus lui Schawaad:

„Noaptea şi ziua tu eşti în inima mea. Merg unde mergi şi tu. N-o să-l iau de bărbat pe Odenat. Tu eşti cel pe care l-am

ales. Din clipa naşterii mele şi pentru totdeauna, te-am ales. Pe tine, Schawaad, şi pe nimeni altul. Astăzi, cu adevărat, sunt femeie, nu mai sunt un copil. Pot să aduc pe lume copii şi să fac un bărbat fericit. Hotărârea mea este luată. Ce contează pentru mine să fiu regină? Odenat nu este decât voinţa tatălui meu, nu a mea. Voi fi regina ta, Schawaad, prea iubitul meu, fericirea ta va fi regatul meu. Doar gândul de a nu-ţi simţi mâinile pe faţa mea mă ucide. Timp de patru ani, nu m-am gândit la nimic altceva decât să-ţi sorb suflarea de pe buze şi să devin soţia ta. Dacă află, tata îmi va dori moartea. Dar vom pleca foarte departe. Vom merge în ţara grecilor. Am învăţat limba lor şi tu vei studia aşa cum le place lor s-o facă. Vei deveni un mare gânditor, aşa cum se spune acolo. Un filosof, un maestru. Tot ce porţi în tine va străluci în ochii celorlalţi. Abdonai nu-şi va mai găsi niciodată fiica. O va uita."

Cuvintele i-au scăpat. Le murmură ca şi cum ar fi putut-o transporta într-o lume luminoasă, în care Schawaad ar fi descoperit-o, mirat şi fericit.

Când tăcu, epuizată, auzi din nou zarvă lângă zidurile curţii. Războiul se apropia. Cunoştea destul nerăbdarea perşilor pentru a şti că vor ataca în noaptea aceasta. Incendierea oraşului va fi ca un soare pentru ei.

Adormi fără ca măcar să-şi dea seama, potolindu-şi setea cu lacrimile.

Cât timp a dormit? O oră, câteva clipe? Jumătate de noapte? N-a ştiut-o niciodată.

Se trezi, dar părea că încă visează.

În umbră, lângă portic, o voce exclamă:

– N-avem timp, Schawaad! Perşii sunt aproape, priveşte cerul!

Zenobia deschise ochii mari, ca şi cum aceste cuvinte îi erau adresate ei. Văzu dârele de foc care înroşeau cerul. Într-adevăr, perşii atacau.

– Nu fi atât de agitat, prietene. Dacă Dumnezeu vrea, ne va ajuta. Nu te îndoi de asta.

Recunoscu vocea sigură, calmă. Fiecare silabă îi vibră în piept.

Paralizată, gândi: „Oh! Schawaad, Schawaad eşti aici? Eşti tu cu adevărat?“

Vocea lui Schawaad mai adăugă:

– Să aprindem torţele, să putem vedea unde punem piciorul.

Zenobia simţi răceala pământului sub şale, colţul bazinului înfipt în picioare. Nu visa. Trebuia să se ridice, să se arate. Să strige numele lui Schawaad.

Tovarăşul lui Schawaad fu cel care strigă. Două dâre de foc zburau pe cer. Foarte aproape. Se îndreptau spre acoperişul vecin. Cei care au anunţat un asalt cu maşini de război au avut dreptate. Sulițele înfăşurate în fâşii de bitum curgeau ca ploaia peste oraş. Pentru o clipă, urletele de la porţile cetăţii dovedeau că se dă bătălia corp la corp.

– Repede! se nelinişti din nou Schawaad. Nu fi aşa de fricos.

Zenobia sări în picioare şi strigă:

– Schawaad!

Tovarăşul lui Schawaad era gata să leşine de groază.

– Schawaad, eu sunt! Zenobia! Nu mă recunoşti?

Strălucirea luminii pe care o dădeau torţele nu era suficientă, dar focul ce cuprindea bârnele acoperişului dădea acum destulă lumină pentru ca feţele să poată fi ghicite. În ciuda bărbii, a părului prea lung, el nu s-a schimbat. L-ar fi recunoscut dintre mii.

Descoperea la el chiar acelaşi fel de a se mira, de a încrunta sprâncenele, de a-şi ridica mâna frumoasă pentru a-şi apăra ochii de izbucnirea flăcărilor şi de a descoperi cine era acolo, în întuneric.

Ea râse:

– Bineînţeles, nu mă recunoşti, sunt într-un asemenea hal!

Îşi cufundă mâinile în fântână ca să ia puţină apă şi să-şi ude faţa.

– Sunt alături de perşi de o lună, strigă ea. Aş fi vrut să te întâlnesc mai devreme, dar n-am reuşit să pătrund în oraş decât în seara asta.

Cuvintele îi ieşeau din gură amestecate cu un râs ascuţit, pe care nu şi-l putea stăpâni.

– Am săpat pentru ei. M-au luat drept băiat. Îmi spuneau Dihorul.

Ea tresări. O altă suliţă se zdrobi într-un colţ al curţii. Flacăra se împrăştie, proiectând flăcările până la portic.

– Trebuie să plecăm, gemu tovarăşul lui Schawaad. O să luăm foc!

– Infernul e promis doar celor perfizi şi celor răi, mormăi Schawaad dispreţuitor. Fugi, dacă vrei să fugi.

Schawaad scoase de sub gulerul tunicii sale un medalion de argint, care reprezenta un peşte, şi îl flutură deasupra capului.

– Dumnezeu se va răzbuna! urlă el.

Băiatul ezită, cu ochii la foc. Apoi la Zenobia, care se apropia încetişor, fără să-şi dea seama de primejdie. Îşi luă picioarele la spinare şi dispăru în casă.

Zenobia era foarte aproape de Schawaad. Oh! Cât era de frumos! Mai frumos şi mai puternic decât în amintirea ei. Murea de dorinţa de a-l atinge, dar nu îndrăzni.

– Vorbeşti greceşte şi te înţeleg la fel de bine ca în limba noastră, spuse ea cu blândeţe. Tata mi-a dat un bun profesor. Mi-am dorit să învăţ ca să vorbesc greceşte cu tine!

Privirea lui Schawaad scânteie. În ochii lui tremură o undă de blândeţe. Gura redeveni gura lui Schawaad de altădată. În sfârşit, o recunoştea cu adevărat.

– Eşti nebună! Ce faci aici? Crezi că e timpul pentru aşa ceva?

– Schawaad!

Privirea lui Schawaad era la fel de arzătoare ca flăcările care începeau să înghită acoperişul casei. Degetele lui frământau peştele de argint atârnat la gât.

– N-am timp. Trebuie... N-am timp pentru tine. Să nu rămâi aici, e primejdios! Fugi!

– Schawaad, ascultă-mă. Trebuie...

– Mai târziu, dacă o să vrea Dumnezeu!

N-a mai ascultat-o. Alergă spre casă. Peste umăr îi mai strigă o dată:

– Şterge-o!

Cu tonul folosit pentru a alunga un câine.

Zenobia rămase înţepenită în mijlocul curţii, luminată de flăcări. Fără să-i pese de luptele care se duceau la câţiva paşi de ea.

La poalele cetăţii, apărarea Romei şi a Palmyrei ceda sub atacurile perşilor.

Este neîndoielnic că, la început, aşa o priviră. Ca pe o fată singură, absentă, în mijlocul curţii, indiferentă la luptele ce răsunau în jurul ei, înconjurată de focul ce se stingea de la sine. Poate că şi ei, văzându-i zdrenţele, nemişcarea, s-au gândit că era nebună.

Dar ce mai văzură, şi erau destule flăcări în jur pentru asta, era frumuseţea ei. În ciuda zdrenţelor, a feţei pline de noroi. O frumuseţe de femeie de care, fără îndoială, ei nu s-au mai apropiat vreodată şi nici măcar nu au mângâiat vreodată.

Erau patru. Corp lângă corp, se ţineau unul după altul pe străzile din împrejurimi şi nu întâmpinau nici o oprelişte. Se puteau bucura de o primă captură. Unul dintre ei strigă:

– Ei, fato, ce meştereşti acolo? Ne aşteptai?

Ceilalţi râdeau.

La ce nu s-au aşteptat, însă, era puterea şi furia de care a dat dovadă atunci când au vrut s-o atingă. Se dezlănţui atât de sălbatic, încât sfâşie obraji, buze şi pleoape. Deşi erau patru, n-au reuşit s-o stăpânească. Urla, dădea din picioare şi îşi scotea ghearele, părea că nu avea să obosească niciodată.

În lupta ei, pierdu foarte repede ce i-a mai rămas din tunică. Goliciunea ei, ca şi furia le-au mărit şi mai mult excitaţia,

dacă aşa ceva era cu putinţă. Era atât de frumoasă, frumoasă ca un demon! S-au jucat cu furia ei pentru a-i vedea mai bine splendoarea în flăcările care dansau, în această lumină sângerie ce o învăluia. Tăria sânilor ei, supleţea şoldurilor, fesele ca luna, fanta înaltă a sexului ei, totul le ardea minţile. Şi la fel ura, voinţa de a poseda şi de a murdări atâta frumuseţe. Ştiau prea bine că zeii n-au vrut-o pentru ei, că n-ar poseda-o niciodată. Da, nimic nu era mai jignitor decât această frumuseţe! În cele din urmă nu era decât o fată, într-un oraş învins, distrus şi transformat în cenuşă.

Unul dintre ei, la capătul răbdărilor, agită sabia. Pocni cu latul spadei tâmpla Zenobiei. Ea se clătină, cu pleoapele închise. Dintr-odată neputincioasă, părând şi mai goală decât înainte. Soldatul lovi din nou.

Leşinată, înainte de a atinge pământul, se prăbuşi într-o poziţie ce smulse un zâmbet de fericire violatorilor. Cu toate că cel care lovise regretă faptul că era inconştientă, ceea ce avea să micşoreze oarecum plăcerea.

Schawaad n-o văzu imediat.

Ieşi din casă ca un nebun. Cu un sac mare de piele, pe umăr, plin cu suluri valoroase de papirus, cu părul şi barba înroşite de căldura flăcărilor, nu se gândea decât să fugă.

Pe străzi, romanii încercau un contraatac. Oraşul în flăcări răsuna de urletele luptătorilor. Schawaad se grăbi spre spărtura din zid. Numai atunci zări un trup de femeie întins pe pământ.

O voce interioară îi şopti numele Zenobiei.

Atunci o văzu. Goală, cum n-o mai văzuse niciodată, dar plină de sânge şi sfârtecată. Goală ca un cadavru abandonat. Un masacru împlinit.

– Zenobia, Zenobia!

Mâinile ei încă strângeau tunica sfâşiată. În trosnetele luminoase ale focului, văzu urmele de sânge negru pe coapse şi pe pântece. Înţelese.

– Oh! Doamne Dumnezeule atotputernic!

Căzu în genunchi, aşa cum se face în faţa unui mort. Respira. Sânii, pântecele îi palpitau într-o respiraţie sacadată.

Nu avu decât reflexul de a atinge medalionul de argint, peştele Domnului Hristos, murmurând:

– De ce-ai venit? De ce?

Dar Zebobia nu deschise ochii, nu răspunse.

Îşi aminti că are mâini care vindecau. Ezită. Nu ştiu unde să-şi pună palmele. Nu ştiu dacă putea îndrăzni. Domnul Dumnezeu îi veni atunci în ajutor.

Auzi un răcnet, tropăitul unor copite pe dalele curţii:

– Tu, tu ce faci acolo?

Era un ofiţer roman. Urma să treacă peste breşă, culcat pe jumătate pe coama calului, ţinând în aceeaşi mână hăţurile şi sabia.

Schawaad fu în picioare, vibrând ca o lamă de oţel. Romanul era rănit. Capătul unei suliţe rupte îi ieşea din pulpă.

Fără să ezite, Schawaad se aruncă asupra lui. Smulgându-i un urlet de durere, îl aruncă la pământ. Îi luă mantia pentru a o înveli pe Zenobia şi o culcă de-a latul calului care tropăia de frică, rotindu-şi ochii mari spre flăcările ce cuprinseseră acoperişul.

Romanul, încă înjurând şi urlând, se ridică, încercând să-şi ia sabia. Schawaad îl pocni în faţă cu o lovitură de picior şi atinse crupa calului, pentru a-l îndrepta spre spărtura din zid.

În spatele lui, romanul îi urla că o să-l găsească, că o să-l ucidă de sute de ori, că zeii Romei nu-l vor uita niciodată şi o să-l facă să ardă în infern.

13

ABRITTUS, MOESIA ROMANĂ

Astfel s-au petrecut lucrurile. Aurelian o apucă spre nord, ca să taie drumul goţilor, în timp ce Decius îşi consumă răzbunarea urmărindu-i până în mlaştini. Aşa s-a abătut nenorocirea.

În timp ce Valeria Victrix a XX-a se pregătea să ajungă la ultimul braţ al Danubiului, un mesager o ajunse din urmă, cu faţa desfigurată atât de oboseală, cât şi de vestea pe care o aducea.

– Legat! Decius Augustus este mort!

– Ce spui acolo?

– Adevărul, legat: Decius Augustus este mort. Goţii l-au omorât. A căzut într-o capcană, în inima smârcurilor. Din cei cinci mii de soldaţi din Macedonia a V-a n-au rămas decât câteva sute. Şi n-a fost deloc mai bine pentru Claudia a VII-a care i-a venit în ajutor.

O capcană atât de simplă, că până şi un copil ar fi putut-o dejuca! Aurelian a aflat acest amănunt la apus, după ce omorâse doi cai pentru a ajunge la Novae. Goţii au descoperit mai devreme intrările sigure şi solide în smârcuri. În timp ce căruţele se aventurau înainte, un mare număr de războinici în formaţie de luptă se întorceau din drum. Cu multă viclenie, în loc să apere drumurile pe care înaintau căruţele lor, ei s-au postat înaintea celor mai noroioase zone din mlaştini, pentru a-i păcăli pe romani. Arcaşii lor de elită s-au împrăştiat în jurul acestor smârcuri. Decius a crezut că trupele pe care le

vedea în faţa lui s-au înglodat, fiind în primejdie să se scufunde şi devenind astfel o pradă uşoară. Dorinţa de răzbunare a anulat în el orice urmă de luciditate. Generalii lui, de teamă să nu-l supere sau din prostie, n-au avut mai multă minte.

După un simulacru de luptă, trupele gote au cedat. Simulând o fugă în dezordine, s-au repliat în noroiul mlaştinilor şi l-au atras pe Decius după ei. Acolo, când sandalele legionarilor se înnămoleau, când caii nu-şi mai puteau sălta copitele, când greutatea cuiraselor trăgea oamenii în jos, săgeţile goţilor au ţâşnit. Nu le mai rămăsese decât să-i ţintuiască pe legionari în noroi.

Manevra lui Caius Proculum de a veni în ajutorul lui Decius cu Claudia a VII-a, a fost zadarnică. Împăratul era deja mort, înghiţit de noroiul urât mirositor al mlaştinii. La rândul lui, a căzut şi Caius. Legiunea a bătut în retragere înainte de a fi cu totul decimată.

Armata romană din Asia era învinsă.

A doua zi, vestea se răspândea peste tot în Imperiu. Pe toate drumurile şi în toate templele. Oricât de departe ar fi ajuns lumea Romei, cuvintele se strecurau în case şi pe câmpuri cu uşurinţa ciumei. Decius era mort, zdrobit de goţi! Unicul Imperiu al lumii era pentru prima oară la pământ, cu capul rostogolit într-o mlaştină. Pentru prima dată, zeii n-au salvat Roma din mizeria barbară.

– Unde este? se miră Aurelian privind în jurul lui. Unde este trupul împăratului?

Curtea *praetorium*-ului răsuna de murmure. Ofiţerii, buimaci, abia dacă îndrăzneau să se privească unii pe alţii. Totuşi, nicăieri Aurelian nu zărea patul de moarte al împăratului.

Guvernatorul de Moesia, cel pe care Decius îl numea „acest mototol umflat de Trebonian", fu cel care răspunse la întrebare.

– În mlaştini, cu siguranţă, legatule. Fără îndoială, deja sfârtecat de corbi sau de şobolanii de apă.

– În mlaştini? Nu i-aţi ridicat trupul?

Faţa lată a lui Trebonian, înşelător indolentă, tremură de ceea ce putea fi numit la fel de bine şi zâmbet.

– Mai întâi ar fi trebuit să-l descoperim în noroi şi printre miile de cadavre care zăceau acolo. Erau o mulţime în mocirla aia, în care este cu neputinţă să recunoşti un chip.

– Imposibil? Dar nu e vorba de orice chip, guvernatorule! Este vorba de Decius Augustus, Împăratul Romei!

Aurelian nu-şi credea nici ochilor, nici urechilor. Avea în faţa lui chiar întruparea dezastrului Imperiului. Acesta era umflatul de Trebonian. Un cap care se înfunda între umeri, umeri care erau înghiţiţi de un pântece atât de enorm, că-i ţinea la distanţă pe interlocutori. Totuşi, ochii lui, aurii şi împodobiţi cu lungi gene de femeie, rămâneau ageri. În acest moment, străluceau intens. Nu de plâns sau de supărare, ci de excitare. De o plăcere abia disimulată şi al cărei motiv, fără efort, îl bănuia.

Pe un ton ce nu dovedea nici un fel de respect, Aurelian strigă încă o dată:

– Vrei să spui, guvernatorule, că nimeni, în acest moment, nu caută rămăşiţele lui Decius? Împăratul nostru nu va avea mormânt?

Fără să se supere, Trebonian lăsă să-i scape un suspin printre buzele groase.

– La ce bun să fie căutat ceva ce nu se va găsi niciodată? Prin ofrandele noastre vom putea întotdeauna aduce mulţumiri zeilor, ca să primească spiritul sărmanului Decius, în locul flăcărilor trupului său. E ceva mult mai urgent: Roma are nevoie de un Conducător. Legiunile au nevoie de un şef. Trebuie aclamat noul Augustus, înainte de venirea zorilor.

În jurul lor se făcu linişte. Ambiţia lui Trebonian se dezvăluia grabnic şi fără ascunzişuri. N-a încetat să se opună deciziilor lui Decius, aici ca şi în Senat. Astăzi, zdrobindu-l pe cel care a domnit aproape doi ani întregi, goţii i-au oferit cel

mai frumos cadou. Iată pentru ce ochii lui Trebonian străluceau atât de tare!

O clipă, Aurelian se întrebă dacă acea capcană întinsă de Kniva nu a fost mai întâi fructul minţii perfide a prefectului. Nimic nu l-ar mai fi surprins.

Dar Kniva nu avea nevoie de şiretenia altora.

În realitate, Trebonian n-a făcut decât să se ţină la adăpost de câmpul de luptă şi să aştepte ca orbirea răzbunătoare a lui Decius să-şi împlinească opera.

O furie neputincioasă sugrumă gâtlejul lui Aurelian. Tristeţea îi înţepenea membrele. Oboseala îi îndoia spinarea. Strânse pumnii, bănuind tremurul degetelor. La ce bun să arunce vina pe Trebonian? Moartea lui Decius n-a fost în aceeaşi măsură şi greşeala sa? Nu era de datoria lui să fie în preajma împăratului, să-l protejeze, să înlăture capcanele?

Dacă n-ar fi încercat să comenteze strategia lui Decius, poate acesta ar fi ştiut să evite capcana? Aceasta era datoria lui, unica lui datorie! Dar s-a lăsat purtat de orgoliu. A vrut să demonstreze împăratului şi legaţilor că el era cel mai abil. A vrut să-l bată singur pe Kniva. Această falsă glorie, Decius, cel care l-a tratat aproape ca pe un fiu, a plătit-o cu preţul cel mai umilitor, cel al înfrângerii.

Un gust amar i se amestecă în salivă. Greaţa îi răsucea măruntaiele. Pentru prima oară, trăia înfrângerea. Absoluta, iremediabila înfrângere. O umilire ce albea feţele celor din jurul lui.

Cu excepţia lui Trebonian.

Aurelian se îndreptă de spate. Lipind de cuirasă sabia oferită de Decius şi care încă nu fusese folosită în luptă, lansă cu o voce plină de dispreţ, dar destul de puternică pentru ca toţi s-o poată auzi:

– Guvernator Trebonian, atâta vreme cât corpul împăratului nostru nu este întins aici, în mijlocul acestei curţi, timpul nu mai curge. Roma nu mai respiră. Îţi cunosc nerăbdarea de a-ţi aşeza coroana de lauri pe frunte. Dar, pentru moment, emblema Imperiului se află încă în noroiul mlaştinilor. Zeii

noştri aşteaptă şi ne privesc. Crezi că te vor ajuta dacă le nesocoteşti voinţa?

Gura guvernatorului dispăru în imensitatea feţei sale. Când răspunse, nu i se văzu decât vârful roz al limbii.

– Şi care este voinţa zeilor, legatule, atâta vreme cât nu l-au îndepărtat pe Augustus al nostru de o capcană la fel de prostească ca şi cel care s-a lăsat prins în ea?

Aurelian acceptă să fie însoţit doar de vreo douăzeci de legionari. Maximus refuză să rămână în tabără. Fără un cuvânt, cu braţul sângerându-i pe cuirasă, călări alături de el până în mlaştini.

Cadavrele intrate în putrefacţie împuţeau aerul mai mult decât o mie de ape stătute. Acesta nu semăna cu nici unul dintre câmpurile de bătălie văzute până acum. Totul se amesteca. Mocirla, noroiul şi trupurile. Sângele negru şi curenţii aproape nemişcaţi, stuful şi săgeţile. Apa înghiţea puţinul aer curat cu lăcomia unui monstru. Bulboane verzi, groase, se spărgeau deasupra ierbii şi a cărnurilor descompuse. Lumina zilei se scurgea peste o imensitate plată, abia înălţată ici, colo de dezastrul miilor de trupuri îngrămădite, presărate cu pene năclăite, cu lemnul suliţelor zdrobite şi, uneori, atât de dese, încât nici vulturii nu se puteau aşeza ca să se înfrupte. Se învârteau, planau croncănind, se băteau deasupra rănilor cadavrelor, cu ciocul plin de viscere.

Toate se întindeau, cât vedeai cu ochii, până la meandrele unui braţ al Danubiului, mult departe, spre nord.

Fiecare înţelese, de la prima vedere, că nu-l vor găsi pe împărat. Totuşi, Aurelian sări de pe cal şi înaintă în noroi fără să ezite.

La început, voi să nu păşească peste morţi. Dar nu putea pune un picior fără să calce pe un membru, o burtă, un piept sau o ceafă. Cu amândouă mâinile, întoarse prima faţă, înlătură noroiul de pe ochi şi de pe gură. Apoi se aplecă peste un altul şi încă un altul.

Maximus se apropie.

– Este imposibil, Aurelian. Pentru o singură dată, guvernatorul a avut dreptate. La ce bun să cauţi ceva ce nu poate fi găsit?

Fără să-l privească, Aurelian răspunse:

– O să-l găsesc. Nu voi părăsi aceste mlaştini fără să ţin trupul lui Decius în braţele mele.

La venirea serii, încă nu-l găsiseră.

Legionarii mai întorceau doar câte un cadavru ici, colo. Trei dintre ei şi-au vărsat şi maţele. Acum, stăteau lângă cai, cu spatele la grozăvie şi încercând să uite putoarea ce li se insinua până sub piele.

Maximus nu-l părăsea pe Aurelian. Îi supraveghea gesturile cu îngrijorare. Şi unul şi celălalt se îndepărtau din ce în ce mai mult de marginile mlaştinii. Când mergeau într-un sens, când în altul, sucind şi răsucind corpurile şi feţele. Niciodată ochii, gura, fruntea pe care le găseau nu aparţineau lui Decius.

Uneori, se afundau până la mijloc, poticnindu-se în bulboanele de apă. Nu puteau să se smulgă din ele decât agăţându-se de cadavrele care se rostogoleau cu indiferenţa morţilor. Maximus suferea din cauza rănii. Aceasta sângera din nou şi un sânge încă roşu se amesteca cu unul negru, care îngăla totul. Părul lui frumos şi blond ajunsese la fel de murdar ca pieptul unui mistreţ. Dar n-avea de gând să se plângă.

Aurelian nu era decât noroi şi furie. Numai albastrul ochilor lui nu era murdar. Se lupta cu păsările şi cu şobolanii. A tras sabia lui Etruscus pentru a o învârti deasupra capului în timp ce, cu mâna stângă, întorcea feţele una după alta. Ştergea ochi şi guri, mereu şi mereu. Apoi le abandona corbilor.

După cincisprezece ore, Maximus spuse:

– O să vină noaptea. Trebuie să ne întoarcem sau ne rătăcim în întuneric. Mâine, în zori, vom putea...

– Pune să aprindă torţele. Două de om.
– Aurelian...
– Torţele, tribun Maximus.

Atunci când se tem mai mult de nebunia unui şef decât de demenţa zeilor, oamenii se supun. Stăpânindu-şi dezgustul şi frica, cu o torţă în fiecare mână, au făcut un cerc în jurul lui Aurelian. Apropierea torţelor formă un ciudat halou de lumină pe suprafaţa mlaştinii. Izolat, minuscul în raport cu imensitatea întunericului, se deplasa cu încetineala unei insecte.

În mijlocul haloului, care părea că pluteşte spre lumi necunoscute oamenilor, Aurelian întorcea necontenit feţele învinşilor.

Cel puţin, odată cu noaptea, vulturii şi-au abandonat chiolhanul.

S-au afundat încă şi mai departe în balta stătută. Cadavrul lui Decius Augustus rămânea de negăsit.

De cât timp mergeau aşa, în zadar? Nu mai ştiau. Nici măcar nu ştiau dacă înaintează la dreapta sau la stânga, înainte sau înapoi.

Poate se învârteau în cerc. Aurelian, în năucirea lui încruntată, întorcea poate, de ore întregi, aceleaşi feţe moarte.

Epuizarea îi copleşea. Cu toată putoarea şi greaţa, le era foame. Picioarele li se mişcau în afara voinţei lor. Torţele se terminau. Erau temători că se vor stinge. Frica lor de mlaştina plină de cadavre şi întunericul l-au obligat, în fine, pe legatul Aurelian să se oprească.

Dintr-odată, un legionar alunecă şi se prăbuşi. Torţa îi căzu pe trup. Se auzi un fâşâit scurt, o explozie fără forţă. O flacără albastră, la fel de înaltă ca lâna unui covor, se răspândi în jurul lor.

Cu un murmur şuierător se lăţi. Spre stupoarea lor, se întinse în toate direcţiile, în fâşii informe. Ciudat de însufleţite.

Într-o clipă, au acoperit toată mlaştina.

Noaptea se lumină în albastru. Un albastru ca marea, dens şi sălbatic. Acesta smălţuia corpurile, plantele, noroiul. Alunga noaptea ca pe un linţoliu aşezat de aerul greu deasupra cărnurilor putrezite.

Mai târziu, în tabără, soldaţii au povestit că acest albastru, dur şi limpede, era acelaşi cu cel al irisului legatului Aurelian.

Un soldat scoase un strigăt de frică, apoi un altul. O luară la fugă cât de repede putură, căzând peste flacăra care, ciudat, nu ardea, dar sufoca. Se legănau tuşind, sărind peste morţi, datorându-şi viaţa tovarăşilor care îi ajutau să se ridice. Apoi flacăra gigantică începu să se estompeze. Mlaştina părea că o soarbe cu înghiţituri mari. Dispăru în rotocoale, aşa cum apăruse. Maximus îşi puse mâna sănătoasă pe umărul lui Aurelian.

– Acum ajunge. Zeii ţi-au recunoscut supărarea şi au luat sufletul lui Decius. Mlaştina asta va fi rugul lui, dar spiritul nu-i va rămâne rătăcitor. Ne putem întoarce în tabără.

Întunericul a pus din nou stăpânire pe tot ce era în jurul lor. N-a mai rămas decât lumina slabă şi tremurătoare a torţei din mâna lui Aurelian.

După o lungă tăcere, murmură:

– L-am iubit pe Decius mai mult decât pe tatăl meu. Dar, ca şi tata, a plecat şi m-a lăsat singur. Asta este ceea ce vor zeii? Destinul meu este să-i văd murind şi îndepărtându-se pe cei care mă pot îndruma? Sau mama are dreptate?

– Ea a prezis moartea lui Decius. S-a împlinit, murmură Maximus. Va trebui să-ţi aduci aminte.

Aurelian îl privi fix, fără să răspundă. Torţa arunca lumini sângerii în ochii lui. Maximus nu ştiu dacă Aurelian l-a auzit.

Nu s-au întors în tabăra de la Novae decât în zori. Monştri de noroi uscat, puţind îngrozitor. Totuşi, înainte de a ajunge la baie şi să se odihnească în *caldarium*, au aflat vestea.

În timpul nopţii, ce mai rămăsese din ofiţerii şi legionarii din Macedonia a V-a şi din Claudia a VII-a îl aclamaseră pe Trebonian, punând coroana de lauri a împăratului pe capul lui mare. Roma avea un nou Augustus. Şi o nouă politică.

În zori, Trebonian a ordonat emisarilor să-l întâlnească pe Kniva, regele goţilor, pentru a-l asigura că nu va fi urmărit şi că putea păstra comoara prăzilor sale, ca semn al bunăvoinţei Imperiului. Curând, noul împărat va fi fericit să-l primească pentru a-i înmâna, personal, câteva lăzi cu aur, în schimbul acestei păci.

La ora şase, atunci când, în sfârşit, dormea, Aurelian fu trezit. I se înmână o tăbliţă scrisă de mâna lui Trebonian.

Valeria a XX-a trebuia să părăsească tabăra înainte să se însereze, pentru a ajunge în sus, pe Danubiu, unde va fi mai de folos pentru apărarea Romei. Aici, în Moesia, războiul cu barbarii era încheiat.

14

OAZA DINGIR-DUSAG

Erau în oază numai din ajun. O caravană mică de numai treizeci de cămile, provenind din Udruh şi încărcată cu nişte aramă. Copiii se jucau pe pantele dunelor, deasupra apei. Ei au fost primii care au ghicit umbrele mişcătoare proiectate pe orizontul tremurător al deşertului.

Cineva se apropia. Un singur animal de încălecat, într-un mod ciudat. Poate o cămilă rătăcită.

Nu, era un cal. Cu doi călăreţi pe bietul animal.

Da, un bărbat şi o femeie. Singuri, fără escortă, nici măgar, nici cămilă pentru samar.

Ochii antrenaţi ai oamenilor au descoperit repede valtrapul roman al calului. Şi mantia ofiţerului roman care acoperea o femeie. Stupefiaţi, au recunoscut-o doar când au fost foarte aproape.

Steaua deşertului. Fiica lui Abdonai dispărută de luni întregi şi pe care o credeau moartă.

Vestea alergă din cort în cort. Femeile se grăbeau să facă un lanţ de întâmpinare la intrarea în tabără. Se pregăteau să scoată strigătul de bun-venit. Le-a rămas în gât înainte chiar ca bărbaţii să le facă semn să înceteze.

Toţi tremurau ca şi cum căldura deşertului îi îngheţa.

Bărbatul purta o tunică plină de sânge. Avea barba prea lungă pentru vârsta lui şi privirea îi ardea de febră. Fiica lui Abdonai, înfăşurată în mantie, era legată de el cu o legătură

din piele. Avea faţa lividă şi ochii închişi. Se putea crede că este moartă.

Femeile gemeau, dar toate rămâneau la distanţă, fără să îndrăznească să scoată un cuvânt, să pună o întrebare.

Bărbatul îşi mână calul până la lac. Desfăcu legătura şi, fără să ceară ajutor, o lăsă pe Zenobia să alunece pe pământ. Ea deschise ochii. O privire de băgat în sperieţi. Femeile îşi muşcau buzele. Copiii luau aminte, ştiind că o să-şi amintească pentru totdeauna cele văzute acolo.

Zenobia îl respinse violent pe bărbatul care o adusese până aici şi care voia din nou s-o ajute. Fără să-i pese de priviri, abandonă mantia, aruncând-o cât mai departe. Goală, se grăbi spre apa lacului şi dispăru în ea.

Rămase acolo, nevăzută. Un moment atât de lung, încât valurile de la suprafaţa lacului se linişteau şi toţi începeau să se teamă. Apoi îi apăru părul, legănându-se ca o algă.

Se apropie din nou de mal şi o văzură cum se acoperă cu noroi.

Săpa în nămol cu amândouă mâinile, frecându-se pe tot corpul cu atâta brutalitate, de parcă ar fi vrut să-şi jupoaie pielea.

Curând se acoperi din cap până-n picioare. Numai atunci se linişti.

Se aşeză în apă, lăsând să i se vadă doar capul.

Bărbatul care o însoţise nu adresă nici un cuvânt caravanierilor. Nu le întâlni deloc privirea. Desprinse un sac de piele de la şaua calului, îl aruncă pe umăr şi se îndepărtă, pentru a se aşeza la poalele palmierilor, de cealaltă parte a lacului. Femeile avură impresia că plângea. Era greu să-i priveşti faţa acoperită de barbă şi ochii arzători.

Bărbaţii l-au recunoscut. Cunoşteau comportarea puţin prietenoasă a elkesaiţilor. Dacă Baalshamin îl accepta aici, era bine. Dacă Schawaad, fiul lui Iskellail, voia linişte, şi asta era bine.

Mergeau după cal ca să-l îngrijească şi vorbeau încet.

Toţi se gândeau la acelaşi lucru. Baalshamin a luat-o pe Zenobia şi a adus-o înapoi, aici, pentru ca ea să fie în mâna lui.

Baalshamin, Puternicul creaţiei, el, cel care i-a dăruit lui Abdonai izvorul şi pe fiica sa, hotăra pentru cei pe care îi alegea. Fie binecuvântat.

Seara, Zenobia încă nu ieşise din apă. Nu s-a mişcat decât pentru a se unge mai bine cu noroi.

Femeile s-au apropiat ca s-o întrebe dacă îi era foame. N-au obţinut nici un răspuns şi s-au pus pe plâns.

Bărbaţii le-au îndepărtat. Gândeau că Baalshamin şi Zenobia trebuie lăsaţi să facă ce aveau de făcut. Foamea nu era foarte importantă. Nu încă.

Când se apropie noaptea, au aprins un foc pe mal, astfel ca întunericul să nu cuprindă cu totul lacul. S-au schimbat între ei până în zori, ca să-l întreţină.

Zenobia nu s-a mişcat. Nimeni nu ştiu dacă a dormit, pentru că se părea că ochii ei au rămas mereu larg deschişi.

Ziua trecu în nemişcare, ca şi noaptea. Zenobia nu răspunse când femeile i-au propus din nou să mănânce. Erau îngrijorate. Bărbaţii le spuneau să aştepte şi alungară copiii care nu se dezlipeau de malul lacului.

Ce vedeau aici nu era pentru ochii lor.

În timpul nopţii, când focul ardea păzit de doi caravanieri, Schawaad intră în apă. Oamenii şovăiră, dar nu îndrăzniră să-l împiedice. Înaintă până ajunse foarte aproape de ea şi se puse în genunchi.

Se putea bănui că îi vorbea, dar nu se putea înţelege nimic din cuvintele lui. Nu se auzea nimic din rugămintea lui. De ce trebuia să salveze aceste cărţi ale lui Dumnezeu, să le scoată din casa care avea să ardă. Cărţile mai vechi decât toate amintirile oamenilor, care abia fuseseră salvate din casa creştină, înainte ca ea să fie dărâmată. Cărţi care conţineau

cuvântul Dumnezeului unic, ale Tatălui omului, înainte chiar de a-L trimite pe Hristos pe pământ. Cărți care n-au fost scrise de mână de om, ci cu inima lui Dumnezeu. El, Schawaad, trebuia să le salveze. Zenobia trebuia să înțeleagă asta! Nu trebuia să-i ceară să aleagă între a salva cuvintele lui Dumnezeu și ea. Ea trebuia să înțeleagă și să ierte. Ce era trupul omului în mâna Atotputernicului?

Oare îl asculta? Schawaad nu știa. În întunericul înroșit de foc, fața ei părea absentă, la fel de nemișcată ca pietrele, deși pleoapele erau larg deschise.

Schawaad imploră din nou. „Zenobia! Zenobia! Nu am inima de piatră. Nu te-am uitat." Dar cum putea să creadă că o să plece cu ea când a reapărut așa, printre flăcările unui oraș asediat.

– Oh! Zenobia, nu vrei să înțelegi? Era cu neputință să fug cu tine, departe de această casă, fără cărțile lui Dumnezeu!

Sub crusta groasă de noroi, gâtul, obrajii, gura Zenobiei rămâneau precum cele ale unei statui.

Schawaad mormăi, cu gâtul sfâșiat de suspine. Își aminti cum s-a întors în curte. Cum a furat calul romanului și cum, cu ajutorul lui, a traversat liniile persane.

– Am făcut ce am putut, Zenobia. Tot ce am putut! Aș fi murit pentru tine, dacă ar fi trebuit. Ești în inima mea din ziua când te-ai născut. Dar sunt în mâinile Dumnezeului meu. Are nevoie de mine. Asta trebuie tu să înțelegi.

Măcar îl asculta?

Încetă să mai vorbească. Se aplecă și își cufundă capul în apă, înainte de a murmura o rugăciune către Dumnezeul lui. Era plină de cuvinte de iertare și de căință.

Apoi, caravanierii îl văzură ridicându-se, ieșind din apă și dispărând în întuneric.

În zori se auziră strigăte în tabără: ploua. O ploaie mocănească. O ploaie ce tremura deasupra lacului, acoperind

pământul gălbui al deşertului, pe care, curând îl făcu să strălucească de parcă ar fi fost uns cu un ulei. Ici, colo era câte o baltă. Copiii săreau în ele chiuind de fericire.

Ploaia dură până seara, fără întrerupere.

Pe la apus, Zenobia se ridică, dreaptă, acoperită toată de noroi, atât de bine, încât goliciunea nu i se mai vedea. Merse puţin prin apă, lăsând ploaia să cadă asupra ei.

Cu tot stratul de noroi ce o acoperea, frumuseţea ei îi lăsă cu gura căscată pe bărbaţi şi pe femei.

Apoi se aruncă din nou în apa lacului. O văzură alunecând pe suprafaţa apei, ca un animal ciudat.

Puţin înainte de căderea nopţii, răscoli iar şi iar nămolul, pentru a se acoperi cu un strat şi mai gros. Femeile o întrebară încă o dată dacă voia să mănânce. Fără nici un succes. Dar un bătrân spuse:

– Acum, asta nu va mai dura mult.

Nu ştiură de unde era el atât de sigur, dar nu s-au îndoit că avea dreptate.

A doua zi fu o zi la fel cu oricare alta.

În zori, deşertul era verde.

Firicele fine de iarbă răsăriseră în timpul nopţii, la distanţă de o palmă unele de altele, presărate cu flori albe, minuscule, tremurând sub briză. Când mergeau, picioarele se afundau în pământ şi această iarbă fină care aproape că nu se vedea. Întorcând ochii spre orizont, ceva te izbea totuşi: deşertul era verde. Printre caravanieri, doar cei bătrâni îşi aminteau de un asemenea spectacol.

Apoi, când cenuşiul cerului se risipi, când norii s-au împrăştiat sub voinţa soarelui, Zenobia apăru în picioare, în lac. Se întoarse spre mal. Au observat că ţinea în mână o piatră lungă, mare, cu faţetele regulate, lustruite şi drepte.

O piatră asemănătoare unui enorm diamant al nopţii, de lungimea şi grosimea unui braţ de copil.

Toţi avură acelaşi gând: Zenobia ţinea steaua pe care Baalshamin a trimis-o în acest deşert în noaptea naşterii sale, săpând groapa izvorului!

Atunci toţi au înţeles de ce a rămas ea trei zile şi trei nopţi în lac. A venit să împlinească voinţa lui Baalshamin!

Au urlat de fericire şi au ridicat mâinile spre cer.

Ţinând piatra lipită de pântecele acoperit de noroi, Zenobia înaintă în faţa femeilor. Ele s-au dat înapoi, puţin speriate. Cu o voce abia auzită, ca şi cum nu-şi putea mişca maxilarul decât cu greutate, spuse:

– Trebuie să mă spăl, să pregătesc o *koba* şi o cămilă albă. Trebuie să mă duc la Palmyra să mă mărit cu regele Odenat.

Partea a II-a

FOCUL ZEILOR

256–258 d.Hr.

15

PALMYRA

Cei dintâi care i-au zărit, foarte departe în afara oraşului, au fost, cei doi *khani*[1]. Copiii îşi abandonau jocurile printre palmieri şi alergau pe drumul spre Charax pentru a-i vedea apropiindu-se.

Căldura reverbera şi răspândea miraje uleioase pe crusta deşertului. Privirea înşela, iar ei nu erau nimic mai mult decât nişte firicele tremurânde la orizont.

Vreo zece animale, poate cincisprezece, nu mai mult. O caravană prea mică pentru a fi negustori. Totuşi, nu erau urmaţi de nici o turmă. Ceva avea să se întâmple.

Cu mâna la ochi, copiii se jucau, încercând să ghicească cine erau aceşti necunoscuţi. Poate supravieţuitorii unui jaf sau războinici învinşi şi răniţi, care veneau să moară la Palmyra.

Când siluetele au fost destul de mari, distincte şi colorate, au descoperit că în frunte se afla o femeie, acoperită de un văl mare, cu dungi albastre. Părea că merge în faţa unei cămile albe. După un moment, un băiat strigă că femeia nu mergea, ci călărea pe un măgar. Atunci, toţi, în acelaşi timp, au descoperit sipetul roşu prins de samarul cămilei. În aceeaşi clipă au urlat:

– O *koba!* O *koba* o să intre în oraş!

Vestea trecu pe sub bolţile caravanseraiurilor ce se înşirau pe marginea imensei păduri de palmieri. Se împrăştie în

---

[1] Comandant, conducător de trib (n. tr.)

taberele ce se întindeau de-a lungul grădinilor, pe diguri şi în meandrele râurilor din valea Qubur. Într-o clipă, bărbaţii şi-au întrerupt discuţiile. Au lăsat în urmă răcoarea magazinelor, aşa cum femeile au părăsit bucătăriile şi ţesăturile.

Copiii n-au minţit. O *koba* dintr-o frumoasă piele roşie se legăna pe cocoaşa unei cămile. Toţi voiau să ghicească cine era cea care aducea obiectul sfânt. Vălul care o acoperea era atât de bogat, încât nu i se vedea nici măcar vârful botinelor. În urma ei veneau războinicii. Aveau săbiile trase din teacă, cu lama la vedere, pe coapsele lor. Pe aceştia i-au recunoscut repede. Copiii şuierară printre dinţi:

– Războinicii M'Toub!

Pleoapele bărbaţilor s-au mijit.

Războinicii M'Toub ai bogatului Abdonai!

Încă unul strigă din nou:

– Priviţi semnul cămilei!

În blana albă a animalului, chiar deasupra umărului, fierul arsese o stea ce lovea apa.

– Fiica lui Abdonai! strigă o femeie. Femeia de sub văl este Zenobia!

Acea Zenobia pe care au crezut-o moartă!

De multe luni, zvonul dispariţiei ei era şoptit seară de seară în faţa corturilor. De multe luni, toţi murmurau: Baalshamin şi-a luat mâna de pe Abdonai şi de pe fiica lui. Caravanierii au găsit o rochie sfâşiată în Turaq Al'Ilab. Rochia Zenobiei. A fost înghiţită de deşert sau devorată de fiarele sălbatice.

Numai dacă n-au capturat-o războinicii perşi. Sau triburile din sud, oamenii zeilor necunoscuţi. Orice ar fi fost, Baalshamin renunţase să mai reverse atâta bogăţie şi putere asupra tatălui şi a fiicei.

Se mai povestea, de asemenea, că marele Odenat, Preailustrul rege al Palmyrei, a devenit văduv înainte chiar de a putea celebra petrecerea nunţii sale. Se tot repeta că toate astea erau un semn rău pentru Palmyra. Dar iată că era greşit. Vorbea doar neştiinţa.

Cu bucuria arzându-le în priviri, femeile au ridicat palmele spre cer şi au strigat:

– Zenobia! Zenobia trăieşte! Baalshamin a redat-o pe Zenobia tatălui ei.

Toată lumea se grăbi în întâmpinarea măgarului şi a femeii în văluri, se intonă numele Zenobiei, până când o mână se strecură de sub văl şi îl îndepărtă. Lăsă să se vadă faţa pe care o ascundea.

Puţini dintre cei prezenţi au mai văzut-o înainte. Toţi fuseseră subjugaţi de frumuseţea pe care o descopereau. Cel mai frumos chip de femeie pe care l-au îngăduit zeii.

Într-un *triclinium* vast, cu pereţi pictaţi cu fresce, cu paturi decorate cu aur şi sidef, înălţate cu perne atât de moi, încât corpurile cele mai grase se puteau înfunda, Abdonai se pregătea să ia masa cu negustorii din Emesa. Strigătele au întrerupt nesfârşitele complimente ale invitaţilor. Se crezu că este vorba despre o ceartă în curte. Abdonai, cu sprâncenele încruntate, începea să se supere. Înainte de a deschide gura, au apărut servitorii, târâţi de Ashemu după ea. Doica se sufoca de propria-i agitaţie.

– Soseşte fiica ta! Vine Zenobia, gemu ea în cele din urmă.

Obrajii lui Abdonai s-au albit. Puţin mai lipsea şi ar fi lovit-o pe egipteancă. De la dispariţia Zenobiei, nimeni nu avea dreptul să-i pronunţe numele în casă. Chiar şi cuvântul *fiică* era interzis.

Totuşi, oricât de cuprins de furie ar fi fost, Abdonai îşi stăpâni mânia. Faţa lată a lui Ashemu era luminată ca o lampă de templu. Obrajii îi străluceau, lacrimile îi curgeau până pe buze, gura îi tremura.

– Ce tot spui? scrâşni Abdonai.

– Lăudată fie Isis, lăudat fie Baalshamin! Lăudaţi fie zeii puternici ai universului. O, stăpâne, Zenobia este vie. Fiica ta s-a întors la noi. A scăpat din deşert!

Uimirea îl reduse pe Abdonai la tăcere. Îi privea pe invitaţi şi pe servitorii lor, care nu pricepeau sensul cuvintelor pe care le auzeau.

Dar cel mai bătrân dintre servitori nu mai rezistă:

– Stăpâne, doica spune adevărul! Stăpâna Zenobia a venit pe o cămilă albă. Copiii au văzut-o pe drumul Charaxului, la intrarea în oaza de palmieri.

– Nu, nu este pe o cămilă, interveni un altul, este pe un măgar.

– Pentru că pe cămilă se află o *koba!* preciză un al treilea.

– Curând va ajunge în faţa marii colonade!

– O *koba?* se miră un invitat din Emesa.

– Da, da, nobile negustor, un sipet sfânt. Dar nu se ştie ce se află în el.

– Se zice că ciobanii şi vânzătorii din afara oraşului au urmat-o cântând din gură şi la instrumente!

Furată de fericita veste, o servitoare, care ţinea un urcior greu pentru spălat mâinile invitaţilor, îndrăzni să adauge:

– Adevărata Zenobia, stăpâne! Adevărata, cea pe care tu ai crezut-o moartă!

Ashemu, cu ochii mai, arzători ca jăraticul, insistă:

– N-ai vrut să mă crezi, dar am avut dreptate. Ştiam eu că trăieşte şi că o să se întoarcă.

– Linişte, gura! explodă Abdonai. Adresă un zâmbet negustorilor din Emesa şi arătă spre o masă încărcată de tăvi.

– Să mâncăm şi să bem. Dacă într-adevăr fiica mea s-a întors, o s-o vedem mai târziu. Tatăl ei o s-o întâmpine cum se cuvine.

Ashemu făcu ochii mari de uimire. Se agăţă de braţul lui Abdonai şi îl trase mai departe de invitaţi.

– Eşti nebun? Fiica ta s-a întors şi tu vrei să o certi?

– Fiica mea a fugit de acasă, se strâmbă Abdonai, strângând buzele de furie. Fiica mea m-a acoperit de ruşine. În faţa zeilor şi a Marelui Odenat e dezonorată! Şi, în acelaşi timp, m-a pătat şi pe mine, pe mine, tatăl ei, Abdonai, fiul lui Maliku, fiul

lui Nashum, şeful maazinilor şi alesul lui Baalshamin! Dacă n-a murit în deşertul Turaq Al'llab, atunci se va putea întoarce acolo. Crede-mă, nu astea sunt cuvintele care o aşteaptă. E şi mai rău...

– Zenobia dezonorată? Ţi-ai pierdut minţile?

– Fata asta va veni în faţa mea şi eu o voi alunga din casa mea! Iată ce o să fac.

– Dacă ţi-a rămas un dram de înţelepciune, Abdonai, taci şi aleargă în întâmpinarea ei.

– Lasă-mă-n pace!

– N-ai auzit? Eşti nebun? Zenobia intră în oraş cu o *koba* şi tu vrei s-o pedepseşti? Baalshamin ţi-a trimis-o ca pe un dar sfânt şi tu vrei s-o goneşti? Cine eşti tu ca să te ridici împotriva zeului tău?

– Destul! Îmi spargi urechile cu văicărelile tale. Şi pe tine o să te alung. Voi toţi, scutiţi-mă de pălăvrăgeala asta.

– Foarte bine! O să spun pe toate drumurile cum Abdonai se dezice de fiica lui, aleasa lui Baalshamin. Cea căreia îi datorează averea!

Striga. Cuvintele ei răsunau în întreaga încăpere, cât era de largă.

Negustorii din Emesa nu-şi ascundeau încurcătura. Dar, cel mai în vârstă, care era şi cel mai bogat, puse o mână liniştitoare pe umărul gazdei sale.

– Ce spune doica nu e lipsit de noimă, Abdonai. Foamea noastră poate aştepta. Va fi un spectacol frumos să vezi un tată care îşi regăseşte fiica pe care o credea pierdută.

Caravana a ieşit din pădurea de palmieri şi a luat-o de-a lungul zidului pe lângă care curgea preţioasa apă din valea Qubur. Zenobia, cu faţa descoperită, a rămas ca de piatră în legănarea măgarului ei. Femeile se îngrămădeau în urma ei. Acum, cântau din flaute, iar copiii băteau din tamburine. Ceva mai în urmă, dar la fel de nerăbdători, veneau bărbaţii. Ca şi femeile, intonau numele Zenobiei:

– Darul Zeului a pogorât asupra ei! Zenobia este mereu aleasa. O, rază a Dingir-Dusag, o Zenobia, tu care eşti născută din steaua lui Baalshamin...

În cele din urmă, au ajuns la marea boltă care se deschidea spre inima oraşului. Legea Palmyrei interzicea prezenţa animalelor pe străzi. Războinicii M'Toub făcură dromaderii să îngenuncheze. Dintr-o mişcare de şold scurtă, Zenobia coborî de pe măgar. Mulţimea amuţi, cercetându-i fiecare gest.

Îşi înlătură încă puţin vălul de pe umeri. Lăsă astfel vederii fineţea gâtului, pometii înalţi de fiică a deşertului. Aurul cerceilor îi scânteie în urechi. Totuşi, privirea îi era neschimbată. La fel de dură şi de nepătruns, în timp ce apuca frâul de piele înnodat pe botul cămilei. Cu un pocnet din limbă, porunci animalului să o urmeze spre poarta ale cărei arce şi bolţi erau împodobite cu plăcuţe din piatră, cu forme geometrice savante şi cu ghirlande de frunze necunoscute în deşert.

Soldaţii Romei, care o păzeau, neliniştiţi de mulţimea care voia să se reverse în oraş, şi-au agitat sulitele. Războinicii M'Toub s-au postat imediat în faţa Zenobiei.

Într-o latină grosolană şi fără înfloriturі, cu pumnul strâns pe arme, au cerut liberă trecere pentru fiica nobilului Abdonai, şeful maazinilor. Au arătat spre *koba* de pe spatele cămilei. Oricare locuitor al Palmyrei sau cineva născut în Imperiu trebuia să ştie că o *koba* conţinea un dar al zeilor. Doar o cămilă albă putea să o ducă până la porţile templului ce va avea onoarea s-o primească.

Legionarii n-avură timp să răspundă. Fără să dea doi bani pe sulitele lor, Zenobia înaintă pe sub poartă. Gloata se răspândi în jurul ei, înghiţind mâna de soldaţi. Când au pătruns în umbra marii colonade, muzica începu din nou să se facă auzită.

Lungă de două mii de paşi, mărginită de opt sute douăzeci de coloane ale căror trunchiuri erau de cinci ori mai înalte decât un om, colonada era cel mai mare drum sfânt din Siria. La jumătatea înălţimii fiecărei coloane, o consolă de piatră susţinea una dintre statuile de bronz ale opt sute douăzeci de nobili

importanţi. Negustori, războinici sau preoţi, cu toţii vegheau la splendoarea oraşului.

Deasupra, legând coloanele de capitelurile lor decorate cu struguri şi frunze de acant, un lintou gros de piatră susţinea o şarpantă de cedru pictată în albastru, purpură sau verde, precum şi un acoperiş de olane destul de întins pentru a-şi împrăştia umbra la orice oră a zilei, pe toată lungimea drumului.

Zenobia a luat-o pe drum, urmată de cămilă. Războinicii M'Toub s-au mulţumit să-i alunge pe gură-cască ieşiţi din dughenele din apropiere. Rihtuitori, cârpaci, aurari, vânzători, cizmari, pielari, toţi şi-au abandonat treburile ca să asculte flautele şi tamburinele. Din gură în gură trecea aceeaşi exclamaţie uimită: Zenobia, darul lui Baalshamin, fiica lui Abdonai şi logodnica puternicului Odenat nu era moartă!

Baalshamin n-a abandonat-o, dimpotrivă. Unii dădeau asigurări: a întâlnit un înger al lui Baalshamin în deşert şi el a condus-o la izvorul naşterii ei, în Dingir-Dusag!

Privirile avide şi subjugate treceau de la misterul acestei fete atât de frumoase la *koba* ce se legăna pe spatele cămilei şi a cărei piele de un roşu-aprins arunca lumini în umbra colonadei, ca o inimă palpitândă.

Însoţit de invitaţii lui, Abdonai i-o luă înainte lui Ashemu. Cu o mână fermă îşi făcea drum prin mulţimea de negustori şi de gură-cască care se îmbulzeau în faţa lor. Nu auzeau muzica venind dinspre jocurile de umbră şi lumină ce brăzdau drumul colonadei. Dintr-odată, mulţimea se deschise. Într-o clipă, Abdonai rămase pe loc. Ashemu se propti în spatele lui.

Zenobia era la vreo zece coloane înaintea lor. Marele văl alb cu albastru îi lovea picioarele la fiecare pas. Părul i-a scăpat din piepteni, iar buclele ei lungi, cu reflexe arămii, îi curgeau pe piept. Sub îndemnul călcâielor ei, cămila înainta, cu gâtul aplecat, cu ochii neliniştiţi, dar în pas uşor, ca şi cum era conştientă de încărcătura preţioasă prinsă de cocoaşa ei.

În faţa unei asemenea măreţii, furia lui Abdonai se risipi. Numele fiicei sale îi veni pe buze. Voi să se grăbească. Ashemu i se agăţă de pulpana tunicii şi şuieră cu o voce neliniştită:

– Nu! Nu te apropia! Mai ales nu te apropia.

Abdonai voi să-i ignore sfatul. Ashemu îl opri, cu buzele tremurând.

– Priveşte-i ochii! Nu vezi? Ceva s-a întâmplat! Priveşte doar!

Abdonai încruntă sprâncenele. Egipteanca avea dreptate. Figura Zenobiei nu mai era aceeaşi. Era mult mai frumoasă decât îşi amintea. Într-adevăr, atât de frumoasă, de parcă o vedea pentru prima oară. Subţire, hotărâtă, elegantă. Gura era perfect desenată, ca şi ochii migdalaţi, sprâncenele proporţionate deasupra unui nas puţin prea mare, puţin arcuit, dar cu nări la fel de fine ca petalele de iasomie. Da, fiica sa, Zenobia, era frumuseţea personificată. Totuşi, nu mai era aceeaşi.

Abdonai îi cunoştea toate felurile de expresii, de la furia captivităţii până la bucuria exuberantă. Cea care era acum întipărită pe faţa ei nu o mai văzuse niciodată. O privire golită de lumină şi de blândeţe. Ochi duri ca oţelul unei săbii. O faţă la fel de închisă ca o vizieră trasă în momentul luptei. Părea că nu-l vede nici pe tatăl ei, nici mulţimea.

Egipteanca avea dreptate. Ceva se petrecuse. Abdonai aruncă o privire temătoare spre *koba* de piele roşie. Adevărul îl copleşi. Cu siguranţă, ceea ce i s-a întâmplat Zenobiei în timpul dispariţiei ei în deşert aparţinea marelui mister al lui Baalshamin!

Abdonai înţepeni. Ignorând expresia uimită a invitaţilor din Emesa, răspunse apăsării febrile a mâinii pe care Ashemu o ţinea pe a lui. Cu buzele strânse peste tumultul de gânduri şi al inimii, ridică ochii spre tavanul pictat al colonadei. Cu toată sinceritatea de care era în stare, îi ceru iertare lui Baalshamin. Nu era decât un tată. În faţa fugii fiicei sale, atât de preţioasă, dar atât de violentă în stările ei schimbătoare, a crezut într-o nebunie, într-un capriciu.

„O, Baalshamin, de luni întregi nu asist decât la decăderea casei mele, nu sorb şi nu înghit decât batjocură şi veşti proaste. O, Baalshamin, cine putea crede că ai luat-o cu tine, sub ocrotirea şi voinţa ta?“

Zenobia trecea acum prin faţa lui, fără să dea cel mai mic semn de recunoaştere. Nici cea mai mică înclinare din cap. Nimic mai mult decât pentru Ashemu.

Gloata îi înghiţi fără să le dea nici o atenţie, boţind frumoasele haine ale lui Abdonai, turbanul lui ţintuit cu un lanţ de aur şi care, strângându-i părul dat cu ulei, vorbea totuşi despre rangul lui.

Trecând de jumătatea colonadei, Zenobia ieşi din umbră. Conduse cămila spre stânga, pe drumul larg ce ducea spre templul lui Baalshamin. Un zid de cărămizi smălţuite înconjura curtea, mormintele şi sanctuarul. Un şir de şapte trepte ducea spre poarta cea mare. Şase coloane cu caneluri susţineau frontonul în stil grec, delicat împodobit cu un soare cu douăsprezece braţe şi semne asemănătoare cu cele tatuate pe gâtul cămilei albe.

Zenobia rămase nemişcată în capătul scării şi, odată cu ea, întreaga mulţime. Flautele şi tamburinele tăcură. Doi preoţi în pantaloni croiţi după moda persană, cu mantii de mătase roz, tivite cu splendide broderii de perle, cu obrajii proaspăt raşi şi cu fruntea acoperită de o tocă încrustată cu frunze de aur, au înaintat pe sub portic.

Profitând de scurtul moment de linişte, Abdonai se smulse dintre oamenii care îi împiedicau trecerea. Se grăbi să le iasă preoţilor înainte, pe trepte. Vocea brutală a Zenobiei, care poruncea cămilei să îngenuncheze, îl împietri. Ca şi ceilalţi văzu animalul supunându-i-se. Behăi blând şi, cu graţia unei păsări uriaşe, îşi îndoi picioarele.

Zenobia desfăcu *koba* din legăturile ce o prindeau de samar. Cu sipetul de piele la piept, urcă primele trepte. Preoţii

s-au îndepărtat de poarta templului. Cel mai înalt, un bărbat cu faţa foarte închisă la culoare şi cu buzele aproape negre, ridică mâna şi întrebă:

– Unde te duci? Astăzi, templul lui Baalshamin nu este deschis pentru femei.

De alături, Abdonai şi-a recăpătat răsuflarea. Însoţit de Ashemu, înainta pentru a spune ceva. Se dovedi inutil. Vocea Zenobiei se făcu auzită de toţi, la fel de brutală ca şi privirea.

– Puternice Malko, eu ştiu cine eşti tu, iar tu ar trebui să ştii cine sunt eu. Pe mine, pe Zenobia, Baalshamin m-a adus pe lume acum şaptesprezece ani, aruncând în deşert o stea din cer. În lunile care tocmai s-au încheiat, m-a luat la el. M-a condus până la steaua care a făcut să se nască izvorul din Dingir-Dusag. Astăzi, aduc această piatră din cer în templul zeului maazinilor. Astăzi, aduc darul lui Baalshamin la Palmyra.

Zenobia se întoarse cu faţa la mulţime. Ridică capacul de la *koba*. Pe postamentul de piele roşie apăru piatra neagră şi lungă. Cele opt faţete regulate, în care se oglindea soarele, erau orbitoare, asemenea unui bronz de mii de ori lustruit. Un murmur plin de încântare se rostogoli din gură în gură.

Deci, astfel au stat lucrurile! Baalshamin a condus-o pe Zenobia până la steaua naşterii sale!

Mâinile s-au ridicat. Ochii s-au înălţat spre cer. „O, puternice Baalshamin! Lăudat fie copilul tău, Zenobia!“

Mai mult miraţi decât şovăitori, preoţii s-au îndepărtat.

Nobilul Malko îşi încrucişă privirea cu cea plină de fericire a lui Abdonai. N-au avut nevoie de cuvinte ca să se înţeleagă. Cu această piatră sfântă, maazinii, marii caravanieri ai deşertului, erau de-acum învestiţi cu o putere ce valora mai mult decât a celorlalţi zei din Palmyra: Zeus-Bel al regelui Odenat sau Sol-Invictus al puternicelor familii din Emesa şi Antiohia, zei apropiaţi de Roma şi de capul Imperiului, dar care nu erau născuţi în nisipul ars al deşertului.

Totuşi, în pofida mulţumirii lor, ochii trădau aceeaşi nelinişte. Zenobia s-a întors doar să depună Steaua în sanctuar? Voinţa ei era ca, în cele din urmă, să-l ia de bărbat pe Odenat?

Mulţimea era mult prea numeroasă. Majoritatea au rămas în afara templului, sucindu-şi gâtul ca s-o vadă pe Zenobia ajungând la poartă. Preoţii lui Baalshamin au venit în fugă în curtea cea mare. Toţi, bătrâni, tineri, simple ajutoare la ofrande sau prezicători puternici. Cu ochii aţintiţi pe steaua neagră purtată de Zenobia, au însoţit-o fericiţi până la porticul sanctuarului. Ea înainta fără ca măcar să clipească.

Aşa cum cerea legea, cu piatra strânsă la piept, înconjură de patru ori edificiul, înainte de a intra.

Era un loc ciudat, o încăpere de piatră plină de sculpturi, de coloane, de frontoane şi de console, toate încrustate în pereţii templului. De-o parte şi de alta, se înălţau două frontoane cu nişe adânci. Între coloane fine, acestea găzduiau două magnifice sculpturi de marmură cu nervuri roşii şi verzi ca smaraldul. La stânga, Aglibol, zeiţa Lunii, abia dacă era acoperită cu o ţesătură, cu pieptul, şoldurile şi coapsele goale şi desăvârşite. Pe jumătate răsturnată pe un jilţ, cu suliţa nopţii în mână, contempla timpul nesfârşit.

La dreapta, dintr-o marmură mai gălbuie, în picioare, într-un car tras de patru grifoni cu cap de leu, cu bustul strâns într-o cuirasă romană cu frunze de aur, cu raze de foc solar ce îi ţâşneau de pe frunte, Malkabel-Mesagerul purta renaşterea fiecărei zilei într-o călătorie pe care o spera fără sfârşit.

În mijloc, o ţesătură de mătase şi de in lega coloanele între ele şi delimita încăperea lui Baalshamin. Nobilul Malko făcu un gest. Doi preoţi tineri au ridicat draperia şi au fixat-o, pliată, în inele de bronz. Cioplit într-o piatră atât de pură, încât părea transparentă, Baalshamin părea atât de viu, de parcă era făcut din carne. Era aşezat pe tronul lui, cu spicul de grâu al fecundităţii în mână, cu diadema luminii în păr, cu toga

amplă a războinicilor, care-i lăsa umărul stâng dezgolit, cu privirea fixată asupra celor care intrau.

Fumul se răsuci în valuri iuți, ridicat de mișcarea draperiei, acoperindu-i fața pentru o clipă. La picioarele lui erau adunate cupe, în care fumega tămâia și care erau pline de ofrande.

Preoții au lăsat ochii în jos, la fel ca și nobilul Malko și Abdonai. Zenobia își păstră fruntea sus, deloc impresionată de ceea ce descoperea. Puțini ochi văzuseră ceea ce se afla în fața ei.

Se înclină în fața ofrandelor, depuse *koba* pe pata aurie făcută de o rază de soare, care pătrundea printr-o ferestruică de calcar, printr-una dintre laturile capelei. Fațetele întunecate ale pietrei au scânteiat încă o dată, ca și cum, sub focul soarelui, răspundeau unei alte lumini, fără nume și misterioase.

Zenobia își întoarse fața spre Baalshamin.

– O, Baalshamin, stăpânul nașterii mele, tu mă conduci. Tu îndrumi voința mea de la prima clipă a nașterii mele. Tu ești sângele și suflul care dau viață. Tu ești originea binelui și a răului, a durerii și a suferinței, dar și balsamul care vindecă rănile. O, Baalshamin, păstrează mâna ta asupra mea. Eu sunt Zenobia, cea pe care tu ai oferit-o maazinilor din Turaq Al'llab. Am nevoie de tine. Și pentru tine, așa cum este voința ta, voi deveni regina Palmyrei.

Cuvintele ei răsunau între zidurile de piatră ale sanctuarului. Un surâs înflori pe buzele lui Abdonai. Un suspin adânc se auzi din pieptul nobilului Malko. N-au mai așteptat să-și termine ruga, să se ridice și să iasă la lumina zilei. Au alergat în curtea templului strigând vestea. Abdonai o va conduce pe fiica lui, Zenobia, aleasa lui Baalshamin, zeița din Dingir-Dusag, în casa Preailustrului Odenat, regele Palmyrei și senator al Romei!

În seara aceea, numele Zenobiei fu pe toate buzele locuitorilor Perlei Deșertului. În inimile și în râsetele lor, copleșind până și fanteziile ciudate ale beției lor.

16

LAURICUM, LIMES[1] PE RIN

De zece zile, pădurile şi câmpurile Germaniei, în est, erau măturate de nori mai negri decât noaptea. O ploaie neobosită se revărsa în valuri ce plesneau şi pe care vântul din nord le făcea să unduiască. Şiroiau pe rambleurile abia ridicate şi formau cascade de noroi, transformau şanţurile în bălţi şi inundau câmpiile. Bornele drumurilor dispăreau, făcând carele să se piardă în hârtoape. Trebuiau săltate de pe loc pentru a le face să înainteze. Caii alunecau atât de tare, încât nu mai erau buni de nimic. Şi boii, prea grei, cu picioarele prea scurte, se împotmoleau. Legionarii urlau de furie, cu feţele leoarcă, încurcaţi de mantiile grele ca plumbul, umblând de prea multă vreme sub acest potop. Neîncetat, fierul uneltelor trebuia să fie dat cu ulei, iar pielea, care se răsucea ca un papirus vechi, trebuia unsă cu grăsime.

De multe ore în picioare, în balconul unei mici fortificaţii, la douăzeci şi cinci de picioare deasupra pământului, Aurelian contempla acest înfricoşător şantier şi surâdea, fericit. Sub ochii lui, pierzându-se în cenuşiul potopului, imensa palisadă de la Campi Decumates se termina de construit!

Un zid de apărare lung de două sute cincizeci de mile, care unea partea de sus a Danubiului cu Rinul, traversa munţi şi păduri, de-a lungul afluenţilor, traversând fluviile. De la un

---

[1] Fortificaţie. (n. tr.)

cap la altul, făcut din buturugi de lemn mai late decât pieptul unui bărbat. De la un cap la altul era dublat de un val de pământ şi de două şanţuri, fiecare destul de adânc ca să înghită atelajele. Un zid de apărare care îi separa pe barbari de popoarele Romei, aşa cum grebla separă grâul de neghină, în momentul culesului.

La fiecare milă, un turn supraveghea depărtările. La cinci sau zece mile, forturile regrupau legionarii şi posturile de vamă. Toate acestea, bineînţeles, mărginite de drumuri pietruite, necesare desfăşurării rapide şi eficiente a legiunilor.

A fost nevoie de trei legiuni, Augusta a VII-a, Primigenia a XXII-a şi Claudia a IX-a. Valerian, noul împărat, i-a încredinţat lui conducerea. În schimb, Aurelian a promis că lucrarea va fi terminată înainte de marele îngheţ din ianuarie. Fiecare dintre cei optsprezece mii de oameni au învăţat atunci să se teamă mai mult de furia lui decât de rătăcirile prin noroiul îngheţat al Germaniei. Nici vremea, nici hărţuielile barbarilor nu i-au putut încetini. În patruzeci sau cincizeci de zile, promisiunea lui Aurelian se va împlini.

– Vrei să mori de pneumonie, legatule?

Maximus deschise poarta turnului cu o lovitură de picior. Aurelian îi răspunse cu o grimasă. Maximus îşi strânse haina şi ezită să se apropie.

– Ce vreme nenorocită! Zeii vor să ne transforme în porci sau în peşti? Ascultă la mine, nici măcar nu pot să lucreze cum trebuie...

Arătă cu bărbia spre un ciorchine de oameni care încercau să înţepenească butucii de lemn în gropile transformate în nişte ligheane cu noroi. Legionarii urlau şi se înjurau din cauza efortului. Totul scăpa, aluneca, ameninţa să se zdrobească. Pământul se surpa în şanţuri, umplându-le pe jumătate, obligându-i să sape fără încetare. Scripeţii se înfundau în pământul prea moale. Corzile se întăreau din cauza umezelii. Roţile scripeţilor se înţepeneau, umflate de apă. Când, în sfârşit, prin nu se ştie ce miracol, butucii şlefuiţi alunecau în

lăcaş, fântâni de noroi ţâşneau, iar oamenii se transformau în statui de lut împroşcat.

Totuşi, în pădurile din împrejurimi, arborii dezgoliţi de toamnă se prăvăleau, rând pe rând, asemenea unei armate nimicite. Fără ramuri, ciopliţi ascuţit, căraţi, de bine de rău, ajungeau la poalele palisadei şi sfârşeau întotdeauna prin a se ridica acolo unde voinţa Romei o cerea.

– Mai bine n-o să fie decât la primăvară, spuse Aurelian. Când pământul se va usca, fundaţia palisadei va fi la fel de tare ca piatra.

Maximus mormăi şi îşi şterse faţa, dezgustat. Şuviţele lungi îi picurau pe bărbie şi pe gât. Slăbise, faţa îi părea mai colţuroasă, conturul buzelor mai pronunţat. Roşul cicatricei lui, sub efectul frigului, căpăta o tentă sidefie. Surprinse privirile lui Aurelian, care îl cerceta, şi răspunse cu un rictus obosit.

– Ştii că am ajuns să visez la Asia? Să te las în acest blestemat de noroi şi să-mi ofer braţele împăratului sub soarele Siriei...

– Prea târziu. Uită-ţi visele. Augustus al nostru a părăsit Orientul şi ni se alătură.

– Nu-ţi bate joc, Aurelian. Chiar mă gândesc la asta!

– Ţipă cât vrei, tribunule, se amuză Aurelian. Într-o săptămână vom fi înapoi la Mogontiacum şi în două luni aş putea anunţa că ne-am încheiat lucrarea.

Trasă în aer o linie de la nord la sud.

– Opt forturi, două sute şaizeci de turnuri de pază şi nouă forturi mai mici construite din vară! Sunt mândru de noi, Maximus. Ai putea să anunţi legiunilor că o să le dublez prima. O să-şi primească aurul la Idele lui decembrie. Legatul Aurelian se pune chezaş.

Maximus clătină din cap fără convingere.

– Măcar, pentru o dată, animalele astea de povară n-o să risipească totul dintr-o mişcare. Sunt prea epuizaţi pentru asta.

Aurelian studie faţa lui Maximus, căutând să citească pe ea o critică, dar nu văzu decât ironie şi oboseală.

Ca şi cum ar fi ghicit gândurile lui Aurelian, Maximus întrebă:

– Putem intra o clipă? Aş vrea să-ţi vorbesc fără să fiu udat.

Interiorul turnului nu oferea decât o sală goală, fără alt confort decât un cămin de piatră, o trapă şi o scară ce lega etajul de parter. Trei oameni se încălzeau bodogănind lângă lemnele prea ude, care scoteau mai mult fum decât flăcări. I-au salutat cu respect şi au dispărut prin trapă. Maximus îşi scoase mantia şi mormăi din nou:

– Focul ăsta e mult mai potrivit să ne afume ca pe nişte şunci, decât să ne usuce hainele. Chiar nici nu-mi mai amintesc cum e să ai o tunică curată şi uscată.

– Vorbeai de Siria şi de împărat, îl întrerupse Aurelian. Am primit un mesaj de la Valerian. Va fi aici în două luni şi doreşte să mă vadă la Agrippinensium. Vrea să viziteze palisada.

– Şi vrea să mergem să ne batem cu perşii? îl ironiză Maximus.

– E foarte posibil. Shapur a devastat Dura Europos. Există temerea că va pune mâna pe Emesa şi chiar pe Antiohia. Dacă ştiu să citesc bine printre cuvintele scrisorii lui, împăratul se gândeşte să-mi încredinţeze comanda legiunilor din Orient.

De data aceasta, Maximus îl luă în serios.

– Iată cea mai bună veste pe care am auzit-o de multă vreme.

Aurelian încuviinţă, cu ochii la foc.

– Şi Cezarul nostru, Gallienus, unde va fi?

– În Galia. Şi el va trebui să meargă să-şi vadă tatăl la Agrippinensium. Galia şi bretonii sunt departe de a fi supuşi. Sarcina lui Gallienus nu e nici uşoară, nici încheiată.

Maximus aprobă cu o clătinare apăsată din cap.

– În curând totul se va schimba, Maximus, insistă Aurelian. S-a terminat cu umilirea şi cu târguiala cu barbarii. Din primăvara următoare, Roma va avea, în sfârşit, puterea să se respecte! Valerian este un om în vârstă. Nu se poate nimeni îndoi de curajul lui şi are o înţelepciune ce i-a lipsit lui Decius.

Aurelian vorbi cu înflăcărare. Tot trupul îi vibra. Maximus tuşi din cauza fumului. După un moment de tăcere, remarcă:

– Nu mă îndoiesc de valoarea Augustului nostru. Nici de atenţia pe care ţi-o acordă. Îi eşti indispensabil şi el o ştie. Îţi cunoaşte şi ataşamentul.

Maximus ezită, îşi înghiţi cuvintele, apoi adăugă:

– Un ataşament pe care, probabil, Cezar nu-l aprobă deloc, el care nu visează decât să fie mai puternic decât bătrânul lui tată. Consideră că îi stai în cale. Ar trebui să meditezi mai bine la asta...

– Şi la ce o să mă ducă asta?

– Cine ştie?

Buzele lui Aurelian erau albe, avea privirea la fel de tăioasă ca o lamă. Maximus ridică mâna în semn de împăcare, nelăsând să se întrevadă nici teamă, nici ranchiună.

– Cum hotărăşti, legatule. De altfel, nu ăsta era subiectul despre care voiam să-ţi vorbesc. Şi eu am primit o scrisoare. Dintr-un buzunar de piele de sub cuirasă, trase un papirus pe care Aurelian recunoscu imediat scrisul.

– Sora ta, Clodia, îmi cere să intervin în favoarea ei. Mă asigură că ţi-a trimis şase mesaje, fără ca tu să-i răspunzi.

– Pentru că nu aveam nimic de răspuns.

– Doreşte să te întâlnească. Scrie: „Acolo unde este el, trebuie să fiu şi eu. Aşa vor zeii să împlinească destinele noastre. Aurelian nu poate să le respingă voinţa. O să-ţi spună că sunt nebună. Dar îi este prea frică de faptul că tu poţi să judeci singur, tu, prietenul lui.“ După care, mă imploră să-i pledez cauza în faţa ta.

Aurelian întoarse faţa, se duse la poarta pe care o deschise larg, spre ploaia care nu mai înceta.

– Tu ce crezi despre asta?

– Despre nebunia ei?

– Despre asta şi despre celelalte.

– În ce priveşte nebunia, am fost întotdeauna un foarte prost judecător. Clodia este cea mai frumoasă femeie pe care

am văzut-o. Din păcate, se gândeşte la fratele ei, şi nu la mine! Trecând peste asta, n-o să ezit să-i susţin cererea.

– Ştii din ce în ce mai bine să nu răspunzi la o întrebare, îl ironiză Aurelian.

Maximus îşi aruncă mantia pe umeri şi se apropie de prag.

Fără un cuvânt, priveau cu atenţie haosul de pe şantier, lumina moartă ce părea să se înalţe din noroi. Maximus făcu o mutră ironică. Pe un ton degajat declară:

– Orice ar fi, vremea e mult prea rea pentru o femeie frumoasă. Îi distruge farmecul şi sănătatea.

17

PALMYRA

Cea mai veche lege a Palmyrei cerea ca logodnica, înainte de căsătorie, să plece din căminul tatălui său pentru a se duce la casa logodnicului. Timp de nouă luni, ea trebuia să locuiască acolo, sub supravegherea femeilor a căror stăpână va fi în curând.

Temându-se de capriciile fiicei lui, ca şi de nestatornicia zeilor, la ieşirea din sanctuarul lui Baalshamin, Abdonai anunţă că o va conduce pe Zenobia la Marele Odenat, chiar a doua zi. În timpul acestei unice şi ultime nopţi pe care o petrecu sub acoperişul tatălui său, Zenobia nu-i acordă nici un cuvânt, nici o privire. Mai mult, nici nu potoli curiozitatea îngrijorată a lui Ashemu.

Întrebările izbucneau de pe buzele egiptencei fără să le poată opri. Cum a ştiut Zenobia că o cheamă Baalshamin? De ce n-a anunţat pe nimeni că pleacă? De ce a lipsit atât de mult? După toate, odată ce se ştia unde este o piatră, fie ea şi din stea, nu era nevoie de luni pentru a o transporta la Palmyra! Şi cine era acel înger despre care se vorbea pe străzi? Da, da! Se spunea că un înger a condus-o pe un cal, de nicăieri, până la izvorul din Dingir-Dusag.

– Este adevărat?

Doar tăcerea îi răspunse. Zenobia nu lăsă nici măcar impresia că-i aude întrebările.

Puţin mai târziu, atunci când torţele erau aprinse, ea porunci să i se umple marele bazin pentru abluţiuni, ca să facă o baie.

– O baie acum? exclamă Ashemu. Să se încălzească apă la ora asta? Va trebui întrebat tatăl tău.

Zenobia tăcu şi aşteptă să-i fie transmisă dorinţa. Bineînţeles, Abdonai aprobă fără ezitare focul, apa, tot ceea ce fiica lui voia. Cu faţa crispată, o întrebă pe Ashemu:

– Măcar n-o să-şi schimbe părerea? Mâine în zori o conduc la Odenat, fie că vrea, fie că nu. În lanţuri, dacă trebuie, crede-mă.

– Nu va fi nevoie. Pentru această căsătorie s-a întors.

– Oh, aşa... şuieră Abdonai. Supravegheaz-o. De data asta, supravegheaz-o bine.

Egipteanca ridică din umeri.

– N-ai de ce să te temi. O să meargă. Altceva mă nelinişteşte.

– Ce mai e?

– Nu mai e ca înainte.

– Ceva mai nebună? Cu atât mai rău. N-o să se observe, rânji Abdonai.

– Nu, nu nebună. E diferită. Ca şi cum ar fi nefericită. Numai întunecare.

Abdonai scoase un suspin de uşurare. În zorii zilei care va veni, caracterul Zenobiei nu va mai fi grija lui, ci dulcea povară a Preailustrului Odenat.

– Credinţa mea este, spuse el bând un pahar de vin, că a te afla sub porunca unui zeu te schimbă. Chiar şi pe o fată ca Zenobia. Baalshamin a trebuit să-i arate cine e stăpânul.

Ashemu nu mai insistă. Orbirea lui Abdonai era fără limite. Şi, de altfel, când era vorba despre fetele sau soţiile lor, bărbaţii erau la fel de orbi ca nişte măgari. Şi, tot ca măgarii, mulţumiţi că sunt aşa.

Zenobia rămase multă vreme în apă, cu părul şi corpul plutind, lungi alge întunecate, aurite de flăcările lămpilor.

Ashemu se asigură discret că întâlnirea ei cu Baalshamin nu i-a lăsat nici un stigmat. Pielea ei era mai proaspătă şi mai

imaculată ca niciodată. Zeul maazinilor nu şi-a lăsat pe ea semnul decât prin frumuseţe şi perfecţiune.

Cine a mai văzut asemenea picioare, atât de graţioase? Şolduri cu linia atât de dulce, asemănătoare moliciunii dunelor Egiptului? Buricul ei era o perlă cu reflexe de sidef. Câte femei s-au oferit demonilor din Turaq Al'llab pentru a avea sâni atât de potrivit ridicaţi, cu rotunjimea atât de dulce, ca o picătură de lapte, şi cu sfârcuri atât de perfecte, încât niciodată sculptorii, oricât de pricepuţi ar fi fost, n-ar fi ştiut să-i imite? Oh! Minunea proporţiilor acestui trup! Oh! Focul care trebuia să sfâşie măruntaiele unui bărbat doar bănuindu-i minunile!

Suspine de fericire şi de nefericire sufocau gâtul lui Ashemu. În sfârşit, în sfârşit, îşi regăsea copilul!

Dorinţa de a intra în apă, de a o săruta pe Zenobia cu toată gura, lacomă, aşa cum făcea odinioară, o înflăcără. Se abţinu. Timpurile acelea nu mai existau. Zenobia nu i-ar fi iertat o mângâiere. Nu avea nevoie să întrebe ca să fie sigură.

„O, stăpână Isis, Regina reginelor, ce a ajuns copilul meu? Ce i s-a întâmplat?"

Ashemu se gândi la tot ce s-a gândit deja de mii de ori în timpul săptămânilor care au trecut. Se gândi la a doua zi şi la ziua, nu foarte îndepărtată, a căsătoriei. Se gândi la puterea bărbătească a lui Odenat, un bărbat de patruzeci de ani, cu pieptul păros, cu barba foarte neagră şi cu paşii mari de războinic. Îşi imagină mâinile lui de vânător pe sânii atât de frumoşi, gura lui lacomă pe perla buricului copilului ei. Cuvintele îi veniră pe buze, fără să vrea:

– Ştii, a fost îngrozitor că nu se ştia nimic. Toată lumea te credea moartă. Eu, nu. Îmi spuneam: nu, nu e cu putinţă. La început, am fost sigură că ai plecat să-l întâlneşti pe elkesait. Îmi spuneam: pentru el face totul, pentru acest Schawaad. Atunci gândeam: dacă asta este, cu atât mai rău. Decât să fii cu el, mai bine moartă. Un bărbat este acela care aduce după sine, cu siguranţă, un altul. Dar au sfârşit prin a-ţi găsi rochia în deşert. I-au arătat-o tatălui tău. Eu nici n-am vrut s-o văd. La

ce bun? Oh! Zenobia, copilul meu, mi-a fost atât de frică. Tâlharii, parţii sau şerpii! Toate acele grozăvii ale deşertului. În unele nopţi visam că oameni răi te-au răpit. Ce prostie! Şi acum, eşti aici. Eşti tu cu adevărat. Eşti vie. N-ai fost niciodată mai frumoasă. Niciodată!... În afară de ochii tăi. Ai ochi atât de întunecaţi, că te înspăimântă. S-ar crede că porţi noaptea în inima ta. Ar trebui să te duci pe terasă. În seara asta sunt focuri peste tot. Taberele din jurul oraşului sunt toate luminate. Oamenii cântă şi dansează cu numele tău pe buze... Bineînţeles, mai e şi mâine. Dacă ai ştii cât de trist a fost Marele Odenat când a aflat că eşti moartă! Era furios pe tatăl tău, asta da, dar nu pe tine. Se spune că a cerut tuturor celor din casă să facă o masă de doliu. Mâine nu va fi acolo. După cum se spune, a plecat în deşert. Vei avea timp să te obişnuieşti cu casa lui înainte să se întoarcă. Apoi, nouă luni de răgaz înainte ca... de ce mă priveşti atât de aspru?

– Taci, doică.

– Copila mea!

– Taci. Nu mai sunt un copil. Dacă vrei să rămâi lângă mine, nu mai pune niciodată întrebări în legătură cu absenţa mea.

Vocea era tăioasă, chiar rea. Ashemu îşi muşcă buzele.

Se aşternu o tăcere în care toate temerile lui Ashemu păreau a se transforma într-o masă la fel de întunecată ca piatra din stea, care dormea acolo, în templul lui Baalshamin.

Zenobia se cufundă sub apă. Trăgând după ea floarea părului său. Când faţa îi apăru din nou, o privi pe Ashemu drept în ochi. Fără nici un strop de duritate, adăugă:

– Nu e nimic altceva de ştiut decât ce am spus în sanctuarul lui Baalshamin. Zeul maazinilor şi-a impus voinţa. Asta e tot. Nu e nimic de care să te temi. Ceea ce trebuie făcut va fi făcut. Îmi împlinesc datoria.

Cu toate că era mai puţin de o milă între casa lui Abdonai şi palatul Marelui Odenat, fiul lui Wabalat, fiul lui Nasor,

senator al Imperiului Roman şi rege al Palmyrei, au mers într-un car de călătorie, cu perdelele trase. O gloată de curioşi îi urma, cântând şi binecuvântând cu toţii numele lui Baalshamin şi pe cel al Zenobiei.

Acest palat era cel mai frumos şi cel mai mare din oraş. Aici, totul nu era decât lux, linişte şi voluptate. Curţile exterioare şi interioare se întindeau de la Cesareum[1], de-a lungul porticurilor agorei, până la râul din valea Qubur. Grădini după grădini se succedau într-un labirint de ziduri de verdeaţă şi de privelişti minunate. Bazine, fântâni şi canale zumzăiau zi şi noapte de murmurul preţios al apei. Porticuri şi peristiluri făceau să respire o mulţime de camere. Zidurile, peste tot, erau decorate cu fresce încântătoare, cu scene de vânătoare sau de iubire, cu zei şi peisaje din Olimpul grecesc sau din Panteonul din Roma. Era atât de răcoros, de un verde opulent, cu flori rare şi camere umbroase, încât se putea uita că doar la o aruncătură de băţ deşertul înconjura oraşul.

Îi primi *shuloi* Shara, şeful palatului după Stăpân. Omul era bătrân, foarte înalt şi foarte slab. O barbă cenuşie îi acoperea obrajii. Era îmbrăcat tot în alb, cu excepţia bonetei albastre, brodată cu filigran de aur. Mâinile îi erau strâns unite pe un baston înalt de măslin, împodobit în vârf cu inele de aur şi de argint, în care erau montate pietre strălucitoare, şi cu un corn mare de berbec, răsucit.

Nu acordă decât o privire fugară Zenobiei şi se înclină rezervat în faţa lui Abdonai. La fiecare mişcare te temeai că se frânge.

Anunţă ceea ce cu toţii ştiau deja: Preailustrul nu era de faţă. Cu un strop de acreală, *shuloi* remarcă:

– Preailustrul era nerăbdător s-o primească pe fiica ta, Abdonai. A fost contrariat să afle de moartea ei înainte chiar de a se bucura de prima ei privire de soţie. Cum s-a întors la viaţă, cine ştie ce va gândi despre asta?

---

[1] Sanctuar destinat cultului imperial (n. tr.)

Abdonai ridică dintr-o sprânceană, cu calm.

– Fiica mea îi era logodnică de multă vreme, Shara. O promisiune de-a lui Abdonai este o promisiune a lui Baalshamin. Nimeni nu-şi aminteşte ca maazinii să-şi fi trădat vreodată cuvântul.

Shuloi suspină. Lovi podeaua cu bastonul. O uşoară fluturare a pleoapelor păru să exprime acordul lui în legătură cu dificultatea lucrurilor acestei lumi. Abdonai declară că doar zeii rămâneau stăpânii timpului şi ai întâmplărilor, după capricii pentru totdeauna inaccesibile fiinţelor umane obişnuite.

– Baalshamin a luat-o pe fata mea şi a adus-o înapoi la fel de perfectă cum a făcut-o să se nască. Preailustrul o să fie fericit, poţi să mă crezi.

Shara îşi arătă gingiile goale şi roz. Era, poate, un surâs.

– Dacă spui tu!

Şi-a închis gura, strângând buzele într-o expresie fatalistă. Lovi din nou cu bastonul în pământ.

– Şef al maazinilor, ar fi timpul ca lucrurile să-şi urmeze cursul şi ca fiica ta să se comporte ca orice fată de pe pământ.

Abdonai aprobă cu entuziasm. Se îndreptă şi spuse cu o voce pe care o spera destul de puternică pentru a fi auzită până în stradă:

– Eu, Abdonai, fiul lui Maliku, fiul lui Nashum, după voia lui Baalshamin, Puternicul cerurilor, după zeul Bel, frate întru putere cu Baalshamin, o încredinţez pe fiica mea, Zenobia, femeilor acestei case, cea a Marelui Odenat, fiul lui Wabalat, fiul lui Nasor, senator al Imperiului Romei şi rege al Palmyrei, pentru ca el s-o primească în aşternutul lui în a şaptea zi a idelor lui *Quintillis*.

Se aşternu tăcerea.

Bătrânul Shara se legănă uşor, agăţat de bastonul lui. Vocea puternică a lui Abdonai părea că i-a ameninţat echilibrul. Clătină din cap. Cu vârful limbii îşi mângâie gingiile fără dinţi. Un ordin aspru i se strecură printre buzele uscate. Lăsă bastonul să-i alunece pe umăr, cornul de berbec atingându-i

ţeasta, şi pocni din palme. Un stol de servitoare apăru, la fel de miraculos ca şi cum s-ar fi ivit din pereţi.

O clipă mai târziu, fără nici o ceremonie, Zenobia şi Ashemu se aflau în curtea femeilor, un palat în interiorul palatului, cu propriile lui grădini, bazine, terase, camere şi curţi interioare.

Acolo trăiau rudele, sclavele şi servitoarele. Fără îndoială, erau acolo şi unele a căror unică menire era să potolească poftele Marelui Odenat. Erau nenumărate, pe măsura văduviei care dura de prea multă vreme.

Patru camere au fost rezervate pentru viitoarea soţie. Una dintre ele, cu pereţi roşii, împodobiţi cu stoluri de păsări zburând peste covoare de flori, îi fu destinată pentru odihnă. În ea se aflau patru taburete, o vatră de fontă, două paturi şi un alcov cu rafturi, pe care erau aşezate cupe, pahare, lămpi de cositor şi aramă.

Sclavele au descărcat cuferele de haine şi ustensilele aduse de la casa lui Abdonai. Servitoare foarte tinere au alergat cu mâncare şi băutură, în semn de bun-venit. Agitate, cu râsul în vârful buzelor, spionau mina şi ţinuta viitoarei lor stăpâne, atât de tânără, de frumoasă şi de misterioasă. Înainte ca ele să-şi poată face cunoscut numele, fiecare la rândul ei, aşa cum era obiceiul, răsună o voce, piţigăiată şi seacă, care le făcu să fugă în curte.

– Deci, tu eşti acea fiică a maazinilor, care a făcut atâta tam-tam înainte de a veni aici ca să se joace de-a nevasta?

Femeia, care a rămas în pragul camerei, nu era prea înaltă. Ochii ei mici şi negri aveau totuşi aroganţa caracteristică nobilelor. Zenobia îi aruncă o privire, se întoarse şi se aşeză pe unul dintre paturi.

O grimasă de supărare încreţi buzele groase ale musafirei.

– Nu ştii că fetele din această casă mă salută cu pleoapele plecate?

Acreala vârstei scrâşni în vocea ei. Ca un nor de praf în zilele mohorâte de iarnă. Zece sau cincisprezece ani mai devreme, trebuie să fi avut o faţă frumoasă. Astăzi, era o femeie ale cărei riduri îi desfigurau gâtul, obrajii şi tâmplele. Talia, ca şi sânii erau îngropaţi sub greutatea anilor şi a lăcomiei. Splendoarea tunicii sau a pantalonilor ei bufanţi nu ascundea nimic. Frumuseţea bijuteriilor ce îi împodobeau pieptul şi încheieturile nu puneau în valoare decât lipsa de frumuseţe a unei pielii cenuşii.

În clinchet de coliere, se întoarse spre Ashemu.

– Asta e doica? O egipteancă. N-ar fi trebuit să mă îndoiesc. Nici tu nu ştii cine sunt?

Ruşinea întunecă şi mai mult pielea închisă a lui Ashemu. În atrium, servitoarele, împietrite, fixau fina geometrie de marmură roz şi verde a podelei. Ashemu făcu la fel. Liniştea era atât de adâncă, încât bătaia din aripi a unui fluture ar fi produs un vacarm.

– Sunt Ophala, fiica lui Mattanai, fiica lui Nurbel! Sora mea, Gardalai, a fost soţia Preailustrului. Astăzi, ea trăieşte alături de zei şi eu sunt cea care conduce această casă. Marele Odenat mi-a încredinţat toată puterea. Va trebui, fiica mea, să înveţi să mi te supui.

Pe ascuns, Ashemu îi aruncă o ocheadă Zenobiei. Aceasta stătea acum pe jumătate întinsă pe pat. Surâdea. Un surâs larg. Primul surâs pe care îl arăta de la întoarcerea ei. Cu miere în glas, replică:

– Atunci, nobilă Ophala, dacă acesta e numele tău, află că eu nu sunt o „fată". Eu sunt Zenobia. Aşa cum ai spus, curând voi fi soţia Marelui Odenat. Cine poate şti ce vei deveni tu atunci?

Buzele Ophalei se goliră de sânge. Un mormăit scutură grămada de monede de aur din colierele sale. Cu o supleţe de nebănuit pentru opulenţa corpului, înaintă până deasupra Zenobiei. Fixă arătătorul, cu unghia bine ascuţită, între sânii tineri.

– Acum nu eşti decât o moartă abia readusă la viaţă. Un nimic. Nu-ţi imagina că o să faci să domnească aici legea ta. Dacă Odenat este destul de prost să se lase păcălit de sclifoselile tale şi de piatra ta din deşert, eu nu sunt. Mi-a fost de-ajuns să te văd, ca să bag de seamă minciunile care îţi îngroaşă limba.

Un rânjet rău îi deformă obrajii şi lăsă să se vadă dinţii roşi de prea multe dulciuri.

– Aici, băgaţi la cap, în curtea femeilor, eu sunt cea care comandă! Şi ziua, şi noaptea. Şi nu conta pe Baalshamin, Aglibol sau Alat să te protejeze. Zeii nu mă sperie. Ei ştiu cine sunt!

Se îndreptă, cu şoldurile zvâcnindu-i sub încreţiturile uşoare ale tunicii. Rostogolind ochii, cu obrajii înflăcăraţi, agită braţele scurte, făcând să-i sune brăţările.

– Voi, celelalte, nu aveţi nimic de făcut?

Sclavele şi servitoarele s-au împrăştiat. Sandalele din fâşii de aur au clămpănit pe dale. Marea poartă dublă, care dădea spre curtea femeilor, se deschise atât timp cât să se vadă gărzile, de cealaltă parte. Se închise, făcând să se zgâlţâie zidurile. Se auzi zgomotul unei broaşte.

– Ne-a închis! suflă Ashemu, siderată. Isis să ne apere. Demonul tocmai şi-a arătat mutra lui rea.

18

ANTIOHIA

– Numele meu din deşert este Schawaad, fiul lui Iskellail, fiul lui Duram-Elai. Tatăl meu urma îndemnurile profetului Elkesai. Mi le-a transmis şi mie, când eram un copil fără judecată. Doar la Ctesiphon, citind adevăratele scrieri ale apostolilor lui Hristos, mi-am dat seama că noi trăim în erezie. De atunci, n-am dorit altceva decât să-mi purific inima şi să smulg din carnea mea minciunile ce o murdăreau.

– Aşadar, erai de la Ctesiphon? Credeam că ai venit de la Dura Europos.

– Pe vremea când ne-am aşezat corturile în Turaq Al'llab, tata m-a trimis la Ctesiphon, nobile episcop. Voia să învăţ scrierea vechilor evrei, ca să răspândesc falsul cuvânt al Marelui Arhanghel. Dumnezeu n-a permis asta. Am fost primit în casa creştină din Dura Europos şi am învăţat scrierile apostolilor.

Se aflau într-o cameră foarte simplă, cu pereţii goi. Deşi casa era una dintre cele mai mari şi mai frumoase din Antiohia, această cameră nu era mobilată decât cu o masă şi câteva scaune. Episcopul Dymitrios era aşezat pe unul dintre ele.

Era un om scund, durduliu, cu pielea foarte albă, cu ochi cenuşii, atenţi şi calmi. Avea o faţă de grec, cu nasul şi obrajii mari, cu o gură mică, abia răsărită de sub barbă. Cu blândeţea unei mângâieri, degetele lui au atins una dintre foile de papirus pe care Schawaad tocmai le-a depus în faţa lui, înainte să

îngenuncheze pe pământ. Teancul era gros. Unele foi abia dacă erau lizibile, atât de îngrămădire erau rândurile scrierii.

Prins de lectură, episcopul păru o clipă că a uitat de Schawaad, precum şi de cei patru bărbaţi care se aflau alături de el. Doi dintre ei s-au prezentat ca fiind fiii episcopului. Ceilalţi doi aveau vârsta lui Schawaad. Doar un peşte brodat cu albastru pe tunică, în dreptul inimii, vorbea despre funcţia lor de diaconi.

Dymitrios ridică ochii surâzând. Păru surprins să-l vadă pe Schawaad încă în genunchi.

– Ridică-te, fiule. N-ai nici un motiv să rămâi îngenuncheat în faţa mea, în camera asta.

Schawaad se supuse cu părere de rău.

– În câte limbi ştii să scrii şi să citeşti?

– Greacă, latină şi ebraică. Mai ştiu să vorbesc persana şi limbile simple folosite de conducătorii de cămile din deşert.

– Atunci ştii ce conţin aceste scrieri? întrebă încă o dată Dymitrios, punându-şi palma pe papirus.

– Le ştiu pe dinafară, nobile episcop. Aş putea să le copiez, fără să le recitesc. Sunt trei scrisori ale lui Arsinuis, două ale lui Valentin din Alexandria, una a lui Miltiade, scrisă pe vremea când călătorea cu Pavel, două copii ale scrisorilor lui Pavel în legătură cu practicile greşite ale evreilor, şi, de asemenea, cea a lui Matei, pe aceeaşi temă. Cea mai lungă este cea a lui Irineu, care îi pune în gardă pe cei din Dura în legătură cu ereziile din Orient. În special cu practicile păgâne şi perverse ale adepţilor lui Mithra, care îndrăznesc să închine pâinea şi apa în grotele lor tenebroase. Maimuţăresc sacrificiul sângelui şi al trupului lui Hristos, într-un cult obscen, iar noi trebuie să-i denunţăm peste tot ca falşi profeţi. Aceasta este în greacă şi latină... Cum ai putut vedea, mai sunt şi altele, care nu se ştie cine le-a scris sau le-a dictat. Scrisorile către laodiceeni şi către alexandrini. Nu sunt destul de savant ca să spun cu certitudine, dar mă tem ca ele să nu fie decât venin, în timp ce cuvântul lui Hristos este miere.

Siguranţa lui Schawaad, sonoritatea vocii şi ascuţimea privirii lui răsunau în cameră, înviorând asistenţa. Când tăcu, diaconii l-au cercetat cu mai multă atenţie şi respect. Fiii lui Dymitrios şi-au văzut tatăl surâzând. Episcopul scoase din teanc câteva manuscrise. Foile erau răsucite, arse şi înnegrite.

– Se spune că le-ai scos din foc.

– Perşii au asediat oraşul timp de câteva luni. Casa creştină era sub metereze şi a fost dărâmată de soldaţii din Palmyra şi din Roma. Noi am vrut să punem biblioteca la adăpost într-o casă vecină, dar au dat foc acoperişurilor. Focul s-a răspândit într-o clipă.

– Ai intrat în foc ca să salvezi aceste scrieri?

– Am salvat ce am putut. Ceea ce mi s-a părut important.

– Şi ai putut să scapi de perşi? exclamă unul dintre fiii lui Dymitrios, încântat.

Schawaad plecă fruntea.

– N-a fost mare ispravă. Domnul Dumnezeu a fost cu mine, m-a îndrumat cu toată grija.

– Atunci, restul bibliotecii a ars? întrebă unul dintre diaconi.

– Vai, da. Dar ce am lăsat în urma mea nu erau decât copii sau scrisori mincinoase. Mai ales despre subiectul mamei lui Hristos.

Dymitrios clătină din cap. Ca şi fiii lui, şi diaconii îl cercetau pe vizitator cu o emoţie ciudată.

Rareori au mai văzut ce vedeau acum. Ce auzeau în vocea tânărului n-au mai auzit niciodată. Nu era numai credinţă şi iubire pentru Hristos. Sub hainele zdrenţuite de caravanier se ascundea un trup de douăzeci, douăzeci şi cinci de ani, care părea, totuşi, mai tânăr. Faţa, acoperită de o barbă răvăşită şi prăfuită, avea asprimea unei stânci. Gura era frumoasă, bine conturată, dar foarte tristă. Nasul era ascuţit, iar jarul privirii era greu de suportat. La prima vedere, episcopul s-a gândit la acei iluminaţi care se duceau şi veneau din deşert. Cu spiritul încins de soare, ei credeau că reînvie, prin trupul şi apariţia lor, incarnarea Fiului lui Dumnezeu, Isus Hristos. Dar acesta

nu era unul dintre ei. Credinţa lui era de un cu totul alt fel. Devoţiunea lui părea egală cu furia, răbdarea şi stăpânirea. Cuvintele lui curgeau cu uşurinţa celor ce le au în sânge. Dar nu era făcut numai din cuvinte. Dumnezeu a pus în trupul lui o forţă care atrăgea şi îl împiedica să-i fie distrasă atenţia. Dumnezeu, poate, dăruia bisericii din Antiohia pe unul din trimişii lui.

Cu blândeţe, episcopul întrebă:

– Ce aştepţi de la mine?

– Binecuvântarea, nobile episcop. Un botez care să şteargă botezul pe care mi l-a dat tata şi care este mânjit de erezia lui Elkesai. Vreau să slujesc cuvântul lui Hristos. Din tot sufletul şi cu toate puterile mele. Aşa cum Domnul Dumnezeul nostru o vrea. Voinţa mea nu este alta decât a Lui.

Dymitrios bănui interesul dureros al fiilor lui şi al diaconilor. Şi ei îi simţeau forţa şi încordarea.

Încercă să fie cât mai ironic şi chiar mai batjocoritor în tonul cu care vorbea:

– În afară de citit, scris şi vorbit în toate limbile ce mai ştii să faci?

– Să vindec.

– Să vindeci? Cu ierburi şi pomezi?

Schawaad scutură din cap, neaşteptat de încurcat. Îşi frecă degetele unele de altele.

– Nu. Îmi sunt suficiente mâinile. Le pun pe locul unde e durerea şi ea dispare.

Schiţă un surâs care înfrumuseţă în mod ciudat asprimea feţei sale.

– Este un dar pe care l-am primit de copil. Tata credea că era un dar al Marelui Arhanghel. Aşa s-a născut cultul nelegiuit din deşert, care îi hrăneşte pe ignoranţi până la pieire.

– Dar dacă îi vindeci cu adevărat pe bolnavi, este un miracol! exclamă unul dintre diaconi.

Schawaad se întoarse spre el şi îl fixă.

– Nu. Doar Fiul lui Dumnezeu a făcut miracole, pentru că a vrut să-i facă pe oameni să înţeleagă bunătatea regatului tatălui său. Eu pun mâinile, durerea dispare, şi asta este tot. Nu trebuie trasă nici o concluzie, nici nu trebuie acordată acestui lucru mai multă importanţă decât foşnetului unui arbore în vânt.

Diaconul lăsă fruntea în jos, roşu de încurcătură. Episcopul clătină din cap şi întrebă:

– Cunoşti suferinţa?

Schawaad ezită. Gura îi tremură şi, pentru prima oară, păru derutat de întrebare. Dymitrios îi explică cu blândeţe:

– Cel care vrea să-i slujească lui Dumnezeu Salvatorul nu trebuie să se teamă de suferinţă. Nici de cea a trupului, nici de cea a sufletului. Numeroşi sunt cei care vor să ne facă să tăcem şi care speră în dispariţia noastră. Folosesc pentru asta frica şi tortura. Ei nu cunosc nimic din învăţăturile lui Isus Hristos. Dar cei care vor să-l slujească trebuie să ştie să îndure. Roma şi-a reluat persecuţiile asupra noastră. Valerian, noul împărat, îi urăşte pe creştini. A decis să fie neîndurător şi fraţii noştri din Roma suferă deja. Mâine va fi rândul nostru. Trebuie să fii conştient de asta, tinere Schawaad. Noi nu ne supunem niciodată voinţei păgâne a Romei. Şi continuăm să răspândim cuvântul nostru în Imperiu.

Schawaad a coborât pleoapele. Când le-a deschis din nou, faţa lui, ca şi vocea, erau golite de emoţie.

– Nu mă tem de suferinţă, nobile episcop. Nu m-am temut niciodată şi astăzi singura mea teamă este ca Dumnezeu să nu mă părăsească.

Dymitrios clătină din cap imperceptibil. La fel ca fiii lui şi diaconii, nu se gândi că Schawaad se lăuda. Dar răspunsul şi calmul prea mare l-au făcut neîncrezător. Încruntă sprâncenele, replică schiţând o dojană:

– Te găsesc prea slab. Oare ai postit? Ştii că Domnul nostru Isus Hristos refuza postul?

Schawaad surâse din nou.

– Da, nobile episcop, ştiu. Apostolul Matei a scris că postul era o practică a fariseilor. Hristos le-a spus: „Nu vă luaţi după ei, căci o spun, dar n-o fac!“ N-am postit. Am mers doar foarte mult timp pe drumul care duce de la Palmyra la Antiohia.

Dymitrios răsuflă uşurat, râse şi dădu din cap. La rândul lor, fiii şi diaconii au râs, ca şi cum li s-ar fi luat de pe piept o greutate pe care Schawaad a făcut-o să atârne un moment.

– Vino, spuse episcopul ridicându-se. O să mergem să-ţi dăm numele de creştin.

Apa curgea peste el. Îl inunda, se scurgea pe frunte, pe buze, se scurgea pe pielea trupului său.

O apă pură. Pe de-a-ntregul pură, proaspătă şi vie.

O apă fără nici o legătură cu apa pe care tatăl său a turnat-o asupra lui.

O apă în care simţea curăţenia şi puterea lui Dumnezeu. O apă care te învăluie şi te face să renaşti. O apă în care se pot topi toate clipele, toate slăbiciunile omeneşti, toate temerile şi toate umilinţele.

În sfârşit, se curăţa de ceea ce a fost. În sfârşit, povara de pe umerii lui cădea, se prelingea de-a lungul pieptului său, de-a lungul şirei spinării. În sfârşit, pielea mizerabilă a celui care a fost Schawaad îl părăsea.

Abia auzea vocea diaconului care îşi psalmodia litania: „Dumnezeu, Salvatorul Nostru, glas curat al începutului, Sprijin al puterii şi al abundenţei...“ Abia auzea vocea episcopului: „O, Doamne Dumnezeul Nostru, fă ca acest om să-şi păstreze credinţa, după bunul tău plac, în taină şi curăţenie...“ Ignora murmurele tuturor celor pe care fiii lui Dymitrios i-au adunat în marea sală a bisericii. Le ignora privirile pe corpul lui gol pe jumătate, scufundat în bazin, pe slăbiciunea lui şi pe faţa lui înălţată spre cer.

Nu se gândea decât la murdăria de care se curăţa. O simţea. Bănuia cojile care se jupuiau sub curgerea apei divine a botezului. Şi, odată cu ea, se risipeau imaginile mincinoase ale

trecutului. Steaua care a zdrobit pământul, apa întunecată a izvorului în care a plonjat ca să salveze copilaşul. Faţa Zenobiei îl părăsea. Râsul Zenobiei, sărutările, mângâierile, frumuseţea. Pielea Zenobiei. Tot ce l-a bântuit nopţi după nopţi, anotimpuri după anotimpuri, fâşii din memoria lui purificată prin apa sfântă. Şi minciuna, şi violenţa. Sângele, ruşinea, noroiul din Dingir-Dusag, trupul sculptat în noroi al Zenobiei, şi pe el la fel, l-a dizolvat atotputernicia apei lui Dumnezeu.

Simţea cum i se eliberează muşchii, inima îi devenea, în sfârşit, destul de goală, destul de pură ca să fie stăpânită numai de gândul şi dorinţa regatului lui Dumnezeu.

În sfârşit, devenea el însuşi. Cuvinte, gânduri, imagini moarte şi purificate în uitare.

Surâse şi, în jurul bazinului, toţi îi văzură surâsul. Un surâs de copil, de bucurie pură, de uşurare. Surâsul de viaţă care începe, care nu se îndoieşte şi străluceşte cu toată puterea.

Deschise ochii şi întâlni privirea episcopului. Dymitrios înclină capul pe o parte. Şi el avea faţa plină de fericire. Luă de pe masa întinsă o etolă albă brodată cu peşti, cu frunze de palmier şi ciorchini de struguri. O aşeză pe umerii lui Schawaad şi îl invită să iasă din bazin.

Un diacon îi puse atunci în mână un evantai lung, din lemn fin. Dymitrios îi arătă cupa de argint umplută cu vin, vasul de sticlă cu umbre albastre şi gălbui, în care se afla azima. Cu un gest, îi porunci să ia din ofrandele sfinte.

Ameţit de gândurile şi visele lui, Schawaad ezită. Îl cerceta pe episcop, masa, lumea. Clătină din cap. Cu braţul întins, cu mici mişcări de evantai, făcu să tremure suprafaţa vinului sfânt.

– Acesta este trupul Dumnezeului nostru, Salvatorul şi Sfântul lui Duh, exclamă episcopul cu o voce care răsună în lunga sală goală.

Bărbaţi şi femei au repetat cuvintele lui, în timp ce Dymitrios lua vasul cu azimă pentru a pune una în gura lui Schawaad. Apoi îi întinse cupa.

– Acesta este sângele Fiului lui Dumnezeu, bea, tu cel care vrei să-l slujeşti cu gândul curat. Şi când vei bea, numele tău, pe acest pământ şi în acest regat al Domnului Dumnezeu atotputernic, va fi Simon. Simon te numesc, Simon ca pe fiul lui Iona, pentru totdeauna şi în mila Celui Care face să ne naştem, să murim şi să reînviem.

19

PALMYRA

Noaptea era foarte neagră, lămpile erau stinse de mult. Zenobia ţinea ochii deschişi. Asculta, foarte aproape, răsuflarea aspră a lui Ashemu. Egipteanca a adormit imediat, epuizată de emoţiile de peste zi. Zenobia nu.

Asculta zumzetul insectelor din grădină, necontenitul murmur al apei, foşnetul palmierilor şi al frunzişului pe care vântul deşertului le mişca fără încetare. Nu patul nou sau camera necunoscută erau motivele care o ţineau trează. Erau amintirile şi durerile pe care noroiul şi izvorul din Dingir-Dusag nu le-au potolit, nici purificat. Somnul, prin frânturile de coşmar, i le amintea.

Vai, aşa cum stătea aici, în liniştea amăgitoare a nopţii, reuşea să vadă ceea ce nu voia să vadă. Faţa lui Schawaad. Ochii lui Schawaad. Buzele lui când a respins-o în curtea în flăcări a casei din Dura Europos. Buzele lui când a implorat-o să-l ierte, ghemuit în apa de la Dingir-Dusag. Atunci, n-a lăsat să se vadă nimic. Totuşi, ochii ei au văzut, urechile au auzit. Astăzi, spre marea ei nefericire, îşi amintea de toate.

Schawaad a plecat. Incapabil să înţeleagă tăcerea ei.

Schawaad! Schawaad!

Atât de orgolios, încât voia ca întreaga greşeală să fie a lui. Greşeala lui sau, măcar, a Dumnezeului lui!

Unde era el acum? Ce făcea, ce pedeapsă îşi aplica?

Căci ea nu se îndoia că trăieşte un martiriu. Un mare, un imens martiriu. Pentru că era Schawaad şi pentru că zeul lui era cel mai mare şi cel mai grozav!

Nu! Nu trebuia să se gândească la asta.

Nu trebuia să se gândească la nimic. Trebuia să-l uite pe Schawaad. Să-l şteargă din inima ei, aşa cum deşertul, dintr-o singură suflare, ştie să şteargă urmele celor care trec.

Golită de lacrimi, golită de furie. Golită, cu totul, de cea mai mică dorinţă de a iubi, dar plină de amintiri triste, iată ce avea să ajungă.

– Stăpână?

Zenobia tresări. Auzi târşâitul unei sandale. Foşnirea unei ţesături. Se ridică într-un cot.

– Stăpână? Dormi?

O umbră din umbră şovăia în pragul camerei. Zenobia murmură:

– Cine eşti?

– Sunt Dinah.

– Nu ştiu nici o Dinah. Eşti servitoare?

– Nu...

Zenobia o vedea mai bine, îi distingea silueta conturată în lumina stelelor.

– Ce vrei de la mine?

– Să-ţi vorbesc.

– În miezul nopţii, pe întuneric?

– E mai bine să nu audă celelalte.

Vorbea atât de încet, încât abia putea fi auzită.

– Apropie-te.

Zenobia simţi un parfum uşor, de o uimitoare prospeţime. Puţină iasomie amestecată cu lămâiţă, dar şi cu puţină ambră.

– Iartă-mă, stăpână. N-aş vrea să te sperii.

– Ce este atât de urgent?

– Ophala. Trebuie să ştii câteva lucruri.

Zenobia schiţă un surâs. Deci asta era. Începea deja viaţa în curtea femeilor, cu secretele, geloziile şi comploturile ei.

De ce nu? Va fi mult mai amuzant decât să amestece în pasta gândurilor negre.

– Aşază-te lângă mine! Aprinde lampa. Trebuie să fie un cărbune pe undeva.

– Nu, nu! Asta o s-o trezească pe doică.

Zenobia voi să insiste, dar ghici frica din şuşotelile tinerei fete.

– Stai jos, îi porunci încă o dată.

Dinah se supuse. Prospeţimea dulceagă a parfumului ei era puţin cam apăsătoare. De asemenea, prea aspră. Când se aşeză, patul abia dacă se mişcă. O fată subţire, o fată făcută din parfumuri, un nor, abia o femeie adevărată, gândi Zenobia.

Căută mâna necunoscutei, pipăi o ţesătură fină şi caldă, găsi degetele lungi şi subţiri. Erau reci şi tremurătoare.

– Dacă nu eşti servitoare, ce faci aici?

Cealaltă nu răspunse imediat. Căută să-şi retragă mâna, ca şi cum acest contact o încurca. Zenobia strânse degetele puţin cam tare.

– Eu vin din Emesa. Tatăl meu este negustor. Are vase care ajung până la Roma sau în Egipt. Este prieten cu Preailustrul. Într-o zi, acesta m-a văzut şi m-a găsit frumoasă. Tata i-a spus: „Ia-o. Este mezina, cea mai frumoasă dintre fiicele mele. Ţi-o ofer."

– Oh!...

Tăcură o clipă. Zenobia întrebă:

– Te măriţi şi tu cu el?

– Nu, nu!

Dinah chicoti. O ironie fină, ca parfumul ei.

– Nu poate să mă ia de nevastă.

– De ce?

– Pentru că Preailustrul urmează legile Romei. Nu va avea decât o soţie.

– Nu e obligat, obiectă Zenobia. Este regele Palmyrei şi regele komreilor. Komreii şi maazinii au aceleaşi legi. Dacă

un bărbat vrea mai multe neveste, nimeni nu-i poate interzice, şi, cu siguranţă, nici romanii.

Dinah scutură din cap. Părul, pe care trebuie să-l fi avut foarte lung, atingea pulpele şi mâinile înlănţuite.

– Tatăl meu este evreu. Nu este un om important ca tatăl tău. Odenat n-are nici un interes să mă ia de nevastă. Îi este de-ajuns că mă are în casă.

Tânăra fată adăugă:

– Oricum. Cu tine, este altfel. Zeul tău te-a ales. Nu eşti o fată ca toate celelalte.

Zenobia deschise gura ca să replice. Dar tăcu. Nu avea nimic de spus.

– Nu sunt geloasă, deloc. Să nu crezi mai ales că o să devin. Dimpotrivă, e o mare fericire că o să fii stăpâna mea. Am fost atât de fericită să te văd în după-amiaza asta. Eşti atât de frumoasă, că te faci imediat iubită! Poţi fii sigură că toate fetele de aici gândesc ca mine.

– Dar cu tine ce-o să se întâmple?

– Oh! eu, eu o să...

N-a rostit-o. N-avea nevoie.

Dintr-odată, cuvintele erau greu de pronunţat. Chiar şi în întuneric.

Dinah se îndreptă. Îşi ridică părul cu mâna liberă. Parfumul ei tulbură întunericul. Răspunse la întrebarea pe care Zenobia nu îndrăzni să i-o pună:

– Preailustrul încă nu m-a chemat lângă el. Este totuşi un an de când am părăsit casa tatălui meu. E amabil, dar mă ignoră. Poate mă consideră prea tânără. Sau nu destul de frumoasă, acum când ştie că tu vei fi soţia lui?

– Mă îndoiesc, se amuză Zenobia. Încă mă crede moartă!

Chicotiră amândouă batjocoritor. Dar Dinah redeveni imediat serioasă. Ridică mâinile lor înnodate şi le apăsă pe pieptul ei. Zenobia ghici doi sâni tari şi mult mai grei decât şi-a imaginat.

– Nu trebuie să ai încredere în Ophala, şopti neliniştită Dinah. Când vrea să facă rău, nimic n-o împiedică.

– De ce mi-ar vrea răul?

– Eşti duşmanca ei. Ai văzut-o foarte bine ceva mai devreme.

– Şi de ce aş fi duşmanca ei? Abia am sosit şi...

– Nu, nu, protestă Dinah cu voce ceva mai tare. Trebuie să înţelegi. N-ai fost în casa asta în ultimele luni, dar numai gândul venirii tale a înnebunit-o deja pe Ophala. O să fii nevasta Preailustrului! Şi ea nu vrea asta.

– Şi de ce? Doar pielea aia bătrână n-are de gând să-l ia de bărbat?

– Oh! Nu, pufni Dinah. Nu, ceea ce o sperie este că o să-i dăruieşti Preailustrului un fiu.

– Ah! Un fiu... murmură Zenobia, dintr-odată tulburată.

– Bineînţeles. Ophala vrea ca Hayran, fiul surorii ei, Gardalai, regina moartă, să fie singurul moştenitor.

– Odenat nu se poate mulţumi cu un singur fiu?

– Nu cu acesta, oricum. Îl detestă.

– Pe propriul lui fiu?

– Îl consideră un războinic nevrednic şi... pentru alte lucruri asemănătoare.

Dinah se întrerupse cu un mic suspin, pe care îl înlătură cu mâna liberă, împrăştiindu-şi din nou parfumul.

– O să înţelegi când o să-l vezi. Oricum, Preailustrul nu are încredere în el. Dacă Ophala nu era aici, ar fi fost alungat de multă vreme. De asta îi este frică. Dacă îi dăruieşti un alt fiu Marelui Odenat, Hayran nu va mai conta.

Zenobia rămase tăcută. Ceva mai devreme, când medita în întuneric, s-a înşelat. Viaţa nu era goală, era plină de prostii, de răutăţi şi de ameninţări. Şi, poate, şi de gingăşii delicate, ca parfumul şi inima acestei fete care îi strângea mâna, tremurând de teamă, în timp ce povestea:

– Să nu crezi că Ophala vorbea în vânt când te-a ameninţat... În primăvară, Preailustrul a lăsat însărcinată o fată din

Pelusa, cea mai frumoasă dintre noi. Cum s-a observat, Ophala a făcut-o să bea, cu forţa, un drog. Aici, în curtea femeilor, în faţa noastră a tuturor şi fără să se ascundă. Cu ajutorul băieţilor care se învârtesc toată ziua pe lângă Hayran. Chiar seara, fata din Pelusa şi-a golit pântecele. Patru zile mai târziu, era moartă. Sângele ei nu înceta să curgă.

În întuneric, o exclamaţie le făcu să tresară. Cu voce răguşită, egipteanca exclamă:

– Oh! Am spus eu, am spus! Demonul s-a arătat. Fie ca Isis să ne apere.

20

CLAUDIA ARA AGRIPPINENSIUM[1]

– Mithra! Mithra! O, Providenţă, O, Fortuna, dăruieşte-mi Misterul pe care numai eu să-l pot primi, eu, Valerian, Tatăl fiinţelor lumii, al Romei şi al popoarelor ei. Prin Arhanghelul tău, o, Soare al Substanţei, dă-mi puterea Vulturului, ca să pot, de la ceruri, să acced la suflarea şi la focul tău.

Şuierătoare şi dogită, vocea bătrânului împărat se lovea de bolta grotei. Aerul abia dacă se putea respira, înecat de fumul torţelor, de cantitatea mare de tămâie şi de mirosul de urină.

În spatele lui Valerian erau vreo zece ofiţeri, lungiţi pe bănci acoperite cu saltele subţiri. Întinşi, scrutau faţa împăratului.

Cu pieptul gol, Aurelian stătea în picioare în faţa taurului. Un animal de patru ani, cu părul negru şi lucios, pe care şase decurioni abia dacă reuşeau să-l ţină. Cu coarnele legate de o capră grea de lemn, proptită cu bolovani, cu picioarele legate, mugea. Fâşii de aur îi înveleau capul şi gâtul, orbindu-l şi mărindu-i furia. Clopoţeii legaţi de testicule sunau frenetic. Scuturat de frisoane, pieptul îi gâfâia. Ghirlande de flori îi împodobeau spinarea, se scuturau, răspândindu-şi petalele la picioarele statuii lui Mithra. Din marmură purpurie, lustruită ca bronzul, statuia reflecta eternul aceleiaşi scene: Mithra sacrificând taurul creaţiei.

---

[1] Colonia Claudia Ara Agrippinensium, capitala provinciei Germania Inferior, ridicată de Agrippina, soţia împăratului Claudius, în anii 50 d.Hr.; astăzi, Köln. (n. tr.)

Un centurion trase o tijă de fier din jarul aprins din cămin. Vârful încins era împodobit cu o pecete. Mică, abia de dimensiunea unei monede: un soare încastrat între razele celor patru puncte cardinale.

Cu mână sigură, centurionul propti fierul pe umărul taurului. Un soare negru fumegă pe firele de păr. Animalul mugi şi azvârli din picioare. Săltă cu ceafa capra de la pământ. Aceasta căzu la loc, cu un pocnet care răsună îndelung sub boltă.

Cu toate că vârful coarnelor animalului i-au atins pieptul, Aurelian, cu amândouă mâinile înnodate pe mânerul sabiei, nici nu s-a clintit. Lăsă urletul animalului să se potolească.

În liniştea care aproape se aşternu din nou, strigă cu o voce care tremura uşor:

– Eu, Aurelian, fiul Iuliei Cordelia, nepotul lui Hypsa Domitia, fiul slujitorului lui Sol-Invictus, eu sunt în faţa ta, Începutul Începutului. Sunt în faţa ta, o, Trup perfect al luminii, materie nemuritoare. Dă-mi puritatea fiului, mie care sunt născut în depravarea tuturor lucrurilor. Lasă-mă să mă ridic la ceruri cu focul Soarelui, care niciodată nu moare, eu care sunt hrană pentru Moarte.

Toţi, ofiţeri, decurioni şi chiar împăratul, n-au putut să-şi reprime un mormăit de surpriză, atât a fost de iute. Cu forţa care de sute de ori i-a încordat muşchii în faţa duşmanului, Aurelian ridică lama spathei şi o îndreptă spre gâtul taurului.

Fierul despică fâşiile de aur. Pătrunse scrâşnind în carnea spintecată. Braţele, umerii, pieptul, întregul corpul al lui Aurelian vibră. Lama atinse osul în momentul în care animalul mugea şi se răsucea. Trei dintre decurionii care încercau să-l stăpânească au fost izbiţi de zidul pictat cu stele minunate.

Cu muşchii încă încordaţi, Aurelian îşi continuă efortul. Ghici osul şi cartilajele, care trosniră sub fier. Cu un urlet care se contopi cu cel al animalului, împinse cu toată puterea. Mugetele încetară brusc. Spatha tăiase beregata. Într-o linişte bizară, picioarele taurului au cedat. S-a lăsat moale pe cele din spate. Încet, cu un ultim zornăit de clopoţei, corpul

lui extraordinar s-a înclinat pe o parte, iar capul pe cealaltă. Servitorii s-au grăbit cu cupele pentru a aduna sângele care țâșnea, împins de ultima pulsație a inimii.

Aurelian se ridică, cu fața și pieptul pline de sânge. Tremurând încă de efortul făcut, își stăpâni dorința de a-i înfrunta pe Valerian și pe vasalii lui. Bănui respirația lor întretăiată și privirile fascinate.

Închise ochii, își umplu plămânii cu aerul pestilențial, așteptând ca urletul bărbaților purtați de mâna lui Mithra să-l copleșească.

Și strigătul veni.

Împreună cu cel al împăratului și al ofițerilor.

Un muget de fiară venit din veșnicia cerurilor.

Au urlat cu toții o dată. Un strigăt atât de puternic, atât de solidar, încât păru în stare să spargă bolta de la *mithraeum*.

Când ecoul urletului s-a stins, Aurelian deschise din nou ochii. Servitorii îi prezentau cupa cu sânge. O prinse între palme, se întoarse spre bătrânul împărat, a cărui țeastă goală strălucea printre valurile de fum.

– Augustus, suflet cu infinite virtuți, simbol al zeului viu și nemuritor, apără-mă de mizerie și putreziciune.

Valerian îi zâmbi. Își înclină fața îngustă și ridată. În spatele lui, ofițerii se ridicară pe paturile lor. Împreună cu Aurelian murmurau:

– Tatăl Nostru, Valerian, Stăpânul Misterelor lui Mithra, cel dintâi foc!

Împăratul își întinse cupa de aur. Aurelian o umplu cu sânge.

Valerian îl bău dintr-o înghițitură.

Un strop de sânge i se prelinse pe la colțul buzelor.

Punând din nou cupa la capătul patului, luă o pâine dintr-o cupă de sticlă cu reflexe albăstrii. O rupse ridicând o bucată destul de mult ca să poată fi văzută de toți.

– Mithra şi sânge, sperma şi hrană. Mithra este viaţa, prin foc şi sămânţă. Mithra este bogăţia noastră.

Mestecă o bucată. În spatele lui, ofiţerii împărţeau restul.

Scoase, dintr-un paner simplu de stuf, o coroană de lauri proaspăt împletită. O puse pe fruntea lui Aurelian. Lăsă din nou să-i scape vocea răguşită printre buzele zbârcite:

– Fie ca Aurelian să fie pentru noi trimisul lui Helios. Să fie al doilea după noi şi mesagerul nostru înaintea oamenilor din Roma şi înaintea voinţei nemuritoare a Soarelui-Invincibil. Să ajungă atât de departe, cât lumina ţinteşte universul, şi să se ştie. Este voinţa lui Mithra, este cea a lui Valerian, tatăl vostru printre oameni.

Înainte de a se întoarce, Aurelian respiră mirosul fierului înroşit. Centurionul care, o clipă mai devreme, l-a aplicat pe taur, i-a întins coada sigiliului incandescent. Era un tânăr ofiţer. Groaza i se citea pe trăsături şi pe buzele tremurătoare. Aurelian lăsă cupa în mâinile unui servitor.

– Fă-o.

Soarele cu punctele cardinale se adânci încreţindu-i sânul stâng. Mirosul dulceag de carne arsă împuţi totul, provocându-i o greaţă bruscă.

Se răsuci pe picioare, pentru ca toţi să poată vedea amprenta lui Mithra pe trupul lui: soarele şi razele celor patru puncte cardinale. Cupele s-au ridicat, gurile au urlat.

Puţin mai târziu, durerea arsurii îi iradie în ceafă, sfâşietoare ca un şarpe de ace. Ignorând-o, Aurelian apucă din nou cupa. Sângele cald al taurului i se scurse în gură, iute şi tare, cât tot vinul din lume.

Când au ieşit din grotă nu mai era mai mult de o oră din zi. Zăpada cădea din nou cu fulgi deşi. Încă din ajun acoperea cu un strat gros vasta câmpie de la Agrippinensium.

Ţeasta pleşuvă al lui Valerian dispărea sub o cască dublată cu o piele de leu, cu ochi de aur şi colţi ameninţători.

Labele trofeului, amintire de la o vânătoare în Siria, îi loveau umerii, dându-i lui Augustus mai mult un aspect de vrăjitor decât de soldat. În multe legiuni, împopoţonarea aceasta, asemănătoare celei a stegarului, combinată cu talia lui scundă, era subiect de glume. Până în ziua în care glumeţii au simţit pe pielea lor curajul şi viclenia bătrânului.

Cu un semn, indică ofiţerilor care îl urmau că dorea să rămână singur cu Aurelian.

– Să mergem spre fluviu, *dux*. Asta o să-ţi facă bine şi cele ce o să ţi le spun nu vor trece mai departe de urechile tale.

Aurelian tremură. Ca şi împăratul, era înfăşurat într-o mantie groasă de blană, dar febra pe care a simţit-o în *mithraeum* nu se potolea.

Au întors spatele aleilor largi ale taberei şi au luat-o în direcţia fluviului. La distanţă, garda pretoriană îi urma fără să fi fost nevoie de vreun ordin. Cizmele lor scârţâiau în zăpadă. Fulgii se agăţau de sprâncene şi de bărbi, de penele căştilor şi de solzii cuiraselor.

– Mâine, în zori, plec la Argentorum, îl anunţă Valerian. I-am promis lui Gallienus că iau masa cu el. O masă între tată şi fiu. N-o să mai avem ocazia şi asta nu se va mai întâmpla multă vreme.

– Nu este deloc prudent să călătoreşti pe zăpada asta, observă Aurelian. Ar fi mai înţelept să aştepţi câteva zile.

– Ai vrea să-mi fie frică? Fortificaţiile sunt atât de puternice, că nici un iepure barbar nu le-ar putea trece.

Aurelian se destinse. Complimentul era sincer. Împăratul îl felicitase de dimineaţă, acoperindu-l cu onoruri în faţa tuturor ofiţerilor de pe Rin, care erau adunaţi în *praetorium*. Valerian era viclean, prudent, dar nu se purta niciodată cu perfidie faţă de cei care îl apreciau.

– Ai ucis spectaculos taurul, reluă bătrânul împărat. Ce lovitură! Niciodată n-am mai văzut una la fel.

– Fierul spathei mele este sigur, surâse Aurelian. Asta ajută mult.

Fără să încetinească pasul, Valerian dădu la o parte mantia lui Aurelian. Cu un gest abil, trase sabia din teacă, pentru a admira lama mătăsoasă şi mânerul cu o lucrătură delicată.

– Magnific! Magnific! Este sabia lui Etruscus, nu-i aşa? Se zice că Decius ţi-a oferit-o înainte de a muri, nu?

Aurelian încuviinţă. Vântul care sufla aproape de fluviu era rece ca gheaţa. Aurelian ar fi dat oricât să se poată cufunda într-o baie caldă, să închidă ochii şi să nu se gândească la nimic. În mod ciudat, ceremonia din *mithraeum* l-a secătuit de puteri în loc să-i fi dat un surplus de forţă.

Cu ochi pătrunzător, împăratul îi ghici suferinţa. Îi înapoie sabia cu un mormăit admirativ.

– Nu te îngrijora, *dux*. Mithra te iubeşte la fel cum te iubesc şi eu. Arsura fierului este întotdeauna un moment mai impresionant decât se crede. Şi, de asemenea, mai dureros decât se povesteşte.

Împăratul, Aurelian o ştia, nu fusese însemnat. Acceptarea fierului era atât o alegere, cât şi o probă, nu o obligaţie. Dar cel care a îndurat muşcătura fierului nu era precum ceilalţi.

Au făcut câţiva paşi în tăcere. Zăpada se aduna pe coama leului, făcându-i ochii şi mai ciudaţi, iar pe cei ai lui Valerian şi mai pătrunzători. În insula formată de braţele Rinului, pe turnurile de pază, au apărut primele torţe, în direcţia vechiului oraş. Vocea răguşită a împăratului reluă, gânditor:

– Păcat că Gallienus n-a ucis taurul la fel de bine ca tine.

Aurelian se abţinu să răspundă. Toate legiunile de pe Rin ştiau că Cezar a încercat de patru, poate de cinci ori, să doboare fiara lui Mithra.

– Astfel, de acum sunteţi doi care puteţi să mă urmaţi în porunca lui Mithra, trimişii lui Helios. Fiul meu şi cu tine.

– Sunt conştient de această onoare şi de această încredere, Augustus.

– Sper, Aurelian. O s-o pun la încercare începând de mâine.

– Poruncile tale sunt şi ale mele.

– Poruncile sunt una. Bunăvoința, credința și încrederea sunt altceva.

– Credința mea îți aparține, Valerian. Este de netăgăduit, la fel de totală și de absolută cum era și pentru Decius. După ziua asta, după ceea ce tocmai am împărțit în *mithraeum*, jur în fața lui Sol-Invictus că brațul și inima mea îți aparțin până la moarte.

Erau destul de aproape de fluviu ca să poată vedea sloiurile de gheață care pluteau pe deasupra. Zăpada se aduna într-un strat gros, înainte de a fi dusă de mișcarea lentă a curentului. Împăratul se opri. La zece pași de ei, garda făcu la fel.

Încă o dată, Valerian scutură labele cu gheare ce atârnau pe pieptul lui, pentru a le elibera de zăpada adunată. Focul ochilor făcea, totuși, să fie uitată talia lui scundă.

– La toamnă, mă gândeam să te numesc *dux majorum* pentru Orient. De când au pus mâna pe Dura Europos, barbarii perși nu încetează să atace drumurile comerciale din Siria. Legiunile noastre nu sunt destul de active. Trebuie să păstrăm Antiohia, Emesa, poate chiar și Palmyra. Nu sunt foarte sigur că cei care apără aceste orașe se dovedesc foarte fideli. Dacă perșii îi acoperă cu aur, Roma o să le pară foarte departe. Oamenii din Orient sunt slabi și ușor de corupt!

– Nu uita că perșii sunt și războinici foarte buni. Au curaj și cunosc arta luptei. Adesea sunt subestimați.

– Poate ai dreptate. Orice ar fi, mi-am schimbat părerea. Mă întorc în Antiohia.

Valerian tăcu, pândind uimirea lui Aurelian, așteptându-se, poate, la o criză de furie, care însă nu veni.

– Și eu vreau să merg, pentru că există acolo ceva mai periculos decât barbarii perși. Creștinii! Au început iar să ne insulte legile și zeii, așa cum făceau pe vremea lui Decius. Refuză să aducă sacrificii pentru Roma. Nu respectă nimic. Se răspândesc ca o boală. Știi câți există acum în Roma care se revendică de la pretinsul lor zeu unic? Până și în familiile Senatului? Aceia chiar scriu cărți pentru a-i atrage la nebunia lor pe nobilii Imperiului! În realitate, ți-o spun eu, Aurelian,

sunt peste tot. În dughene, în forum, în ateliere, pe străzi. Cine ştie dacă nu sunt şi aici, în legiunile noastre!

Cu un gest furios arătă spre construcţiile din tabără, spre străzile albite şi goale, care duceau la *praetorium*. Vocea lui furioasă răsuna în aerul îngheţat, trosnind la fel ca gheaţa dusă de fluviu.

– Aceşti creştini sunt bogaţi, *dux*. Ştii că la Cartagina, la ultimele calende ale lui octombrie, un singur nebun de-al lor a plătit, fără să clipească, răscumpărarea unui sat întreg, pe care barbarii de pe mare l-au capturat? Două sute de mii de aureus[1]! O sumă pe care eu, Valerian, n-aş putea s-o scot din tezaurul Imperiului. Şi ştii de ce sunt atât de bogaţi aceşti adepţi ai lui Hristos? Pentru că fură Roma! Da: ascund bogăţii cu scopul de a scăpa de impozit, pentru a lupta mai bine împotriva noastră. Oh! Nu sunt destul de curajoşi ca să se bată cu arma în mână! Nu. Sunt nişte prefăcuţi. Pumnalele şi săgeţile lor sunt cuvintele. Totul este un amestec de minciuni provenite din credinţa lor prostească. Minciuni şi o nesupunere permanentă faţă de legile noastre. Şi apoi, nu încetează să se înmulţească! Nu sunt ca evreii, capabili să trăiască între ei. Le trebuie să fie mulţi. Mereu în număr mai mare! Sunt ca lăcustele. Se hrănesc din tot, fără ruşine. Femei, copii, bătrâni, bolnavi, săraci. Tot ce le cade sub mână e bun pentru secta lor. Aurelian! Imaginează-ţi asta în *mithraeum*: femei şi copii.

Râsul împăratului era la fel de scrâşnit ca şi vocea lui.

Oricine l-ar fi văzut în acest moment, gândi Aurelian, i-ar fi pierit cheful să-şi bată joc de talia lui scundă sau de podoabele lui. Surâse fără prea mult zel. În ciuda frigului, arsura fierului îi aprindea acum toată partea stângă. Pânza aspră a tunicii mărea durerea la fiecare mişcare.

– Ce ai de gând cu ei, Augustus?

– Să-i extermin! Am obţinut de la Senat noile legi. Nici o persoană din Imperiu nu mai poate aduce sacrificii zeului

---

[1] Monedă de aur bătură sub Cezar, în valoare de 25 de dinari de bronz (n. tr.)

creştinilor. Nimeni nu se mai poate alătura lor, sub pedeapsa cu moartea. Gata cu acei aşa-zişi preoţi, acei „episcopi" şi acei „diaconi" de care sunt infestate majoritatea oraşelor Imperiului! Gata cu clemenţa. Fără judecată, fără excepţii! Moartea şi confiscarea bunurilor. Iată ce vor întâlni în calea lor cei care se vor încăpăţâna să se numească creştini. Va fi mai bine pentru Tezaurul Imperiului. Legile lui Decius sunt şi acum bune: ori aduc sacrificii zeilor Romei, ori mor.

– Legile astea au fost un eşec, Augustus. Creştinii s-au folosit de ele ca să impresioneze oamenii. Moartea îi atrage. Fac un spectacol din aceste martirii şi asta le întăreşte rândurile.

– S-a întâmplat aşa, pentru că după moartea lui Decius, umflatul de Trebonian a fost slab. În asta, ca şi în celelalte, de altfel. A încetat să aplice legea. A crezut că acei creştini o să-i fie recunoscători şi o să poată să-i potolească. N-au făcut decât să se înmulţească. Fie ca Mithra să mă judece: n-o să am această slăbiciune. Eu o să sec izvorul. O să-i lovesc acolo unde se răspândesc ca ciuma: în Orient. Iată de ce trebuie să merg la Antiohia, *dux* Aurelian.

Tăcură o clipă, pentru că voiau, şi unul şi celălalt, ca vântul îngheţat să liniştească furia imperială. Întunericul se lăsa repede. Centurionul de gardă porunci să se meargă după torţe. Doi legionari s-au îndreptat spre tabără, în pas alergător.

– Presupun că Cezar încuviinţă această hotărâre, spuse în cele din urmă Aurelian, ridicând puţin mantia, pentru a-şi uşura pieptul.

De sub colţii leului, Valerian îl privi pieziş.

– Ştii că noi luăm deciziile în comun. Este fiul meu, aşa cum este şi Cezar şi comandant-şef al armatelor din Galia şi de pe Rin. Cât timp sunt în Orient, el va purta cuvântul meu în faţa Senatului.

Aurelian aprobă cu un semn din cap, dar nu-şi putu reţine un surâs slab.

– Şi cu mine ce ai de gând să faci, Augustus? Mă trimiţi pe Danubiu?

Valerian se opri, cu gura pungă, cu pupilele ascunse între pleoape şi sub sprâncenele pe care se aduna zăpada. Pe fruntea lui, colţii leului luceau ameninţători. Mai mult ca niciodată, semăna cu un vrăjitor cu capricii imprevizibile.

– Ştiu, Aurelian! Ştiu fără să fie nevoie ca tu s-o spui! Nu-l iubeşti pe fiul meu şi nu ai încredere în el. Totuşi, eu te iubesc şi ţin la respectul tău ca şi la cel al lui Gallienus.

– Te înşeli, Augustus. Îl respect pe Cezar, cum te respect şi pe tine. Vai, sunt obligat să văd că Gallienus nu mă iubeşte. Se teme de mine fără motiv.

– Fără motiv! Haide, Aurelian, fără atâta prudenţă. Vă detestaţi unul pe celălalt. Gallienus este gelos pe tine, este o realitate. Iar tu îl acuzi că este fiul meu! Ah! De ce Mithra nu mă ajută? Eu care am nevoie ca voi să fiţi uniţi şi nu unul împotriva celuilalt. Aurelian! Aurelian!

Cu o mână, împăratul se agăţă de mantia lui Aurelian şi cu cealaltă arătă spre alinierea perfectă a aleilor din tabără, spre magazine, ateliere, locuinţe, spitale, terme şi temple. Un adevărat oraş de războinici, care aprindeau torţele în turnurile de pază şi la porţi, la căderea nopţii.

– Nu este nici un legionar, nici un decurion sau un centurion din această tabără şi peste tot de-a lungul fortificaţiilor de pe Rin şi de pe Danubiu care să nu te îndrăgească mai mult decât pe orice general al Romei. Toţi te venerează. Iată, curând se fac douăzeci de ani de când îţi cântau cântecul, atunci când ai preluat comanda: „Cu miile, cu miile, nimeni nu va bea vreodată atâta vin, cât sânge barbar a făcut să curgă Aurelian!“

În gura lui Valerian, cântecul se transforma într-un croncănit.

– Şi eu îl ştiu. L-am cântat când eram doar un legat.

În spatele lor, fluviul era doar o falie neagră între malurile golaşe. Valerian îşi apropie faţa. Botul leului atinse obrazul lui Aurelian.

– Dacă tu poruncesti, oamenii din această tabără traversează Rinul înot, în zori. Sau se ridică împotriva lui Cezar.

Iată adevărul. Legiunile Romei te iubesc pe tine, şi nu-l iubesc pe Gallienus.

– Soldaţii Romei îl iubesc pe cel care îi conduce la victorie. Gallienus este victorios în Galia şi va fi curând şi pe Rin. Va fi destul să-l facă la fel de iubit ca şi mine.

Valerian nu răspunse. Se depărtă şi îl alungă pe unul dintre purtătorii de torţă, care se afla prea aproape.

– Retrage-te, soldat. Nu mi-e frică de întuneric!

Porni din nou la drum, se îndreptă de data asta spre tabără, cu pas mai iute. Şi acolo era frig. Se întoarse spre Aurelian şi spuse fără prea multe ocolişuri:

– Gallienus doreşte ca fiul lui, Salonius, să fie numit *dux majorum* al armatelor de pe Rin.

Surpriza îl făcu pe Aurelian să tremure, ca şi cum febra i-ar fi crescut dintr-odată.

– Doreşte sau... pretinde?

– Nu contează, mormăi Valerian. Este Cezar. Ţi-am promis acest post. Dar iată, nu pot să-mi ţin promisiunea. Zeii n-o vor. Mithra n-o vrea... Şi Cezar n-o doreşte.

Au mers în tăcere. Stratul de zăpadă era acum destul de gros pentru a le înghiţi paşii şi a-i face mai grei. Pe un ton prea dur, pe care nu-l dorea, Aurelian întrebă:

– Trebuie să-mi îngrijesc rana făcută de fier, înainte să se infecteze. Poţi să-mi spui ce vrei de la mine?

Valerian se aşează în faţa lui. Fulgerător, ochii de aur ai capului de leu au părut vii şi vocea aspră a împăratului părea ieşită chiar din măruntaiele fiarei.

– Vreau cuvântul tău. Cuvântul tău de soldat: nu te vei ridica împotriva lui Gallienus. Vreau cuvântul curierului lui Helios către tatăl său, în ordinea dorită de Mithra. Vreau să fiu sigur că pot să plec în Orient, ştiindu-vă fiii mei şi susţinătorii mei, şi că pacea va domni între voi. Iată ce vreau, Aurelian: cuvântul tău.

21

PALMYRA

Chiar înainte de întoarcerea Marelui Odenat, Zenobia trebui să se obişnuiască cu îndatoririle unei viitoare soţii. Au fost zile lungi, pline de activităţi inutile şi de manevre fătarnice.

Zenobia a învăţat arta de a-şi pieptăna părul în douăzeci de feluri diferite, să folosească cremele şi unsorile pentru culoare, fardurile parfumate, modul de a-şi ascunde bijuteriile zornăitoare până şi sub rochii. În ce priveşte rochiile, încerca una nouă în fiecare zi, şi chiar de mai multe ori pe zi. Tunici după moda romană, după moda grecească sau chiar după cea din Egipt şi din Palmyra. Pantaloni drepţi sau bufanţi, atât de largi că nu se putea merge, întotdeauna brodaţi cu motive bogate, uneori atât de mult, că atârnau cât tunicile de zale ale arcaşilor.

Se părea că sclavele, obligate să ţeasă aproape sechestrate în atelierele palatului, nu aveau altă treabă decât să lucreze doar pentru ea, atât de multe haine, încât ar fi putut îmbrăca un oraş întreg. Zenobia se miră de acest exces. I s-a răspuns că acesta era obiceiul în casa Preailustrului. Soţia lui trebuia să poată apărea în faţa lui, fără ca el să-şi amintească vreodată că i-a mai văzut ţinuta. *Shuloi* Shara, în persoană, veghea ca acest obicei să fie respectat.

– Aşadar, observă Zenobia cu dispreţ, Ophala nu e atât de stăpână în curtea femeilor, cum vrea să lase să se creadă.

Dinah, care se bucura de această nouă agitaţie şi care nu mai părăsea apartamentul Zenobiei, rămase neîncrezătoare.

Sigur, în absența Preailustrului, bătrânul era cu adevărat stăpânul casei. Și știa să conducă totul cu mână de fier.

– Nu s-ar zice când îl vezi așa de bătrân și atât de firav, dar toată lumea se teme de el. Și îi este atât de credincios lui Odenat, că s-ar lăsa fiert la foc mic pentru el. Ophala se ferește cât poate ca să nu-l supere. Dar poți fi sigură că clocotește de furie, văzându-și servitoarele în extaz în fața ta, la fiecare nouă ținută. Sclavele m-au încredințat că seara, înainte de a adormi, înalță rugi și aduce sacrificii secrete demonilor deșertului.

– Foarte bine face, zâmbi Zenobia. Să fiarbă alături de ei în marile cazane. Are niște șunci, că ar putea să se hrănească din ele toată iarna.

Ashemu își stăpâni râsul, dar Dinah deveni repede serioasă.

– Nu are nevoie să apeleze la demoni, este destul de rea. Trebuie să fii atentă. Când te aștepți mai puțin, atunci e mai periculoasă.

Zenobia zâmbi, mai mult amuzată decât îngrijorată.

– Poate că o deteși mai mult decât merită.

– N-ai văzut cum vine și se învârtește în jurul tău de fiecare dată când aude cât de încântate sunt servitoarele să te vadă frumoasă în hainele tale noi, de soție?

– E curioasă, și de ce nu? Nu-mi spune nici un cuvânt și asta îmi e pe plac.

– Nu, ție nu-ți spune nimic, interveni Ashemu. Dar, de fiecare dată, găsește un pretext ca să le pedepsească pe bietele fete care te-au servit. Dinah are dreptate. Este tot atâta ipocrizie în sufletul ei, câtă grăsime are pe șolduri.

Într-adevăr, zilele treceau, jignirile deveneau atât de dese, încât servitoarele abia dacă mai îndrăzneau să rostească un compliment în fața viitoarei soții a Preailustrului. Încet, încet, agitația și veselia care o înconjuraseră pe Zenobia la sosirea ei s-au topit într-o reținere rece și fățișă. Tinere sau bătrâne, sclave sau liberte, servitoarele îi arătau în nenumărate feluri refuzul de a i se supune.

Într-o dimineaţă, după ce vântul din nord suflase toată noaptea, coborând temperatura foarte aproape de îngheţ, Zenobia se pomeni dârdâind. Focul era stins. Nimeni nu întreţinuse focul de multă vreme. Nici măcar nu îi aduseseră încă o pătură. Neştiind singură unde să găsească, strigă, enervată, pe un ton dur. Fără să le impresioneze prea mult, cele două servitoare, fete de vârsta ei, i-au răspuns că sarcina lor nu era să-i aducă lemne.

– Stăpâna Ophala a spus că e sarcina doicii tale s-o facă.

– A doicii mele!

Zenobia nu-şi crezu urechilor.

– Ashemu nu mai este doica mea de câţiva ani! mormăi ea.

Obrăznicia servitoarelor o făcu să se răzgândească şi să continue.

– Aici, în camerele acestea, stăpâna voastră nu e Ophala, sunt eu, şuieră ea ascuţit.

Dar fu în zadar.

– Nu te lua de bietele fete, interveni Ashemu. Fac şi ele ce pot. Şi au dreptate. Nu sunt sclavele tale. Odenat nu ţi le-a dat încă, dacă o s-o facă vreodată. Ophala este stăpâna lor şi, dacă nu-i arată că te detestă, demonul cel gras o să le facă o viaţă de infern.

Zenobia ridică din umeri.

– Cu atât mai rău. N-o să-mi pese nici de zelul, nici de afecţiunea lor.

– Greşeşti. De acum înainte, o să trăieşti aici şi trebuie să devii stăpâna acestui loc. Ophala nu te va putea împiedica să fii soţia lui Odenat, dar va putea să-ţi otrăvească zilele dacă o laşi s-o facă.

– Nu mi-e frică de ea.

Ashemu scutură din cap.

– Pentru că ignori răul pe care poate să ţi-l facă. În casa tatălui tău, toţi te-am tratat ca pe o regină şi chiar ca pe o zeiţă, iar eu am fost prima.

– Pentru că asta sunt, o întrerupse Zenobia.

Ashemu rămase o clipă cu gura căscată, neştiind să distingă partea serioasă de ironia din strâmbătura Zenobiei.

– Aici nu eşti încă nici măcar regina Palmyrei. Când o să fii, s-ar putea să domneşti peste deşert, dar nu în casa ta. S-a văzut, şi nu o dată. Ophala o să te spioneze prin sclavele ei şi va răspândi răutăţi şi zvonuri pentru a te face detestată până şi în templul lui Baalshamin! Cu puţină abilitate, va fi atât de veninoasă, încât soţul tău se va îndoi de tine. Te va supraveghea şi el, viaţa ta va fi ca în temniţă, dacă se va ivi un noroc, Ophala o s-o transforme în praf. Dinah spune adevărul: Ophala ţi-a declarat război şi e un război pe care trebuie să-l câştigi.

Zenobia făcu o mutră dispreţuitoare. Ashemu era prea agitată ca s-o ia în seamă.

– Trebuie să fii mai rea decât ea. Îţi trebuie aliate. N-o lăsa pe Ophala să conducă dansul. Fără să le mai punem la socoteală pe mătuşile şi surorile Preailustrului. Nici una n-a venit să-ţi facă temenele. Mi-am făcut urechile pâlnie. Cele care au puţină minte se tem de stăpâna care ai putea deveni, iar în ce le priveşte pe celelalte, Ophala le-a făcut de mult să-i mănânce din palmă. O să fie mai mult decât prudente. Nu, trebuie să contezi pe servitoare.

– Este tocmai ceea ce nu se poate.

– Şi de ce?

Ashemu surâse larg, cu ochi scânteietori.

– Sclavele nu sunt fidele decât de nevoie. Fii bună cu ele, tratează-le mai bine decât o face Ophala.

– Ele care nici măcar nu vor să-şi ridice ochii la mine?

– Astăzi, dar nu şi mâine.

– Şi prin ce minune?

– Pentru că o să le arăţi cât de mult le apreciezi.

Ashemu jubila, strălucitoare, atât de radioasă, că Zenobia scoase un mic râs strengăresc.

– Te plângi că ai atât de multe haine frumoase, atâtea bijuterii, prea mult din toate, reluă egipteanca. Că nu ştii ce să faci cu ele. Ei bine, o să fie de folos. O să le dai. Multe, şi de mâine.

Ideea lui Ashemu o surprinse pe Dinah. Se gândi o clipă, apoi izbucni în râs.

– E o idee foarte bună. Dar Zenobia nu poate să-şi dăruiască rochiile.

– Ce tot vorbeşti? mormăi Ashemu, gata s-o sfâşie. Bineînţeles că poate.

– Nu. *Shuloi* n-o să vrea. Zenobia trebuie să poate rochiile măcar o dată. Ăsta e obiceiul.

Dinah schiţă o mângâiere pe braţul egiptencei, care se strâmba dispreţuitoare.

– Ce contează! Este o idee bună. Shara va interzice aceste cadouri, dar servitoarele o să înţeleagă. O să ştie că Zenobia le iubeşte şi vrea să le placă. Iată ce contează. Sunt sătule de umilinţele la care Ophala le supune fără încetare. O detestă şi, în acelaşi timp, se tem de ea şi vor fi fericite să simtă afecţiunea Zenobiei... Da, este o idee bună.

Şi aşa se făcu. În strigăte neîncrezătoare şi încântate, Zenobia puse să se deschidă cuferele, împărţi ea însăşi tunicile, colierele, sandalele sau centurile de mătase unora şi altora, lăudându-le frumuseţea, râzând împreună cu ele. A fost o veselie nebună, în care fiecare a profitat, arătând ceea ce nu putea fi decât un vis.

Fără îndoială, prevenită de o sclavă preferată şi mai fidelă, Ophala nu apăru. Totuşi, aşa cum a presupus Dinah, bătrânul Shara, înarmat cu bastonul lui, vizită curtea femeilor câteva zile mai târziu. Ophala păşea în urma lui, salivând dinainte de pofta de a o vedea pe Zenobia suportând oprobriul lui *shuloi*.

– Trebuie să iei înapoi ce ai dat, fiică a maazinilor, declară el cu vocea lui egală, după ce a făcut să răsune bastonul pe dalele curţii. Nu ai nimic de dat. Aceste haine sunt daruri pe care ţi le face Prea Ilustrul. După legea acestei case, nu-ţi aparţin înainte ca soţul tău să le admire pe tine.

Ca de obicei, Shara ţinea capul înclinat pe o parte, dând dovadă de fragilitate şi de plictiseală. Ophala aprobă cu tărie.

– *Shuloi*, eşti martor, această fată scuipă pe darurile lui Odenat. E ca şi cum ai spune că scuipă pe ele.

Shuloi păstră o clipă tăcerea. Apoi îşi întoarse chipul, plin de severitate, spre Ophala, care se simţi încurajată să continue atacul.

– Va trebui să-i spui despre această greşeală Preailustrului! Ca zeii noştri să ne ierte. Ai mai văzut vreodată un asemenea lucru? Să dai rochiile de căsătorie sclavelor! Ce caută fata asta în această casă?

Buzele subţiri ale lui shuloi s-au răsucit în acea moale plictiseală pe care Zenobia i-a văzut-o în prima zi a venirii sale. Bastonul îi alunecă între degete şi cornul de berbec se răsuci ca o ameninţare. Totuşi, în pupilele cenuşii pe care vârsta părea să le facă tot mai mici, mai şterse şi înlăcrimate, Zenobia zări strălucirea unui amuzament. Chiar plăcere. Doar dacă n-a fost un joc înşelător al luminii?

– Ba nu, dragă Ophala, murmură în cele din urmă. Ce caută fata asta aici nu e o întrebare. Deloc. Se ştie.

Ophala deschise gura larg, gata să strige. Shara îşi înclină capul spre ea, ca s-o facă să tacă. Îşi descoperi gingiile roz lipsite de dinţi.

– Iar eu, Zenobia, voi fi încântat să te văd în aceste rochii înainte de a le da sclavelor. Mi s-a spus că frumuseţea ta era ca un soare în zori, printre crestele dunelor.

– *Shuloi!* se indignă Ophala. Ce tot spui?

Shara se întoarse spre ea cu aerul lui de uşoară plictiseală.

– Dragă Ophala. Eu sunt ca bunul nostru stăpân. Foarte fericit că zeii aduc atâta tinereţe şi atâta frumuseţe în această casă.

– Nu vorbi în locul Preailustrului! plescăi Ophala. Nu e rolul tău. Şi ce gândeşte o să aflăm când o să se întoarcă. Când o să afle cum a înviat această moartă ca să ajungă până aici.

– Oh! ştie, dragă Ophala. Ştie. I-am trimis un mesager. Este deja pe drumul de întoarcere, nerăbdător să-şi vadă viitoarea soţie, poţi fi sigură.

Întoarcerea grăbită a Preailustrului aruncă oraşul şi palatul în fierbere. Umbla vorba că stăpânul Palmyrei se întorcea

de la lacul Tiberiada şi de pe colinele din Liban cu aproape o mie de cai sălbatici. În timp ce construiau cu mare agitaţie bariere şi parcuri pe marginea oazei, s-au scos din pământ toate legumele trebuincioase din grădinile de pe marginea văii. Zeci de care de grâu şi de ulei au fost cărate la bucătăriile palatului. Grânarele pentru ofrande s-au umplut, marile săli nefolosite timp de luni întregi au fost repede acoperite de covoare, paturile pentru luat masa au fost încărcate de perne şi cuverturi noi. Mii de muncitori au fost angajaţi în grabă. Fumul de tămâie se înălţa zi şi noapte în aerul transparent de iarnă, deasupra templelor şi altarelor.

În curtea femeilor, servitoarele au fost mai mult ca niciodată supuse jugului Ophalei. Ceea ce nu le împiedica să arate un zâmbet în colţul buzelor, atunci când Zenobia le cerea ajutorul. Rochiile şi bijuteriile oferite şi înapoiate au rămas în amintirea lor ca o promisiune. Dar rămâneau prudente. Era prea devreme să aleagă dintre Zenobia şi sora defunctei regine pe cea care va fi în stare să aducă fericirea sau nenorocirea sclavelor din casă. Cuvintele lui shuloi şi umilirea Ophalei au fost îndelung povestite. Nimeni nu se putea îndoi că războiul va mai dura, că toate acestea nu erau decât la început şi că întoarcerea Preailustrului o să le mărească însemnătatea.

Zenobia părea totuşi că rămâne străină de toată agitaţia asta, afişând în fiecare zi o răceală puţin prea gânditoare şi distantă. Ashemu şi-a dat seama că rămânea noaptea cu ochii larg deschişi. Ghici fără dificultate că Ophala era şi ea, întru câtva, cauza acestor insomnii. De mai multe ori, fără să obţină vreun răspuns, şopti:

– Dormi, nu foloseşte la nimic să-ţi faci gânduri dinainte.

Totuşi, Zenobia nu se putea împiedica să nu se gândească. De săptămâni, se străduia să nu se gândească. Dar era imposibil să se înşele pe ea însăşi.

Cum o s-o primească cel pe care atât de multă vreme a refuzat să-l ia de soţ? Era oare atât de urât, atât de bătrân cum îşi imagina? Şi ea cum o să fie faţă de el? Da, cum o să facă?

O să știe să se prefacă? Și să arate, așa cum trebuia să facă o viitoare soție, o plăcere și o nerăbdare pe care era departe de a le încerca? Nu, bineînțeles că nu. O știa. Va fi cu neputință. Nu va fi decât dezgust.

Iar vederea lui Odenat nu va însemna nimic în comparație cu noaptea nunții care, inevitabil, va veni.

Era nebună să-și imagineze că o să fie destul de puternică pentru a-l lua de bărbat. Erau lucruri fără nume care îi interziceau să fie soție. Prinsă de viața casei, de afecțiunea lui Dinah și a lui Ashemu, de prosteștile înfruntări cu Ophala, a uitat ceea ce nu era de uitat niciodată.

Mâine sau poimâine, Odenat o să afle înaintea ei. O să-și ceară drepturile de soț și nici un zeu nu va fi în stare s-o ajute. Nici măcar unul! Zeii nu erau decât cuvinte goale. Cuvinte pe care fiecare voia să le audă, așa cum copiii cer, înainte de a adormi, minciunile unei povești. Avea dovada în carnea ei. Baalshamin a abandonat-o. Revenind în Palmyra, a înălțat laude acestui zeu, dar nu era decât o mască.

Baalshamin a abandonat-o într-o curte în flăcări din Dura Europos. Piatra neagră din Dingir-Dusag nu era decât piatra inimii sale. Nu o stea, nu o dovadă a atotputerniciei lui Baalshamin, cum toți voiau să-o creadă.

Un timp, s-a crezut puternică, la fel de dură ca diamantul nopții. Capabilă să zdrobească obstacolele ce se ridicau împotriva voinței ei de a fi regina Palmyrei. O regină la fel de puternică precum soțul ei. La fel de necruțătoare ca un împărat al Romei în fața barbarilor. Capabilă de a învinge răul, care încă îi ardea măruntaiele, fără să poată topi gheața pe care i-a adus-o trădarea lui Schawaad!

Dar astăzi, mâine, când va trebui să înfrunte privirea lui Odenat, această privire și tot restul la care fiecare femeie din palat se gândea fără să-l numească, ce va face ea?

– E o fericire să-ți ating trupul, regină. Fericirea de a mângâia o bijuterie.

Șoaptele maseuzei erau pline de devoțiune și respect.

Zenobia se abandonă cu recunoştinţă degetelor ce zburau pe spatele ei. În desfătarea parfumată a termelor, unde se putea uita de frigul de afară, masajul era singura ei clipă de linişte. Sub magia mâinilor sclavei persane, întrebările fără răspuns încetau, în sfârşit, s-o hărţuiască. Trăncăneala cumetrelor şi curiozitatea nesătulă a rudelor Preailustrului se evaporau odată cu aburii din bazin. Înconjurat de camere pietruite cu dale de marmură, acest bazin primea apa filtrată din valea Qubur, pe care un cuptor roman, potrivit să ardă baligile de dromader, o încălzea două ore, în fiecare zi.

Fără vârstă, uscată şi tăcută, maseuza vorbea puţin, surâdea adesea, ceea ce îi transforma faţa într-un incredibil amestec de riduri. După câteva clipe de reţinere, Zenobia învăţase să se abandoneze ştiinţei ei, dure şi mângâietoare, capabilă, pentru un timp, să smulgă din carnea ei miasmele amintirilor şi, mai mult, ale rănilor la fel de invizibile, pe cât de îngrozitoare.

– Nu sunt încă regină, murmură ea.

– Oh, nu e decât o chestiune de câteva luni. Ce frumos va fi!

Persana clipi cu afecţiune. Dar ştiu să vadă umbra ce întunecă ochii Zenobiei, înainte să închidă pleoapele. După un timp de tăcere, şopti pe un cu totul alt ton:

– Eşti foarte mânioasă. O mare mânie, îndepărtată şi foarte întunecată. Ophala n-are legătură, ştiu eu.

– De ce spui asta?

– O simt în vârful degetelor mele.

– Te înşeli. Sunt fericită de venirea Preailustrului.

Persana făcu să-i alerge degetele pe şalele Zenobiei şi adăugă ca şi cum n-ar fi auzit-o:

– Ţi-e frică, dar îţi vei învinge frica. Trupul tău ştie să hotărască ce vrea şi ce nu vrea. O să te ajute. Eşti mai curajoasă şi mai puternică decât îţi închipui.

Simţi cum Zenobia se crispează sub palmele ei. S-au privit. Un surâs plin de compasiune lumina faţa obosită a maseuzei.

– Nu mă lua în seamă. Vorbesc ca o nebună. Iartă-mă, regina mea.

Încordarea Zenobiei se şterse şi persana tăcu.

O clipă mai târziu, atunci când masajul se încheie, scoase un unguent parfumat dintr-o lădiţă. Şi-a uns din abundenţă mâinile, înainte de a încerca, cu hotărâre şi respect, să desfacă coapsele Zenobiei.

– Ce faci?

Zenobia se ridică brusc, respingând-o cu violenţă. Persana bombăni o scuză, arătă unguentul ce îi năclăia degetele.

– Nu e nimic, regina mea! Nu face rău. Pomada roz... E plăcută!

Cu tâmplele arzând, Zenobia se acoperea deja cu tunica.

– E inutil.

– Dar pentru virginitatea ta, trebuie...

– Nu.

Maseuza îi aruncă o privire derutată.

– Noi o facem întotdeauna. E bine pentru tine! Pomada înmoaie, va fi... Oh, ştii... Fecioarele sunt atât de delicate înainte...

Servitoarea se întrerupse, neîndrăznind să înfrunte privirea Zenobiei. În jurul bazinului, femeile nu pierdeau nici o fărâmă din neînţelegere.

– Nu mai am nevoie de tine, maseuză. Poţi să-ţi strângi pomezile.

– Stăpâna Ophala mi-a poruncit să prepar unguentul pentru tine, murmură încă o dată persana.

Zenobia era destul de pregătită pentru a simţi deruta din vocea ei. Mai calmă, spuse:

– Nu te cert. N-ai făcut nici o greşeală. Aminteşte-ţi doar că Ophala este stăpâna ta, nu a mea. Dacă te pedepseşte, spune-i cuvintele mele fără teamă. Spune-i că Zenobia nu are nevoie de nimeni pentru a-i pregăti trupul pentru plăcerile viitorului ei soţ.

Seara, atunci când noaptea se aşternea peste curtea femeilor, Dinah s-a strecurat în camera Zenobiei, unde ardeau câteva lămpi.

– Ophala a părăsit casa ducându-se la mormântul surorii sale. I-a spus lui shuloi că ai insultat-o şi că trebuie să se ducă să se purifice printre ai săi, înainte de întoarcerea Preailustrului.

Zenobia lăsă să-i scape un râs scurt.

– Multe ameninţări, dar a şi dat bir cu fugiţii!

– Nu te teme. Se ascunde după pietre, aşteptând ocazia să lovească. Este ca un scorpion.

– Un scorpion bleg şi prost! mormăi Ashemu dezgustată.

– Va aduce sacrificii şi se va lamenta în faţa altarului surorii sale, Gardalai, ca să poată mai bine să-şi pună planurile în aplicare, explică încă o dată Dinah. Este în stare să plângă şi să se lamenteze zi şi noapte, lungită printre coşurile cu ofrande. Când e vorba de minţit, nimeni nu e mai sinceră ca ea. Mâine, tot palatul va şopti minciunile ei.

– Va trebui să inventeze mult, mormăi Ashemu. Nu are nimic atât de grozav de povestit.

Dinah o privi încurcată pe Zenobia.

– În oraş, unii povestesc că ai minţit. Că nu ai fost adusă din deşert de Baalshamin. Mai spun că piatra din *koba* nu e nimic altceva decât o piatră obişnuită. Că toate astea nu sunt decât minciuni la care te-a obligat tatăl tău, pentru că trebuia să te facă să ascunzi o greşeală.

Ashemu făcu ochii mari, uimită. Pe un ton pe care îl voia degajat, Dinah adăugă, ridicând din umeri:

– Nu e foarte important. Palmyra e mare, iar pizmaşii nu lipsesc. Tatăl tău e atât de bogat, încât nu are doar prieteni.

Se aşternu o tăcere stânjenitoare. Ashemu se întoarse spre Zenobia, aşteptând să izbucnească furioasă. Nu văzu decât o faţă palidă, o figură caraghioasă, obosită şi indiferentă.

– Dacă Preailustrul se lasă convins, cu atât mai rău. O să mă alunge. Ce-aş putea face?

Ashemu sări, gata să răstoarne o lampă.

– Ce tot spui? Bineînţeles că n-o s-o facă! Toate minciunile astea sunt...

– Dacă Odenat mă alungă, i-o tăie Zenobia, o să devin preoteasă a lui Baalshamin. M-am gândit zilele astea, şi n-o să-mi pară rău.

– Iar şi-a pierdut minţile, gemu Ashemu, cu voce ştearsă.

– De ce să mă lupt să fiu soţia unui bătrân care se lasă îngenuncheat în faţa unei mari prostii?

Dinah prinse mâna Zenobiei.

– Preailustrul nu e un bătrân, nici un om uşor de păcălit. El ştie ce vrea Ophala. O să fie uşor de dovedit că nu spune decât minciuni.

Zenobia nu răspunse.

– Cine să te mai înţeleagă, fiica mea, suspină Ashemu. Oh! Fie ca el să te înţeleagă!

22

CLAUDIA ARA AGRIPPINENSIUM

– Şi, bineînţeles, i-ai făcut promisiunea asta, nu?

– Era altceva de făcut?

Maximus punea cu grijă un amestec de ierburi şi grăsime de porc pe arsura umflată ce înroşea pieptul lui Aurelian. Ridică batjocoritor din sprânceană.

– Era de închipuit.

– Haide, Maximus! N-am aparţinut niciodată acestei haite împuţite care dezbină Imperiul cu orgolii sau cu gelozii. Bătrânul împărat mi-a cerut ajutorul: îl va avea. Pentru că îl iubesc şi pentru că este Augustus. Aşa o cere Roma, dacă se vrea ca Roma să trăiască.

– Roma şi bătrânul împărat îţi cer acest sacrificiu sau Cezar, fiul Augustului nostru şi preaiubitul Senatului?

– Ah! Maximus...

– Bine! Bine! O să tac. Încetează să te mişti: n-am terminat.

Trei sobe fuseseră aşezate aproape de alcovul din vastul *triclinium* al villei repartizate lui Aurelian, pentru perioada cât şedea în tabără. Temperatura din cameră era departe de a fi scăzută. Totuşi, cu pieptul gol, Aurelian fu din nou străbătut de un frison. Febra nu-l părăsea. Maximus, cu părul lui lung şi blond, ce îi cădea pe obraji şi îi acoperea cicatricea, termină de uns rana. Conturul soarelui cu razele punctelor cardinale dispăru puţin câte puţin sub pomadă.

Dacă totul mergea bine, va fi nevoie de patru sau cinci zile entru ca rana să se închidă şi să se cicatrizeze. Nimic nu

dura mai mult şi nu era mai greu de vindecat decât arsura de fier. Numeroşi ofiţeri, devotaţi ai lui Mithra şi însemnaţi astfel, au îndurat rănile luni de zile. Uneori, ele deveneau atât de dureroase, încât nu le puteau alina. Se întâmpla ca leziunea să se agraveze, să devină purulentă, puţind ca o carne în putrefacţie. Moartea venea încet, dureros, şi se insinua, ca şi cum focul fierului măcina trupul în întregime. O moarte care se numea în acest caz judecata lui Mithra! Nu conta, Aurelian nu voise să-l vadă pe medicul taberei. Dacă Maximus nu insista, şi-ar fi aplicat singur pansamentul.

Maximus puse o pânză curată peste plasture. Îl prinse cu un bandaj, înfăşurând torsul lui Aurelian, străduindu-se să nu fie prea strâns. Abia a terminat, că trei tinere sclave france au şi intrat în cameră, încărcate cu platouri cu mâncare, căni cu vin cald, parfumat cu miere şi scorţişoară, precum şi cu un vas mare de aramă, pentru spălarea mâinilor.

Erau fete de mai puţin de douăzeci de ani, cu pielea foarte albă şi păr deschis la culoare. Aveau tunicile atât de scurte şi atât de generos descheiate, că lăsau la vedere pieptul alb şi şoldurile tinereşti. Teama, amestecată cu dorinţa de a plăcea, le colora feţele cu o strălucire delicată şi ciudat de seducătoare.

După ce aşezară platourile şi cănile pe taburete joase, se opriră în faţa draperiei, cu pleoapele lăsate. Maximus se spală cu grijă pe mâini în vas, apoi porunci uneia dintre sclave să se apropie.

– Ai uitat să aduci prosoape, ca să mă pot şterge, observă el cu voce blândă.

Surâse. Un surâs care îi puse în evidenţă cicatricea, adăugând frumuseţii lui o violenţă animalică. Tânăra roşi. Bâlbâi o scuză, murmurând că o să-şi îndrepte greşeala.

Înainte să apuce să se îndepărteze, Maximus o prinse de pulpe şi o trase spre el.

– Nu mişca, micuţo. Ai adus ceva mai bun decât un prosop. N-o să fii pedepsită.

Fără să înceteze să zâmbească, cu mângâieri lungi, îşi uscă palmele şi degetele ude de pielea moale a sclavei.

Fata îşi muşcă buzele. Mâinile lui Maximus, pe care nu îndrăzni să le înlăture, i-au atins fesele şi zona dintre pulpe. Întoarse faţa, cu ochii strălucind dintr-odată de lacrimi. Mângâierile au devenit destul de sigure ca să-i facă umerii să tremure violent. Lăsă să-i scape un geamăt. Celelalte sclave, de lângă draperie, îi observau pe furiş, neliniştite sau speriate. Maximus, la fel de brutal cum o prinsese, o îndepărtă cu o palmă pe fese.

– E bine. Îţi mulţumesc. Ai nevoie de frumuseţile astea, Aurelian?

Aurelian porunci să-l ajute să-şi pună tunica, apoi alungă sclavele cu un mormăit. Când draperia căzu la loc, Maximus izbucni în râs.

– Ştii că însuşi Cezar ţi le-a trimis? Trebuia să păstrezi una alături de tine în noaptea asta. Dacă nu-i găseai altă întrebuinţare, putea măcar să-ţi supravegheze pansamentul, ca să nu-l smulgi în somn.

Aurelian nu răspunse. Bău unul după altul două pahare mari. Vinul călduţ şi dulce alungă, în sfârşit, iuţeala greţoasă a sângelui de taur. Căldura îi inundă pieptul şi îi linişti muşcătura arsurii. Se abandonă moliciunii pernelor patului său, umplu un alt pahar şi îl degustă mult mai încet.

– Ce ciudate practici aveţi voi, devotaţii lui Mithra! suspină Maximus. Chiar foloseşte la ceva să vă însemnaţi aşa, ca animalele? La ce bun să-ţi faci asemenea răni, când barbarii ne dau atâtea ocazii să le primim?

Cu ochii închişi, Aurelian surâse.

– Nu râde de ceea ce nu cunoşti, prietene Maximus. Vino cu mine în *mithraeum* şi o să înţelegi.

– Zadarnic! Jupiter şi Marte sunt destul pentru sufletul meu. Nu am inima atât de mare pentru a iubi un zeu mai mult decât pe mine însumi.

– Va veni o zi în care vei avea nevoie de Mithra, îl asigură Aurelian, indiferent. Un mare ofiţer are întotdeauna nevoie de el. Nimic glorios nu se îndeplineşte fără ajutorul lui Mithra şi al lui Sol-Invictus.

– Poate...

Maximus îl cântări pe Aurelian cu o ironie abia mascată.

– Dacă trebuie să te urmez în *mithraeum*, asta nu va putea fi decât în ziua în care legiunile Romei te vor aclama ca Augustus!

Aurelian deschise din nou ochii, cu faţa dură, cu gura strânsă şi tăioasă. Maximus cunoştea prea bine această mască de furie, pentru a fi impresionat de ea. Turnă vin, îi întinse un alt pahar prietenului său şi adăugă:

– Va veni ora când va trebui să împlineşti prezicerea mamei tale, Aurelian. Oare nu este ea o promisiune a zeilor voştri, a lui Sol-Invictus şi Mithra?

– Îţi răceşti gura degeaba, Maximus, am nevoie de odihnă.

Maximus alungă reproşul cu un gest degajat şi continuă pe acelaşi ton impertinent:

– Poţi să spui că aceste nobile sentimente cu care te copleşeşte împăratul nu sunt un şiretlic? Oare nu profită Valerian de afecţiunea ta excesivă ca să te tragă mai bine pe sfoară şi să serveşti ambiţiilor fiului său? I-a promis Cezar că n-o să te ţină departe de victorii şi onoruri?

– Onorurile şi sarcinile mi le-a dat însuşi Valerian, de curând, replică sec Aurelian. *Dux majorum* al legiunilor de pe Danubiul de Jos, în locul lui Ulpius Crinitus, pe care vârsta şi boala îl fac neputincios. General comandant al Danubiului de Jos, asta ţi se pare o onoare destul de strălucitoare?

– Oh!... şuieră Maximus cu surprindere. *Dux majorum!* Ai şi comanda cavaleriei?

– O am.

Maximus aprobă. Pe faţa lui admiraţia lua locul ironiei.

– Frumoasă comandă, care are şi avantajul de a fi departe de Roma şi de Senat. Şi cât mai departe posibil de Gallienus.

Fără să punem la socoteală faptul că Cezar îşi pune fiul între tine şi el. Un puşti de şaptesprezece ani, care va domni pe Danubiul de Sus! Pe cele mai bogate pământuri: Illyricum, Panonia, Dalmaţia... Lovitura e bine jucată. O să vezi că nu va fi nevoie de mult timp ca să avem printre noi spionii tatălui şi pe cei ai fiului! Sau ai bunicului! Şi iată o frumoasă succesiune! Roma e pe mâini bune.

– Destul, Maximus, îl întrerupse Aurelian cu umor. Nu mă lua de prost. Cunosc manevrele lui Cezar. Şi nu le ignor pe cele ale lui Valerian. Dar te înşeli cu reproşurile. De ce ar trebui să le pretind să iau puterea în Imperiu? Cunoşti vreun singur Augustus care să nu fie devorat de dorinţa de a fonda o dinastie şi să domnească asupra Romei până la sfârşitul lumii? Asta este! Vrei să-l înfrunt pe Cezar. N-o s-o fac. El şi tatăl lui mă consideră gelos. Se înşală. Vreau doar unitatea şi măreţia Imperiului. Dacă o construiesc, au braţul şi inima mea. Dacă nu... O să mai vorbim despre asta.

S-au înfruntat din priviri câteva secunde. Aurelian schiţă un rânjet şi adăugă:

– Mai mult, nu mi-ar displăcea să mă întorc pe Danubiu. Fiii lui Kniva vor să reia expediţiile tatălui lor şi să-i ducă pe goţi până la marea greacă. O să terminăm cu ei, îţi promit. Nici o victorie nu ne poate mulţumi, o ştiu. Doar cele repurtate asupra barbarilor de pe Danubiul Inferior îmi fac plăcere.

Maximus îl studie o clipă pe Aurelian, fără să-i răspundă. Faţa lui nu avea nici urmă de ironie sau de dezinvoltură. Gura lui frumoasă se încreţi trecător într-o umbră de decepţie, pe care o ascunse imediat sub un zâmbet liniştitor.

– Fără îndoială, ai dreptate. Curând, îi vei putea mulţumi lui Cezar pentru această plăcere. Nu ne-a trimis doar sclave frumoase. Ne aşteaptă mâine în *praetorium,* la masă!

Fără să arunce o privire către Maximus, centurionul anunţă:

– Cezar îşi face baia, *dux*. Mi-a poruncit să te conduc împreună cu tribunul, imediat ce sosești.

O luă înaintea lor printr-un labirint de culoare, de vestibuluri şi de scări. *Praetoriumul* din Agrippinensium, destinat să primească cât mai mulţi generali importanţi ai Romei pe timpul iernii, avea trei curţi şi mai mult de o sută de încăperi. Zidurile lui erau destul de înalte pentru ca francii şi alamanii să le poată admira de pe celălalt mal al Rinului şi să se înspăimânte. Termele erau cele mai frumoase care fuseseră construite vreodată departe de Roma.

Ele ocupau o succesiune de săli subterane, cu plafoanele susţinute de coloane de marmură multicoloră. Prin volutele de aburi şi de tămâie, lămpile cu ulei, dublate de oglinzi de argint, răspândeau o lumină ciudată. Mozaicuri încântătoare acopereau pereţii, pavimentul şi, bineînţeles, fundul bazinelor. Ele dădeau viaţă unei întregi lumi de sălbăticiuni, de nimfe, de flori şi de animale de apă ieşite din abisuri, pe care numai zeii le frecventau.

În timp ce centurionul îi introducea în primul dintre *caldarii*, aburul umed îl lovi pe Aurelian drept în faţă, la fel de sufocant ca o pânză. Vacarmul chemărilor, al râsetelor, zgomotele apei erau asurzitoare. Dintr-o sală alăturată se auzeau strigătele unor jucători din *palestra*[1]. Ofiţerii, aşezaţi pe treptele de marmură ale bazinului, îi salutară zgomotos pe Aurelian şi Maximus.

Sclavele alergau să le ia hainele de blană, în timp ce fetele france se apropiau cu platouri cu băuturi. Doar pieptul şi şoldurile le aveau acoperite cu fâşii de bumbac, pe care umezeala le făcea transparente. Aurelian îşi scoase haina, schiţând o grimasă. Durerea arsurii persista şi pansamentul nu era suficient ca s-o calmeze.

În timp ce Maximus îşi descopcia cuirasa, centurionul spuse că Cezar şi invitaţii lui erau în ţinută de baie. *Dux* şi tribunul doreau să facă la fel?

– În acest caz o să vi se dea halate la vestiar.

---

[1] Spaţiu rezervat exerciţiilor fizice, pentru legionarii romani (n. tr.)

– Condu-ne la Cezar, replică sec Aurelian.

Tepidariumul lui Cezar era separat de restul termelor printr-un coridor, prin sălile de masaj şi printr-un *sudatorium*[1]. Agitaţia băilor comune se estompă în spatele lor, înainte ca alte noi zgomote ale apei, ale vocilor şi râsetelor să se facă auzite în fundul coridorului îngust pe care o luă centurionul.

Dădu deoparte o draperie din piele, cu plăci de argint şi scoici. Aurelian şi Maximus s-au pomenit din nou în aburii parfumaţi ai unei cascade. Apa curgea pe stânci mari, îngrămădite cât mai natural şi, într-un zgomot amplificat de bolţi, cădea, scoţând aburi, într-un bazin. Femeile înotau, altele stăteau pe treptele de marmură purpurie sau chiar erau lungite pe banchete, cu trupul oferit mâinilor maseurilor. Nici una nu era mai îmbrăcată decât sclavele care le înconjurau, dar *pagnele* cu care erau înfăşurate şi *strophii* erau de mătase. O mătase atât de fină şi de o culoare atât de apropiată de a pielii, încât păreau goale.

De cealaltă parte a bazinului, Cezar şi câţiva dintre ofiţerii lui favoriţi cântau la *harpastres*. Şi, la fel, purtau doar *pagne*. Aurelian fu uimit să vadă că cel al lui Gallienus avea culorile rangului lui senatorial: şofran şi purpură.

Gallienus Cezar prinse mingea grea de piele, umplută cu nisip, chiar când centurionul îi anunţă pe vizitatori.

– *Dux majorum!* Aurelian, fratele meu întru Mithra!

Fără un cuvânt în plus, aruncă mingea grea ca un bolovan spre Aurelian. Aruncarea a fost pe cât de puternică, pe atât de directă. Aurelian, amorţit de arsură, ezită între dezonoarea unei eschive şi durerea unui şoc. Mâna lui Maximus se întinse. Degetele lui lungi au cuprins mingea fără nici un efort.

Cezar râse, fără să-i acorde, totuşi, nici o privire lui Maximus.

– Fii binevenit în această grotă a purităţii, *dux majorum.*

Cu braţele larg deschise, prinse încheieturile lui Aurelian şi îl salută în felul legionarilor. Cu picioarele şi bustul solide,

---

[1] Baie de aburi (n. tr.)

Gallienus moştenise statura mică a tatălui său. Un păr des şi creţ îi acoperea pieptul şi pântecele cam proeminent, dar şi unul şi celălalt erau rase cu grijă de mai multe ori pe săptămână. La fel, barba era tăiată în jurul buzelor, până pe bărbie, punând în valoare o gură subţire, dar ciudat de ţuguiată. Chiar când surâdea, trăsăturile păstrau un ciudat amestec de brutalitate rece şi de inteligenţă. Şiretenia lui Gallienus era adesea disimulată de una din ele.

Reţinându-l pe Aurelian de braţ, se aşează alături de el, faţă în faţă cu ofiţerii. Îşi puse degetul pe cicatricea în formă de soare cu cele patru raze ale punctelor cardinale, care îi împodobea sânul stâng.

– Aurelian va putea curând să vă facă să admiraţi acelaşi semn. Este un dar al tatălui meu şi al lui Mithra către cel pe care îl iubesc nebuneşte! *Dux*, nu vrei să-ţi ridici tunica şi pansamentul? Nimic nu linişteşte mai bine arsura de fier decât piscina, poţi să mă crezi.

Aurelian schiţă un gest neglijent.

– Cicatricea mea nu este încă atât de frumoasă ca a ta, Cezar. Este mult mai înţelept pentru ochii invitaţilor tăi să rămână ascunsă. De altfel, acum, focul fierului este suportabil.

– E adevărat, e adevărat! Am uitat că Aurelian ştie să îndure cel mai bine dintre noi toţi!

Gallienus râse din nou. Un râs răguşit, care amintea de cel al împăratului. În sfârşit, se întoarse spre Maximus, ca şi cum abia l-a observat.

– Pe tine, tribunule, nu te-am invitat să te dezbraci. Doamnele care se bălăcesc în bazin sunt în primejdie. Reputaţia ta se răspândeşte destul de repede şi fără s-o mai spunem noi.

Glumele au izbucnit. Maximus se lovi în piept.

– Această reputaţie este mai mult decât distrusă, Cezar. Doamnele din această piscină nu au de ce se teme. Nici un zeu, vai, nu mă apără de urâţenia cicatricilor pe care goţii le-au desenat pe pielea mea.

Cezar îi aruncă lui Maximus o privire mai mult rece decât amuzată, totuşi femeile au început din nou să râdă în baie, dând asigurări că Cezar nu poate judeca singur ce e frumos. Maximus se înclină în faţa lor, într-un salut amabil. Înainte de a rămâne nemişcat, îşi plimbă ochii pe câteva figuri. Alături de el, Aurelian lăsă să-i scape o interjecţie de mirare. Tocmai o recunoştea printre înotătoare pe Clodia. Ea le făcu un semn cu mâna şi se îndreptă spre scările băii, în timp de Gallienus spuse:

– *Dux majorum*, aş vrea să-ţi fac un dar pentru a pecetlui uniunea noastră, sub mâna tatălui meu. Dar aceasta este voinţa zeilor: darul tău s-a prezentat singur.

Clodia era afară din apă. Fascinat, Maximus o privi cum se apropia ca să ia mâna pe care Cezar i-o întindea. Scânteind, apa care-i curgea pe trupul perfect presăra perle pe pielea luminoasă. Pe şolduri, ţesătura aproape transparentă i se mula pe pubis. Ofiţerii fixau asupra Clodiei o privire la fel de fascinată ca şi a lui.

Aurelian se încordă, cu faţa lividă de furie. Clodia îi adresă un surâs victorios.

– *Dux*, sora ta mi-a cerut să-i acord o favoare, pentru că te ştie prea sever pentru a-i ceda, se amuză Gallienus. Doreşte să te însoţească în noua ta însărcinare. Cine putea avea inima atât de rece pentru a putea rezista dorinţei unei asemenea femei?

Faţa lui Aurelian rămase neclintită, inexpresivă. Abandonând mâna lui Cezar, Clodia înaintă spre fratele ei, schiţă o mângâiere care îl făcu să se încordeze şi mai tare. Cu o voce dulce, dar pe care toţi au putu-o auzi, îi spuse:

– Am făcut rău cerându-i ajutorul lui Cezar, atâta vreme cât propriul meu frate n-a vrut să răspundă scrisorilor mele? Chiar atunci când are nevoie de îngrijirea mea?

Maximus se temea de cuvintele ce erau gata să iasă de pe buzele lui Aurelian. Dar, cu un rictus ce putea fi considerat şi un surâs, acesta din urmă spuse:

– Cu siguranţă, Cezar, inima ta este mult mai caldă decât a mea şi îţi rămân îndatorat. Mă îndoiesc că sora mea este cel mai bun medicament care poate fi administrat unui devotat al lui Mithra, dar, dacă asta este voinţa ei şi a ta, voi suporta pedeapsa dorinţelor voastre până la malurile Danubiului.

Ambiguitatea răspunsului lui dădu naştere unei scurte tăceri, înainte ca să înceapă Cezar să râdă. Continuând să râdă, cu un ordin degajat, anunţă că a sosit ora mesei.

– Aurelian, vino să-mi povesteşti ce ţi-a mărturisit tata şi ce mi-a ascuns.

Sclavele aduceau acum halatele încălzite. Când şi-a tras halatul, Clodia întâlni ochii lui Maximus. O privire care îl provoca şi îl accepta totodată, aspră precum chemarea unei fiare, promisiunea unei lupte de plăceri, plină de splendoare. Nu mai auzea vacarmul din bazin sau al cascadei, nu vedea decât gura Clodiei, legănarea umerilor ei care lunecau sub ţesătura halatului, strălucirea gâtului ei.

Surâse, gâfâind scurt, ca atunci când, în luptă, se ridică scutul, în clipa când armele nu mai sunt de-ajuns.

23

PALMYRA

Marele Odenat sosi cu nenumăraţii lui cai sălbatici. Un huruit se rostogoli peste câmpie înainte chiar ca puştii, căţăraţi pe Umm-Beqi, stânca cea mare ce se înălţa deasupra Palmyrei, să observe praful de pe drumul din deşert.

Ajuns la zidurile oraşului, Preailustrul îşi acordă răgazul unei lungi galopade alături de nobilii din Palmyra, veniţi în întâmpinarea lui, pentru a le arăta frumuseţea animalelor pe care le-a adunat. Imediat, înconjurat de garda romană care se cuvenea rangului său de senator al Asiei, intră în oraş. Urcă marea colonadă cu solemnitate, se îndreptă spre templul lui Bel, porunci ofrande fastuoase şi mulţumi îndelung zeului său.

Înainte de a dispărea în camerele personale ale palatului, împărţi săracilor pomeni cu duiumul şi stătu cu plăcere la taifas cu şefii familiilor importante. Se remarcă atunci absenţa tatălui Zenobiei, şeful maazinilor. O voce bine informată spuse că Abdonai era plecat în Antiohia pentru nevoile comerţului său, căci Valerian, împăratul Romei, era anunţat acolo în scurt timp.

Odenat nu păru supărat de această absenţă, dar se miră de întoarcerea lui Augustus. Îl întrebă pe centurionul care comanda garda venită în întâmpinarea lui dacă a fost informat.

Ofiţerul răspunse că vestea abia ajunsese.

– Tribunul nostru, Aelius, este şi el plecat în Antiohia. Un mesaj al guvernatorului l-a chemat înainte de sosirea Augustul i nostru.

Odenat se bucură, trecu la alte interese şi-i ordonă lui shuloi să ţină rândul audienţelor care i-au fost solicitate. Declară în cele din urmă că voia să ia masa, pentru a-şi vedea viitoarea soţie, înainte ca lumina zilei să devină prea slabă şi să-i strice plăcerea.

Lui Odenat îi plăcea să ia masa după moda romană. *Triclinium*-ul din palatul său era mare, cu o largă deschidere spre coaste, cu toate că în acest sezon obloanele înalte din lemn pictat şi sculptat erau ridicate, pentru a opri vântul rece. Paturile erau dispuse în jurul a două mari mese rotunde, de pe care sclavele serveau mâncarea. Muzicanţii se făceau auziţi în surdină şi, uneori, apăreau şi poeţii.

La intrarea Zenobiei, hărmălaia încetă. Din curiozitate, dar şi de mirare.

Ea înaintă spre musafirii rămaşi cu gura căscată – vreo douăzeci, toţi bărbaţi, cu excepţia Ophalei –, îmbrăcată într-o tunică splendidă, dar atât de largă, încât, de sub încreţiturile ciudate de mătase şi broderii, nu se putea ghici nimic din formele corpului ei. Prinse în păr cu piepteni de aur sau de baga, vălurile albastre şi gălbui nu lăsau să i se vadă faţa.

Shuloi reacţionă primul, lovind puternic cu bastonul în dalele podelei.

– Aşteaptă! Aşteaptă, fiică a maazinilor! Ce faci? Nu te prezinţi în faţa Preailustrului cu faţa acoperită de văluri!

Fără să-şi mişte trupul înalt şi firav, pocni din limbă şi arătă cu cornul de berbec spre Zenobia. Două sclave se grăbiră, cu mâinile deja întinse ca să ridice vălurile. Urmă a doua surpriză: vocea Marelui Odenat le opri.

– Nu!

Sclavele, ca şi musafirii, s-au întors spre el cu o privire zăpăcită. Shara suspină.

Preailustrul, ai cărui obraji erau înnegriţi de o barbă deasă, cu sprâncenele ridicate spre tâmple, ca nişte aripi de rândunică, spuse, cu vocea lui învăţată să se facă auzită peste vacarmului vânătorilor şi al bătăliilor:

– De ce te ascunzi sub văluri? Nu eşti tu Zenobia? Ţi-e teamă să-ţi arăţi faţa?

Vălurile s-au legănat, şi, dedesubt, se ghici gestul unei reverenţe.

– Nu-ţi ascund nimic, Preailustrule. Eu sunt Zenobia şi vei putea să-mi vezi faţa de câte ori vei voi. În clipa primei noastre întâlniri, m-am gândit că felul în care arăt contează mai puţin pentru viitorul meu soţ decât inima sau gândurile mele.

Murmure de indignare pluteau peste paturi. Ophala întinsese gâtul ca să audă mai bine cuvintele pe care vălurile le făceau mai slabe. Rânji, se întoarse spre un băiat de douăzeci de ani, cu părul strâns în conci, într-un un inel de aur. Bijuteriile îi străluceau la gât, în urechi şi chiar şi pe obraji. Un fard gros îi albea conturul ochilor, iar roşul îi întuneca gura. Râse. Un râs ascuţit şi nervos.

– Poate n-a greşit ascunzându-şi faţa, tată. Se zice că morţii o fac atunci când se întorc să-i bântuie pe cei vii cu putoarea lumii de dedesubt. Să nu uităm că fata asta, care trebuie să devină mama mea, este deja moartă!

Pufni din nou, atrăgând de partea lui alţi tineri lungiţi pe pat alături de el, îmbrăcaţi ca şi el cu două-trei tunici puse una peste alta şi încinse cu centuri scumpe.

Rânjetul Ophalei se lăţi. Ceilalţi musafiri părură încurcaţi, aşteptând reacţia Preailustrului.

Mâna lui dreaptă se ridică puţin.

– Cel pe care tocmai l-ai auzit, Zenobia, se numeşte Hayran. Zeii, care nu fac întotdeauna totul la perfecţie, au făcut din el fiul meu.

De data aceasta, alte ironii s-au rostogolit, din alte guri. Odenat ridică din nou mâna, încruntă din sprâncene şi remarcă:

– Dar ce spune Hayran nu este, totuşi, lipsit de noimă. Pe patul acesta ţi-am deplâns moartea şi, acum, iată-te. Toată în văluri, de fapt, ca şi cum te-ai întoarce de pe lumea cealaltă.

– Întotdeauna am fost vie, Preailustre. Cei care ţi-au spus că eram moartă s-au înşelat ori n-au ştiut să vadă.

– Atunci de ce ai fugit din casa tatălui tău? Şi, totodată, din a mea?

– N-am fugit nici din una, nici din cealaltă.

– N-ai fugit şi totuşi nu ai venit în casa asta când trebuia.

– Ştii pricina, Preailustrule. Baalshamin m-a luat.

Odenat nu pierdea din ochi vălurile Zenobiei. Acum, negrul ochilor săi scânteia. Luă un pahar, îl umplu şi, după ce şi-a muiat buzele în el, făcu un mic semn din cap.

– De fapt, asta e ceea ce se spune. Povesteşte. Vreau să o aud din gura ta.

– Baalshamin a venit într-o noapte, cu o oră înaintea zorilor. M-a trezit şi mi-a poruncit să-l urmez.

S-au auzit murmure, uimite, încurcate, dar nu neîncrezătoare. Odenat întrebă:

– Şi cum era?

– Nu ştiu, Preailustrule, nu l-am văzut.

Ophala chicoti, gata s-o ia peste picior, dar shuloi pocni din limbă şi înclină bastonul spre ea. Nu mai păzea un bătrân neputincios. Odenat remarcă:

– Baalshamin a venit să te ia şi tu nu l-ai văzut?

– Nu, Preailustrule. Nu poate fi văzut, nu poate fi auzit, nu are trup.

– Dar, de unde se ştie că este acolo?

– Se ştie. Nu are mână, totuşi se simte când ne prinde de braţ. Nu are gură, dar se aude ce ne porunceşte. Trebuie să te ridici şi să-i împlineşti voinţa. Nu este altceva de făcut decât să i te supui.

Murmurele muriră pe buzele întredeschise. Se făcu linişte. Sprâncenele lungi ale lui Odenat erau atât de încruntate, încât se confundau într-o singură linie, de la o tâmplă la alta.

– Şi ce ţi-a făcut?

Zenobia ezită puţin. Vălurile au tremurat, mâinile s-au făcut văzute şi i s-au înnodat una de alta.

– M-a condus acolo unde nu se ştie nimic despre fericirea de a trăi, unde casele ard şi nimic nu merită respect. Acolo

unde sângele se usucă sub picioruşele muştelor. Unde câinii sfâşie membrele celor care încă n-au murit, unde totul se năruie fără ca măcar războinicii să poată face ceva. M-a condus acolo unde femeile se tem să umble. Acolo unde ele îşi pierd trupul şi râsetele. Unde ele nu mai ştiu să facă copii şi nu devin decât o lacrimă pentru setea de nepotolit a deşertului.

Musafirii îşi ţineau respiraţia. Shara stătea nemişcat, prins de mânerul bastonului, răsucindu-şi nervos buzele pe gingiile goale. Cu un suspin neliniştit, Ophala îşi clătină capul deasupra maldărului care era tunica ei. Hayran prinse braţul vecinului său, scrutând vălurile Zenobiei, ca şi cum şerpi adevăraţi erau gata să răsară de sub ele.

– Fie ca zeul tău să mă binecuvânteze, fiică a maazinilor! exclamă Odenat, cu o voce în care toţi au citit indignarea. De ce te-a dus în acest sălaş al demonului?

– Ca să mă sperie mai tare şi să mă convingă să devin soţia ta, Preailustrule.

Odenat deschise ochii mari, uimiţi.

– Pentru că tu nu voiai?

– Ce vrea o fată de treisprezece ani care nu ia în seamă toate ameninţările lumii? Ce vrea o fată de şaptesprezece ani care n-a văzut niciodată faţa celui pe care trebuie să-l iubească? Cum ar putea dori fericirea celui care o vrea, neştiind ce aşteaptă de la ea?

Greutatea ce apăsa piepturile se ridică, murmurele şi zâmbetele reveniră. Marele Odenat însuşi scoase un chicotit ironic. Arcurile sprâncenelor i s-au depărtat.

– Te-a convins?

Poate era o nouă reverenţă, poate Zenobia doar s-a clătinat sub greutatea cuvintelor. Vălurile s-au mişcat, iar pentru a fi auzită au fost nevoiţi să-şi întindă urechile.

– Baalshamin mi-a arătat că drumul meu era cel al tău. Mi-a arătat că trebuie să fiu lângă tine, mâine şi până la sfârşitul zilelor mele. Baalshamin mi-a făcut promisiunea că vei ajunge cineva. Mi-a poruncit mie, Zenobia, să-mi pun

mâna în mâna ta şi să fiu cea de la care tu îţi vei sorbi puterea. Şi ca să existe o dovadă a voinţei sale, mi-a încredinţat piatra neagră venită din cer, care a lovit deşertul în ziua naşterii mele.

Marele Odenat a punctat ultimele cuvinte ale Zenobiei cu clătinări din cap. Când a tăcut, a râs ciudat de blând pentru un om atât de important. Shara, cu ceafa înclinată şi pleoapele pe jumătate închise, ca şi cum ar fi fost cuprins de somn, pocni din limbă, cu un mic zgomot umed.

Odenat aşează paharul atât de brutal, încât vinul se vărsă. Sări din pat dintr-o mişcare a şalelor, înconjură masa, merse spre Zenobia, alungând sclavele. Zenobia se sperie şi dădu un pas înapoi. El apucă un văl, mototoli un altul, le ridică cu gesturi largi, aruncându-i-le peste umeri.

Scoase un suspin de uşurare, poate de surpriză.

O contemplă. Lung, fără un cuvânt. Fericirea îi lumina fiecare rid de pe faţă. Ceilalţi n-au îndrăznit să facă nici o remarcă. Nici măcar Ophala sau Hayran.

Odenat îşi luă mâinile de pe văluri şi şovăi să le smulgă pe toate, ca să admire părul logodnicei. Se abţinu, respectuos. Lumina care îi strălucea în pupile era bine cunoscută de Zenobia. Ştia ce ascundea.

Destul de neîndemânatic, Preailustrul dădu înapoi.

– De pe colinele Tiberiadei ţi-am adus un dar care ar trebui să-ţi placă. O să-l vezi mâine. Acesta este Nurbel. El este cel care o să ţi-l arate.

Arătă spre un bărbat cu ţeasta pleşuvă, acoperit cu boneta din piele şi aur a celor puternici. Avea barba îngrijit tăiată sub bărbie, ochii depărtaţi erau înclinaţi ca aceia ai oamenilor din îndepărtata Asie. Un centiron lat de piele, cusut cu bucăţi de argint, făcea să i se încreţească tunica magnific brodată. De el era agăţată teaca unui pumnal mare. De la intrarea Zenobiei, spre deosebire de ceilalţi, nici n-a clipit. Nici un surâs, nici un suspin. Odenat, făcând cu ochiul ca un copil încântat, mai spuse:

– Septimus Nurbel Zabdilai este maestrul meu de arme. El îmi conduce războaiele şi vânătorile. Face pentru mine cât degetele de la mâini. Poţi avea încredere în el.

Când Zenobia tocmai ieşea din *triclinium*, aşa cum cerea buna-cuviinţă, Ophala spuse:

– Fata asta minte, Preailustrule. Minte cum respiră şi, chiar când încetează să mai respire, minte.

Shuloi lovi cu bastonul de pământ.

– Femeie, ţine-ţi limba în gură.

– Spuneam adevărul, shuloi! Copila asta te-a jucat pe degete cum ar fi vrut să-l joace şi pe Preailustrul. A venit în faţa voastră cu vălurile şi cu poveştile ei şi voi i-aţi sorbit cuvintele, ca şi cum n-aţi fi ştiut adevărul. Ai îmbătrânit prea tare, Shara. Nu mai ştii să-l aperi pe Preailustrul cum trebuie!

Odenat ignoră acrelile Ophalei. Încă surâdea, cu acel surâs pe care l-a avut, cu o clipă înainte, atunci când Zenobia a dispărut în spatele paravanelor. Pocnetele furioase din limbă ale lui shuloi i-au întrerupt plăcerea. Înfăşură puţină carne de gazelă între frunze de viţă confiate în mentă, gustă şi întrebă pe un ton extrem de plictisit:

– Şi, după tine, Ophala, care este adevărul?

– Zeii nu au nici o legătură cu dispariţia ei. Eu n-am crezut niciodată în povestea asta cu steaua şi cu izvorul despre care tot bolborosesc maazinii. Scorneli care le-au permis lui Abdonai şi preoţilor lui Baalshamin să facă avere între zidurile Palmyrei. Şi să se creadă la fel de mari ca tine, Preailustre. Iată, asta e tot.

Odenat clătină din cap. Îşi prepară o altă bucată de carne. Musafirii îl imitau. Hayran chicoti când unul dintre tovarăşii lui îi dădu să mănânce o înghiţitură gata făcută, mângâindu-i buzele cu degetele unse.

– Izvorul din Dingir-Dusag, piatra neagră! se miră Odenat. Există acolo, la fel de adevărate ca şi Umm-Beqi, care se înalţă deasupra zidurilor Palmyrei.

– Sunt acolo, da, admise Ophala, cu dispreţ. Şi asta face din fiica lui Abdonai altceva decât o fetiţă din deşert? Perfidă şi mincinoasă cum sunt toţi. Tatăl ei şi-a sporit averea pe această minciună. Iartă-mi sinceritatea, Preailustrule, dar sunt sigură că fiica lui face acelaşi lucru cu tine. Pe mine nu mă poate păcăli. Am văzut prea multe ca să cred aceste baliverne.

Cu mici piuituri ca de pasăre, Hayran şi tovarăşii lui îşi schimbau pahare de vin, le goleau dintr-o înghiţitură şi sclavele le umpleau imediat, iar ei le deşertau din nou. Shara lovi cu bastonul, scuturâ din cap şi suspină dezgustat.

– În ce crezi tu, dragă Ophala? mormăi el. Iată o întrebare foarte veche.

– Cred în ce văd, shuloi. Nu în magia unui zeu fără trup şi fără cap. Cred în tunica pe care caravanierii au găsit-o în deşert şi în minciunile pe care fata asta le-a răspândit în curtea femeilor de când a venit! Tertipuri, perfidii, ameninţări, iată cu ce se ocupă! Oh! Poate să se ascundă sub văluri. Are şi ce să ascundă. E de-ajuns să-i zăreşti faţa ca s-o ghiceşti...

– Ah! Da, faţa ei! E adevărat, mătuşă! o întrerupse Hayran, agitat de beţie. Ei, că n-a murit niciodată, asta se vede. N-a fost moartă deloc. Dansând cu demonii pe pietre, da, asta da, eu, eu am văzut-o goală cu demonii păroşi şi...

Shara îşi îndreptă bastonul spre patul lui Hayran. Cornul de berbec lovi cuvertura la câteva degete de pulpa lui. Fiul lui Odenat sări în genunchi, cu faţa schimonosită de teamă şi de furie. *Shuloi*, cu o nouă lovitură de baston, reduse la tăcere văicărelile indignate.

– Vorbeşti de viitoarea soţie a tatălui tău, Hayran.

Nurbel, maestrul de arme, se aplecă spre vecinul lui de pat, un ofiţer în tunică de piele, care se ridică. Cu ajutorul câtorva sclave, îi conduse pe Hayran şi pe tovarăşii lui afară din sala de mese, surd la protestele beţivilor.

Cu o voce prudentă, Ophala sugeră:

– Nu-l lua în seamă pe fiul tău, Preailustrule. Este ca un copil, nu ştie să-şi ascundă ce are în inimă. Nici eu nu pot să-

ţi ascund nimic. Este rolul meu, în această curte a femeilor, s-o supraveghez pe cea care vrea să-ţi devină soţie. Şi să te pun în gardă, aşa cum am făcut-o, înainte de a fi prea târziu.

Cu figura ca de gheaţă, Odenat o întrebă:

– Ai vreo dovadă pentru cele pe care le afirmi?

Trupul mare al lui Ophala se mişcă sub grămada de mătăsuri, iar capul i se clătină precum al unui şarpe înainte de a ataca. Trase cu coada ochiului la Nurbel şi la bătrânul Shara, cu o mină confuză, care îi făcu şi mai atenţi.

– Sunt treburi femeieşti, care nu pot minţi, şopti ea.

– Dacă nu poţi vorbi, atunci taci.

– E stânjenitor pentru o femeie, Preailustrule.

– De mult nu mai ştiu nimic care să te fi stânjenit, Ophala.

– A refuzat ca maseuza să o ungă aşa cum trebuie să se facă cu o viitoare soţie.

Obrajii lui Odenat s-au înroşit uşor.

Ophala lăsă ochii în jos, lingându-şi buzele.

– Maseuza n-a putut să se convingă dacă este încă... demnă de tine.

Urmă o tăcere. O tăcere apăsătoare şi grea.

Shara fu cel care, în mod curios, rupse tăcerea. Lovi o dată cu bastonul, cu pleoapele închise şi voce neutră, trimiţând dintr-odată cu gândul la un orb.

– În felul ăsta, Ophala, o acuzi pe această fată că a părăsit casa tatălui ei din motive murdare şi că a intrat necinstită în casa Preailustrului. Cunoşti legile noastre. Dacă o dovedeşti, Zenobia va muri lovită de pietre şi de bici. Asta se va întâmpla.

– Oh! e destul să... începu Ophala.

Cu un gest, Odenat o făcu să tacă. Se întoarse spre Nurbel, omul lui de încredere. Şi-au încrucişat privirile, aşa cum au făcut timp de douăzeci de ani în toiul bătăliilor şi la vânătoare. Ceea ce şi-au spus ochii lor, nimeni în afară de ei n-a reuşit vreodată să ghicească.

Odenat îndepărtă ochii de la privirea lui Nurbel, apucă un pahar şi bău, calm.

– Zenobia va fi soţia mea la Idele lui aprilie, după calendarul Romei. Nici un cuvânt împotriva ei sau acesta va fi împotriva mea. E valabil şi pentru nepotul tău, Ophala. Sfătuieşte-l să se ţină departe de privirea mea, dacă vrea să rămână fiul meu. L-am văzut şi auzit prea mult în ultima vreme.

*

Calul era o minunăţie. Un păr bălţat cu alb, de un negru intens şi strălucitor, cu excepţia flăcărilor albe ce îi înconjurau jaretele şi genunchii, îi prindea nările, orbitele şi locul de sub urechi. Coama şi coada erau de un alb ca laptele, mătăsoase şi uşoare ca o spumă. Muşchii tineri şi neliniştiţi săltau sub piele, la fel ca vântul deşertului, care se juca cu nisipul dunelor.

Ţinut la capătul unei curele de piele de un soldat, neliniştit şi agitat, tropăia între pereţii de cărămidă ai unui ţarc din grădină.

Dintr-odată, fără ca nimic să-l îndemne, făcu o săritură bruscă, aruncă picioarele din faţă spre un obstacol imaginar, se ridică într-un mic salt, care îi curbă şira spinării. Cureaua îl târî pe soldat şi îi scăpă. Calul făcu o voltă, se învârti săpând în solul nisipos. Soldatul rosti o comandă. Calul o refuză cu un scrâşnet din dinţi, ridică botul, alergă în partea opusă a ţarcului, fluturându-şi coama lungă, albă, pe grumaz. S-a întors repede, graţios, cu picioarele din spate suple, dansând, cu privirea semeaţă, dar cu urechile atente şi mobile.

Zenobia râse. Un râs fericit, pe care nu i l-au mai auzit de la venirea ei în palat. Calul se opri, o studie cu ochi mari, miraţi, cu nările fremătând, amuşinând parfumul acestui râs.

– Îţi place? întrebă Nurbel.

– Da, da, mult!

Fără să înainteze, întinse mâna spre animal. El îşi lungi gâtul, cu buza de jos tremurând. Soldatul vru să profite, se apropie încet în spatele lui pentru a prinde din nou în mână cureaua de piele. Calul îl simţi, scăpă cu o săritură plină de nerv, şi îşi bătu joc de el cu un nechezat ascuţit şi provocator. Zenobia râse din nou.

– Este o minune. Spune-i Preailustrului că darul lui mă copleşeşte.

Maestrul de arme o cântări printre pleoapele fine.

– E tânăr şi nu-i place să simtă pe cineva în spate. O să ştii să-l stăpâneşti?

Zenobia aprobă, fără să scape calul din ochi.

– Am învăţat de la războinicii M'Toub. Ei nu încalecă decât cai îmblânziţi doar pe jumătate. Consideră că în felul ăsta nimeni n-o să îndrăznească să-i fure!

Nurbel aprobă, trecându-şi degetele prin barbă şi ascunzându-şi zâmbetul. Erau câteva lucruri care îi plăceau la fata asta. Nu putea să spună exact ce anume. Plăcerea nu provenea nici de la frumuseţea ei, nici din caracterul care, foarte limpede, nu era mai suplu decât cel al tânărului cal.

– Trebuie să-i dai un nume.

– Yedkivin! răspunse Zenobia fără să ezite. Yedkivin, „cel-care-este-aici"! Este un nume care i se potriveşte de minune.

Nurbel observă o clipă animalul care se juca cu soldatul, împiedicându-l să prindă din nou cureaua. Apoi înaintă în mijlocul ţarcului şi scoase un fluierat scurt. Calul se opri, cu urechile ridicate, cu ochii mari, miraţi, fixaţi pe maestrul de arme. Nurbel întinse palmele şi începu să-i vorbească. Cuvinte atât de încete, încât Zenobia nu le putu auzi. Calul şovăi. Un freamăt îi străbătu spinarea. Coada albă pocni. Nurbel înaintă încet, mai mult târându-şi paşii pe pământ decât călcând. Fără să înceteze să murmure.

Calul înclină gâtul, se legănă, dădu un picior înapoi şi se aşeză de-a curmezişul. Zenobia crezu că o să sară, galopând spre zidul opus.

Dar vocea şi mâinile maestrului de arme îl fascinau. Ridică o buză, dezvelindu-şi dinţii. Urechile tremurau. Nurbel era foarte aproape, destul de aproape pentru a se reflecta în ochii mari şi calzi care îl fixau. Mai înaintă puţin, cântând mereu cuvintele, întinzând mereu palmele. Calul dădu înapoi din nou. Când Nurbel fu foarte aproape, degetele, care mân-

gâiau uşor gâtul fremătător, au prins cureaua de piele, au mângâiat părul lucios, coama ca spuma. A fost un moment de nesiguranţă. Yedkivin îşi răsuci buzele, arătându-şi toţi dinţii, ameninţător. Sări.

Un salt mic, vesel, trăgând de curea încet şi se linişti rupând în sfârşit vraja.

Nurbel îl însoţi o clipă, cu cureaua strâns ţinută în pumn, cu şalele încordate sub tunica de piele, strigând „Prrt! Prrt! Yedkivin! Uşurel, prrt, Yedkivin!"

Zenobia bătu din palme. Nurbel îi dădu soldatului cureaua lungă şi reveni lângă ea.

– Ce i-ai spus? Ai vorbit atât de încet, că n-am auzit mai nimic, dar el, oh! cum te asculta!

Mândria scânteie în ochii piezişi ai maestrului de arme. Făcu o strâmbătură uşoară.

– Cuvinte! Cuvinte pentru cai.

– O să mă înveţi?

Nurbel tăcu un timp. Ochii îi deveniră doar o fantă. Răspunsul fu o întrebare:

– E adevărat că minţi, fiică a maazinilor? L-ai minţit pe Marele Odenat?

Zenobia acceptă sfidarea maestrului de arme.

– Cuvintele mele sunt adevărate, Nurbel. Destinul meu este cel al Preailustrului. Voi fi sabia şi săgeata lui, o să ajungă cineva important. Mai important decât este astăzi. O să poţi să mă observi şi nu vei putea să mă prinzi greşind.

– Sabia şi săgeata lui? Ce vrei să spui?

– Nimic altceva decât spun cuvintele.

– Ophala nu s-a sfiit să spună că vorbele tale sunt încâlcite.

– Ophala nu este decât o masă de carne, care nu ştie nici să deosebească ziua de noapte.

Nurbel schiţă un zâmbet, fără să se înduioşeze.

– Sabia şi săgeata lui, repetă el. Vrei să te lupţi pentru el?

Zenobia aprobă cu un semn din cap.

– Dar tu eşti... soţia lui. O soţie nu se luptă.

– Eu, da. Eu pentru asta sunt alături de el. Este voința lui Baalshamin.

Mirarea întunecă trăsăturile maestrului de arme.

– Asta nu se poate.

– În acest caz, n-o să fiu soția lui.

Maestrul de arme o cercetă și făcu o mișcare indiferentă din mână.

– Uită nebunia asta. Preailustrul n-o să accepte niciodată. Niciodată. Îl cunosc la fel de bine ca pe mine.

– Atunci o să mă ajuți tu să-l conving.

Nurbel tăcu. Fața lui era tot atât de nepătruns ca aceea a uneia dintre statuile de piatră de pe marele drum al colonadei. Calul se ținea la mică distanță, ascultând, cu ochii ageri, ca și cum simțea în murmurele lor o amenințare.

– Ce vrei de la mine? întrebă Nurbel din vârful buzelor.

– Să mă înveți arta arcașilor.

Nurbel nici nu clipi.

– Nimeni nu va trebui să știe în afară de tine, adăugă încetișor Zenobia. Ești primul dintre războinicii lui, maestrul lui de arme. Tu vei putea judeca dacă mint.

24

ANTIOHIA

Nu erau clipe mai dulci pentru a admira Antiohia decât aceste ceasuri ale apusului. Meandrele leneşe ale lui Oronte curgeau oglindind cu cerul. Lămâii şi portocalii înmiresmau grădinile *villei* imperiale. Violenţa luminii se estompa, reţinută fiind de vârfurile pinilor şi ale cedrilor. Aerul tremura de murmurul zeilor. În cele din urmă, pacea zilei punea stăpânire pe oameni. Un moment senin de fericire.

De la întoarcerea de pe fortificaţiile Rinului, Valerian nu se mai sătura. Cum a avut el curaj să stea departe mai mult de o jumătate de an? Se tot întreba. Doar când se gândea la tabăra din Agrippinensium îi îngheţa spinarea. Frigul, zăpada! Acel fluviu de întuneric care ducea cu el gheaţa şi moartea! Chiar pielea lui de leu, când îşi amintea de el, abia dacă îi dădea puţin curaj. N-a arătat nimic din toate acestea. Nici măcar lui Aurelian şi cu atât mai puţin lui Cezar. Un împărat nu lasă să se vadă nimic din sentimentele lui, mai ales fiului său, mai ales când poate lăsa impresia unei slăbiciuni. Fie ca Neptun să-l ierte, dar detesta acest fluviu asemănător unor monştri şi despre care nu se bănuia niciodată unde se încarcă de umorile lor întunecate!

Nu era de mirare că aceste locuri din nord colcăie de barbari. Şi zeii le-au ocolit de la începutul timpurilor. Poate fi închipuit Apolo bâjbâind prin noroiul ăla? Junona şi Ceres, goi sub vălurile lor, dansând printre smârcuri? Minerva hălăduind

prin pădurile acelea întunecoase, lăudându-se cu fericirea înțelepciunii unor sălbatici zdrențăroși?

Valerian râse fără să vrea. Sclava care îi ungea cu ulei de migdale coapsele bătrâne și pântecele își întrerupse mângâierile cu neliniște în priviri. Buzele ei, foarte rotunde, minunat de cărnoase, aminteau de gura lui Baubo care împodobea vechile temple grecești și de unde, se spunea, ieșeau murmurele decretelor divine. O gură care provoca o puternică atracție erotică. Capabilă, singură, să aprindă focurile cele mai mocnite.

Mângâie obrazul sclavei, își lăsă degetele să se strecoare între marginile deschise ale tunicii, urmă curba unui sân, încercându-l cu vârful arătătorului.

– Continuă, Iflava, continuă. Palmele tale sunt dulci, sânii tăi sunt florile mele de miere și gura ta îmi întreține visele.

Tânăra femeie își mai rotunji puțin buzele, schițând gestul unui sărut, înainte de a-și relua mângâierile pe trupul bătrân.

Un trup bătrân care, în realitate, avea mai mult amintirea dorinței decât dorința în sine. Dar Iflava deținea marea artă și marea răbdare a satisfacției.

Iată ce avea el împotriva Nordului: toate, până și pulpele sclavelor, îi aminteau ce vârstă are! În Galia, Germania, Moesia, acolo, totul se uza. Se îmbătrânea mai repede decât natura însăși o cerea. Sclavele france, care îi plăceau atât de mult fiului său, erau prea brutale, prea energice, prea nerăbdătoare! Supuse, nici atât. El nu avea vigoarea îndrăzneață care să-i permită să se joace cu plăcerea.

În timp ce aici, Ceres a creat fiecare fruct, fiecare umbră, fiecare izvor în întâmpinarea bărbaților. Mithra n-a fost născut aici?

Printre motivele pe care i le-a dat lui Aurelian pentru a-și justifica întoarcerea în Antiohia, a trecut sub tăcere nerăbdarea de a regăsi plăcerile orașului. Să stea, așa, lungit pe terasa palatului, legănat de apus și de mâinile savante ale Iflavei.

Dar ce poate înțelege un bărbat ca Aurelian din puterile sublime ale mângâierilor unei femei? El despre care se spunea

că nici măcar nu-şi sărută sclavele. Unii sugerau că nu dovedea pasiune decât pentru sora lui. Măcar să nu fie pentru acel frumos tribun de care nu se despărţea niciodată şi al cărui nume Valerian nu şi-l amintea.

Ceea ce, în schimb, rămăsese întipărit în memoria lui era modul în care Aurelian tăiase capul taurului lui Mithra. Pe toţi zeii, aşa ceva nu era de uitat! Amintirea îl umplea încă de groază. Mithra în persoană n-ar fi fost atât de grozav.

Acelaşi Aurelian care îl privea pe el, pe Augustus, cu ochii iubitori ai unui fiu. Vai, un fiu, dar el avea deja unul. Nu cel mai bun şi nici cel mai iubitor. Gallienus Cezar.

Clocotind de gelozie, cum vor face cei doi să-şi regleze afacerile în spatele lui? Numai zeii o ştiau. Aurelian o să-şi ţină promisiunea. Dar nu şi Cezar. Cezar se juca cu promisiunile ca şi cu fetele france. După bunul lui plac.

Palmele Iflavei îi ungeau acum membrul. Încercă să nu se gândească la Nord, la fiul lui şi nici la Aurelian.

Rândunelele se hârjoneau în ultimele flăcări pe care cerul le arunca deasupra grădinilor. Se răsuceau în zbor, prin fumul altarelor pe care erau arse ofrande tot timpul zilei, aşa că parfumul de tămâie şi de carne arsă se strecura peste tot, bineînţeles şi pe sub tunica Iflavei.

Ca un copil, Valerian începu să studieze zborul rândunelelor. Nebunia arabescurilor lor nu era decât aparentă. Nu era haotică. Conţinea o subtilă nevoie. Aşa cum există o ordine în toate lucrurile din lume. Zeii vegheau. Aşa cum, el însuşi, la rândul lui, veghea la ordinea oamenilor ca să nu-i mânie pe zei. Aşa putea rezista ordinea în Roma.

Iflava îşi atinse gura încântătoare cu degetele. Suspinul de satisfacţie al lui Valerian fu întunecat totuşi de un sentiment de vinovăţie.

Cu siguranţă, ar fi fost mai înţelept să rămână la prima lui idee. Să se interpună între cei doi tauri. Să rămână alături de Cezar pe malurile Danubiului şi să-l trimită pe Aurelian aici, în Antiohia.

O să i-o reproşeze zeii?

Ah, cât de repede fug plăcerile! Mai ales cele mai valoroase. Iată încă una din ororile vârstei.

O respinse pe Iflava cu blândeţe.

– Ghicitorii trebuie să fi terminat cu prezicerile, copila mea. Spune-le că împăratul îi aşteaptă. Şi lui Macrian la fel.

– Ficat de berbec, ficat de curcan şi de miel în două culori. Stomac de berbec, pancreas de miel...

– Scuteşte-mă de înşiruirea măruntaielor, Axtex, mormăi Valerian. De treizeci de ani de când te ascult, ştiu că voinţa zeilor nu se citeşte în copitele unui cal! Aştept răspunsurile la întrebările mele.

Preoţii prezicători n-au încercat în nici un fel să-şi ascundă dezaprobarea. Erau doi, unul tânăr şi unul bătrân, fiecare înarmat cu un baston lung ca o cârjă episcopală, curbat în spirală, care le indica funcţia. Cel mai bătrân, ghicitorul credincios al lui Valerian, clătină din cap suspinând. Tânărul spuse:

– Sunt multe lucruri care pot fi citite în copitele unui cal, Augustus. Totul depinde de...

Procuratorul Macrian, un bărbat înalt şi cu pleoapele întotdeauna pe jumătate lăsate, ca şi cum lumina lumii l-a orbit o dată pentru totdeauna, îşi agită mâinile osoase.

– Răspunsurile, numai răspunsurile, *augurii!*

Valerian îi făcu un semn de mulţumire. Macrian nu era foarte fidel, dar ştia să slujească.

Îndreptându-se de spate, în toga lui tivită cu ciucuri verzi, Axtex îşi permise un scurt moment de tăcere, ca un reproş, înainte de a anunţa:

– La prima întrebare, prevestirile nu sunt nici bune, nici rele. Lobii sunt sănătoşi, atât la nord, cât şi la sud. Fie că eşti aici, fie că eşti acolo, zeilor le place. Poţi să te mişti după bunul-plac.

– Locul unui Augustus este peste tot în Imperiu, sublinie Macrian cu o grimasă ce îi ascundea cu totul privirea.

– La a doua întrebare, reluă Axtex, apăsând cuvintele, lobii de sus ai ficatului dau răspunsul foarte limpede. Sănătatea ta este excelentă. Viaţa ta va continua încă multă vreme. Zeii îţi sunt favorabili în legătură cu trupul. Vigoare şi sănătate, asta este sigur.

– Fie binecuvântaţi!

Valerian adresă un zâmbet Iflavei, care porunci servitorilor să aducă băuturi proaspete şi acei mici peştişori fripţi, rulaţi în smochine proaspete şi pudraţi cu piper, pe care îi adora.

– Macrian, adăugă adresându-se procuratorului, ar trebui să continuăm ofrandele mâine. La fel de bogate ca astăzi.

– La a treia întrebare, se nelinişti Axtex, nu se poate da un răspuns clar.

– Ce vrei să spui?

– Ficatul de curcan s-a rupt prea uşor, interveni tânărul ghicitor. Cel al berbecului are vene grase, orientate în direcţii diferite, în lobul mic şi...

– Răspunsuri clare! scrâşni Valerian. Trebuie să trimit legiunile împotriva lui Shapur, da sau nu? Acum sau mâine?

Axtex ridică palmele uscate.

– Îţi cunosc nerăbdarea, Augustus. Nu este mai mare ca de obicei. Dar este un dat. Răspunsul nu poate fi tranşant. Prezicerile par pozitive pentru faptele de arme, dar...

– Dar?

– Un semn poate întotdeauna să anuleze un altul, cum ştii. Zeii nu se opun luptelor. Trebuie să le conduci tu însuţi? Este o altă întrebare.

– N-ai pus-o?

– N-ai pus-o nici tu însuţi. Întrebările tale sunt şi ale mele. Nu invers. Ar trebui s-o ştii, Augustus, de multă vreme.

– Orice ar fi, interveni tânărul ghicitor, vocea zeilor este slabă. Este o confuzie certă între înăuntru şi afară.

După ce au aranjat băuturile pe o măsuţă, servitorii s-au retras. Iflava puse o smochină cu un peştişor pe o farfurioară de argint şi i-o întinse lui Valerian. Nu îi dădu nici o atenţie, fiind prea ocupat să-şi stăpânească furia crescândă.

– Înăuntru sau afară? Numai tu înţelegi cuvintele tale, *augurus!*

– Asta înseamnă că războiul va fi înăuntrul graniţelor Imperiului sau în afara lor, Augustus, susură hotărât tânărul ghicitor. Dispoziţia zeilor nu e aceeaşi pentru înăuntru şi pentru afară.

Valerian aborda acum faţa lui de zile rele.

Axtex îşi ridică bastonul răsucit şi îl înalţă spre cer.

– În noaptea asta, o să facem un *templum*, îl asigură el pe un ton împăciuitor. În aceste situaţii, stelele sunt mai strălucitoare decât prevestirile.

– Fie ca zeii să te audă, mormăi Valerian. De data asta ai grijă să pui întrebările potrivite, Axtex. Sau o să cred că eşti prea bătrân ca să mai placi zeilor.

Îi concedie cu un gest. După plecarea lor, pentru o clipă se instală tăcerea. Timp în care Valerian se întrebă încă o dată în legătură cu greşeala pe care, poate, a făcut-o lăsând plăcerile trupului să treacă înaintea politicii.

Cu un murmur, Iflava insistă să guste, în sfârşit, din smochinele umplute pe care i le întindea. Bineînţeles, delicioase.

Nu i-a oferit şi procuratorului. Slăbiciunea lui Macrian vorbea singură în ce măsură asta a fost o greşeală. Nu le-a oferit nici tinerilor ofiţeri care stăteau retraşi de-o parte. Aceştia trebuiau să se mulţumească cu faptul că-l vedeau pe împărat atât de aproape.

Bău un pahar de vin fermentat cu miere, care potolea arsura piperului, şi îi observă pe servitorii care roiau aşezând torţele şi lămpile. Smochinele cu peşti puteau fi bune, gura Iflavei sublimă, dar el nu se putea deloc elibera de grija de a fi făcut o greşeală la Agrippinensium, grijă ce era acum întărită de nesiguranţa prostească a augurilor. Nemulţumirea îi irita acum toate simţurile.

– Creştinul este aici? îl întrebă pe guvernator cu o voce răguşită.

Macrian dădu din cap.

– Da. Aşteaptă. Dacă îi permiţi, Augustus...

Guvernatorul se întoarse spre un ofiţer tânăr.

– Iată-l pe Aelius Silvius. Tribun care conduce cohortele din Palmyra. Îţi aduce salutul şi urările de bun-venit ale regelui din Palmyra.

Valerian ezită, fără nici o dorinţă de a face favoruri unuia dintre iubiţii cu care Macrian avea talentul de a se înconjura. Dar numele Palmyrei l-a făcut să se abţină. Şi prezenţa tribunului. Avea mai puţin de treizeci de ani, o faţă plăcută, inteligent, cu un corp bine croit, o cicatrice pe piciorul drept, de la coapsă până la pulpă.

– În luptă? se interesă Valerian, arătând cu o smochină spre cicatrice.

– La Dura Europos, Augustus. Atunci când Shapur, vai, a pus stăpânire pe oraş.

Valerian gustă din smochină, lăsă să-i alunece în gură peştele crocant îmbibat de gustul fructului, înainte să simtă arsura piperului.

– Aelius a scăpat din asediu dând foc la ce a mai rămas din oraş, preciză Macrian cu un entuziasm atât de mare, încât pleoapele sale mai aveau puţin şi se răsuceau cu totul.

Valerian aprobă cu un surâs.

– Parcă-mi amintesc.

Tribunul roşi de plăcere.

– Aşadar, eşti în Palmyra?

– Reprezint cuvântul tău pe lângă rege, Augustus.

– Aminteşte-mi titlurile acestui Odenat, procuratorule.

– Prealustrul Septimus Odenatus, fiul lui Wabalat, fiul lui Nasor, senator, rege al Palmyrei, Augustus. O familie devenită romană prin voinţa lui Septimus Severius, pe vremea când conducea Orientul, acum cincizeci de ani. Odenat este senator. Un senator care n-a pus niciodată piciorul pe treptele

Senatului, n-a intrat niciodată în templul lui Jupiter din Capitoliu, cam asta este. Poţi să-ţi imaginezi omul, Augustus. Vioi pe spatele unei cămile, negustor bogat. Devotat unor zei ciudaţi, care domnesc în acest deşert.

Macrian îşi încheie povestea cu un gest larg al mâinii, care voia să spună mai multe.

– Aşa este, Aelius? întrebă Valerian, folosind cu o familiaritate neglijentă primul nume al tânărului ofiţer.

Torţele luminau destul pentru a putea fi văzută strălucirea din ochii tribunului. Macrian sublinie lovitura.

– Da, Augustus. Dar Odenat nu este un prost.

– Aduce sacrificii zeilor Romei?

– Când trebuie, Preailustrul ştie să facă ofrande în templele noastre. Are, cred, un respect sincer pentru Apolo. Dar pe tine te iubeşte?

Pentru prima dată, Aelius se arătă încurcat. Din cauza lui Macrian, se gândi Valerian.

– Nu sunt decât un tribun, Augustus. Pentru el abia dacă exist. Prin mine el respectă Roma. Este atent la sfaturile pe care i le dau, dar ocaziile sunt rare. Eu sunt...

Tribunul aruncă o nouă ocheadă spre Macrian.

– În schimb, sunt apropiat fiului lui, Hayran. Un băiat foarte diferit de tatăl lui. S-ar simţi bine în oricare dintre oraşele Imperiului.

– Bine. Care este, deci, mesajul Preailustrului Odenat?

– Speră că eşti încântat de clima Antiohiei, Augustus. Te iubeşte şi te susţine cum iubeşte şi susţine voinţa zeilor Romei.

– Asta ce înseamnă?

Aelius zâmbi.

– Că ştie, între tine şi Shapur, cine va fi mai puternic atunci când va veni momentul.

– Va accepta să lupte alături de mine?

Tribunul ezită, frecându-şi discret piciorul rănit.

– Este cetăţean al Romei, Augustus. Dar prin fast, prezenţă şi etalarea bogăţiei în oraş, care este imensă. Prefectul

are dreptate: în ce privește restul, rămâne, înainte de toate, un om al deșertului. Vânătoarea contează tot atât pentru el, cât și războiul.

– Așa sunt acești oameni, Augustus, interveni Macrian. Palatele și chiar străzile din Palmyra te-ar putea face să crezi că suntem la Roma sau la Atena. Dar, în afara zidurilor palatelor, viața nu este foarte diferită de cea a caravanierilor. Crede-mă, îi cunosc, li se ghicesc ușor rădăcinile barbare.

Valerian termină un alt pahar de vin.

– Întrebarea, tribunule, este simplă: se poate avea încredere în el?

– Așa cred, Augustus. Pentru Odenat alianțele sunt ca vântul care suflă peste dune: schimbătoare de la un anotimp la altul. Totuși, doar oamenii lucizi știu să supraviețuiască în deșert. Știe să rămână la locul lui, și-și dă seama cine va fi mai puternic decât el. Mai mult, Palmyra este fericirea lui. Ar prefera să moară decât s-o abandoneze perșilor.

– Așadar, e alături de mine și mă iubește, conchise Valerian zâmbind.

Acest tribun îi plăcea. Un spirit ascuțit și viclean, ambițios, poate chiar curajos. Lui Macrian nu-i convenea deloc că protejatul lui plăcea atât de mult.

– Ai idee ce răspuns i-ar conveni, Aelius?

– Există... Există unul, Augustus...

– Te ascult.

– Odenat își va lua o a doua soție. Prima, mama fiului său, a murit. Cea nouă este o fată pe care oamenii din Palmyra o consideră aproape o zeiță...

Macrian îl întrerupse cu un râs ciudat de gros pentru un om atât de slab.

– Este o boală a ținuturilor ălora, Augustus. Li se nasc zei, zeițe sau profeți la fiecare furtună.

Sarcasmul închise gura lui Aelius, care ezită să mai continue. Valerian îl încurajă cu un gest.

– O zeiță?

– Este o poveste ciudată, Augustus. Se povesteşte că în momentul naşterii ei, zeul lor a lovit tabăra tatălui său, în deşert, cu o stea. Şi acolo unde steaua a dispărut în nisip, a ţâşnit un izvor.

– E adevărat?

– Am văzut izvorul. Un loc foarte frumos, Augustus. De fapt, o oază unde caravanele se opresc ca să se odihnească şi să se adape. În limba lor l-au numit „Sărutul Cerului". Dar, când şi cum s-a născut cu adevărat n-aş putea să spun.

– Poveşti de genul ăsta, Augustus, umblă pe toate drumurile în deşert şi mai repede decât puricii pe spatele unei cămile, ironiză procuratorul.

– Ceea ce este sigur, reluă tribunul fără o privire pentru Macrian, este că această poveste a fost destul pentru ca Odenat s-o vrea pe fată de soţie, când va împlini vârsta cuvenită. Căsătoria trebuia să aibă loc în vara asta. Dar ea a dispărut dintr-odată, într-o noapte.

Valerian ridică sprâncenele, plin de interes. Povestea îl distra. Gelozia lui Macrian îl încânta.

– Povesteşte, Aelius.

– Tatăl ei a crezut-o moartă. Tot oraşul, caravanierii, toţi au crezut-o înghiţită de deşert. Furată de negustorii duşmani ai tatălui ei, vândută, poate, perşilor. Sunt lucruri care se întâmplă. Totuşi, la Idele lui septembrie, a reapărut. La fel de misterios cum a dispărut. Intrarea ei în Palmyra a semănat uimire. S-a dorit să se vadă în asta un miracol. Tot oraşul a alergat cântând şi urlând: „Zenobia! Zenobia!"

– Zenobia?

– E numele ei, Augustus. Înseamnă „Darul lui Dumnezeu". Nu numai că această Zenobia era vie, dar se întorcea la tatăl său cu o bucată de stea, pe care a scos-o din izvor.

– Adevărat?

– Aşa se pretinde. O piatră lungă, neagră şi strălucitoare, ce nu seamănă cu nici una dintre cele ce se găsesc în deşert.

– Tu nu erai acolo?

– Nu, Augustus, era aici, în Antiohia. Era în ziua plecării tale la Roma.

Valerian aprobă cu un semn.

– Începând din acel moment au început zvonurile. Femeile şopteau că această Zenobia era o zeiţă, că zeul ei a luat-o la el şi i-a dat bucata de stea. Lucruri de felul ăsta...

Macrian avea deja râsul pe buze, dar Valerian îi aruncă o privire de gheaţă.

– Zeii sunt zei, Macrian. Sunt capabili de aşa ceva, n-o ştii tu mai bine ca mine. Mai mult, să nu vorbim de cel al creştinilor, pe care Roma îl condamnă... Şi pe această Zenobia, Aelius, ai văzut-o?

– Vai, nu, Augustus. În ziua întoarcerii ei eram aici, în Antiohia. De atunci trăieşte în palatul lui Odenat. Străinii din afara casei n-o pot atinge cu privirea.

– Crezi că e frumoasă?

– Se spune că e de o frumuseţe ieşită din comun.

Valerian rămase pe gânduri. Aplecând uşor capul, aruncă o privire spre Iflava, frumoasa lui zeiţă. Ea n-a pierdut nimic din cuvintele tribunului şi probabil că nu s-a îndoit nici o clipă de adevărul poveştii.

– „Darul lui Dumnezeu", murmură el. Un nume plăcut, nu crezi, Macrian?

– O poveste, Augustus. Mai ales o poveste.

– Nu-ţi lăsa inima să se usuce ca şi trupul, Macrian. Aici, sub cer, darurile zeilor abundă. De ce această fată n-ar fi unul dintre ele?

Arătă spre tribun, cu ultima smochină umplută cu peşte.

– Gustă, tribun Aelius. Şi ăsta este un dar al zeilor.

Amuzat, admiră în acelaşi timp dispreţul lui Macrian, ca şi încurcătura tânărului tribun, surprins atât de oferta imperială, cât şi de piperul care deja îi aprindea limba.

– Aşadar, un dar pentru căsătoria regelui Odenat, reluă el. Te-ai gândit la ceva, Aelius?

– Da... Augustus.

– Bea vinul ăsta, tribunule. Focul piperului se va topi în miere. Ai vreo părere despre acest dar?

Aelius îşi luă curajul de a răspunde înainte de a bea:

– O legiune, Augustus.

– O legiune?

Tribunul puse uşor paharul jos.

– Semnul că Roma recunoaşte puterea Palmyrei şi că împăratul îl susţine şi-l protejează pe regele ei împotriva lui Shapur.

– O legiune pe care s-o iau de unde, tribunule? Ştii că duc lipsă de cohorte aici, dar să pornesc împotriva lui Shapur!

– Nu va fi nevoie să fie completă, Augustus. Adăugate celor trei pe care deja le conduc, cinci cohorte ar fi de-ajuns. Împreună cu auxiliarele din Egipt şi Capadocia, dacă trebuie. Sunt călăreţi şi arcaşi buni şi ar putea foarte bine să se unească laolaltă cu războinicii din Palmyra. Ar fi şi pentru perşi un semn că stăpâneşti bine marginile Imperiului.

– O să coste scump.

– Odenat şi familiile bogate din Palmyra vor plăti costurile, aşa cum au mai făcut-o.

– Un cadou care să fie plătit de cel care îl primeşte? se amuză Valerian.

Aelius arboră un zâmbet subţire. Faţa îi deveni mai puţin frumoasă, dar mai răutăcioasă ca niciodată.

– Gestul contează mai mult decât preţul. Şi apoi, Preailustrul, prin rangul lui de senator, va fi, de fapt, şeful acestei legiuni.

– Te bagi prea repede în necaz, Aelius! strigă Mcrian. O imprudenţă teribilă! Dacă Odenat nu ne este fidel, va întoarce cohortele împotriva noastră...

Valerian îl întrerupse.

– Cred că n-ai prins ideea tribunului, procuratorule. Odenat nu va avea decât titlul. În realitate, comanda va fi în responsabilitatea tribunului.

Tribunul ştiu să se stăpânească, în pofida mormăielilor lui Macrian.

– Mai mult, la nevoie, cohortele ar apăra oraşul, chiar împotriva voinţei lui Odenat, nu, Aelius?

– Cu siguranţă, Augustus.

– Am putea, pentru ca asta să fie limpede, să te numim prefectul taberei?

Şiret, ambiţios, dar ştiind să se stăpânească, acest tânăr Aelius. Acceptând promovarea fără să clipească, cu ochii fixaţi în cei ai împăratului, ca şi cum ar fi spus: „Augustus, ai şi vei avea întreaga mea credinţă".

– Ce crezi, procurator? O să fie în stare?

– Ţi l-aş fi prezentat dacă n-aş fi avut încredere în el, Augustus? suspină Macrian din vârful buzelor.

– Aranjează asta. Pentru Preailustrul Odenat va fi nevoie de o scrisoare pe care să mi-o daţi s-o semnez. Şi umpleţi o lădiţă de bijuterii pentru această Zenobia. Acum, destul cu flecăreala, să-l aducem pe creştin.

Aelius, cu trăsăturile luminate de fericire în strălucirea torţelor, salută, cu pumnul pe cuirasă. Valerian îl reţinu.

– Nu pleca încă, prefectule. Întotdeauna este amuzant să-i auzi pe creştini.

Nu un om, ci doi au fost împinşi pe terasă. Era aproape noapte. În semiobscurul torţelor, Valerian trebui să-şi ascută privirea ca să-i distingă.

Primul semăna cu oricare patrician al Imperiului. Cu obrajii raşi, puţin buhăiţi, cu părul proaspăt uns, cu privirea mai mult rezervată. Purta o togă de bună calitate, curată şi savant încreţită. Celălalt nu era atât de îngrijit, deşi ţesătura togii lui era decentă. În rest, slăbiciune, culoarea mată a pielii oamenilor din Siria, părul şi barba care stârneau frică şi dispreţ. Mai mult de douăzeci de ani. În realitate, un chip fără vârstă, aprins de doi ochi cărora torţele, fără îndoială, le dădeau o putere şi mai mare.

Valerian îşi simţi vechea şi aprinsa furie împotriva creştinilor, care îi încingea pântecele şi pieptul mai tare decât a putut-o

face Iflava mai înainte. Era destul să-i vadă pe cei doi pentru a-şi simţi măruntaiele şi nervii vibrând precum coarda unui arc.

Era în ei ceva de nesuportat. Acel amestec de slăbiciune şi orgoliu. Şi de dispreţ. O aroganţă fără margini! Ca şi cum nu erau oameni ca toţi oamenii, ci nu se ştie ce altceva. Ca şi cum nu tăgăduiau, cu fiecare suflare, cu fiecare privire, că el era unicul, aici, care a fost desemnat de zei.

– Care dintre voi e şeful creştinilor?

Patricianul îşi înclină fruntea.

– Eu, Augustus.

– Numele tău?

– Dymitrios. Sunt episcopul creştinilor din Siria.

– Atunci cine este celălalt?

– Simon este diaconul meu, Augustus.

– Nu-mi pasă de titlurile cu care vă împopoţonaţi. Ce caută aici? Dacă tu eşti şeful sectei îmi eşti de-ajuns.

Bărbatul cu barbă ridică mâinile şi le înnodă pe piept.

– Sunt aici pentru că este de datoria mea să fiu alături de episcopul Lui.

– Nu eşti în faţa zeului tău! Măcar în sensul pe care îl dai tu. Eşti în faţa împăratului tău, eu, Valerian Augustus.

Episcopul ridică mâna şi o puse pe braţul tânărului, cu un gest liniştitor.

– Suntem în faţa ta, Augustus. Ai dorit să fiu aici şi am venit.

Valerian îşi părăsi jilţul, dezmorţindu-şi picioarele. Aruncă o privire spre Aelius. Noul prefect părea fascinat de creştinul numit Simon.

– Nu ignori ameninţarea pe care Shapur, persanul, o face să apese asupra oraşului? îl întrebă apropiindu-se foarte mult de episcop.

Dymitrios clipi.

– Ştii să citeşti, continuă Valerian. Ai văzut ordinul care poartă sigiliul meu lipit pe zidurile oraşului. Fiecare cetăţean al Antiohiei trebuie să contribuie. Braţele lui sau banii, e la

fel de nimerit. Or, am înţeles că nimeni din cei din secta ta n-a făcut încă nici una, nici alta.

– Dumnezeul nostru ne interzice să punem mâna pe arme, Augustus, mormăi episcopul, fără să îndrăznească să-l privească în ochi.

– Se va renunţa la braţele şi curajul vostru, rânji Valerian. O să plătiţi. Cinci centime de căciulă în monedă de aur.

Dymitrios deschise gura. Valerian nu-i lăsă timp să protesteze.

– Câţi sunt în oraş, procuratorule? Trei sute, cinci sute?

– Mai mult decât atât, Augustus, suspină Macrian. Numărul lor creşte pe zi ce trece şi o ascund, ştiu eu. Aş zice o mie.

Poate a fost pâlpâirea unei torţe, dar un zâmbet păru că răsare pe buzele celui care se numea Simon. Unul dintre acele zâmbete atât de detestabile din cauza insolenţei lor.

Vocea lui Valerian deveni şi mai dură.

– Eşti bogat, Dymitrios! Ai cea mai mare casă din Antiohia, pământuri şi sclavi mai mulţi chiar decât mine. Eşti foarte bogat. Ca toţi cei din secta ta! Adoraţi banii. Ăsta e zeul vostru: aurul!

Scăpă un râs răutăcios, şi, în cele din urmă, întâlni privirea lui Aelius.

– Din cauza asta creştinii şi-au luat ca simbol peştele, prefectule: ca să înoate mai bine în marea lor de aur!

– Augustus, noi putem...

– Să vă supuneţi mie, Dymitrios! Nu începe vorbă. Te afli în faţa împăratului. Poţi doar să te supui.

– Nu mă supun decât lui Dumnezeu! El este stăpânul nostru şi nimeni altcineva. El este şi Hristos, fiul Lui, mort pe crucea Romei, cel care ne ia sau ne lasă după voia Lui.

Celălalt vorbise. Simon cu părul bogat, bărbos şi cu ochi de nebun. Cu vocea cea mai calmă care se putea imagina, zâmbind atunci când a adăugat:

– Dumnezeu este indiferent la afacerile Romei.

Macrian plescăi un ordin. Sulițele gărzilor s-au înfipt în șalele creștinilor. Episcopul roti ochii îngrozit. Celălalt nu se clinti. Nici măcar n-a încetat să zâmbească. Disprețul i se citea în priviri.

Valerian îi întoarse zâmbetul. Cu toate că se ferea să-i acorde atenție. Furia îl stăpânea acum până în vârful unghiilor. Îl apucă pe episcop de păr. Își îndulci vocea cât putu.

– Deschide-i ochii acestui nebun, Dymitrios. Acestuia și tuturor celor care te urmează. Mie îmi este indiferent zeul tău și lui Jupiter, la fel. Peste patru zile procuratorul o să-mi spună dacă ți-a numărat banii. Cinci sute de mii de dinari. Sau, în fiecare zi, va fi arestat unul dintre voi. Și în fiecare zi va fi ars pe rug.

Dymitrios avea gura căscată de groază. Cea care se auzi fu vocea celuilalt.

– Tu te înșeli, împărat al Romei. Tu te înșeli. Nu așa trebuie să ne tratezi. Nu ne temem de moarte și fiecare dintre martirii noștri va face și mai puternice cuvintele lui Hristos.

Cu atâta calm, încât Valerian se simți o clipă tulburat. Lăsă în cele din urmă furia să-i izbucnească. Dădu drumul părului lui Dymitrios și brațul seceră ca și cum ar fi învârtit o sabie. Brățările din argint și din bronz care îi înconjurau încheietura îl loviră pe creștin în tâmplă. Numitul Simon se răsturnă peste legionarul care stătea în spatele lui, înăbușindu-și un mormăit de durere. Fierul suliței sfâșie țesătura togii. Un strop de sânge îi pătă cutele. Înainte ca acesta să se ridice, prefectul Aelius se aruncă asupra lui, înhățându-l și ridicându-l cu brutalitate.

– Pe tine te cunosc!

Numitul Simon îi aruncă o privire, strâmbându-se ușor de durere, în tăcere.

– Nu-ți amintești, mormăi Aelius? Dura Europos! Te cunosc.

Creștinul apucă mâinile lui Aelius și îl respinse cu o putere pe care, datorită slăbiciunii trupului său, n-o puteai bănui.

– Nu fi așa înfumurat, romanule. Numai Dumnezeul meu mă cunoaște!

Valerian nu se putu împiedica să nu izbucnească în râs. Atunci când Aelius, cuprins la rândul lui de furie, a încercat să lovească, spuse:

– Lasă-l, prefectule! Lasă-i avantajul curajului său şi al acestei excelente replici. Nu te teme: acesta va fi primul pe care îl vom înhăţa dacă nu plătesc aurul pe care îl datorează Imperiului.

În timp ce gărzile îi duceau pe creştini în umbra terasei, Aelius scutură din cap, masându-şi cicatricea de pe picior.

– Îl cunosc pe nebunul ăsta, Augustus. Sunt sigur. Aceeaşi privire, acelaşi păr şi aceeaşi barbă, chiar şi aceeaşi voce. Era la Dura Europos. Mi-a furat calul atunci când eram rănit. Asta nu se poate uita. Era cu o fată pe care perşii tocmai o violaseră.

25

PALMYRA

Calul mai mult ghici obstacolul decât îl văzu. Se încordă, ridicându-şi grumazul, dând din coadă. Culcată pe gâtul lui, cu degetele înnodate în coama de culoarea laptelui, Zenobia murmură:

– Yedkivin! Yedkivin eşti cel mai frumos. Eşti calul meu. Tu poţi totul... Hai, hai!

Yedkivin mări pasul, ţinând cu umerii şi pieptul ritmul galopului. Parapetul de cărămizi păru dintr-odată că se apropie în mare viteză. Zenobia căută un sprijin pentru genunchi pe ruloul gros al păturii, cabrând şalele, aşa cum voia să le cabreze şi Yedkivin pe ale lui.

– Dii! Dii, Yedkivin!

Mormăia fără să-şi dea seama. Parapetul era acolo. Picioarele din spate ale lui Yedkivin ţâşniră. Şocul picioarelor lovite de pământ o scutură pe Zenobia din cap până-n picioare, unda îi urcă până în ceafă. Yedkivin împinse cu toată puterea. Se înălţară. Spinarea calului era atât de curbată, încât ea putea să cadă, botul lui Yedkivin era atât de întins, încât hăţurile îi alunecau dintre degete şi nu le mai prinse decât lipind curelele de piele de grumaz. Făcu un efort ca să nu închidă ochii. Urmă apoi şocul picioarelor din faţă. Coarda arcului trecută peste umăr îi sfâşie pieptul şi îi tăie suflarea. Dar Yedkivin îşi relua de-acum galopul.

Mai mult bănui decât auzi strigătul lui Nurbel. Manechinul, îmbrăcat cu o tunică dublată cu piele, cu cască şi

umplut cu lână, nu era decât la două lungimi de săgeată. Ea murmură:

– E bine, Yedkivin! Încet, căluţul meu, încet...

Se înălţă în şa, îşi reluă locul. Cu hăţurile suple în jurul încheieturii, făcu să-i alunece arcul de pe umăr în mâna stângă.

În toată splendoarea lui, calul juca acum liniştit între coapsele ei. Îl însoţi cu o mişcare din şale, nu fu nevoie decât de o lovitură uşoară de călcâi pentru ca Yedkivin să se întoarcă din drum, într-un semicerc larg.

Cu braţul stâng încordat, trăgând de lemnul arcului atât cât îi permiteau încheietura şi umărul, păstră capătul săgeţii în coardă. Îşi trase umerii spre spate, strângând calul între pulpe, străduindu-se să-şi imobilizeze umerii şi ceafa, aşa cum a învăţat-o Nurbel.

Ochii i se fixau pe silueta manechinului. Se apropia, dar trebuia să se apropie şi mai mult prin puterea minţii. Trebuia să vadă plăcuţa de piele de pe pieptul manechinului în vârful săgeţii. Atât de aproape, atât de aproape, încât ar fi putut s-o atingă.

Cu un ultim efort, întinse şi mai mult coarda. Yedkivin continua să meargă urmând o linie perfectă, uşor în diagonală faţă de manechin. Acum era momentul. Îşi destinse degetele.

Unda de vibraţie a arcului se transmise braţului ei. Un sunet surd îi răspunse în piept. Smocul de pene roşii zbura deja prin aer, ca o insectă mare.

Trecu prin partea stângă a manechinului. Se zdrobi de o piatră, mai departe, într-un nor de praf.

– Aiii!

Zenobia se strâmbă de furie, trase cu brutalitate de hăţuri. Îşi trecu piciorul peste grumazul lui Yedkivin, înainte chiar ca acesta să se oprească.

Când picioarele i-au atins pământul, o nouă săgeată era potrivită în arc. Umerii s-au îndreptat, la fel de ţepeni ca lemnul

de cedru al arcului încordat cu toată puterea. Dar şalele şi şoldurile au rămas suple, continuând să danseze.

Degetele i s-au depărtat de coardă. Smocul de pene, galben de data asta, sfâşie aerul cu un geamăt. Se auzi zgomotul sec al fierului care sfâşie pielea, lâna, înfigându-se în lemnul ce ţinea manechinului loc de oase, sub ţintă.

Nurbel, acolo, ascuns după calul lui, în celălalt capăt al norului de praf, râdea. Un râs din toată inima, batjocoritor, de războinic.

– Dacă leul are de gând să te aştepte, o să moară! îi aruncă.

– De ce? strigă Zenobia. Unde am greşit?

Înainte de a-i răspunde, Nurbel o lăsă să se apropie. Fluieră uşor, pentru a-l chema pe Yedkivin la el şi îl lăudă cu glas tare.

– N-ai avut destulă putere în braţe. N-ai avut destulă putere în pulpe, iar umerii n-au fost destul de traşi spre spate. Dar saltul a fost frumos. Lui Yedkivin i-a făcut plăcere să fie cu tine şi asta este bine.

Zenobia scutură din cap.

– N-o să reuşesc.

– Te-ai putea mulţumi să tragi de la pământ sau de pe loc. Pentru asta, ţi-ai format deja ochiul.

– Tu n-o să fii mulţumit! Nici unul dintre arcaşii tăi n-o să fie mulţumit, mormăi Zenobia.

– Nu sunt femei.

Zenobia îi aruncă o privire furioasă şi îl respinse pe Yedkivin care veni să-şi frece obrazul de braţul ei. Nurbel îşi încreţi ceva mai mult ochii migdalaţi.

– Fie că vrei sau nu, sunt lucruri pe care o femeie nu le poate face ca un bărbat. Războiul este unul dintre ele.

– Încetează să mai rosteşti fraze nedemne de tine.

Mângâie botul şi fruntea lui Yedkivin, devenit destul de repede un cal lacom de mângâieri. Îl făcu să se întoarcă ca să desfacă tolba de piele, fixată sub grumazul lui, în care se aflau săgeţile. Ridică apoi pătura lac de sudoare de pe spatele lui. Yedkivin aprecie această grijă, fremătând din buze, făcându-şi

întregul număr de giumbuşlucuri, fără ca ea să-i acorde, totuşi, toată atenţia la care spera.

Nurbel o cântări fără un cuvânt. Degetele Zenobiei erau iuţi şi precise. Totul la fel ca atunci când a înfipt săgeata în pământ. În realitate, ultimul ei tir a fost perfect. Mai ales că nu era conştientă de asta.

Avea dreptate. Faptul că era femeie nu schimba nimic. Era făcută pentru arc şi, poate, pentru război. De mai mult de o lună, n-a arătat nici cea mai mică slăbiciune. Suporta loviturile fără să se plângă, crampele pe care arcul, la început, le producea în mâini, în umeri şi în braţe. Urmele arcului erau atât de adânci, încât, uneori, îşi petrecea noaptea strângând din dinţi.

Mormăielile şi dispreţul nu însemnau altceva decât furia în faţa eşecului şi a încetinelii de a învăţa. În realitate, în viaţa lui de războinic nu văzuse niciodată pe cineva, nici chiar pe el, să înveţe atât de repede cum să înfigă o săgeată în inima manechinului. I se părea că ea are lupta în sânge. Ca şi cum în ea se trezea sufletul celor mai mari arcaşi.

Ca şi cum poveştile care, de la întoarcerea ei, se răspândeau în Palmyra nu erau doar poveşti. Ca şi cum, cele spuse în faţa Preailustrului despre călătoria ei alături de Baalshamin conţineau un adevăr mai important, pe care n-a vrut să-l creadă.

Ca şi cum sufletul şi trupul lui Alat, marea zeiţă a războiului şi a deşertului, îşi făceau loc în ea.

Acest gând îl apăsa şi îl punea în încurcătură, pe el care, uneori, nu se putea împiedica să n-o considere doar o femeie. Chiar şi aşa, în această ţinută, cu formele ascunse de tunica de piele şi cu părul negru înnodat sub boneta de fetru a arcaşilor din Palmyra. Chiar şi aşa, îmbufnată, prăfuită, cu cearcăne, cu pielea lucind. Farmecul îi venea din ochi, din bărbia puţin rotunjită, dintr-o linie curbă a obrazului, de la buza de sus atât de bine conturată, dar care lua forma unei lame atunci când furia o cuprindea. Ca în clipa când s-a întors spre el şi l-a întrebat cu ironie în glas:

– Te-ai săturat de mine, Nurbel? Abandonezi? Ţi-e ruşine să te ocupi de o fată?

– Tu nu eşti o fată, tu eşti viitoarea soţie a Preailustrului, răspunse el sec. Eu nu uit, şi tu cu atât mai puţin.

– Cum aş putea, Nurbel? Arcul nu mă lasă să uit.

El preferă să se întoarcă, să aranjeze zăbala în gura calului său.

– Unii călăreţi perşi folosesc pături răsucite, pe care le fixează cu chingi sub pieptul calului, spuse el peste umăr. Acestea au un fel de curele în care pot să-şi strecoare picioarele şi care le permit să se ridice în momentul tragerii. E ceva moştenit de la oamenii din Orientul Îndepărtat. O să încerc să obţin una, ca s-o încerci.

Strâmbătura de pe faţa Zenobiei se şterse.

– Dar va trebui încă să mai cari pietre. Braţele tale sunt prea slabe. Arcul nu se îndoaie destul. Săgeata încetineşte prea repede pentru a putea a ţinti bine.

– Crezi că o să dureze mult?

– Ar fi de preferat să nu fie aşa.

– Ce vrei să spui?

Nurbel cercetă dunele roşcate care îi înconjurau. Se aflau la o milă şi jumătate de Palmyra. Într-o vale largă, apărată de vântul deşertului, unde arcaşii şi războinicii Marelui Odenat aveau obiceiul să vină şi să se antreneze. Scoase un râs înfundat şi batjocoritor, care o încântă pe Zenobia.

– Hayran şi mătuşa lui s-au dus la Preailustrul ca să-l avertizeze că noi complotăm împotriva lui.

– Oh!...

– După părerea ei, ai făcut din mine o marionetă nu mai grozavă decât amicul nostru de mai încolo, calul tău. Şi, în curând, o să faci acelaşi lucru şi din Preailustrul...

– Cum de a aflat?

Nurbel ridică din umeri.

– La curtea femeilor nimic nu se poate ţine secret...

Zenobia le făcuse cunoscut că merge să-l dreseze pe Yedkivin în compania lui Nurbel. Dar o servitoare i-a observat tunica de piele, boneta de arcaş, centura şi pantalonii de bărbat. S-a grăbit să-i încredinţeze această descoperire lui Ophala, ca să-i intre în graţii.

– O sclavă pe care ai uitat-o la împărţirea darurilor, observă Nurbel cu o nuanţă de dispreţ.

Arătă spre grămada de stânci de pe coama dealului.

– Ophala i-a spus lui Hayran, care ne-a pus sub observaţie printr-unul dintre iubiţii lui. De acolo, de sus, îi este uşor să ne observe.

– Ce-a zis Odenat? întrebă Zenobia nepăsătoare.

Nurbel luă pătura lui Yedkivin din mâinile Zenobiei. O scutură de praf şi o puse din nou pe spatele calului.

– M-a chemat şi m-a obligat să ascult trăncănelile Ophalei. După care, i-am spus adevărul, pur şi simplu.

– Adevărul?

– Nu-l mint niciodată pe Preailustru. Uneori tac, cum am făcut şi cu tine. Dar, dacă mă întreabă, nu trebuie să se conteze pe mine că o să mint.

– Ţi-am cerut eu să minţi?

– Ce mi-ai cerut tu numai zeii o ştiu. Eu am spus adevărul pe care îl ştiam şi Preailustrul a râs. A privit-o pe Ophala şi a râs, i-a spus lui Hayran: „De ce nu vrei să te antrenezi cu ea, fiule? Ai avea nevoie cu adevărat". Poţi fi sigură că numai pentru aceste cuvinte Hayran te va hăitui până la sfârşitul zilelor.

– O să mă obişnuiesc cu asta. Ophala?

– Scârţâia ca o uşă veche. Era chiar în faţa mea. Preailustrul i-a spus: „Crezi că o să mă îndoiesc de Nurbel după douăzeci de ani de vânătoare şi de lupte? Şi îndrăzneşti să te legi de Zenobia. Viitoarea mea soţie este o zeiţă. De ce n-ar fi şi arcaş? Grecii au avut zeiţe care au fost buni războinici. Valorăm măcar cât grecii".

Nurbel râse din nou. Apoi deveni serios şi distant.

– Când am rămas singuri m-a întrebat despre încrederea pe care o am în tine. M-a mai întrebat de ce ai vrea să ştii să tragi cu arcul. I-am răspuns că, în adâncul inimii mele, încă nu ştiu. Că mânuieşti bine cuvintele, dar că sunt ca vălurile cu care te-ai prezentat înaintea lui.

Erau foarte aproape unul de altul. Zenobia nu fugi de privirea lui, dar nici n-o susţinu. Fără ajutor, dintr-un salt uşor, urcă din nou pe Yedkivin.

Nurbel adăugă:

– Este adevărul şi gândul meu lăuntric.

Zenobia îşi îndemnă calul să se întoarcă. Cu o lovitură blândă îl ţinu în buiestru, îl îndreptă spre manechinul de lână. În spatele ei îl auzi pe Nurbel, la rândul lui, pornindu-şi calul. Într-o clipă fu lângă ea. O depăşi într-un galop mărunt, atinse manechinul înaintea ei şi prinse din zbor ultima săgeată pe care ea o înfipsese. Îşi făcu calul să se întoarcă din scurt, ca să-i iasă în faţă, drept, cu privirea ascuţită ca lama unui pumnal. Îndreptă săgeata spre ea.

– Preailustrul a mai întrebat dacă eşti în stare să mergi cu noi la vânătoare de lei.

– Ce i-ai răspuns?

– Am spus: „Zenobia te va uimi, Preailustrule!“

Ei îi scăpă un mic răget ca de fiară, care îl surprinse pe Yedkivin.

– Nu fi atât de îngâmfată. Vânătoarea va fi grea. Pe puţin şase zile. Călare de dimineaţa până seara. Yedkivin al tău nu va suporta, vei avea patru cai, ca noi toţi. Ai învăţat, dar nu eşti gata.

Zenobia s-a apropiat de el. Apucă săgeata.

– O să fiu.

– În mai puţin de-o lună.

– O să fiu, Nurbel. Ştii asta.

– O sălbăticiune care aleargă nu e la fel de uşor de nimerit ca un manechin de lână.

– O să vin aici să mă antrenez în fiecare zi. Acum este posibil, pentru că nu mai am de ce să mă ascund.

Îi smulse săgeata din mâini, cu un râs frumos şi îl lansă pe Yedkivin la galop, strigând:

– Te iubesc, Nurbel! Te iubesc din adâncul inimii.

Ceva mai târziu, când s-au întâlnit pe drumul spre Palmyra, Nurbel spuse:

– Nu pe mine trebuie să mă iubeşti, ci pe Preailustrul.

– Pe el îl iau de bărbat. O să-l apăr şi o să-l fac mare, o să-mi ţin promisiunea.

– Trebuie să-l şi iubeşti.

– O să-i fiu credincioasă, Nurbel. Poţi fi sigur de mine.

Prea încântată s-o sfideze pe Ophala, nu mai avu grijă să-şi schimbe ţinuta, ca să traverseze curtea femeilor. Intrând în atrium, unde dădea camera lui Dinah, ghici că ceva nu era în regulă. Domnea o tăcere neobişnuită. Servitoarele, care ar fi trebuit să se mire şi să se distreze de felul în care era îmbrăcată, nu i-au acordat nici măcar o privire.

Ashemu nu se afla în camerele lor. Zenobia parcurse culoarele, intrigată. Întrebă o sclavă unde se află Dinah. Servitoarea i-a răspuns cu un gest, ferindu-se din răsputeri să i se mai pună şi altă întrebare.

În sfârşit, apăru Ashemu, îngrozită s-o vadă într-o asemenea ţinută.

– Ţi-ai pierdut minţile? Dacă Ophala...

– Ce se petrece?

Egipteanca o trăgea spre camerele lor.

– Linişteşte-te! Ophala ştie, şi Preailustrul la fel. Nu mai are importanţă.

Gura lui Ashemu se rotunji.

– Fie ca Isis să ne apere...

– Isis ţine mâna asupra ta, zâmbi Zenobia. Unde este Dinah? O să vă povestesc...

Ashemu îşi scutură obrajii graşi.

– Dinah e bolnavă.

– Ce are?

– Dacă aş şti! A rămas plângând în patul ei. Nu e cu putinţă să-i smulgi un cuvânt. Nu vrea doctor, este imposibil de ştiut de ce suferă, de trup sau de suflet...

– Ce spun servitoarele?

– Nimic. Ştiu ele câte ceva, dar de la ea nu se poate scoate un cuvânt.

Zenobia se îndrepta acum spre camera lui Dinah. În spatele ei, Ashemu mormăi:

– Sigur, Ophala şi-a băgat coada! Numai să n-o fi otrăvit. Oh! Fie ca vălul lui Isis să ne apere de femeia asta rea!

Zenobia înţepeni în pragul camerei. Dinah era ghemuită cu faţa la perete. Strângea atât de tare ţesătura tunicii în jurul ei, încât cusăturile erau plesnite. Umerii şi spatele îi erau scuturate de spasme scurte. Nu i se auzeau plânsetele, ci doar respiraţia grea.

– Măcar dacă ar vorbi, şopti Ashemu. Dar nu vrea nici măcar să fie mângâiată.

Un val îngheţat trecu pe ceafa Zenobiei. Un presentiment. Un gând atât de rău, că nu avea nume. O alungă pe Ashemu.

– Lasă-ne. Să interzici servitoarelor să vină aici.

Ashemu protestă, jignită, apoi se supuse bodogănind.

Zenobia aşteptă ca paşii egiptencei să se îndepărteze. Înaintă până la patul lui Dinah. Răsuflarea tinerei evreice se lovea de perete, scârţâind ca şi cum ar zgâria varul cu unghiile.

Zenobia se aşeză în genunchi. Cu blândeţe, făcând un efort să-şi stăpânească tremurul degetelor şi greaţa care îi copleşea gâtul, îşi ridică boneta de fetru, şi-şi lăsă părul să se rostogolească în valuri.

– O să mă culc lângă tine, o anunţă. N-o să te ating.

Făcu întocmai şi rămase nemişcată.

Un lung, un foarte lung moment. Ascultând hohotele ce deveneau mai clare, mai apropiate. Respirația sacadată a lui Dinah deveni mai șuierătoare, ca și cum durerea creștea în ea ca o lamă ce o sfâșia dintr-un cap în altul.

Zenobia ținea pleoapele strâns lipite și alunga toate gândurile lipsite de afecțiune pentru cea care, lângă ea, lupta împotriva răului.

În fine, Dinah îi căută mâna.

Mai fu nevoie de încă ceva timp ca să înceapă să respire mai bine, să se lase pe spate.

Rămase atunci ca o moartă, cu totul pierdută în oroarea care o stăpânea. Durerea o cuprinse din nou, tăindu-i iarăși respirația, făcând-o să se sufoce.

De data aceasta, se agăță de mâna Zenobiei.

Zenobia făcu un efort ca să nu respingă această mână. Această durere prea mare, prea apropiată și prea dezgustătoare.

Apoi au venit cuvintele.

– Hayran a... Nu pot, Zenobia!

– Sunt aici, Dinah. Sunt aici.

– Mi-e atât de rușine.

– Nu-ți fie rușine, Dinah! Mai ales rușine să nu-ți fie.

Hayran a pus sclavele s-o cheme, în ajun, când noaptea era mai adâncă și când curtea femeilor dormea. Asta s-a mai întâmplat de câteva ori. Lui Hayran și băieților de care se înconjura le plăceau să bea peste măsură. Li se întâmpla să aibă chef de o femeie care să danseze în fața lor, până se amețeau. De obicei, își făceau poftele cu sclavele. Lor nu le plăcea, pentru că Hayran și drăguții lui nu se puteau opri să nu-și bată joc de ceea ce se face cu corpul unei femei. Cu cât beau mai mult, cu atât deveneau mai obsceni. Mai ales în cuvinte. După un dans sau două, nu mai erau interesați decât de propriile lor persoane, de jocurile plăcerilor între bărbați. Acesta era momentul pe care sclavele îl așteptau ca să dispară și băieții nici măcar nu observau. Dar, în acea noapte, Hayran a

poruncit sclavelor să vină cu Dinah. Cum ea a protestat, chiar Ophala a venit s-o oblige.

Cum a ajuns alături de ei, Hayran a poruncit sclavelor să plece. Nu era beat. Ceilalţi nici atât.

Dinah tăcu, cu bărbia întinsă, incapabilă să continue.

Zenobia aşteptă să reuşească şi una, şi cealaltă, să respire mai calm, şi continuă la rândul ei.

– Hayran ţi-a pus întrebări despre mine. Dacă ţi-am încredinţat secrete şi ce am de gând să fac cu Nurbel... Te-a întrebat dacă eşti prietena mea. Tu ai spus că da.

Dinah aprobă cu un mic semn, fără să-şi descleştеze dinţii.

– Şi-a dezlănţuit furia asupra mea, şopti ea după un moment. El... Voia să ştie dacă erai... Cum ai găsit piatra din stea.

– Să ştie dacă sunt femeie sau nu.

– De ce ai fugit de la tatăl tău. Cum n-am ştiut ce să răspund, toţi au început să...

Nu putu să continue.

Aşteptară, ca şi cum vântul de afară avea să înghită cuvintele ce murdăreau de-acum aerul încăperii.

– Au vrut să-mi scot tunica. Am refuzat. Asta i-a făcut să râdă. Am încercat să fug. M-au prins şi m-au dezbrăcat.

– Hayran? întrebă Zenobia cu voce mai dură.

Dinah scutură din cap.

– El râdea. Râdea şi spunea: „Preailustrul meu tată n-a gustat încă, dar noi n-o să-i stricăm nimic din plăcere. N-o să se aventureze niciodată pe acolo...“

Vocea lui Dinah se opri, înghiţită de o mişcare a pieptului. Respiră profund, furia depăşindu-i durerea.

– Nu cum se face cu o femeie, înţelegi?

Zenobia, cu ochii fixaţi pe florile pictate care împodobeau colţul camerei, deasupra patului, nu răspunse.

Dinah adăugă:

– N-a făcut-o decât unul. Ceilalţi au spus că le este silă. Că plângeam prea tare şi că asta mă făcea prea fată ca să simtă plăcere. Hayran şi-a bătut joc de ei, dar nici el n-a făcut-o...

Mai târziu, Zenobia întrebă cine anume era cel care a îndrăznit.

– Cel care se numeşte Hedai. Poartă întotdeauna cercei mari în urechi.

– Va muri, o asigură încetişor Zenobia. Va muri, îţi promit.

26

NICOPOLIS

Clodia râdea în hohote. Pe scenă, actorul cu masca lui Pappus, libidinosul, se agita într-un dans irezistibil. Actorul avea toată supleţea tinereţii, dar masca lui de bătrân, cu ochi imenşi şi păr zburlit, forma, în ansamblu, o imagine grotescă, dar magnifică.

La câţiva paşi de el, Manducus, mâncăul, se învârtea ca un titirez în jurul unei femei din Galia, cu sâni enormi. Cu mici ţipete, îi ridica tunica, pipăia ce apuca din pieptul sau din fesele ei, îndesându-şi pe gât, fără încetare, prăjiturele care, ca prin minune, îi umflau instantaneu pântecele.

Deşi era foarte aproape de scenă, în rândurile ocupate de patricieni, Clodia nu putea descoperi şiretlicul. Costumul femeii nu era mai puţin ingenios. Rolul era jucat de un bărbat, toţi o ştiau. Totuşi, atunci când Manducus ridica tunica, în loc să descopere pulpele păroase ale unui bărbat, ceea ce se zărea erau chiar şoldurile fine ale unei femei. Era adevărat că actorul, deşi caricaturiza mersul lasciv de femeie, avea o graţie ce ar fi putut face geloase multe neveste. Şi, bineînţeles, ţipetele şi protestele erau atât de ridicol forţate, încât scena, o dată în plus, atingea culmea ridicolului, dezlănţuind râsetele nebuneşti ale spectatorilor.

Cu excepţia Ulpiei, al cărei râs părea mai mult unul jenat şi contrariat decât unul de plăcere.

Clodia aruncă o ocheadă spre tânăra ei vecină. Nu era nici o îndoială că Ul iei îi era ruşine să asiste la acest spectacol.

Roşeaţa tâmplelor, ochii furişaţi şi buzele tremurătoare erau dezarmant de inocente. De o pudoare puţin naivă, dar încântătoare. Un delicios contrast cu ceea ce se petrecea pe scenă, dar nu mai puţin ridicol, gândi Clodia cu răutate.

Pe scenă, într-adevăr, Manducus o copleşea cu mângâieri fără nici un echivoc pe femeia din Galia. Bătrânul Pappus, mormăind ca un nebun, se săltă de la pământ într-o săritură formidabilă şi peruca flutură în jurul lui. Pantalonul bufant se desfăcu. Un falus roz şi enorm ţâşni din el. Spectatorii din plebe, îngrămădiţi în rândurile din mijloc, au roşit când, în rândurile cele mai de sus ale teatrului, sclavii exultau ca şi cum apariţia sexului de pânză şi lână ar fi fost opera lor.

Cu un pumn ridicat, cerând să înceteze harababura, Manducus se aşeză în faţa libidinosului. Clodia îi văzu perfect ochii mari, albi, rotindu-se printre despicăturile măştii. Pappus scoase nişte ţipete ca de porc înjunghiat, agitându-şi membrul. Biata femeie voi să se îndepărteze, dar Manducus o prinse, sfâşiind ce mai rămăsese din tunică şi aruncând-o, aparent goală, într-o ladă căreia un îngeraş tocmai îi deschidea capacul pentru asta.

Spectatorii, care ştiau demult ce urma să se întâmple, au reînceput să urle, scandând numele personajelor, unii pe cel al lui Manducus, alţii pe cel al lui Pappus.

Bătrânul libidinos adresă un salut admiratorilor lui, găsindu-şi timp să-şi îndrepte falusul, tot atât de dur şi de lung ca un baston de ghicitor, în direcţia câtorva spectatoare din primul rând. Apoi, într-o nouă săritură, se răsuci ca un titirez şi îl aşeză pe Manducus.

Mâncăul căzu în fund şi se rostogoli ca o minge. Râsetele şi aplauzele răsunară din nou între zidurile de piatră ale teatrului. Manducus se ridica, clocotind de furie. Întinse un pumn spre sclavii care, sus, îl fluierau încântaţi. Un îngeraş se desprinse dintre muzicanţi, întinse un burduf pe care Manducus îl prinse cu mâinile pentru a-şi umple gâtlejul dintr-o înghiţitură. Urmă un scurt moment de linişte. Clodia, ca şi ceilalţi, avea

ochii fixaţi pe pântecele lui Manducus care, la fiecare înghiţitură, creştea, creştea enorm, absurd prin nu se ştie ce miracol!

Şi... Buum!

Într-un trosnet puternic ca de lemn, pântecele lui Manducus explodă. Tot corpul lui Manducus se împrăştie în rotocoale de fum roşu.

Printr-o nouă acrobaţie, bătrânul Pappus ieşi din fum. Foarte la vedere, glumind, îşi ridică fundul deasupra capului. O dată. De două ori. Şi îşi pierdu falusul! Falusul de cârpă se desfăcu, răspândind la rândul lui un fum, pe care briza îl îndrepta spre gradenele cele mai înalte, o zăpadă minunată de fulgi albi. O pătură mătăsoasă de pene de gâscă, care pluti până deasupra spectatorilor din primele rânduri.

Frumoasa gală ieşi din lada ei, într-un costum ce o făcea să pară goală. O mască nouă îi acoperea faţa şi cosiţele erau prinse pe cap cu panglici în carouri. Dintre sânii enormi scoase o pană lungă de păun, cu un ochi ca un soare sidefiu.

Atât de feminină şi de dorit părea, că se auzi un murmur de admiraţie. Cu vârful penei trezi trupul prăvălit al lui Manducus. Scoase din nou un strigăt de surpriză. Mâncăul era complet gol, cu excepţia unei foi de varză aurite aplicate pe sex. În rest, un strat gros de ceară nu ascundea nimic din corpul lui frumos de efeb.

Strigătele de admiraţie ale spectatorilor au fost acoperite de bubuiturile aplauzelor şi ale uralelor, la care Clodia s-a alăturat cu entuziasm. S-a terminat. Actorii şi-au scos măştile. S-a descoperit că femeia din Galia purta barbă.

Clodia avea lacrimi în ochi. Râsul tinerei Ulpia, ai cărei obraji erau mai roşii decât toga unui senator, abia se auzea. Muzica jeluitoare a flautelor şi a tamburinelor acoperi hărmălaia, pentru a anunţa momentul distractiv.

Clodia se aplecă spre Ulpia.

– Nu ţi-a plăcut, nu-i aşa?

Ca scuză, tânăra schiţă o grimasă.

– A făcut prea mult zgomot. Nu sunt obişnuită şi...

Clodia nu mai auzi restul răspunsului. Chemarea flautelor declanşă entuziasmul spectatorilor plebei. Îmbrăcaţi în stil oriental şi urcaţi pe dromaderi, între cele două arce ale culiselor au apărut doi barbari perşi. Înaintau pe scenă târând după ei o girafă. Clipind, cu ochii uimiţi, animalul se legăna sub exclamaţii. Clodia urcă scara de la cel mai apropiat *vomitorium* care se afla lângă Ulpia. Mulţimea de spectatori, care intrau sau ieşeau, se îmbulzea deja.

– Vino, spuse Clodia. Nu e nevoie să vezi şi ce urmează.

Ulpia îi aruncă un zâmbet de o imensă recunoştinţă. Ca să n-o piardă în mulţime, apucă o pulpană a tunicii Clodiei, cu atâta putere de parcă ar fi fost târâte de un fluviu furios.

Dintr-una din dughenele agăţate ca negii de stâlpii exteriori ai teatrului, Clodia a cumpărat prăjituri de migdale umplute cu smochine. Ulpia a gustat-o pe a ei cu acea delicateţe pe care o punea în toate lucrurile.

Una lângă alta, s-au plimbat prin grădina care ducea de la teatru spre templele lui Apolo şi al Dianei. De acolo, o scară ajungea în oraş. Era o frumoasă zi de primăvară. Cireşii şi măceşii în floare atrăgeau zborul graţios al fluturilor. Insectele zumzăiau în jurul gardurilor de chiparos, cărora briza le împrăştia polenul în norişori aurii. Vrăbiile şi rândunelele se hârjoneau în aerul vibrând de ţipetele şi râsetele care se revărsau din nou de sub arcadele teatrului. Probabil că actorii au luat locul defilării animalelor. Clodia râse ca o nebună, amintindu-şi scenele groteşti la care tocmai asistase şi suspină:

– Ce păcat că nu ţi-au plăcut actorii. Nu erau chiar atât de vulgari.

– Oh! Dar m-am distrat puţin! protestă Ulpia cu un aer timid. Doar că nu sunt obişnuită...

Ochii ei mari, limpezi, căutau în grădină ceva ce putea s-o ajute să pronunţe cuvintele care nu reuşeau să-i iasă de pe buze. Zadarnic.

– ...Nu sunt obişnuită cu aceste lucruri, murmură ea în cele din urmă.

– Ce mironosiţă eşti! îşi bătu joc Clodia.

Ulpia se uită la ea cu reproş.

– Tata detesta farsele. A refuzat întotdeauna să mă ducă. Spunea că era un teatru pentru plebe şi sclavi. Nu-i plăceau decât piesele jucate de greci şi în limba greacă.

Clodia râse în hohote, de-a dreptul batjocoritor.

– Tatăl tău era un mare soldat al Romei, dar un domn de modă veche! Tu nu ai nici douăzeci de ani.

– Oh! Sunt foarte mulţumită că am venit cu tine, spuse Ulpia, ascunzându-şi jena de a vedea memoria tatălui său tratată cu atâta uşurinţă.

– În acelaşi timp, insistă Clodia, actorii erau plăcuţi la vedere. Sclavul care juca rolul lui Manducus, după ce a scăpat de toate artificiile, îţi venea să-l mănânci, nu crezi?

Roşeaţa din obrajii Ulpiei răspunse în locul ei.

– Doar nu vrei să spui că nu-ţi plac bărbaţii?

– Nu ştiu. Dacă... Oh! De ce spui astfel de lucruri? Mă încurci.

Clodia îi mângâie obrazul.

– Nu mă lua în seamă! Te tachinez. Nu e vorba de răutate.

Ulpia schiţă un zâmbet jalnic. Clodia îi prinse bărbia şi o trase spre ea. Sărutând-o pe obraz, îi şopti la ureche:

– Nici o răutate, te asigur. Te iubesc şi te necăjesc ca o soră mai mare!

Când s-au despărţit, în privirea Ulpiei strălucea o speranţă în care Clodia citi fără efort cât o iubea; oh! da, erau ca două surori.

Fără un cuvânt, Clodia o prinse de talie şi o trase spre capătul scării. Astfel, înlănţuite una de alta, au mers un timp în tăcere.

Ulpia era bine făcută. Era destul de scundă şi ajungea cu umerii până la sânul Clodiei. Avea talia fină, suplă, dar şoldurile erau deja late. Tremura de plăcerea de a fi ţinută astfel,

gata să-şi lase capul pe umărul „surorii mai mari", Clodia, dacă mersul le-ar fi permis. Un animal tânăr, încă inconştient de farmecele pe care Venus le-a picurat în ea.

Totuşi, timiditatea era uitată. Se dovedea netemătoare în această postură obişnuită pentru familiile care se grăbeau spre teatru, nerăbdători să nu piardă nimic din ultimele farse ale zilei.

Ajunsă în capătul scărilor, Clodia se opri. Alb şi roşu, înconjurând forumul cu străzi drepte presărate cu impozante *domi*, cu grădini opulente, Nicopolis se întindea în direcţia Danubiului care putea fi zărit, prin verdele dulce al pădurilor de plopi, cu braţele lui imense şi lente, care anunţau delta.

Lăsând talia Ulpiei, Clodia scoase un ţipăt de încântare.

– Iată, sunt deja patru luni de când sunt aici şi nici nu poţi să-ţi imaginezi cât sunt de fericită! Oraşul este mult mai frumos decât Sirmium, unde m-am născut. Este cu mult mai viu. Mereu se petrec lucruri noi. Teatrul, cursele, muzica...

Ulpia, din nou serioasă, poate puţin mai bosumflată, aprecie peisajul fără entuziasm.

– Eu nu găsesc că are nimic extraordinar. Te plictiseşti ca oriunde în altă parte. Este atât de cald vara, în timp ce iarna este mereu frig.

Tonul ei semăna cu al unei persoane bătrâne şi blazate, dar avea, într-adevăr, o gură şi o minte de copil, gândi Clodia, amuzată. Cu toate că o ignora, naivitatea ei un pic prostească o făcea foarte atrăgătoare.

Totuşi, Ulpia simţi ironia celei care o cântărea. Îşi muşcă buzele şi adăugă precizând:

– Poate că gândesc aşa pentru că sunt născută aici. Tatei nu-i plăcea deloc Nicopolis. Întotdeauna mi-a spus că mama, atunci când trăia, detesta iarna. Poate asta i-a provocat boala.

– Îţi aminteşti de ea? întrebă Clodia, înduioşată.

– Foarte puţin. Eram prea mică atunci când a murit.

– Biata Ulpia... Sărmana micuţă Ulpia!

Ulpia întoarse faţa şi ochii umeziţi.

– Credeam sincer ce ţi-am spus ieri, ştii, spuse Clodia cu blândeţe. Acum, că eşti singură, aş vrea să consideri familia noastră ca fiind familia ta. Aurelian şi cu mine, vreau să spun. Sigur, dacă o s-o cunoşti, o s-o adori pe mama. De fapt...

Clodia tăcu, o sărută în colţul pleoapelor şi o trase spre scară, mână în mână.

– Ştii că Aurelian se întoarce? reluă ea. I-a învins pe goţi în patru bătălii.

– Oh, da, am aflat! exclamă Ulpia cu entuziasm. Se mai spune şi că va construi două noi tabere pentru sclavii goţi, atât de mulţi prizonieri a luat.

Clodia aprobă cu un zâmbet.

– Ce crezi despre el? întrebă ea.

– Despre el?

– Despre Aurelian. *Dux* Aurelian...

– Oh!

A roşit din nou. Dar cu mai puţină timiditate decât atunci când a fost vorba despre un actor gol, acoperit de ceară.

– Tata îl iubea foarte mult. Îl iubea, dar cred că îl admira şi mai mult. L-am auzit spunând că, în viaţa lui, n-a cunoscut un soldat al Romei mai bun. Chiar înainte de a muri, când a aflat că împăratul l-a desemnat pe Aurelian succesorul său, a mulţumit zeilor prin ofrande bogate.

Faţa Ulpiei nu mai era deloc copilăroasă, ci, dimpotrivă, înţeleaptă şi puţin bătrânicioasă, ca şi cum ar fi absorbit în trăsăturile ei unele dintre expresiile tatălui ei.

– Dar tu, Ulpia, făcu Clodia, tu? Tu ce crezi despre el?

Până să vină răspunsul, şoptit şi sufocat de emoţie, a fost nevoie să coboare mai multe trepte.

– Cred că seamănă cu acei eroi pictaţi pe ziduri. O să găseşti asta stupid, tu care eşti sora lui, dar eu nu mă pot gândi la el ca la o fiinţă obişnuită.

Clodia ezită, între râs şi tulburare.

– Poate ai dreptate. Mama... Este un secret pe care, pentru moment, nu trebuie să-l dezvălui nimănui sau Aurelian îşi va pierde minţile de furie.

Ulpia îi aruncă o privire plină de recunoştinţă şi foarte curioasă.

– Poţi să mi-l spui, ştiu să păstrez un secret, murmură ea.

– Mama ne-a asigurat că într-o zi va ajunge împărat. Şi, datorită unei femei, un mare Augustus, nu una dintre acele marionete care se fac aclamate şi dispar în anotimpul următor.

– Nu mă îndoiesc, şopti Ulpia cu convingere. Asta se poate bănui numai când îl vezi.

Clodia aprobă printr-un semn, cercetând faţa Ulpiei, citind pe ea, cu uşurinţă, visul care se năştea. Râse, cu o ironie apăsată, pentru a-i alunga încântarea.

– Şi ca bărbat, îţi place?

– Oh!...

– Faţa lui, corpul lui... Este totuşi făcut din carne, ca toţi oamenii.

Încercă s-o facă pe Ulpia să li se alăture, dar nu obţinu decât o grimasă pe o faţă înroşită. Din nou, multă, mult mai multă roşeaţă.

– Haide, Ulpia, nu fi copil. Suntem femei. Eşti o femeie. Şi frumoasă, aş putea spune. Mai mult decât îţi imaginezi. Şi noi, femeile, avem întotdeauna păreri despre cum arată bărbaţii. Aurelian este şi el un bărbat, pot să te asigur.

– Dar unde vrei să ajungi?

– Ce-ai zice să-l iei de bărbat, Ulpia?

Ulpia făcu ochii mari. Privire de copil, încântare pe măsură. Clodia surâse. Nu era nici o îndoială că tinerei şi inocentei Ulpia i-ar fi plăcut să se mărite cu un erou.

27

ANTIOHIA

– Procurator Macrian! Trei zile!

Episcopul creştin Dymitrios nu mai avea nimic din patricianul bogat şi îngrijit. O fâşie mare din toga lui se târa pe pământ. Îşi răsucea mâinile, implorând, cu buzele albite de groază. Ochii plecaţi alergau de la rug la guvernator. Aelius ghici că, spre marea încântare a lui Macrian, era gata să îngenuncheze.

Cu cască, cuirasă, într-o ţinută de război prea largă pentru el, încremenit în carul pe care nu l-a părăsit de la intrarea lor în oraşul creştinilor, procuratorul oferea privirii o figură aspră şi plină de un dispreţ nedisimulat.

– Prea târziu, Dymitrios. Prea târziu. Astăzi nu e mâine, şi mâinile tale sunt goale.

– Nu fi nedrept, procuratorule! Nu lipsesc decât cincizeci de mii de dinari. Restul, tot restul, l-am dat contabililor tăi. Patru sute cincizeci de mii. În moneda Emesei, care este cea mai bogată în aur. O ştii...

– Patru sute cincizeci, Dymitrios, nu cinci sute.

– Într-un timp atât de scurt! Unde îi găseşti în atât de puţin timp? Îţi jur în faţa Dumnezeului meu. Cer trei zile împăratului...

Sub porticul ce înconjura grădina presărată cu bazine şi boschete de citrice, ale căror flori îmbălsămau aerul, se auziră strigăte. Legionarii îi regrupau pe locuitorii casei, tineri

şi bătrâni, stăpâni şi servitori, sclavi şi liberţi romani. A fost nevoie de câteva lovituri de suliţă. Urletele ascuţite ale femeilor. O îmbrânceală. Aelius fu pe punctul de a ordona soldaţilor din escorta lui să meargă să-i ajute pe legionarii procuratorului. Dar un om se desprinse din grup, singur, îndepărtându-i pe cei care îl ţineau, precum şi pe romanii care încercau să-l prindă. Înaintă vreo zece paşi, aşteptând ca legionarii să-l înconjoare.

Aelius l-a recunoscut. Macrian, din înălţimea carului său, suspină satisfăcut:

– În sfârşit, iată-l! Ştiam eu că este încă la tine, Dymitrios.

Dymitrios s-a întors. Palid, îl fixa pe cel pe care legionarii îl împingeau spre el.

Sub portic, glasurile începură să strige:

– Simon! Simon! Domnul să te aibă în pază!

Macrian aruncă o ocheadă mulţumită spre Aelius. Cu vârful biciului lovi braţul lui Dymitrios, pentru a-i atrage atenţia.

– La ce o să-ţi servească aceste trei zile? întrebă plin de curiozitate.

Pe faţa lui Dymitrios, frica lăsă locul unei noi speranţe.

– Vasele mele, procuratorule! O flotă întreagă, şase nave cu două punţi. Vin de la Alexandria. În trei zile, vor intra în portul din Antiohia.

Macrian se încruntă. Buzele i se încreţiră într-o strâmbătură nehotărâtă. Prinse privirea lui Aelius şi rânji:

– Augustul nostru are dreptate, prefectule. Indivizii ăştia întotdeauna sunt mai bogaţi decât se crede.

La rândul lui, Dymitrios observase ezitarea lui Macrian. Cu voce mai puternică, regăsindu-şi siguranţa de negustor care pune la cale o afacere dificilă, se agăţă de roţile carului lui Macrian.

– Încărcătura lor valorează mai mult de cincizeci de mii de dinari. Ulei, ţesături, vin şi grâu. Toată flota mea va fi a ta, guvernator Macrian. Ce înseamnă trei zile? O să fii bogat.

Dymitrios se întoarse spre Aelius, adăugând:

– Şi tu, prefectule. Bineînţeles...

A fost, probabil, ceea ce l-a decis pe Macrian. Ochii lui mici, înfundaţi, străluceau. Plăcerea pentru împărţeală nu făcea parte dintre calităţile lui.

– Prea târziu, Dymitrios. Vasele tale trebuiau să acosteze astăzi. Poate nu ajung niciodată în Antiohia.

Cu coada biciului îl desemnă pe prizonierul care se apropia. Legionarii îl ţineau cu un laţ trecut printre coatele legate la spate, obligându-l să-şi îndoaie trunchiul.

– Rugul se află în curtea ta de destulă vreme. El o să ardă acolo.

Aşa cum prevăzuse Aelius, Dymitrios căzu în genunchi. Nu mai avu timp pentru implorări.

– Nu! Nu, episcopule! Ridică-te! Nu în genunchi, nu în faţa lui!

Aplecat de şale, legănându-se, luptând cu mâinile de fier ale legionarilor, Simon ridică uşor capul, cu gura strâmbă de furie.

– Fără blasfemie, Dymitrios! Nu uita că noi nu îngenunchem decât în faţa Lui!

Dymitrios se ridică, împleticit, cu lacrimi în ochi.

– Simon, o să te ardă.

– Este voinţa Domnului, Dymitrios. M-a purtat până aici pentru această lucrare. Te implor. Eşti episcopul nostru. Nu îngenunchea în faţa romanilor. Niciodată!

Dymitrios se bâlbâi, văicărindu-se. Celălalt continuă şi mai calm:

– Nu fi slab. Nu ceda pentru nimic. Nu plăti pentru nimic. Nu datorăm nimic romanilor, mai ales nu vieţile noastre.

Dymitrios voi să se apropie de el. Biciul lui Macrian pocni cu îndemânare, sfâşiind toga episcopului.

– Destul, Dymitrios. Nu mai spera nimic de la mine. Trimiteţi-l lângă ceilalţi.

Când decurionul îl luă pe Dymitrios, mai mult susţinându-l decât împingându-l, Aelius surprinse un surâs de uşurare pe faţa creştinului. În ciuda bărbii şi a părului care îi dădeau un aspect

de om nebun, privirea îi era senină. Pe deplin mulţumită şi liniştită. Fără nici o teamă şi chiar gânditoare. Ca şi cum fiecare gest, fiecare strigăt sau fiecare cuvânt îi erau pe plac.

Atât pentru el, cât şi pentru Macrian, Aelius spuse:

– Nu e nici o îndoială, este chiar el.

Privirea intensă a creştinului se schimbă în ironie. Scânteind de acelaşi dispreţ ce ardea şi în ochii hoţului din Dura Europos. O privire care l-a urmărit multă vreme după ce a fost lăsat fără cal şi lovit în momentul când nu se putea apăra.

Aelius se simţi mulţumit de valul de ură ce îl cuprindea. Îşi scoase sabia şi o înfipse în gâtul creştinului.

– Ţi-am promis, îţi aminteşti? Când m-ai aruncat de pe cal ca să fugi cu fata aceea pe care tocmai ai violat-o.

– Nu!

Simon scoase un urlet şi se ridică atât de violent, încât gărzile abia l-au stăpânit. Dar, în mişcare, lama sabiei i-a tăiat obrazul.

– Nu? făcu Aelius cu un zâmbet.

– Nu, romanule! Ai tăi au fost cei care au violat-o. Asta este opera voastră.

Aelius ezită. În cele din urmă, nu era ceva imposibil.

– Dar tu eşti cel căruia i-am promis că o să fiarbă în infern. Şi iată-ne aici, îmi ţin promisiunea.

Aelius se întoarse spre Macrian, râzând în hohote.

– Nu e de tot hazul, procuratorule? Omul ăsta mi-a furat calul ca să scape din flăcări şi iată că de flăcări va pieri. Zeul lui nu l-a ocrotit prea multă vreme.

De data asta, Simon nu clipi. Indiferent la sângele care îi curgea până pe buze, cu glasul potolit, spuse:

– Te înşeli, romanule. Este aici. Mă apără, datorită Lui flăcările vor fi la fel de dulci ca mângâierile.

Cu spatele înţepenit de furie, Aelius smulse medalionul de argint în formă de peşte, trecut pe un fir de piele, ce atârna la gâtul lui Simon.

– O să-l păstrez ca amintire de la tine.

– Aminteşte-ţi mai ales de numele meu. Simon din deşert. O să-l mai auzi. Şi dacă îl uiţi, Domnul Dumnezeu o să ţi-l amintească.

– Care zeu? rânji Aelius. Nici nu-l simt, nici nu-l văd. Tu o să mori şi El te părăseşte. Nu-ţi oferă decât lacrimile alor tăi.

– Nu ştii nimic despre viaţă şi moarte, romanule. Lumea în care respiri, n-o cunoşti. Tu L-ai ţintuit în cuie pe Domnul Hristos pe cruce şi, totuşi, El este mereu viu. Viaţa Lui se transmite dintr-un trup în altul, dintr-un suflet în altul. Nu poţi să-l împiedici. Împăratul tău este un prost! Vrea să ne doboare, dar ne dă forţa de a ne purta durerile.

Se opri ca să râdă. În ciuda poziţiei dureroase în care îl ţineau gărzile, râsul lui fu senin şi bucuros. Acum însă, barba plină de sânge şi ochii negri, scânteietori, îi dădeau mai mult ca niciodată un aer de cumplită nebunie. Se întoarse spre Macrian.

– Omoară-mă, moartea e binevenită. De fapt, îmi deschizi o viaţă nouă, mai bogată şi mai puternică. Bietul de tine, orb şi surd la adevărul lumii.

Macrian bătu cu coada biciului în lemnul carului şi porunci:

– Destul! Să fie condus la rug. O să vedem dacă mai are glas pentru prostiile lui.

Pentru Aelius, adăugă cu un suspin slab:

– Aceşti creştini sunt nişte demoni ai cuvântului, prefectule. În afară de aur, nu iubesc nimic mai mult decât cuvintele.

Se împlineau mai multe zile de când rugul, sub formă de ameninţare, a fost ridicat în mijlocul curţii casei lui Dymitrios. Macrian a poruncit să fie chiar creştinii cei care îl ridică şi care să aducă pentru el paie, bulgări de bitum şi vreascuri.

Condamnatul se ţinea drept, deşi era în mijlocul fumului. Privind mândru, nu oferea imaginea fricii, ci pe cea a încăpăţânării transformate în nebunie. Ţinuţi la distanţă, ceilalţi

creştini, îngenuncheaţi acum cu toţii în spatele lui Dymitrios, care îi adunase, se rugau şi cântau.

Nu era genul de spectacol pe care Aelius să-l aprecieze cel mai mult. Prezenţa răutăcioasă a lui Macrian îi interzicea totuşi să se întoarcă.

– E primul tău rug, prefectule?

De fiecare dată când îl pronunţa, Macrian dădea acestui titlu nou o intonaţie hazlie. Aelius dădu din cap.

– Orice lucru are un început, îl asigură Macrian, cu un mic rânjet pe faţa prea slabă.

La o adiere, o parte a rugului luă foc, împrăştiindu-şi flăcările. Pentru foarte scurtă vreme, vederea focului întrerupse cântarea creştinilor. Vocea lui Simon răsună cu o patimă ce îi făcu să dea înapoi pe legionarii care erau mai aproape.

– Eu, a spus Domnul Dumnezeu, Eu sunt Alfa şi Omega. Cel care sunt, care am fost şi care voi veni. Atotputernicul!

În cor, creştinii au rostit un „Amin" şi au reluat cântecele cu un oarecare tremur în voce, dându-le o gravitate în plus.

– Nu ţi-am spus? făcu Macrian. Nu sunt în stare să tacă.

Limbile flăcărilor răsăreau în cealaltă parte a rugului. Cu pâlpâieli mărunte începeau să muşte de jur împrejur.

– Curând o să se facă acolo o căldură îngrozitoare, mai spuse Macrian. Întotdeauna m-am întrebat dacă oamenii aceştia mor din cauza arsurilor, înainte ca flăcările să-i facă scrum.

– Nu ştiu ce să zic, guvernatorule.

Iritarea se simţea în vocea lui Aelius. Macrian aruncă spre el o privire batjocoritoare.

– Augustul nostru vrea ca tu să fii de faţă. În măsura în care acest nebun ţi-a făcut rău. Trebuie să iei asta ca pe un fel de dar.

Dintr-odată, fumul deveni mai gros. Foarte galben şi foarte dens, se răspândea în valuri mari, ce se legănau deasupra vreascurilor. Briza era prea slabă ca să le alunge. Înainte de a se înălţa spre cerul de pe care păsările începeau să plece, fumul părea să înghită flăcările.

Creştinul nu mai era decât o siluetă. Macrian şi Aelius l-au auzit tuşind.

– Poate sunt prea multă smoală şi prea mult bitum printre vreascuri, observă Macrian. Poate au încercat să trişeze când au făcut rugul. Ca să se sufoce înainte să fie ars. Nu e sigur că a fost o bună alegere. După părerea mea, o să aibă timp să simtă flăcările.

În acea clipă, vocea lui Simon ţâşni din fum, mai clară şi mai puternică ca niciodată:

– Eu sunt Simon, cel care a păcătuit în deşert. Eu sunt Simon, care vin spre Tine, o Fiul lui Dumnezeu, Tu care spui...

Un acces de tuse îi opri cuvintele. Urlă din nou:

– Nu uitaţi! Domnul Hristos a spus: o să port război cu ei... Război... Prin Cuvântul meu!...

– Nici fumul ăsta nu-l împiedică să urle, se miră Macrian, impresionat.

Acum flăcările topeau vreascurile cele mai de jos. Fumul deveni mai negru. Strigătele străbăteau încă prin el, răguşite şi înspăimântătoare:

– Tu care ai ochii ca flăcările focului!... Tu care ai picioarele asemănătoare bronzului... Oh!... Şapte suflări...

Fraza rămase neterminată. Nu se mai auzeau decât trosnetele flăcărilor, plânsetele şi cântecele.

Fără să vrea, Aelius nu se putu împiedica să mai audă un ţipăt. Fu conştient de prezenţa pandantivului pe care îl smulsese de la gâtul creştinului şi pe care îl strângea încă în pumn. Îl strecură sub cuirasă, puţin dezgustat.

Acum fumul urca aproape drept spre cerul albastru al Antiohiei. De lângă el, Macrian îşi curăţă gâtul şi spuse:

– Ştii foarte bine să te apropii de împărat, prefectule. De fapt, ştii cum să te apropii de toată lumea. E farmecul tău, trebuie să recunosc.

– Oare să înţeleg din ce spui că e vorba de un repros, procuratorule?

Macrian nu răspunse imediat. Creştinii păziţi de legionari se agăţau unii de alţii urlând, incapabili să-şi păstreze calmul şi să-şi continue cântecul. Legionarii îi ţineau şi loviturile de baston curgeau.

Macrian se asigură că gărzile din jurul lor erau prea captivate de supliciu pentru a-i asculta şi scrâşni:

– Nu fi atât de plin de tine, Aelius. Ai încă nevoie de mine. Lui Valerian îi place prezenţa tinerilor ofiţeri, nu tandreţea lor. E mai neîncrezător ca niciodată. Întotdeauna şi-a imaginat comploturi. E în stare să-şi schimbe punctul de vedere de dimineaţa până seara. Mai ales despre noii promovaţi.

– Nu uit ce-ţi datorez, Macrian, dacă asta te îngrijorează, mormăi Aelius. Poţi conta pe mine. Te-am dezamăgit eu vreodată?

Flăcările erau acum destul de înalte ca să încălzească până la douăzeci de paşi de rug. Macrian replică, arătând cu bărbia spre jar:

– Toţi oamenii se schimbă într-o zi sau alta, Aelius. Priveşte-l pe acela. Nici nu se mai vede.

Mai încet, adăugă:

– Contez pe tine, aşa cum Dymitrios aşteaptă vapoarele. Fără să fie niciodată sigur că vor sosi în clipa când va avea nevoie de ele.

Aelius întoarse spatele de la jăratic, în cele din urmă. Nu mai era decât un foc de vreascuri, ca oricare altul.

– Eu o să fiu acolo când va fi nevoie, procuratorule. Să fiu prefect de Palmyra este un lucru bun şi pentru mine, şi pentru tine.

Macrian tăcu. Creştinii alergau spre jăratic, căzând din nou în genunchi, psalmodiindu-şi rugăciunile. Unii erau atât de aproape de flăcări, încât se puteau aştepta să le ia părul foc. Guvernatorul scutură din cap îngreţoşat.

Murmurând, întrebă:

– E adevărat că ţi se întâmplă să împarţi patul cu acest Hayran, fiul regelui din Palmyra?

Aelius abia dacă zâmbi.

– Un roman nu se culcă cu un om liber, Macrian.

– Înainte de a fi un roman, acela este un barbar. Fiu de rege sau nu. Greşeala ta n-ar fi atât de mare.

– Hayran este unicul fiu al lui Odenat. Va fi regele Palmyrei. În acea zi, vei fi mulţumit de mine, procurator Macrian.

Macrian îi aruncă o privire tăioasă.

– Nu l-ai anunţat tu pe Valerian că Odenat îşi ia o nouă nevastă?

– Doar dacă Odenat o să aibă un alt fiu, dar cum încă nu s-a născut. Şi va veni după Hayran.

Tăcură, ascultând ultimele trosnituri ale flăcărilor, văicărelile creştinilor, strigătele decurionilor care făceau ordine în rândurile lor.

Aelius adăugă încet:

– Lucrurile vor merge aşa cum îţi doreşti, procuratorule. Odenat nu este bănuitor şi fiul lui nu visează decât să-i ia locul. În timp ce tu visezi să-l iei pe cel al lui Augustus.

– Ziua aceea n-a venit, prefectule. Nu fi ca aceşti nebuni de creştini care se mulţumesc doar cu cuvinte. Fiul regelui nu este încă decât un tânăr nerăbdător şi August al nostru are de gând să sfideze moartea.

Aelius scutură din cap.

– Fii încrezător, procuratorule. Dacă ştii să-l convingi pe Axtex şi prezicerile lui, zeii vor fi cu noi.

Slăbiciunea de care dădea dovadă Macrian i se citi dintr-odată pe faţa boţită.

– Pune mâna pe vasele lui Dymitrios, spuse din nou Aelius, mai sec, dând semne de enervare. Ce te va împiedica? Aur, nu vorbe.

28

LACUL HARBA

Nurbel trase două fluierături scurte. Cu mâna arătă spre tufişurile de salcâm şi de grozamă pitice, care acopereau malul râpos şi înalt unde erau ghemuiţi. Avertismentul era de prisos. Zenobia văzuse.

Destul de departe, printre frunzele veştejite şi crengile uscate, penajul apăruse de două ori. Apoi dispăruse.

Zenobia rămase nemişcată, scormonind cu privirea mărăcinişul, urmând posibila traiectorie pe care trebuia s-o urmeze sălbăticiunea. De data aceasta, nu zări decât o pată cenuşie şi aurie printre frunze. Arbuştii spinoşi fremătau la picioarele taluzului de piatră şi pământ negricios care mărginea malul. O pereche de coţofene îşi luă zborul spre lac, ţipând.

Nurbel fluieră din nou, imitând gânguritul unei turturele. Îi făcu semn Zenobiei să-l urmeze. Suplu şi tăcut, se îndreptă spre caii legaţi de copacii uscaţi, la o sută de paşi în spatele lor. Zenobia se strecură pe urmele lui, cu inima bătându-i şi mai repede.

Sosise clipa cea mare şi nerăbdarea se citea în mersul lui Nurbel.

De nouă zile, de când părăsiseră Palmyra, ea nu trăsese nici o săgeată, nu doborâse nici un animal, fie el cu păr sau cu pene.

Toţi ceilalţi, Preailustrul, Hayran şi amanţii lui, vreo cincisprezece nobili curteni, Nurbel însuşi, toţi şi-au dovedit precizia

şi cei mai mulţi au omorât gazele, lincşi, vulpi sau porci mistreţi, pentru fiecare dintre ei fiind nevoie de o zi de călărit.

Nouă zile în care au mers spre apus de Palmyra, pe malurile lacului Harba, la fel de uscat ca buzele unui însetat.

Vânătoarea avea ceva nou. Era prima oară când femeile îl urmau pe Preailustru. Pusese să fie dublat numărul de servitori. La distanţă de cele ale bărbaţilor, corturile femeilor trebuiau ridicate în fiecare seară într-o tabără separată, păzită de gărzile Preailustrului. Ashemu călătorea alături de douăsprezece sclave. La fel şi Dinah, pe care Zenobia n-a vrut s-o lase în curtea femeilor, singură, la mâna Ophalei, pradă urii ei.

Zenobia era singura care se întâlnea, în zori, cu bărbaţii. Nurbel o prevenise: nici un alt bărbat, în afară de el şi de Preailustrul, nu vor avea voie să-i vorbească.

Ceea ce Odenat nu făcea. Preailustrul se mulţumea să o observe cu aceeaşi atenţie cu care scruta fiecare piatră, fiecare umbră şi fiecare tufiş. O privire de vânător, răbdător, calculat.

Zenobia îşi dădea seama că încerca să citească în sufletul ei, aşa cum căuta să descâlcească în praf şi în mărăcinişuri urmele aproape nevăzute ale animalelor.

Totuşi, ceea ce dovedea ea de nouă zile era departe de a-l încânta pe Nurbel. Decepţia bătrânului războinic era atât de mare, încât, de două zile, n-o mai ascundea. Privirea i se întuneca, faţa îi devenea cenuşie. Călărea din ce în ce mai departe de ea. Seara, după ce îl scăpa pe Yedkivin de pătură, nu departe de caii pe care Nurbel îi îngrijea el însuşi, nu mai avea grijă să-i ureze odihnă plăcută.

Ea ştia de ce se întâmplă aşa.

Nouă zile fără ca o singură săgeată să părăsească tolba de piele!

De mai multe ori, gazelele galopau destul de aproape de ea ca să-l îmboldească pe Yedkivin să le urmărească. De fiecare dată, Hayran şi iubiţii lui se alăturau vânătorii. De fiecare dată, cerceii lui Hedai, violatorul, străluceau în faţa ei. Ştia că

dacă degetele ei trăgeau o săgeată din tolbă, aceasta avea să găurească ceafa lui Hedai.

De fiecare dată, o voce îi murmura cu înţelepciune: „Nu încă, nu acum".

Atunci, trăgea de hăţuri, îl obliga pe Yedkivin să rămână în galop mărunt, distanţându-se de grosul vânătorilor.

În ajun, o hienă se aflase în ţinta arcului ei. Nici măcar nu întinsese coarda.

Nurbel s-a întors, roşu de ruşine.

S-ar fi putut crede că nu avea gustul sângelui şi al capturii. Că se temea de cursă şi chiar de luptă.

Poate Marele Odenat credea şi el la fel, şi îi vorbise despre acest fapt lui Nurbel seara, în timpul lungilor mese în jurul focului.

Ea se gândea în fiecare noapte, neputând să-şi destindă corpul după lungile cavalcade. Se gândea la ocaziile pierdute. La cele pe care o nouă zi i le va oferi şi la curajul de care ar fi avut nevoie.

Nu pentru a ucide un animal, ci pe Hedai.

În întunericul cortului, o cuprindea greaţa gândindu-se de câte ori i-a văzut strălucind cerceii de aur.

Chiar înainte de a ajunge la malurile lacului Harba, Hayran şi el n-au făcut nici un efort ca să-şi ascundă ironiile. Ei îşi doborâseră vânatul. Hedai călărea cu eleganţă şi cu multă îndemânare. Ţintea cu precizie şi destul de departe. De trei ori, a făcut în aşa fel încât să galopeze spre ea, încercând să-l sperie pe Yedkivin. Privind-o pe Zenobia fix în ochi, cu ochii lui mici, strălucitori, ca de cărbune.

Ea nu l-a privit, a fixat doar acei cercei, pe care Dinah i-a descris cu atâta precizie.

Uneori, râdea piţigăiat, aruncând o privire spre ea. Zenobia nu se îndoia de glumele pe care le putea face.

La început, Nurbel le-a impus să fie respectuoşi şi i-a ţinut la distanţă, dar a sfârşit prin a-i lăsa în pace. Nurbel se îndoia.

În dimineaţa aceasta, i-a ghicit prima sclipire ruşinată din priviri.

Aşa cum ghicea teama în tăcerile lui Dinah şi chiar ale lui Ashemu, dimineaţa, înainte de a pleca.

Dar acolo, mângâind caii, Nurbel s-a întors. Murmură cu asprime:

– Iată ceva pentru tine, Zenobia...

– O s-o prind, Nurbel.

– Trebuie s-o prinzi, sau mă vei face de râs pentru totdeauna în faţa Preailustrului.

– Ai cuvântul meu.

– N-o să se lase prinsă. Este o femelă, de patru sau cinci ani. Trebuie să cântărească mai mult de o sută de livre. Poate o sută cincizeci. Dacă săgeata ta ratează, se va întoarce împotriva ta. Îţi va vrea moartea, la fel cum şi tu o vrei pe a ei.

Yedkivin, nervos, îşi dădea seama că mirosise sălbăticiunea. Zenobia îl linişti cu o mângâiere pe coamă, înainte de a-l bate uşor pe şale. Nurbel mai spuse:

– Eu sunt cu caii de schimb. Nu uita că Preailustrul te priveşte.

Zenobia zâmbi. Şi ceilalţi la fel, gândi ea lovind cu călcâiele coastele lui Yedkivin.

Mult înainte ca potcoavele lui Yedkivin să facă să freamăte pământul, pantera înţelese că vânătoarea a început.

Deasupra malului înalt, care mărginea lacul, se întindea o câmpie uriaşă, acoperită de ierburi uscate, ce se pierdea puţin câte puţin în deşert. Doar pe maluri mai sclipea o umbră de frunziş verde. Acesta era înţesat de iepuri şi de păsări. Sălbăticiunile veneau să bea apă, să vâneze, să moţăie la umbra tufişurilor şi a ierburilor stufoase. Erau atât de dese, încât puteau să se ascundă între ele, dar le şi împiedicau să alerge oricât de puţin.

Când Yedkivin se lansă, rupând crengile de salcâm, pantera ţâşni dintr-un tufiş de grozamă. Ca o săgeată, din câteva

salturi ajunse la taluz şi năvăli spre câmpie. Zenobia lovi crupa lui Yedkivin. Cal şi călăreţ au pătruns printre ierburile arse aproape odată cu pantera. Sălbăticiunea nu avea decât un sfert de milă avans, iar Zenobia avantajul unei mai bune vizibilităţi asupra terenului şi a poziţiilor fiecăreia.

În spatele ei, Nurbel mâna pe taluz, cu strigăte puternice, caii de schimb. Mult în stânga, la mare distanţă, Odenat şi suita lui erau împrăştiaţi în mici grupuri, de-a lungul lacului. Le-a fost destul să audă urletele lui Nurbel, să vadă goana lui Yedkivin, ca să înţeleagă ce se întâmplă.

Urlând într-un glas, au lansat caii în galop, desfăşurându-se de-a lungul unei linii perpendiculare pe malul lacului, ce împiedica pantera să fugă spre sud.

Zenobia începu să răsufle cu putere şi încetă să se gândească la Hedai. Febra vânătorii îi încorda muşchii. Inima i se umplu de admiraţie în faţa frumuseţii panterei. Fuga ei o făcea să se gândească la o flacără lacomă. O minune al cărei suflet, se zicea, aparţinea celui sau celei care ar fi învins-o.

Ea o s-o învingă.

O să-şi ţină cuvântul dat. Lui Nurbel n-o să-i mai fie ruşine cu ea.

Pantera căută mai întâi să-l obosească pe Yedkivin. Saltu-rile urmau unul după altul, ca şi cum puterea ei era infinită.

Zenobia a aşezat pe Yedkivin pătura din Orient de care îi făcuse rost Nurbel. O pătură cu o dublură groasă, cu curele plasate la înălţimea umerilor calului, prin care călăreţul putea să-şi strecoare picioarele. Putea atunci să se ridice pe jumătate, istovindu-şi coapsele, dar micşorând greutatea în timpul galopului şi, astfel, obosind calul mai puţin.

Mergând la început de-a lungul lacului, spre nord, pantera s-a întors în fugă, brusc, spre est, unde nimic nu-i stătea în cale. Zenobia aştepta această manevră. Cu riscul de a lăsa sălbăticiunea să capete avans, ţinu un drum pieziş, depărtându-se şi ea de lac.

Zenobia îi strigă încurajări lui Yedkivin. Speră o clipă că traiectoria panterei o va apropia destul pentru a putea să-şi potrivească tirul. Un tir care cerea să ţintească cu măiestrie. Oboseala, care începea să înfigă ace dureroase în pulpe şi şale, se spulberă.

Cu o mână pusă la baza coamei gălbui a lui Yedkivin, făcu să-i alunece arcul de pe umăr. Din proprie iniţiativă, calul forţă pasul. Galopul întins părea să-l îmbete de plăcere.

Să fi simţit pantera accelerarea galopului? Să-şi fi strigat Zenobia prea tare încurajările?

Cu aceeaşi violenţă cu care alerga, se opri, stârnind praful cu ghearele.

Cât ai clipi, fu acolo, nemişcată. Cu coastele palpitând, cu gura căscată peste albeaţa colţilor. Cu urechile rotunde şi pufoase ridicate, o fixă pe Zenobia cu ochii ei verzi. Mai departe, mult în spate, îi văzu pe vânătorii al căror galop făcea să tremure pământul.

Zenobia întinse coarda, arcul se îndoi, cu coada săgeţii lipită de coardă. Dintr-un salt, pantera o luă la fugă în direcţia opusă, drept spre lac. Era deja prea departe pentru ca o săgeată să o atingă cu destulă putere.

Zenobia surâse. Culcată pe grumazul asudat al lui Yedkivin, îşi relansă goana.

Înainte de a părăsi Palmyra, Nurbel o pusese în gardă:

– Nu uita niciodată că o sălbăticiune nu este doar frumoasă, este şi inteligentă. Ea trăieşte din vânătoare, din sânge şi din moarte. Cunoaşte toate şiretlicurile. Gândeşte, chiar când este epuizată de fugă. Chiar dacă, în viaţa ei, n-a fost niciodată vânată de un om, chiar dacă niciodată o săgeată nu i-a şuierat pe deasupra capului, cunoaşte gândul oamenilor şi puterea unei săgeţi.

Totuşi, Zenobia gândi că pantera era pe cale să facă o greşeală. Ar fi mult mai uşor pe marginea lacului.

Se gândi să-l domolească pe Yedkivin, pentru a se întâlni cu Nurbel, ca să schimbe calul din zbor.

Dar în spatele lui Nurbel, se apropiau în linie vânătorii, şi, printre cei mai aproape de lac, ghici sclipirea aurului. Hedai! Hedai care, menţinându-şi traiectoria, putea ajunge la fel de repede ca ea la panteră. Începu să urle, biciuind umărul lui Yedkivin cu hăţurile.

– Dii! Dii! Dii, Yedkivin. A venit momentul, frumosul meu! Nu slăbi! Tu poţi să faci totul!

Dar pantera se mişca haotic.

Ajunsă destul de aproape de malul lacului, înainte de a fugi din nou spre est, se îndreptă spre nord. Dintr-odată, ajunse în dreptul mâinii stângi a Zenobiei, sărind la mai puţin de o lungime de săgeată, dar năpustindu-se cu mult prea repede ca să aibă timp pentru reglarea tirului. Ştiu, totuşi, că Zenobia o să-i taie drumul şi schimbă direcţia, strecurându-se din nou spre lac.

Cu răsuflarea tăiată, cu durere în piept, Zenobia ştiu că a avut dreptate. Pantera, pe care epuizarea începea s-o orbească, se arunca într-o capcană.

Yedkivin, şi el, începea să dea semne de oboseală. Galopul devenea mai greoi. Pufăia, mestecând zăbala, în loc să tragă aer în piept. Zenobia îl lovi cu călcâiele, aruncând o privire spre linia vânătorilor. Erau destul de aproape ca să le distingă feţele.

În acea clipă, înaintea ei, pantera începu să facă zigzaguri de neînţeles, făcu o întoarcere scurtă şi îi apăru în faţă. Zenobia crezu că se pregătea să atace.

Strigând în continuare, îl îndemnă pe Yedkivin şi închise capcana.

Pantera, fără să-şi dea seama, pătrunsese într-o ridicătură de pământ, pe care ploile lungi de iarnă şi lacul au sfârtecat-o, săpând în ea golfuleţe de apă noroioasă, asemănătoare unor degete. Câmpia se oprea acolo, brusc, într-un grohotiş abrupt. Malul, foarte drept şi încărcat de vegetaţie deasă, era, în parte, inundat.

Aflată în fața Zenobiei, pantera nu avea altă ieșire decât să-l înfrunte pe vânător sau să sară în grohotiș. Să mai sară o dată și să încerce să fugă în direcția opusă, de-a lungul tufișurilor, în apa pe care o bănuia sub vegetație, și de care se temea.

Încă o dată, Zenobia văzu pupilele verzi care o cântăreau. Încă o dată, fără să încetinească fuga sacadată a lui Yedkivin, cu șalele rupte, fixă o săgeată în coarda arcului.

Abia avu timp să facă lemnul să vibreze.

Blana dispăru în frunzișul roșu al unui mirt. Un vârtej de crengi dovedi faptul că pantera se aruncă spre fundul golfuletului. Zenobia trase de hățuri, îl făcu pe Yedkivin să sară brusc, îl îndemnă spre marginea taluzului, cercetând tufișurile cu ochii.

Dar, tremurând, cu părul negru acoperit de o spumă lipicioasă, cu buzele răsfrânte, Yedkivin se împotrivi. Picioarele din față s-au încordat, copitele au alunecat pe grohotiș. Cu crupa fremătând, își răsuci spinarea mai mult ca să nu se cabreze decât ca să evite căderea. Pătura groasă, de care Zenobia era prinsă cu un picior, alunecă, rupând legătura ce o ținea. Își dădu seama că nimic n-o mai sprijinea.

Yedkivin făcu o mișcare din șale, lovind aerul cu copitele. Avu prezența de spirit să lase hățurile. Căzu pe spate, cu suflarea tăiată. Yedkivin se depărtă cu un nechezat de durere. Pietrele i se rostogoliră sub copite, marginea grohotișului se prăbuși, atrăgând-o și pe Zenobia în alunecarea lui.

Tăvălită, zgâriată, biciuită de crengi, se opri într-un trunchi tânăr de salcâm, cu obrazul în pământul noroios.

Nu departe auzi chemarea lui Nurbel și aproape în același timp răgetul panterei.

Se ridică dintr-un salt, uitând de durerea din șale. Arcul se afla tot în mâna stângă. Între degete nu îi mai rămăseseră decât două săgeți.

Urmă apoi un dans în care timpul se scurse atât de repede, încât nu mai știau cum trecuse.

Zenobia se grăbi spre tufişuri. Păşind prin noroi, intră în apă până la pulpe. Ghici prezenţa lui Nurbel pe mal şi avu grijă să nu ridice ochii spre el. Căută printre tufişuri umbra sălbatică a panterei.

Haita vânătorilor, condusă de Odenat, se alinie sus, pe taluz. Pantera se sperie. Apăru printre tufişuri. Cu teamă, intră în apă până la piept.

Rămase nemişcată, cu coastele încă scuturate de fugă, înălţă capul spre vânători şi se asigură că o împiedică să fugă de-a lungul grohotişului.

Privirea i se întoarse spre Zenobia. O privire frumoasă, furioasă şi liniştită totodată. Firele curbate ale mustăţilor tremurau, lipite de obraji. Scoase un răget.

Un răget lung şi apăsat. Cu gura căscată, plină de dorinţa de a lupta.

Deasupra ei, aproape perpendicular, o strălucire aurie îi scânteie pe umăr. Hedai, violatorul, pusese piciorul pe pământ. Zâmbea, cu o suliţă scurtă în mână, încercând să vadă pantera.

Zenobia ştiu că Baalshamin îşi întinde mâna asupra ei.

Pantera îşi încordă spinarea, mirosi din nou aerul jilav şi greţos al mâlului. Insectele care îi dădeau târcoale o obligară să clipească. Biciuia şi lovea apa cu coada. Făcu câţiva paşi spre Zenobia. Se opri.

Nu erau despărţite decât de vreo douăzeci de paşi. Poate mai puţin. Zenobia privi fix focul ucigaş din ochii ei verzi. Pe deasupra mirosului greu al noroiului şi al plantelor în putrefacţie, simţi respiraţia aspră a fiarei.

Pantera scoase din nou un răget.

Frumuseţea răguşită a răgetului umplu pieptul Zenobiei. Ciudat, îi alungă teama. Era o chemare, dar şi o ameninţare.

Arcul era întins, cu una dintre cele două săgeţi fixată în coardă, iar cu cealaltă alunecând de-a lungul tunicii.

Nu trebui să ochească. Ţinta îi umplea mintea şi inima de prea multe zile. Îşi aplecă doar puţin bustul înainte. Genunchii i s-au îndoit ca şi cum picioarele i-ar fi alunecat în noroi.

Penajul care zbură pe deasupra tufişurilor era negru.

Hedai scoase un ţipăt. Vârful de fier sfâşie pielea tunicii şi carnea pieptului, cu zgomotul unei pietre aruncate într-un zid. Se aplecă în faţă, prăvălindu-se în grohotiş.

Pantera a luat-o la fugă. Jerbe de apă ţâşneau de sub picioarele ei. Nurbel urlă numele Zenobiei. Pantera păru să zboare, sfâşiind aerul cu labele, cu gura şi cu colţii.

Lemnul arcului scoase un sunet sec şi cântat. A doua săgeată avea un penaj verde cu galben. Se înfipse în gura sălbăticiunii ca o floare. Impactul fu atât de rapid şi atât de puternic, încât spintecă craniul panterei în două.

Animalul muri înainte de a-şi termina saltul. Corpul ei frumos se răsuci, se legănă, lovind cu ghearele în gol. Se prăbuşi în apă, aceeaşi în care stătea şi Zenobia. Care dispăru.

Nurbel o văzu aruncându-se pe spate, cufundându-se în apa tulbure. N-o mai văzu reapărând.

Hayran ţipa, dar ceilalţi fixau în tăcere apa noroioasă.

Marele Odenat, fără să spună un cuvânt, cu sprâncenele încruntate, cercetă pantera nemişcată. De jur împrejur, valurile ridicate de luptă se potoleau. Se gândea la ce se spunea despre viitoarea lui soţie, la acel dar al apei care i-a marcat naşterea.

Hayran, la poalele tufişurilor, ridica trupul iubitului său, urlând şi arătând săgeata ce îi străpungea inima.

Nurbel, cu mai multă grabă decât ar fi vrut, arătă cu degetul şi strigă:

– Acolo! E acolo, Preailustrule!

Se ridica în picioare pe malul opus, cu arcul încă în mână. Atât de plină de noroi, încât au crezut că e statuia lui Alat, Marea Războinică, cea care domnea peste luptele din deşert, de la naşterea oamenilor.

Aşa au gândit Marele Odenat şi Nurbel, zâmbind uşuraţi.

Apoi, ca şi ceilalţi, s-au întors spre Hayran care dârdâia, înghiţindu-şi lacrimile, urlând încontinuu:

– Ea l-a ucis. Ea l-a ucis pe Hedai!

Mai târziu, în timp ce se întorceau în tabără, când toţi vânătorii erau adunaţi în jurul lui Hayran şi al calului care ducea trupul lui Hedai, Nurbel părăsi tovărăşia Preailustrului şi veni să călărească alături de Zenobia.

Se îngriji mai întâi de starea lui Yedkivin, pe care ea îl ţinea de hăţuri şi pentru care adusese o pătură. Calul era foarte obosit, avea pasul greoi şi nările fierbinţi. Dar nu se vedea nici o rană.

Nurbel spuse că ar trebui să aibă grijă de hrana lui, să-l spele în lac şi să nu-l mai încalece până la sfârşitul vânătorii. Apoi adăugă:

– Iată cele două săgeţi care-ţi vor dovedi nevinovăţia în Palmyra, dacă o să fie nevoie.

Ochii lui oblici străluceau. Zenobia nu răspunse. Era istovită, fiecare muşchi îi era tare ca lemnul.

Nurbel călări în tăcere un timp, apoi spuse:

– Nu ţi-a alunecat piciorul.

Era o constatare, nu o întrebare. Zenobia aprobă cu un semn din cap.

– Un tir frumos, reluă Nurbel. Rapid şi precis. Hedai nu putea decât să moară.

În vocea lui Nurbel, în afară de admiraţie, se simţea şi un fel de mulţumire. Cum Zenobia continua să tacă, întrebă:

– A existat un motiv serios?

– Răul pe care l-a făcut n-o să-l şteargă nici moartea. Nu aştepta să-ţi spun mai mult. N-are nici un rost ca vorbele să mânjească din nou lucrurile. Nu fi îngrijorat. Nu trupul meu a fost întinat. Chiar dacă, pentru plăcerea lui Hayran, eu eram cea pe care voia ca el s-o atingă.

Zenobia tăcu. Nurbel o privi fix. Ea adăugă:

– Preailustrul poate hotărî să mă pedepsească. L-aş înţelege. Dar o să fie mai bine dacă n-o să vrea să afle motivul pentru care am tras. Hayran o să înceteze să se mai vaite. Curând şi el o să prefere tăcerea.

– Preailustrul nu se îndoieşte că ţipetele lui Hayran nu vor dura multă vreme. Voia doar să ştie dacă ţi-a alunecat piciorul. Va fi bucuros să afle că n-ai făcut-o din stângăcie. Totuşi, pentru a nu da apă la moară zvonurilor din palat, o să spunem că ai tremurat şi că ţi-a alunecat piciorul.

Râse în hohote, cu mare plăcere, şi apoi reluă depărtându-se cu paşi mici:

– E ceva firesc, când e vorba de o biată femeie, să tremure puţin atunci când o panteră vrea s-o atace!

Ajuns în tabără, Preailustrul îi trimise Zenobiei o tolbă de săgeţi din piele roşie, foarte fină, brodată cu perle şi pietre preţioase. Spre deosebire de cea pe care o ţinuse în mâini şi care se lega la grumazul calului, aceasta se punea la talie, ca o teacă de pumnal pe un centiron. O curea fină ajuta să fie legată de coapsă.

În ea se afla, rulată pe o săgeată din aur şi fildeş, o mică fâşie de papirus, pe care, în greacă, Preailustrul scrisese:

Zenobia, cea care e născută în Sărutul Cerului, m-a făcut astăzi să mă gândesc la Alat cea Mare. Curând, îmi va putea da un fiu care să primească de la ea Darul Zeilor şi care, ca şi ea, să nu rămână niciodată fără săgeţi în faţa duşmanului.

La lumina lămpilor şi în căldura cortului parfumat cu tămâie, Ashemu şi Dinah făceau cu schimbul ca s-o maseze pe Zenobia, pentru a-i alina, cu ajutorul uleiurilor, muşchii întăriţi de oboseală.

Ashemu încetă să mai ţipe, să-şi dea ochii peste cap, să-şi zbuciume pieptul mare cu suspine şi murmure.

– O, fata mea! O, fata mea! Eşti nebună, cum de-ai avut curajul?

Dinah nu mai plângea şi nici nu mai tremura. Nu mai repeta cât îi este de îndatorată. Cum toată iubirea pe care i-o purta Zenobiei nu va fi niciodată îndeajuns ca să-şi plătească datoria.

– Cum aş putea să-ţi răsplătesc ceea ce ai făcut pentru mine?

Nu se mai întrebau dacă Preailustrul o s-o pedepsească, deşi îi trimisese toate dovezile că n-avea nici o poftă s-o facă. Nu se mai îngrijorau de răzbunarea lui Hayran, nici de furia Ophalei, care va dezlănţui toţi demonii din sufletul ei, ca pe un ghem de şerpi, fiind ea însăşi un rug arzând de ură.

Nu mai voiau să audă despre blana panterei, despre delicateţea petelor ei, care te duceau cu gândul la un joc de lumini, nici de frumuseţea ochilor ei, nici chiar de dimensiunea ghearelor şi colţilor ei. Oh! Cum de a îndrăznit Zenobia? Oh! Cât de frică trebuie să-i fi fost!

Acum îi masau în tăcere coapsele dure ca lemnul de palmier, mângâindu-i ceafa şi şalele încă încordate. Împărtăşeau tăcerea Zenobiei care le impresiona şi le intimida mai mult ca niciodată.

În cele din urmă, ea şopti:

– Preailustrul începe să mă iubească aşa cum un bărbat trebuie să-şi iubească soţia. Dar vrea şi ceea ce o soţie trebuie să-i dea soţului ei. Va fi cu neputinţă.

Ashemu se opri, repetă cuvintele în gând şi întrebă:

– Ce vrei să spui?

– Că nici un bărbat nu mă poate atinge, nici chiar Preailustrul.

Dinah şi Ashemu o cercetau cu aceeaşi privire zăpăcită.

Zenobia ridică uşor din umeri, cu ochii strălucitori de oboseală sau de lacrimi.

– Nu pot. Să-i dăruiesc un fiu, aşa cum aşteaptă, este peste puterile mele.

– Zenobia! Nu vrei să-l iei de bărbat?

Zenobia şovăi, scutură din cap şi murmură ca pentru ea însăşi:

– Am crezut. Da, până astăzi, am crezut că voi avea puterea aceasta.

Mâinile lui Ashemu se depărtară brusc de coapsele Zenobiei. Scăpă un strigăt de groază. Dinah bombăni un cuvânt îngrozit. Zenobia le privi, cu adevărul în priviri.

Zâmbea şi plângea.

Urmă tăcerea. O tăcere în care cuvintele nespuse plutesc în aer, transparente şi uşor de citit.

– Vaaai! gemu Ashemu. Asta era! Ştiam eu. De multă vreme ştiam.

29

NICOPOLIS

Triumful lui Aurelian dură întreaga zi.

Cu pieptul acoperit de decoraţii şi colane reprezentând zeii şi augustii, opt mii de legionari stăteau în picioare, în şiruri, în faţa *praetorium*-ului. Crestele cu pene ale căştilor, numeroase şi strânse una lângă alta, te făceau, dintr-odată, să te gândeşti la un câmp cu flori, vara, sau la geometria savantă a tapiseriilor ori a arabescurilor din mozaicuri.

Cohorte după cohorte, opt mii de glasuri au aclamat numele lui Lucius Aurelianus. Cu capul şi umerii acoperiţi de piei de urs, de lup, de leu sau de tigru, *principales* făceau să scânteieze însemnele de bronz, vulturi, tauri, porci mistreţi sau împletiturile de lauri.

În urletele trompetelor, în zornăitul centiroanelor şi al *cinglum*, se agitau mânerele blazoanelor brodate cu imaginea fulgerului, a centaurilor sau a lui Jupiter. Toba răsună tot timpul cât cele două mii de prizonieri goţi au rămas îngenuncheaţi în faţa altarului în care ardeau mirtul şi grăsimea taurilor lui Mithra.

S-au strigat din nou numele Romei şi cel al lui Aurelian, în clipa când trupurile a cinci sute de barbari au fost aruncate în jarul purificator.

Opt mii de glasuri, însoţite de zgomotul săbiilor lovite de scuturi, au intonat cântecul lui Aurelian:

„Mii şi mii şi mii am decapitat! Dar numai el, el singur a decapitat cu miile!

Mii de sauromaţi a ucis! Mii de goţi a omorât! Mii de franci a ucis! Ca, în sfârşit, să i se predea mii de perşi!..."

Cuvintele făceau carnea să tremure, vibrau în măruntaie. Păsările părăsiseră de mult împrejurimile taberei, aşa cum părăsesc câmpul de luptă în timpul unei bătălii.

În toga de purpură brodată cu frunze de laur aurii, aruncată peste cuirasă, stând în picioare în balconul din *praetorium*, Aurelian răspunse de mii de ori aclamaţiilor. Îşi agită deasupra capului sabia păstrată în teacă, zâmbi cu măsură, cu un calm calculat întipărit pe faţă. Doar buzele îi fremătau de plăcere. Uneori, pleoapele i se strângeau, ca şi cum lumina prea puternică a bucuriei le rănea.

Alături de el, legaţii, prefecţii şi tribunul îi pândeau mâna şi zâmbetul pentru a îndrăzni, la rândul lor, să zâmbească şi să salute miile de oameni care îşi sărbătoreau comandantul mult iubit. Cel pe care zeii, constant, îl făceau să fie victorios cu atâta uşurinţă.

Puţin retrasă, copleşită de vacarm, de urlete şi chiar de miasma rugurilor al căror fum plutea pe cerul albastru, Clodia se lăsa îmbătată de acest triumf, împărţind bucuria cu Ulpia.

Dulcea, nevinovata Ulpia. Atât de dulce în rochia ei verde, cu gâtul fragil în decolteul destul de generos ca să fie împodobit cu o bijuterie de ambră şi pietre preţioase, cu tâmplele şi conciul prinse într-o panglică subţire de aur.

Ca şi ceilalţi, Ulpia deschidea o gură tremurătoare pentru a acompania aclamaţiile.

Vacarmul trompetelor şi mirosul de carne arsă abia dacă-i permiteau să respire. Acum, era agăţată de mâinile Clodiei. Ceva mai înainte, îşi înlănţuise prietena, ascunzându-şi fruntea jilavă în obrazul ei. Fără groază, fără frică şi fără dezgust. Cuprinsă doar de transa care străbătea tabăra. S-a înălţat ca să arunce o privire fascinată spre Aurelian. Incapabilă să-şi ascundă ardoarea ce o făcea să tremure sub mătasea rochiei, ea, atât de mironosiţă, atât de timidă.

Când Aurelian scoase, în sfârşit, sabia din teacă ca să-i agite lama, înălţată spre cer, ordonând sfârşitul triumfului, aşa cum ordona încetarea luptelor, Clodia se aplecă spre ceafa Ulpiei. O sărută, făcând-o pe tânăra fată să tremure ca şi cum ar fi simţit o muşcătură.

– Imediat, după masă, o să fie al tău.

Ulpia întoarse spre ea ochii pierduţi. Clodia zâmbi.

– Ai încredere. Eşti frumoasă. Eşti perfectă... În noaptea asta, zeii nu-i pot oferi nimic mai frumos decât pe tine, dulce Ulpia!

Petrecerea era zgomotoasă, plină de freamăt. Vreo douăzeci de ofiţeri stăteau pe paturile aşezate de o parte şi de alta a meselor încărcate de mâncare şi de vase cu vin grecesc. Sclavele, în tunici scurte cu dungi albastre, se mişcau fără încetare. *Dux* Aurelianus era sărbătorit, se golea cupă după cupă. Aurelian bea dintr-un hanap got. Un corn lung, ghintuit în aur şi argint, gravat cu figuri stranii, care provenea din tezaurul regelui Kniva. Răsunau nenumărate râsete de femei. Muzicanţii, flautele şi harpele cântau pe o estradă, lângă *triclinium*, dar muzica se auzea în surdină.

În mijlocul acestui vacarm, fără să bea nici un strop şi fără să mănânce nimic, Ulpia se dezmeticea treptat din exaltarea pe care o iradiase toată ziua. Aurelian nu i-a acordat până acum decât o vagă privire gânditoare. Un pic mirată. Sigur, dar nu rece. Însă fără nimic din acea ardoare ce i-a luminat ochii toată ziua.

O privire lipsită de orice dorinţă.

S-a simţit dintr-odată ruşinată pe propriile-i gânduri. Ridicolă de atâta tulburare, de atâta inutilă şi înfierbântată imaginaţie.

Clodia, care râdea mult cu tribunul Maximus, pricepu repede motivul umbrei ce-i întuneca acum obrazul. Se ridică să vină să se lungească lângă ea, împărţind aceeaşi cupă cu vin, mângâindu-i spatele şi şoldurile, cu o mână grăitoare, sărutând-o mărunt pe tâmple.

– Nu cred că Aurelian va veni spre tine. Niciodată nu înaintează spre o femeie, numai spre dușmani. Trebuie să-l iei tu. Arată-i că îl vrei, așa cum teaca așteaptă sabia. Ești o teacă frumoasă, dulce Ulpia. Vei vedea, n-o să reziste multă vreme!

Obrajii Ulpiei erau împurpurați. Clodia râse în hohote, atrăgând atenția tuturor, sporindu-i încurcătura. Aurelian însuși se întoarse. Ulpia avu destulă luciditate să remarce că i-a aruncat surorii lui o privire arzătoare, pe care ea n-a știut să i-o atragă.

Se făceau glume, se spuneau vorbe de duh, cărora Clodia le răspundea fără reținere. Ulpia bănui zâmbetele din spatele ei. Se întrebau dacă o să îndrăznească. Dacă o să meargă să pună mâna pe încheietura lui Aurelian, cerând cu un anume surâs să bea din hanapul lui. Nu așteptau decât asta. Voiau să vadă. Să-și satisfacă privirile și imaginația câtă vreme se aflau în aceeași încăpere.

Dar Ulpia nu era Clodia.

Nu făcea parte dintre acele femei care țipau și râdeau tare. Pentru ea erau gesturi de nefăcut. Nu se gândea decât să fugă de la această prea lungă, prea umilitoare, prea zgomotoasă petrecere.

Și atunci se întâmplă.

Tribunul Maximus fu în picioare și strigă:

– Nu! Nu, nu bea!

Prinse încheietura lui Aurelian și acoperi hanapul cu palma.

– Nu bea, *dux*. În vinul tău s-a pus otravă.

Clodia era în picioare. Ceilalți erau cu gurile căscate, cu ochii ieșiți din orbite, scrutând cornul cu vin pe care Aurelian îl ținea, îngrozit.

Spada țâșni în mâna lui Maximus. Prinse în pumn părul unui sclav. Un bărbat în vârstă, cu barbă roșie. Unul dintre cei care, un moment mai devreme, a umplut cupele. Dintr-o mișcare, îi sfâșie tunica.

Sub bustul pricăjit de sclav, prinsă cu un cordon subțire, atârna o punguță de piele. Maximus o smulse, i-o aruncă lui

Aurelian, care deznodă cureaua. O răsturnă deasupra unui blid de argint. O pudră fină, maronie, îi întunecă luciul.

– A făcut-o cu dibăcie, dar nu destul, spuse Maximus. L-am văzut.

Clodia luă farfuria şi o duse la nas. Mirosi cu grijă. Un zâmbet ciudat o cuprinse. Ochii i-au alunecat pe feţele din jur.

– Ar fi cu putinţă ca unii să nu fie prea fericiţi de triumful lui *dux* Lucius Aurelianus? întrebă ea.

Se auziră proteste. Frica plutea în priviri.

Dintr-o lovitură cu genunchiul în şale, Maximus îl obligă pe sclav să îngenuncheze, punându-i lama sabiei la gât. Cu fruntea palidă, Aurelian întrebă:

– Cine te plăteşte?

Omul scoase nişte strigăte ciudate. Frica îi umplea gura cu salivă. Maximus apăsă lama. Puţin sânge mânji fierul. Mormăi:

– Cine e stăpânul tău?

Omul gemu. Sângele curgea de-a lungul lamei. Deschise gura mare şi urlă. Un urlet răguşit, aproape neomenesc.

Maximus se îndreptă.

– Nu va spune nimic, *dux*. Nu are limbă.

Cu o mişcare furioasă, Aurelian apucă bărbia sclavului. Era adevărat. În locul limbii nu avea decât un ciot scurt de carne neagră. Pe gât, sângele curgea acum ca un mic izvor care se zbătea, inundându-i pieptul. Cu o interjecţie plină de dispreţ, Aurelian răsturnă conţinutul hanapului în gura infirmului.

Cu ochii ieşiţi din orbite, scuipând şi înghiţind în acelaşi timp, omul sfârşi prin a se sufoca.

Ulpia, ca şi ceilalţi, nu se putu împiedica să nu privească, cu inima golită de frică.

Umerii sclavului tremurau. Cu toate că pumnul lui Maximus îl ţinea încă de păr, capul i se legăna. Scoase un geamăt lung, surd, buzele încercau să muşte din aerul ce nu-i mai pătrundea în plămâni. Maximus îi dădu drumul şi el se îndreptă de spate, sfâşiindu-şi cu degetele pieptul mânjit de sânge. Un spasm îi îndoi genunchii.

Se prăbuşi la picioarele lui Aurelian. Un timp, corpul lui se zbătu lângă unul dintre paturi, atât de violent, încât s-ar fi crezut că nişte mâini invizibile încercau să-l sfâşie.

Un ultim spasm îl înţepeni. Avea obrajii vineţi.

Trei lămpi cu oglindă de argint luminau puternic odaia lui Aurelian.

Era întins pe pat şi toga de purpură îl acoperea aproape în întregime. Când Clodia intră, nu-şi întoarse ochii spre ea.

– Oare ţi-e frică? Centurionii şi decurionii abia m-au lăsat să intru. Ce-i cu toate lămpile astea?

Aurelian nu răspunse. O clipă, încreţi în tăcere mătasea şi aurul togii sale. Mângâierea ei urcă până la gâtul lui Aurelian. Nu făcu nici o mişcare. Nu întoarse ochii de la un punct invizibil aflat între bolţile pictate ale tavanului.

– Cohortele au aflat că s-a vrut otrăvirea lui *dux* Aurelianus chiar în seara triumfului său, anunţă Clodia, mângâindu-l pe frunte. Furia este, se pare, atât de mare, încât ţi-ai putea conduce legiunile până la Roma.

– Se rosteşte vreun nune?

– Încă nu.

Clodia îşi înăbuşi un mic râs.

– Şi nici eu n-am pronunţat nici unul.

Aurelian o privi.

– Nici nu vei pronunţa vreunul, spuse cu asprime. Mâine o să fac cunoscut faptul că au fost arestaţi spionii goţi şi că au mărturisit. Ei sunt cei care au vrut să-l otrăvească pe *dux* Aurelianus. Goţii. Nu vreau să aud de altcineva.

Se înfruntară din priviri.

Clodia se aplecă şi îl sărută pe buze.

– De ce nu? şopti ea.

Şi îl mai sărută o dată. El ţinea gura închisă, dar nu făcu nici un gest ca s-o înlăture. Îl sărută ceva mai apăsat. Cu vârful limbii încercă să-i deschidă buzele. În zadar.

Se îndreptă proptindu-se de pieptul lui. El închise ochii.

– Nu e o idee rea, admise foarte încet. Astfel, o să creadă că îţi este teamă să-i înfrunţi. Sau că eşti foarte prost.

Aşteptă o replică din partea lui Aurelian. Acesta rămase mut. Adăugă sec:

– Nu lăsa totuşi legiunile să creadă că te temi de otrava duşmanilor tăi. De altfel, nu trebuie să te temi. Nu vei muri aşa. Profeţia mamei...

Aurelian ridică mâna.

– Taci!

O respinse, îşi aruncă toga, se ridică să meargă să se aşeze la masa de marmură încărcată de rulouri şi care îi servea drept masă de lucru.

– Lasă-mă. Am ceva de făcut.

Clodia lăsă să-i scape un mic râs batjocoritor.

– De făcut?

Se apropie de Aurelian şi îşi lipi şoldul de umărul lui.

– Ulpia te-a adorat întreaga zi. Tremura de excitare şi visa că în seara asta o să fie recompensa ta. Patul de carne al lui *dux* Aurelian! Biata Ulpia. Acum plânge de ruşine în patul ei. Sau crede că ai fi putut muri de acea otravă şi te-ar fi iubit mai bine mort decât viu. Habar n-are cât o vrei de soţie, biata şi dulcea Ulpia.

Aurelian făcu mutra celui care nu pricepe nimic. Derulă nişte hărţi, scrisori pe papirus venite de la Roma.

– Bineînţeles că o vrei, reluă Clodia. O vrei, pentru că ai nevoie de o soţie. Dar asta nu e de-ajuns, dacă nu faci un pas spre ea. Dulcea Ulpia a fost crescută de tatăl ei după moda veche. Crede că viitorul ei soţ trebuie să-şi arate nerăbdarea şi chiar un pic de dorinţă. În plus, te iubeşte. Trebuie să te gândeşti la asta, frate. Te iubeşte. Sincer. Te va iubi cu devoţiune şi simplitate toată viaţa. Dacă faci ce trebuie pentru asta. Aşa este ea.

Aurelian înmuie un stilet într-o călimară şi începu să scrie. Clodia zâmbi.

– Gândeşte-te la asta. Puţină dragoste naivă n-are ce să-ţi strice, murmură ea mângâindu-l pe ceafă, înainte de a părăsi camera.

Noaptea era prea adâncă şi prea întunecată când se strecură până la patul lui Maximus.

Abia adormise şi se trezi tresărind. Singura lumină venea de la torţele din curte, care aruncau câteva raze prin fereastră.

În clipa când ea se apleca peste pat, fierul unei arme îi înţepă pieptul. Clodia simţi lama şi şopti:

– Nu. Nu aşa.

– Cine eşti?

Căută mâna lui Maximus pentru a o face să i se plimbe pe faţă.

– Nu mă poţi recunoaşte numai după parfum?

– Clodia. Ce vrei? Ce e cu el? Aurelian?

Ea râse. Un râs gros şi vibrant, pe care îl acoperi sărutând degetele lui Maximus.

– Nimic. Sunt doar eu. Eu care vin să-ţi mulţumesc că i-ai salvat viaţa fratelui meu iubit!

Râse din nou, făcu mâna lui Maximus să-i coboare pe gât, mângâindu-i pieptul. Maximus se ridică pe jumătate.

– Clodia.

– Mâine, Aurelian va spune că spionii goţi sunt cei care au vrut să-l omoare.

Maximus aprobă.

– De ce nu?

Clodia îi luă sabia scurtă pe care încă o ţinea în mână şi îi apăsă încet palmele pe sânii ei.

– Ştii cine a fost? întrebă ea.

– Nu pot fi sigur, suflă Maximus, cu voce răguşită.

– Dar la cine te gândeşti?

– Ca şi tine. La Cezar.

Clodia abandonă mâinile lui Maximus, oferindu-i libertatea mângâierilor.

– Dar nu singur, nu-i aşa? A avut nevoie de nişte ofiţeri aici, în jurul nostru.

– Da.

– Îi ştii?

Maximus nu răspunse imediat.

Ea îi întinse palma să i-o sărute, în timp ce el îşi lăsă degetele să alerge pe trupul ei, mai iute şi mai sigur. I se abandonă o clipă, suplă, vibrând.

– Aş putea să aflu cine, şopti el în cele din urmă.

Ea se depărtă, îşi scoase tunica şi, goală, căută trupul lui Maximus. Agăţată de părul lui blond, se lăsă răscolită şi mângâiată, jucându-se cu furia unei dorinţe îndelung reprimate, râzând de nerăbdarea lui şi respingându-l.

Când o pătrunse, rămase nemişcată.

– Voi fi a ta când o să vrei, cu două condiţii.

– Spune.

– Îi vei căuta pe cei care au vrut să-mi otrăvească fratele şi îi vei omorî.

– Da.

Clodia bănui zâmbetul lui Maximus.

– Şi o să mă ajuţi să fac din Aurelian un Augustus. Oricât te-ar costa.

De data aceasta el râse.

– Da.

Dintr-o mişcare de şolduri care smulse un geamăt Clodiei, o făcu să alunece spre gura lui, sărutându-i sânii şi murmurând:

– Da, bineînţeles. Oricât m-ar costa!

30

PALMYRA

Aşa cum era plănuit şi cum cerea tradiţia, la Idele lui *Quintillis*, banchetul oferit de Marele Odenat pentru căsătoria lui ţinu patru zile.

În fiecare dintre aceste dimineţi, shuloi Shara îi primea, cu aceeaşi politeţe calmă şi exagerată, pe cei pe care Preailustrul îi considera demni de a pătrunde în palatul său şi să guste din mâncarea sa.

În fiecare seară, puţin mai degajat şi mai puţin ţeapăn decât dimineaţa, Shara îi conducea din nou pe invitaţi la marea poartă, pe care îi punea pe sclavi s-o deschidă, lovind de trei ori cu blazonul în dalele curţii.

Invitaţii se grăbeau atunci să ajungă sub porticul sfânt al celor opt sute douăzeci de coloane. Acolo, tot felul de cunoştinţe le ţineau calea, însetate să afle noutăţi.

La început cu măsură, cei care ştiau amănunte şi care erau doborâţi de oboseala sărbătorii dădeau câteva detalii rostite din vârful limbii. Apoi, când numărul de ascultători din jurul lor era destul de mare, valurile de amintiri îi făceau mai buni povestitori. Enumerau ofrandele opulente care tocmai fuseseră aduse zeilor Marelui Odenat. Sacrificiile pe care le îndeplinea în fiecare zi Preailustrul însuşi. Apoi evocau, cu ajutorul meniului, fastul ospăţului, varietatea vinurilor şi a băuturilor, muzica şi dansurile, frumuseţea servitoarelor, splendoarea mătăsurilor de pe paturi şi perne, râsetele şi cuvintele de duh. Şi câteva zvonuri.

Într-adevăr, povesteau mult, prea mult, de altfel, pentru că văzuseră prea puţin din acel foarte scurt moment, care era şi cel mai important din zi.

Când soarele era în înaltul cerului, apăru Zenobia.

Rochia, tunica şi vălurile erau desăvârşite. Iar faţa ei avea o şi mai mare frumuseţe, derutantă. Închisă, dură, având ceva violent, care amintea de acel chip pe care l-au descoperit cu câteva luni înainte, atunci când, ca prin minune, a reapărut la porţile Palmyrei, trăgând după ea o cămilă albă, purtând o *koba* în care se afla steaua lui Baalshamin.

În fiecare zi, la aceeaşi oră, venea să ia loc pe un pat. Un pat acoperit cu pielea panterei pe care o omorâse cu atâta pricepere şi curaj.

Stătea puţin. Cel mult o oră. Fără să deschidă gura, nici chiar pentru a vorbi, a mânca sau a bea. Fără să schimbe o privire nici măcar cu Marele Odenat.

Invitaţii împărtăşeau cu toţii părerea că mai mult au de-a face cu o statuie decât cu o femeie din carne şi oase.

În tot timpul cât a fost prezentă, conversaţiile se domoleau şi chiar încetau cu totul. Mulţi se simţeau stânjeniţi. Singurul care părea calm, poate mai calm cu fiecare zi, era Preailustrul.

Păstra un mic surâs, o urmă uşoară de fericire pe buze şi în ochi. Ronţăia curmale şi struguri cu o poftă detaşată, care îi crea o imagine mai impozantă ca niciodată.

Apoi Zenobia se ridica. Mergea înaintea Preailustrului, se înclina într-un salut ce făcea ca hainele ei să scoată foşnetul unei păsări care îşi lua zborul.

După care traversa imensa sală, lăsând în urma ei o dâră densă de tăcere, şi dispărea aşa cum a venise.

Îşi dădură seama că Ophala părăsea camera puţin înainte ca Zenobia să intre. Se remarcă şi faptul că Abdonai nu era tratat mai bine de fiica sa decât ceilalţi invitaţi. Se pare, de asemenea, că, după a doua zi, Marele Odenat renunţă la conversaţia cu socrul lui şi se mulţumi să răspundă monosilabic la politeţurile acestuia.

În fine, toţi îl văzură pe Preailustru primindu-l cu respect şi afecţiune pe cel pe care Roma tocmai îl numise prefect al Palmyrei şi care nu era altul decât Aelius, fostul tribun al cohortei. Pentru unii, acest nou grad, ca şi sosirea unei legiuni în oraş erau o surpriză, pentru alţii, dimpotrivă. Gurile rele vorbeau despre atenţia pe care Hayran i-o acorda de multă vreme tânărului prefect. Cei mai înţelepţi dădeau asigurări că Roma onora astfel Palmyra şi pe regele său, căci Marele Odenat era cel căruia îi revenea, ca titlu, comanda legiunii. Nu era decât un semn suplimentar al atenţiei pe care împăratul Valerian o acorda Preailustrului, căruia îi oferea, chiar prin mâna prefectului Aelius, o somptuoasă ladă de bijuterii, destinată tinerei sale soţii.

Ceea ce unii n-au observat, totuşi, a fost stupoarea prefectului Aelius atunci când a depus bijuteriile în faţa Zenobiei. Surpriza a fost atât de violentă, încât puţin a lipsit să nu strige: „Dar te cunosc, te-am văzut!“

În acelaşi timp, obişnuit de multă vreme să-şi stăpânească emoţiile, ştiu să tacă şi să ascundă avalanşa de gânduri care, dintr-odată, îi invadau mintea.

Se înşela? Era cu putinţă?

Cum să compari chipul unei regine cu aceea al unei spioane despletite? Totuşi, avea aceeaşi ciudată frumuseţe şi aceeaşi privire. Recunoştea această privire şi această frumuseţe sălbatică în trăsăturile prăfuite ale spioanei ivite dintre meterezele prăbuşite din Dura Europos.

Nu, nu putea să se înşele. Nu era ceva atât de vechi în memoria lui. Fie ca Jupiter să-l trăsnească pe loc, dacă viitoarea soţie a Marelui Odenat nu era acea spioană.

Chiar cea pe care creştinul, ars cu puţină vreme în urmă în Antiohia, a cărat-o pe propriul lui cal!

Afişând un zâmbet politicos, Aelius o lăsă pe Zenobia să arunce o privire degajată spre perlele şi pietrele rare pe care le conţinea cufărul imperial. Revenit alături de Hayran, cu care

împărţea patul pentru luat masa, nu trădă nimic din tumultul ce continuă să-i răscolească gândurile încă multă vreme.

Cum era cu putinţă aşa ceva? Odenat ştia de mult că o s-o ia de nevastă. Nimic nu trebuia să-l preocupe mai mult pe regele Palmyrei decât alegerea femeii pe care o va aşeza alături de el pe tron.

Atunci?

Trebuia să cugete. Nu se gândi nici o clipă că-l putea anunţa pe Preailustru de faptul că noua lui soţie nu era cea care voia să-l facă să creadă că este.

Care era secretul acestei alianţe? Un secret pe care toţi, până acum, nu l-au ştiut. Un secret care, într-o zi, va însemna pentru împăratul Valerian mai mult decât aurul.

O minciună care va servi voinţei lui Hayran şi mătuşii sale ca să se debaraseze de această soţie. Şi care, mai mult, va servi proiectelor guvernatorului Macrian şi propriei ambiţii a lui Aelius. Zeii erau cu ei, nu încăpea îndoială.

Ordonându-şi gândurile după un plan diabolic, Aelius rămase imperturbabil în timpul acordat mesei. Nimeni nu bănui, Zenobia mai puţin decât toţi ceilalţi, ameninţarea ce prindea fiinţă foarte aproape de ea. Cei mai atenţi dintre invitaţi au întrezărit numai, mai târziu, un scurt schimb de cuvinte între roman şi fiul Preailustrului. N-au auzit cuvintele, dar au ghicit nerăbdarea romanului.

Hayran, care se înşelă amarnic când Aelius îi ceru imperios să-l întâlnească în secret, înainte de sfârşitul zilei, clipi din gene, încântat şi cu înţeles.

– Nu face ochi dulci! mormăi Aelius foarte încet. Nu e momentul. Toată lumea poate să ne vadă. Ce am de spus este important! Fă în aşa fel ca mătuşa ta să vină la întâlnirea noastră.

Hayran fu şocat de duritatea lui Aelius, dar aprobă, îmbufnat şi supus. Invitaţii au schiţat un zâmbet, siguri că fiul Preailustrului a primit un refuz hotărât.

Chiar şi pentru romani toanele şi gusturile puteau fi schimbătoare. Plăcerile care încântau un tribun puteau lăsa indiferent un prefect.

A patra zi, Marele Odenat păru invitaţilor lui mult mai vesel şi mai agitat decât de obicei şi nimeni nu se arătă mirat. S-a băut şi s-a râs ceva mai mult.

Când Zenobia îşi părăsi pielea de panteră pentru a se înclina în faţa Preailustrului, acesta se ridică de pe pat, zâmbitor şi fericit, pentru a-i răspunde la salut. Îi luă mâna şi o conduse într-un loc al sălii pe care toţi îl puteau vedea. *Shuloi* Shara se apropie de ei, lovind puternic în pământ cu marele lui baston. Cu un entuziasm mai neaşteptat decât cuvintele sale, strigă:

– Zenobia, fiica lui Abdonai, fiul lui Maliku, fiul lui Nashim, devine soţie! Devine regina Marelui Odenat, al nostru Preailustru, fiu al lui Wabalat, fiul lui Nesor, senator al Imperiului Romei şi rege al Palmyrei. Zenobia devine marea regină preaiubită a Palmyrei!

Au urmat aclamaţii pe care Odenat le strigă încruntând din sprâncene. Apoi, cu fericire în glas, se aşeză în faţa Zenobiei, îi luă mâinile în ale lui şi strigă foarte tare:

– Tu eşti aleasa! Zenobia, fiică a Palmyrei, soţia mea, tu eşti!

Din nou s-au auzit laude şi râsete. Confuzia fu atât de mare, încât, atunci când, mai târziu, invitaţii întrebară cum era chipul Zenobiei, nimeni nu ştiu să răspundă. Şi-au amintit cum Preailustrul şi-a condus proaspăta soţie afară din sală. Şi-au amintit cum Marele Odenat mergea în acel moment ca un bărbat tânăr, în ciuda greutăţii broderiilor de aur şi de argint ce îi transformau tunica şi pantalonul într-o cuirasă.

Şi-au amintit de glumele care au însoţit beţia banchetului, imediat ce însurăţeii au dispărut.

Dar de chipul Zenobiei, soţia lui Odenat şi regina preaiubită a Palmyrei, nu şi-au amintit.

Doar el, Odenat, a văzut acest chip, în timp ce intra în camera nupţială, unde cea care nu-i era încă soţie trebuia să-l întâlnească.

Întreaga lui experienţă de bărbat, de vânător, de războinic, de rege şi chiar de senator al Romei îi spunea că ceea ce vedea era de departe cea mai frumoasă şi mai desăvârşită regină la care putea visa. Dar nu era chipul unei tinere femei care trebuia, cu simţurile tulburate, să devină o soţie.

Băuse mult, deşi astăzi mai puţin ca în zilele precedente. Vinul mai mult îi ascuţea intuiţia decât i-o slăbea. Şi intuiţia lui îi spunea că, asemenea tuturor celor întâmplate din prima zi a intrării Zenobiei în palatul lui, această noapte a nunţii nu va fi precum celelalte.

Totuşi se strădui să nu arate nimic din gândurile sale. Se lăsă dezbrăcat, spălat de servitoare, ceea ce îi aţâţă puţin nerăbdarea. Îşi curăţă gura, îmbrăcă o tunică de in minunat brodată cu tauri şi cai, în tonuri luminoase şi întunecate. Pipăi cu mâna fineţea cearşafurilor şi apoi concedie pe toată lumea. La celălalt capăt al camerei, ce dădea spre bazine şi vase de flori, toate roşii, se deschise o uşă. Zenobia intră având în spatele ei o fată, o servitoare sau nu se ştie ce. O prezenţă de prisos, gândi Preailustrul, cu un fior de enervare. De altfel, prea fin îmbrăcată pentru a fi o servitoare, dar a cărei faţă îi era vag cunoscută.

Odenat observă că Zenobia nu îşi schimbase hainele. Gândi că e un capriciu. Speră o secundă că e o fantezie neaşteptată a soţiei sale. Cine ştie, o fantezie, o invenţie inedită pentru jocurile nupţiale la care a visat atâtea luni. Aşa că o primi pe Zenobia cu blândeţe şi aruncă o privire spre servitoare.

– Trebuie să rămână aici?

Zenobia puse un braţ protector pe mâna fetei.

– Da, încuviinţă ea, pe un ton calm. Se numeşte Dinah, Preailustrule, şi rămâne cu tine.

Odenat crezu că nu auzise bine, încruntă sprâncenele şi întrebă:

– Ce vrei să spui?

– Dinah este tânăra fată pe care tu însuţi ai ales-o, în casa tatălui ei, în Emesa. Nu-ţi aminteşti?

Da, îşi amintea acum. Un negustor evreu, foarte descurcăreţ, o fată foarte tânără şi foarte fragedă. Care era şi mai frumoasă decât în amintirea lui. Deşi îl privea acum cu ochi strălucitori şi plini de teamă.

– Şi, ce-i cu asta?

– Ai ales-o drept concubină, Preailustrule. Pentru că a plăcut vederii şi dorinţei tale. Şi pentru că sperai ca prin ea să-ţi măreşti plăcerea cu soţia ta.

Odenat căută în tonul Zenobiei un semn, timpuriu, de dojană sau de gelozie. Nu găsi nimic, aşa că trebui să repete: „Şi ce-i cu asta?“ Dar tăcu, foarte sigur că intuiţia lui, o clipă mai devreme, nu l-a înşelat.

Abordă o faţă aspră, se folosi puţin de proasta lui dispoziţie fulgerând-o pe Dinah cu o privire, se aşeză pe pat şi spuse:

– Te ascult, soţia mea.

Şi Zenobia îi explică.

Îi explică cum nici o fiinţă umană nu putea s-o atingă, nici chiar un rege, pentru că ea nu se afla acolo, în acel palat şi alături de soţul ei, nici chiar acolo, în acel oraş şi în acel deşert, pentru a face ceea ce toate femeile, cu mai puţin sau mai mult talent sau indiferenţă, fac pentru bărbaţi.

Se afla acolo pentru a-l înălţa pe soţul ei spre o putere şi o mărire de alt fel, mai mari şi mai desăvârşite decât cea a simţurilor. De aceea Baalshamin, zeul maazinilor, a ales-o din prima zi a naşterii ei, aşa cum ştiau cu toţii. De aceea Baalshamin a făcut din ea soţia lui, el care era adevăratul tată al destinului ei, nu Abdonai, care numai lumeşte era tatăl adevărat.

Odenat îi sorbi cuvintele în tăcere, înainte de a întreba cu o ironie care îi ascundea prost nemulţumirea:

– Şi care sunt acele puteri şi măriri la care vrei să mă înalţi?

– Cele de a-l învinge victorios pe Shapur, regele perşilor, de a deveni cel mai mare dintre războinicii deşertului Siriei ca

şi din Imperiu. Şi, astfel, de a fi aclamat ca Augustus, aici, ca şi la Roma.

– La Roma? Augustul lor? suflă Odenat, siderat.

– De ce crezi tu că este Valerian în Antiohia? De ce împăratul a numit aici un prefect şi a plasat în oraş o legiune întreagă? De ce vrea să se lupte cu perşii? De ce dacă nu pentru că bogăţiile Palmyrei, astăzi, valorează tot atât cât cele ale Egiptului? Şi că laurii unei victorii asupra lui Shapur doar un împărat şi-i poate pune pe frunte. Gândeşte-te la asta, soţul meu, cum şi eu mă gândesc de luni...

Un timp, Zenobia vorbi despre politică şi război, cu o ardoare ce îl uimi pe Odenat.

– Unde ai învăţat să gândeşti ca un bărbat? întrebă el cu sprâncenele ridicate.

Zenobia râse scurt.

– Tata, măcar, mi-a luat preceptori buni, veniţi din Grecia. Le plăcea să îmi şlefuiască mintea! N-o să te fac de ruşine când vei avea nevoie să-mi spui ce ai pe suflet.

Cum Odenat avea de gând să răspundă, ea deveni din nou serioasă şi adăugă pe un alt ton:

– Ceea ce ştiu este pentru că Baalshamin o vrea şi mă îndrumă.

Odenat o cercetă nehotărât. În sfârşit, scutură din cap, alinat de un gând:

– Ai vorbit cu Nurbel! Nimic nu-i place mai mult decât să vorbească despre război, de perşi şi de Roma.

– Am vorbit cu Nurbel, dar eu sunt Zenobia.

Spuse cuvintele acestea cu un zâmbet jucăuş, care îl încurcă din nou pe Odenat.

– Iar eu, Zenobia, voi face din tine cel care poartă laurii triumfului Romei. Este promisiunea mea de soţie.

Derutat, Odenat aruncă o privire spre evreica tânără care o fixa pe Zenobia, fascinată. Dinah era frumoasă, dovedind că avea un gust rafinat în alegerea concubinelor. O frumuseţe

deplină şi înţeleaptă. Dar care nu se putea compara cu strălucirea Zenobiei.

Zenobia care, acum, îl măsura fără un cuvânt, răbdătoare şi sigură pe ea. Preferă să-i întoarcă spatele şi să se îndrepte spre bazinele şi vasele cu flori, cărora căldura sfârşitului de după-amiază le împrăştia mireasma.

O căldură, un parfum, o lumină perfectă pentru a începe o noapte de plăceri. Dar se gândi la vânătoare. La sfârşitul vânătorii şi la felul în care Zenobia l-a ucis pe iubitul lui Hayran. Cum, în acel moment, a văzut-o în ea pe Alat, zeiţa războiului.

În spate, foarte aproape de umărul lui, vocea Zenobiei îl făcu să tresară.

– L-am ucis pe iubitul fiului tău, Preailustrule, şopti ea ca şi cum ar fi avut darul de a ghici gândurile. L-am ucis pentru că voia s-o întineze pe Dinah. Cea pe care ai ales-o pentru puritatea ei. Şi aşa se va întâmpla cu toţi cei care vor atenta la viaţa sau la onoarea ta.

Odenat se întoarse. Emoţionat, îşi cufundă privirea în cea a Zenobiei.

– Cum aş putea şti că nu mă minţi? Cum aş putea şti că trebuie să am încredere în tine, că vrei cu adevărat ce spui că vrei?

– O să vezi pe câmpul de luptă, Preailustrule. Acolo o să vezi mai limpede.

– Dacă mă păcăleşti, dacă minţi sau mă trădezi, vei muri. Toţi ai tăi vor muri. Maazinii vor fi alungaţi din Palmyra pentru totdeauna. Izvorul naşterii tale va fi otrăvit, pentru a aminti de trădare.

Zenobia surâse, mai mult amuzată decât impresionată.

– Aşteaptă prima bătălie împotriva lui Shapur şi vei şti.

Odenat era gata să cedeze când, un gând, care îl bântuia de multă vreme, îi reveni în minte.

– Am nevoie de un alt fiu. De aceea te-am luat de nevastă! L-ai văzut pe Hayran. Am nevoie de un fiu care să nu mă facă de ruşine.

– O să-l ai.

Vocea Zenobiei era mai ştearsă, mai puţin sigură decât înainte şi el îi studie chipul. Ea repetă:

– Îl vei avea, Preailustrule. Iar mâine vei putea arăta sângele de pe cearşafuri.

Odată cu ea se întoarse spre Dinah. Tânăra evreică plecă ochii, roşind dulce. Ea şopti:

– Va fi o plăcere pe care o aştept de multă vreme, Preailustrule.

O clipă se simţi încurcat. Odenat nu fusese niciodată sigur de acest fapt. Crezu că vede în ochii Zenobiei ceva asemănător cu lacrimile.

Merse spre fundul camerei, se opri şi se întoarse.

– Te poţi încrede în cuvintele mele, Preailustrule. La fel cum te încrezi în cele ale lui Nurbel. Ca şi el, eu nu mint niciodată.

Două destine unice – viitorul împărat roman și viitoarea regină a Palmyrei –, o iubire ce trece dincolo de hotarele credinței

În secolul al III-lea d.Hr., Imperiul Roman trece prin vremuri cumplite: trebuie să lupte fără încetare împotriva invaziilor barbare, a comploturilor și a intrigilor interne, precum și împotriva primilor creștini. În aceste vremuri tulburi se naște o fetiță: la nașterea ei, o minge de foc lovește deșertul din Palmyra, făcând sa țâșnească apa. Lacul astfel apărut va primi numele Darul Zeilor. Acesta va fi și numele copilei – Zenobia. Tot atunci, Aurelian, tânărul ofițer roman, înfruntă mii de barbari, câștigând bătălii după bătălii. Pentru el, aceasta va fi începutul gloriei...

rao
international
publishing
company

ISBN 978-973-103-262-7

9 789731 032627

www.rao.ro
www.raobooks.com